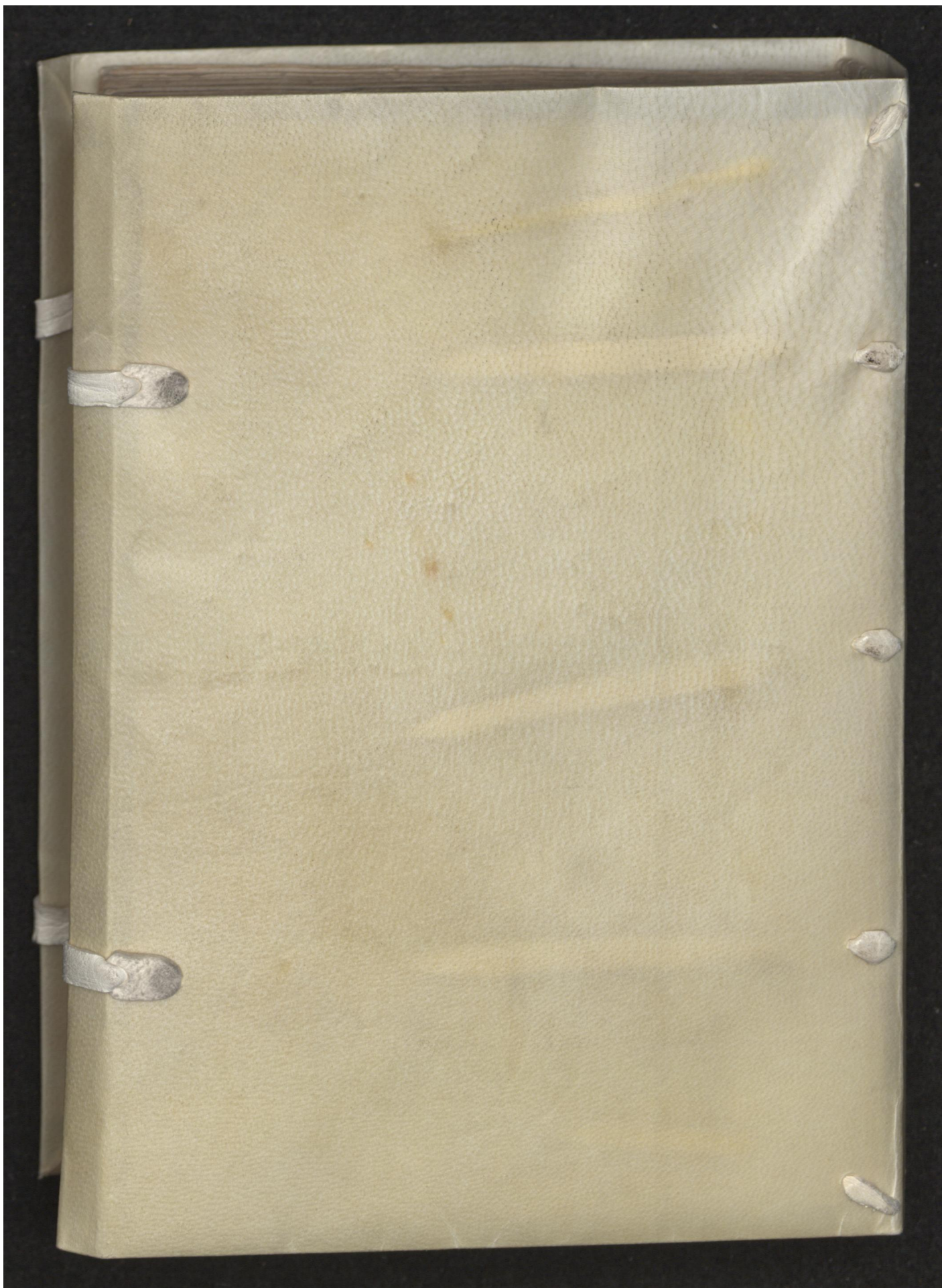
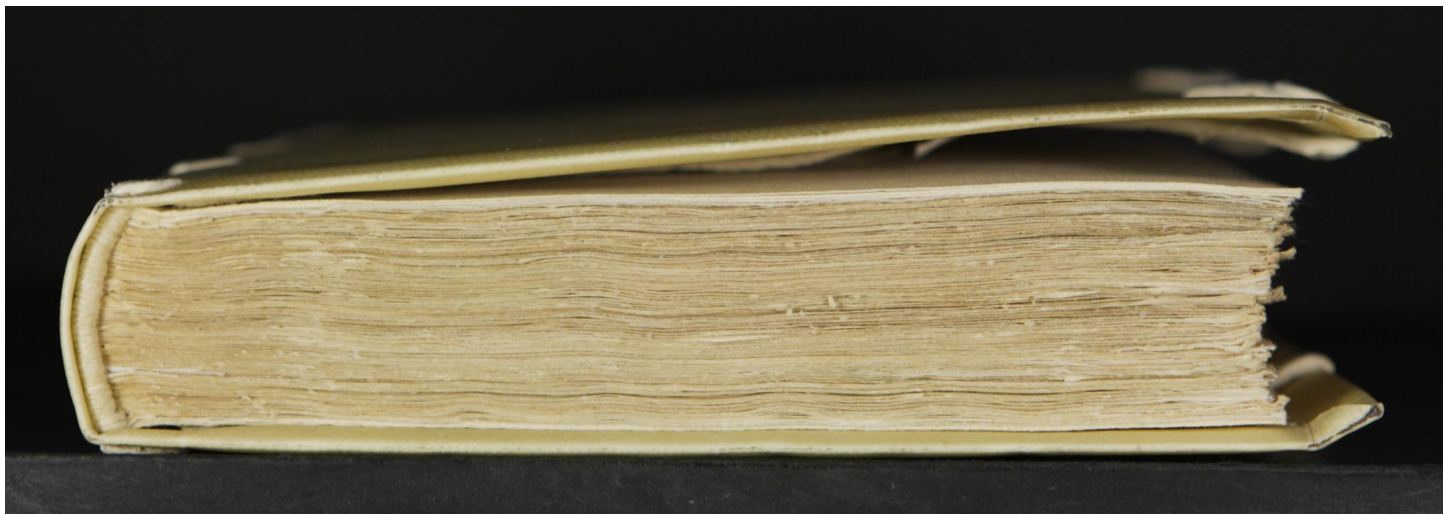

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
CFMAGL. 1.6.441

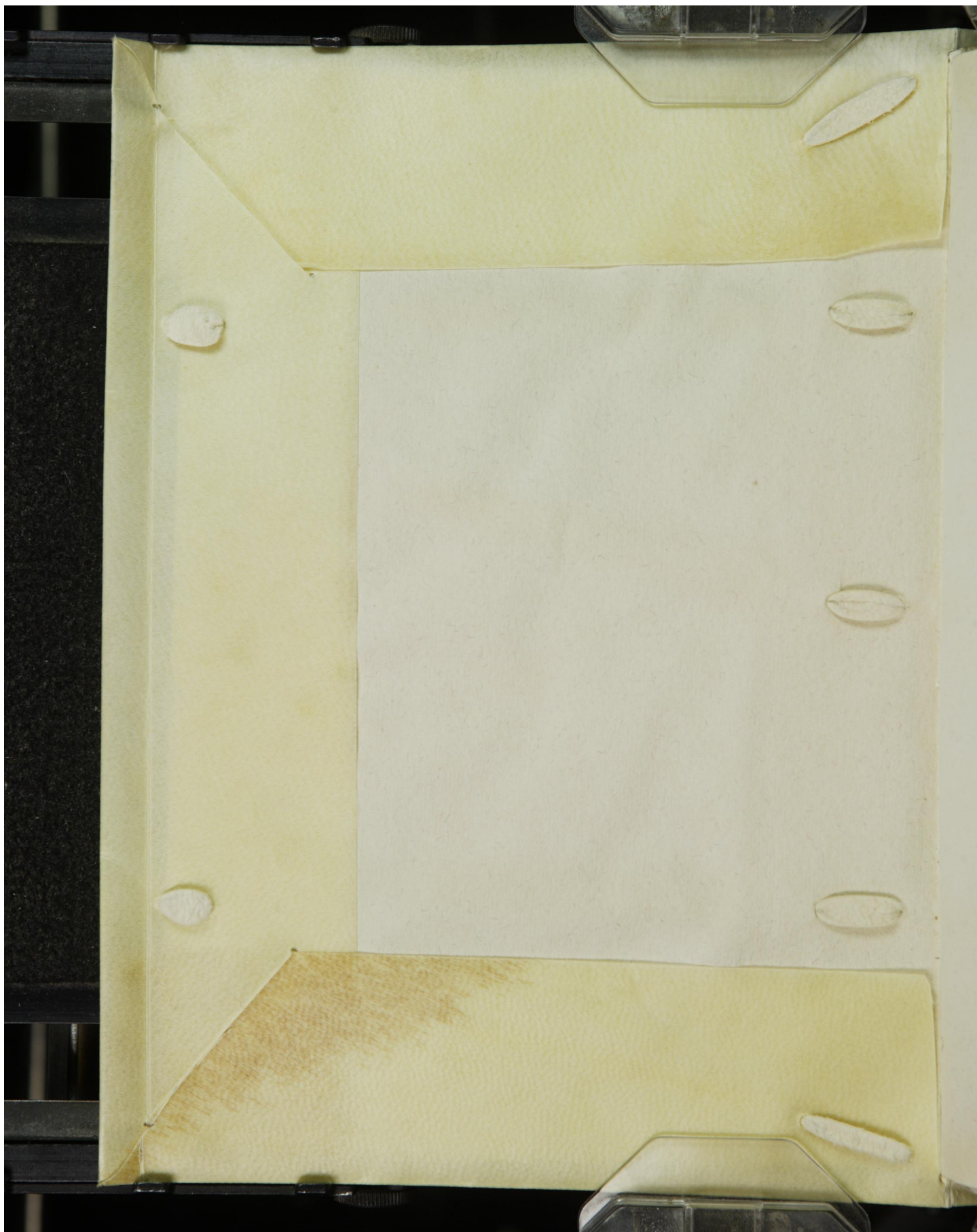
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
CFMAGL. 1.6.441

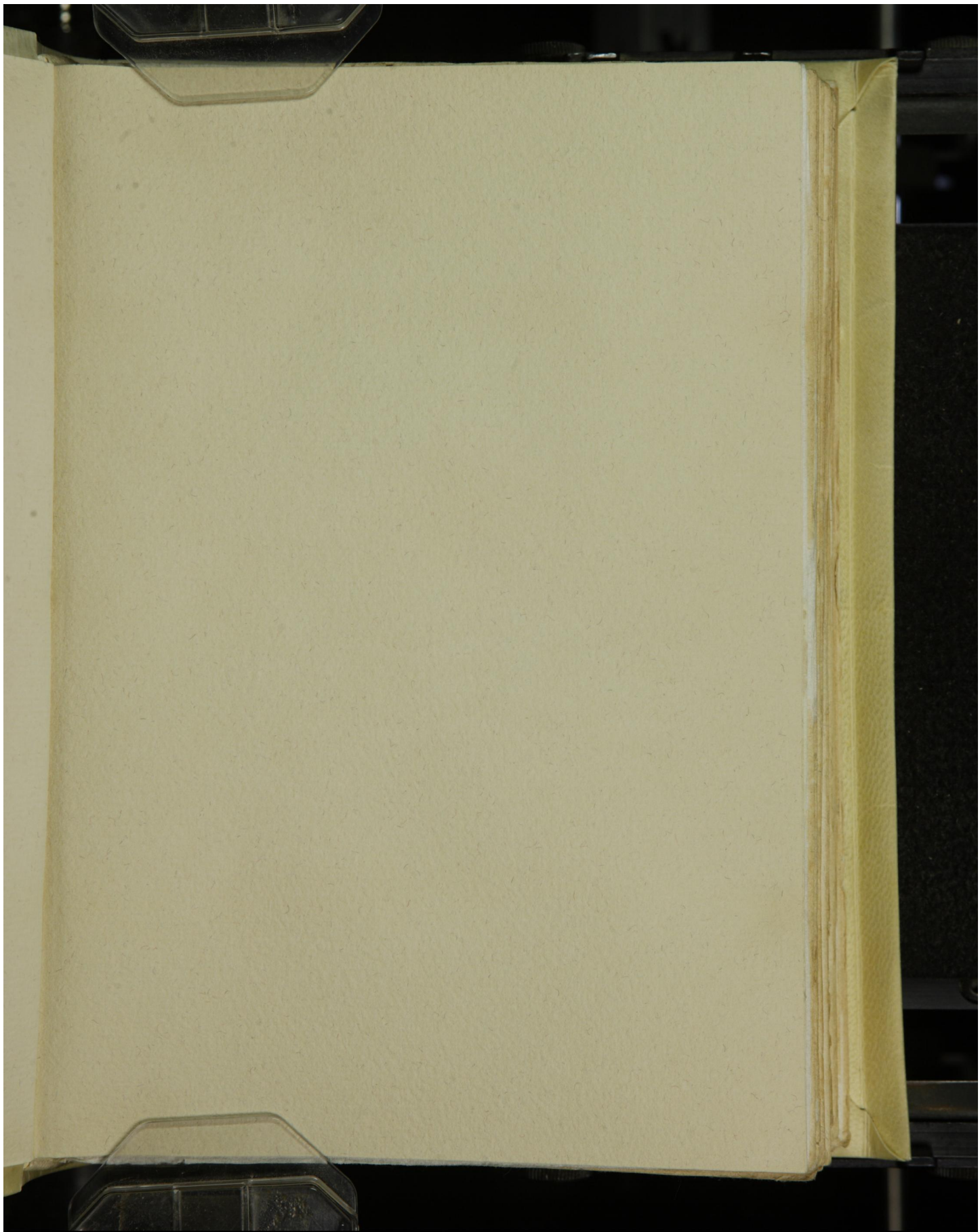
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
CFMAGL. 1.6.441

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
CFMAGL. 1.6.441

1. 6. 441

FRANCISCO

1644

1.6.441

RECEIVED

NATURAL HISTORY

1644

RECEIVED

NATURAL HISTORY

1644

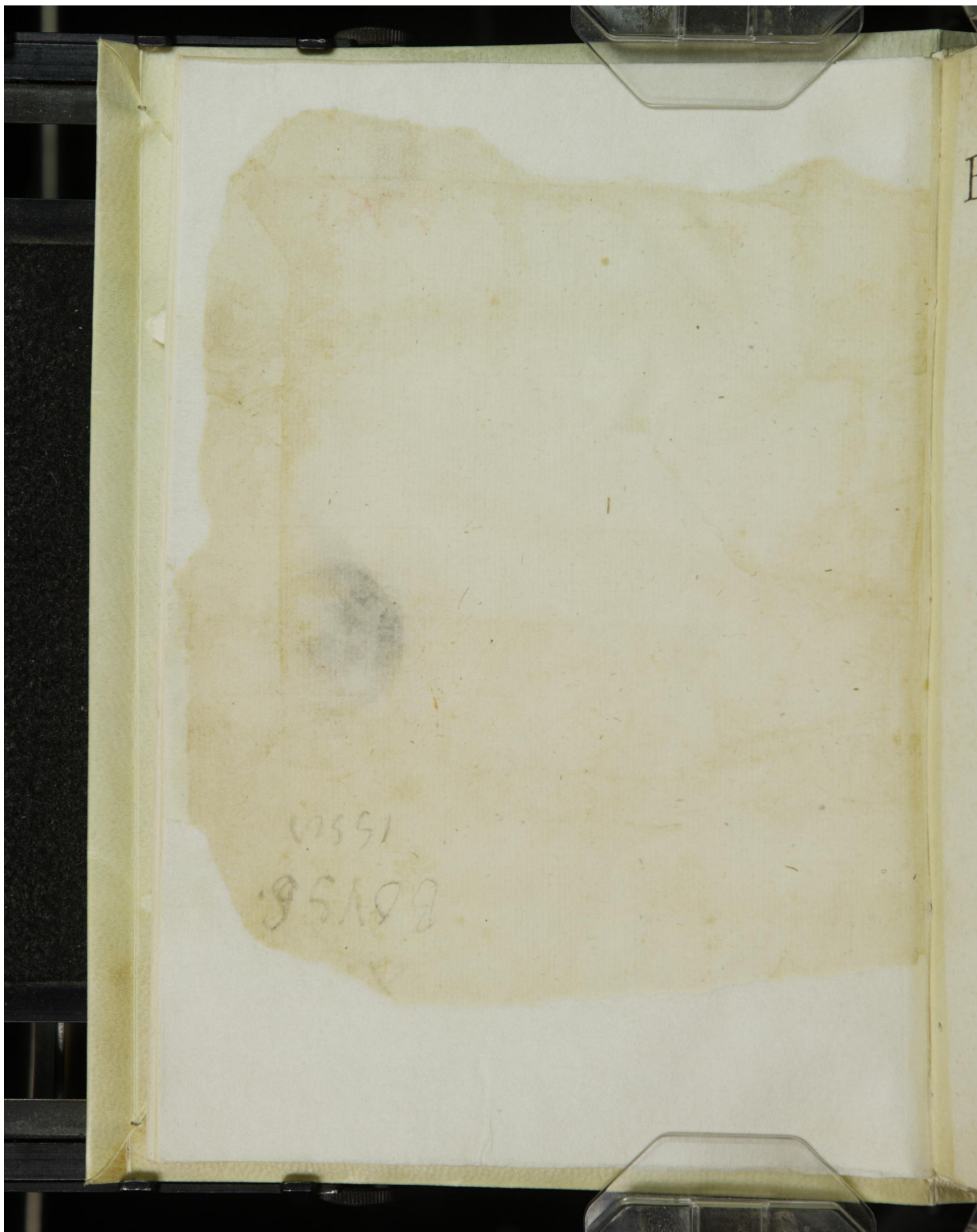
1644

AND MATTHEW BUNN

1644

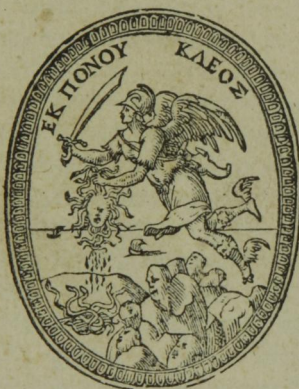
1644

1644

15 427
B
FRANCISCI
BOVSSVETI SVR-
REGIANI DOCTORIS MEDICI, DE
NATVRA AQVATILIVM
CARMEN,

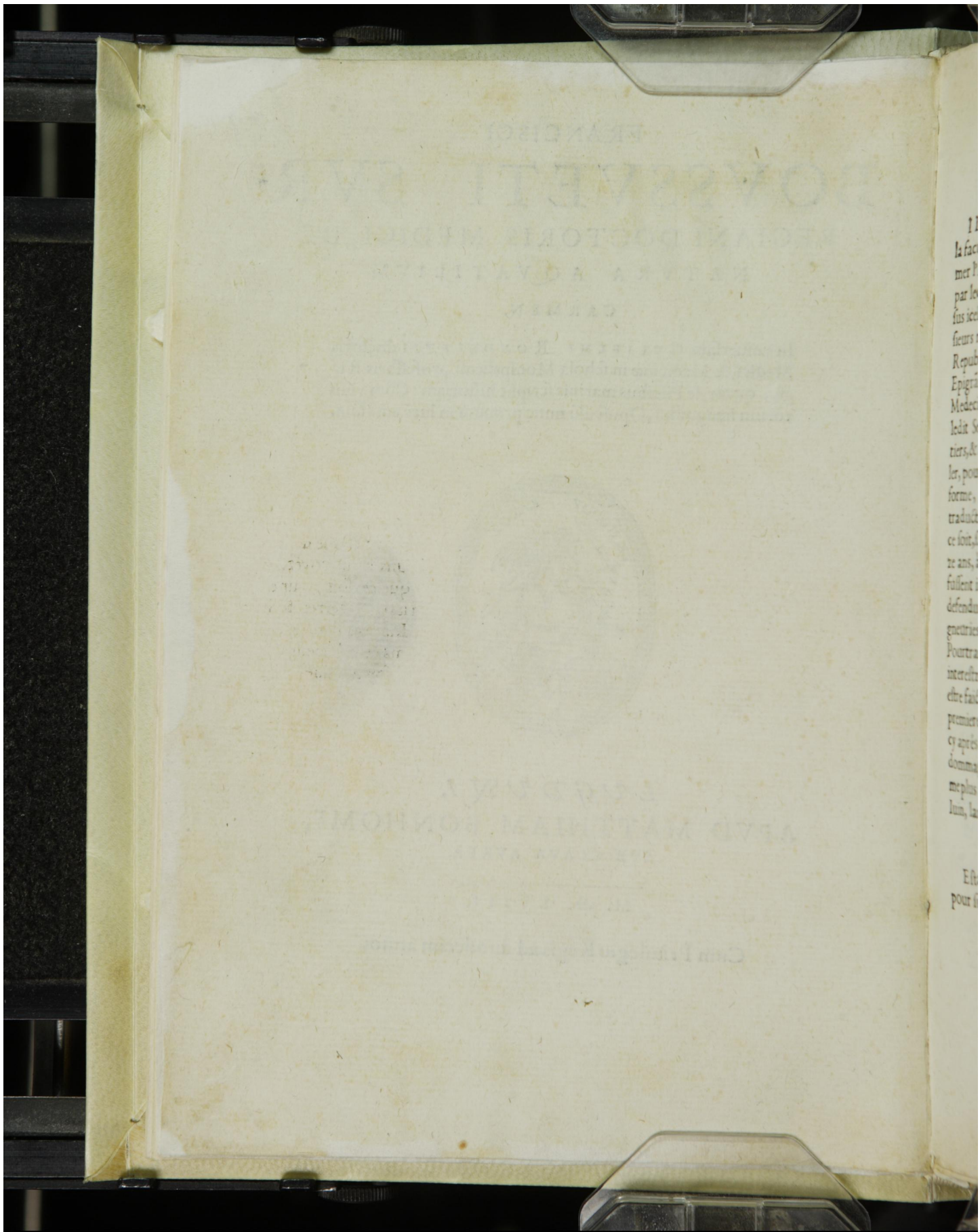
In vniuersam GVLIELMI RONDELETII doctoris
Medici, & Medicinæ in schola Monspeliensi professoris Re-
gij, quam de Piscibus marinis scripsit historiam: Cum viuis
eorum imaginibus, Opusculū nunc primū in lucē emissum.

LUGDUNI,
APVD MATTHIAM BONHOME,
SVB CLAVA AVREA.

M. D. LVIII.

Cum Priuilegio Regis ad duodecim annos.

11
la fac
mer l
par le
fus se
fleurs
Repub
Epign
Medec
ledit S
tiers, d
lor, pou
forme,
traduct
ce soit, d
re ans, i
fussent i
defendu
gnetrie
Pourtra
interell
etre fait
premier
cy apres
domme
me plus
lun, la

Est
pour i

Extrait du Priuilege du Roy.

IL est permis à Maistre G V I L L A V M E R O N D E L E T docteur Regēt en la faculté de Medecine à Mōtpelier, & à l'Imprimeur ayāt charge de luy, d'Impri mer l'histoire des Poissons, tant de mer, laës, estangs, fleuues, que riuieres, recueillie par ledit, & à grāds diligences labeurs & frais auroyēt fait grauer les figures, & sus icelles faits & descrits la nature propriété & vsage desditz poissons, en plusieurs manieres & langages, pour estres plus agreables aux lecteurs & vtils à la Republique. Et du consentement desditz auroit esté fait vn Epitome en succints Epigrāmes sus lescdites figures, cōposées par maistre François Boussuet docteur en Medecine, lequel Epitome ilz ont fait de nouueau mettre en lumiere. Parquoy ledit Seigneur, defend à tous libraires, Imprimeurs, tailleurs de figures, dominois, & à tous autres: qu'ilz n'ayent à Imprimer ledit Epitome, pourtraire, tailler, poucher, ni contrefaire lescdites figures, soit en plus grande ou plus petite forme, ensemble ni separément, ni faire en quelque langue que ce soit aucune traduction dudit liure, ni le rediger en autre Epitome en quelque langage que ce soit, sans le gré & consentement desdits. Et ce durant le temps & terme de douze ans, à compter du iour de la premiere impression. Et si aucuns s'ingeroyēt, ou fussent ingerez, les faire ou faire cōtrefaire en qlque maniere que ce soit, leur est defendu de la part dudit Seigneur en vendre, ni distribuer en ses pays, terres, & Seigneuries sur peine de confiscation de tous & chascuns lescditz Liures, Figures, & Pourtraitz & d'autres grands peines & amendes: & des dommages, despens, & interestz des susditz: car ne veut ledit Seigneur en sorte que ce soit aucune chose estre faicte ni cōtrefaite sus lescditz Liures, Figures, & matieres, par eux dresées & premieremēt mises en lumiere, qui leur soit preiudiciable, & que ce qui s'en fera cy après, veut que ce soit de leur gré & consentement. Et si aucun destourbier ou dommage leur en estoit fait, veut incontinent & sans delay leur estre réparé: comme plus à plein est contenu au Priuilege sur ce donné à Marchais le xxviij. iour de Iuin, lan mil cinq cens cinquante quatre. Et de nostre regne le huitième.

Par le Roy en son conseil.

De Lomenie.

Estant inseré le Priuilege, ou extrait d'iceluy en chascun desditz liures, est tenu pour suffisamment signifié à tous.

Et fut acheué d'Imprimer le present Epitome le 22. Iuin 1558.

ILLVSTRISSIMO

Principi Carolo Cardinali à Lotharingia
Franciscus Boussuetus
Surregianus
s.

*Cum pictura oculos aliquando pascat inanis,
Interdumq; animis picta Poësis alat,
Effigies rerum vera (clarissime Prasul)
Multo plus præ se ponderis usque ferent.
Nam præter quam quod sæpè oblectare valebunt,
His etiam utilitas iuncta frequenter erit.
Est nihil hic ficti, quales lata æquora gignunt,
Tales hic vulnus (si lubet) esse puta.
Hos hominis causâ tantos Natura creauit,
Nil nobis aliqua ex parte deesse volens.
Proinde si imaginibus, numeris si denique gaudes,
Hoc tibi de nostro carmine munus erit.*

FRANCISCVS

Bouffuetus Surregianus candido
& beneuolo Lectori.

T cartha exili totus describitur Orbis,
Pictoris finxit quam tibi docta manus,
Sic opere hoc pisces omnes mōstrantur in uno,
Quos Mare, quos fluctus, Stagna, Lacusq;
ferunt.

Namq; erit hic species varias spectare animantum,
Quæ in liquidis Tethys magna coërcet aquis,
Orcas, immanes ingentia corpora, Cetos,
Delphinos, Xiphias, carniuerosq; Canes,
Phocenas, vastos Pristes, dirosq; Dracones,
Murenas, Angues, præda auidosq; Lupos,
Trachuros, Triglas, Raias, Sombros, Melanuros,
Hyppuros, Fabros, Polypodesq; feros,
Iulidas, & Lamias, Squillas, Mullosq; Asinosq;
Vrsos, Mustellas, Pelamidesq; leues.
Congros, & Merulas, Miluos, pariterq; Locustas,
Et nigros Coracas pinna, Amiasq; simul.

a iij

AD LECTOREM

Quicquid & Euphrates fulvis spectatus arenis,
 Quicquid & effusis continet Ister aquis,
 Ultima quod Thyle, & celeres videre Britanni,
 Quicquid & innumeris Africa gurgitibus.
 Quicquid Arabs tota dubius spectatus Erithra,
 Et mirata suo est Caspia porta sinu.
 Deniq; peruastum quodcumq; amplectitur æquor,
 Hoc totum una libri continet ora mei.
 Nam fusè Antiquis super his quæ scripta fuere,
 Multisq; inter se dissociata locis.
 Plurima concilians doctus Rondletius, ingens
 Et verè eximium transtulit illa in opus.
 Multa quoq; ille oculis vidit, quæ postea scripsit,
 Quæq; videbantur posse carere fide.
 Ergò virum insignem, doctos aliosq; secuti,
 Nos nantùm paucis pandimus historiam.
 Quippe ab eo (ut lubuit) quæcunq; accepta fatemur,
 Illa citò numeris prensa fuere meis.
 Utq; nihil veteres merito fraudantur honore,
 Sic ingens tanto est gloria parta viro.
 Hinc ille æternos non interiturus in annos
 Viuit, & est patriæ fama, decusq; sua.
 Nec tamen ille etiam proprio cariturus honore est,
 Qui studia in tantas contulit acer opes.
 Qui nuper lepidis expressit multa figuris,
 Et plura è veterum transtulit historiis.

Si bona

ELEGIA.

Si bona promeruit, Laus per me illum usq; sequetur,
 Præmiaq; ampla ipsi, & digna laboris erunt.
 Nulla unquam ignavis, laus est tribuenda merenti,
 Quiq; artes aliqua ex parte iuuare student.
 Quod si proposuit quod quis sibi, non sit adeptus:
 Et vis scribentem deficit ingenij:
 In præceptisq; agitur, quadam sub imagine recti:
 Nec voti compos cernitur usq; sui:
 Virtuti tamen, & studiis incumbere honestum est,
 Si tantum in magnis sat voluisse fuit.
 Proin ne Musa ageret nil tanta per otia, in una
 Hac visum nervos parte mouere meos.
 Antraq; marmorei percurrere cæcula ponti,
 Et spectare tuum (Prothee magne) gregem.
 Glauco, & Panopææ, & Inoo Melycerthæ,
 In salis facies qualis habetur aquis.
 Vtile ut æquoreis esset quodcunq; sub undis,
 Inq; hominum gratam cedere posset opem:
 Omne citò humanos illud traheretur in usus,
 Eq; mari morbis præstò medela foret.
 Nam postquã omnigenas numeris cõprẽdimus herbas,
 Quaq; homines possent parte iuuare sui,
 Restabat magna ut quæ homini ex animãtibus adsunt
 Versibus alternis exprimerentur opes.
 Obtulit at quoniam nobis occasio sese,
 Quadrupedum tanti non mihi cura fuit.

At spero

AD LECTOREM

At spero antè dies paucos (modò vita supersit)
 Quòd cedent numeris hæc quoq; cuncta meis.
 Nec solum hæc, sed & incuruo quæ ventre mouentur
 Per terram, inq; sinus membra reducta trahunt.
 Quæq; etiam leuibus pennis per inane feruntur,
 Sit licet hic ingens difficilisq; labor.
 Forsitan hæc nobis deerit nec gloria prima,
 Cum nondum à quouis talia scripta sciam.
 Quam mihi præripiens si quisquam inuiderit unam,
 Haud dubiè magna mole solutus ero.
 Vuentum verò sub aquis, pariterq; natantum,
 Hic pede nos veram inclusimus historiam:
 Vixq; deest quod cuiquam hominū notum esse putemus,
 Rem viuis pictam cernis imaginibus.
 Quæq; alij haud facili, ingentiq; volumine tractant,
 Certas sub leges esse reducta vides.
 Addidimus vires, & ad id quod quidq; valeret,
 Doctior ut viso carmine Lector eat.
 Quò miscere sciat certis medicamina morbis,
 Præsentemq; omnis sentiat ager opem.
 Scilicet ista viris canimus, iuueniq; seniq;
 Fiat ut in quouis prompta medela loco.
 Hæc quoq; fæmineis poterunt prodesse cateruis,
 Hæc si fortè legens fæmina nosse queat.
 Scribimus ista etenim paruis, minimeq; seueris,
 Non tetricis illis, indomitq; sophis.

Sine illi

ELEGIA.

*Siue illi morbis forsan iactentur acutis,
 Oblæsumq; genu, crûsue, pedémue trahant
 Aut lippos habeant oculos, ceraq; fluentes,
 Aut fortè h ulceribus membra prehensa malis.
 Siue ijdem haud fuerint animo sed corpore sani,
 Cunctæ aue funguntur munere membra suo.
 Nulla quibus satis esse queunt, accepta videri
 Nec possunt, Thimon qualis habendus erat:
 Thimon Palladiis olim lapidatus Athenis,
 Tales à numeris sint procul (oro) meis.
 Commendant alia hîc faciem tantummodo, quædam
 Et caput, & vultus, corpus & omne iuuant.
 Sunt oculis alia hîc gratissima, maxima ventri,
 Pars ori, & stomacho congruit, atq; gulæ.
 Diuersis diuersa placent: mihi pabula prosunt
 E' fluuiis, riuis, eaq; petita mari.
 Auratæ, Sombri, Percæ, Rhombi, Soleæq;
 Bugloſi, Thriffæ, Iulides, atq; Scari.
 Phycides, & Channæ, Coliæ, Merulæq;, Amiæq;
 Ac Turdi, pisces innumeriq; alij.
 Omnia nam plures cedunt animantia in vsus,
 Vti illis si quis cum ratione queat.
 Prosunt nanq; homini multum si vtatur: abuti
 Non licet: hoc possent cuncta nocere modo.
 Ecquidenim pane ad vitā, aut præstantius vna est?
 Ille tamen stomachum deprimit, hæcq; animum.*

AD LECTOREM

*Sed si mensura his, & si modus omnibus adsit:
 Nil magis ex omni parte iuuare putem.
 Omnia quippe hominis causa Natura creauit,
 Nec voluit nobis esse nouerca parens.
 Quòd si quadam etiam multis nocitura videntur,
 Hæc tantum ex nostra parte venire puta.
 Humanum siquidem ingenium socordia fecit
 Infirnum, ad tantas quæ tribuuntur opes.
 Sic quò quisq; magè ingenij virtute iuuatur,
 Hòc plus ille sibi profore cuncta videt.
 Prudentes etenim longa experientia rerum
 Reddit, firmatur cum ratione magis.
 Sunt nanq; instrumenta duo, quibus inueniuntur
 Omnia, quæ nobis utilia esse queunt.
 Quòd si quisquam hominum fuerit priuatus utroq;
 Impinget lapidi, ut cæcus, ubiq; pedem.
 Nam veluti pueri caperent pro piscibus angues,
 Pro granis stipulas, pro violis tribulos,
 Scorpium haudq; illis fragili distaret ab ovo,
 Haudq; à purpureis dira cicuta rosis,
 Sic sic, rerum expers, excors, it ad omnia præcep,
 Adrem ni ingenium accommodet ipse suum.
 Hinc multi exhausto in terram cecidere Lyæo,
 Ut pecudes, habita non ratione meri.
 Vidi qui quodam fructu aut radice vorata,
 Non sibi constaret, sed raperetur homo.*

Totúsa

VI
E L E G I A.

Totūsq; in furias, vel tetra in somnia abiret,
 Nam quasi res præsens, qua moreretur, erat.
 Ladere si quædam possunt, si offendere quædam:
 Sunt animi frenis illa regenda tui.
 Quem rerum ratio, & longa experientia firmat,
 Omnibus ex rebus præsidia ampla petet.
 Omniaq; humanos poterit conuertere in usus,
 Quali acunque sient, hæc ubicunque sient.
 Nec tam dira in aquis, terrisue moratur imago,
 Ex re quam Medicus non putet esse sua.
 Cuncta ergo veniunt iugi inquirenda labore,
 Sic magnas studium suppeditabit opes.
 Vt verò in genere, ac paucis pernosse natantum
 Virtutes, certa cum ratione queas.
 Quæ referam memori sub pectore figito dicta,
 Veraq; cunctorum norma sit ista tibi.
 Omneis temperie Pisces sunt frigidior,
 Vis & iis liquidis provenit vda ab aquis.
 Præcellunt alias habitant qui saxa, coquuntur
 Nam citò, sunt succi participesque boni.
 Et modicè humectant quasuis in corpore partes,
 Carne nisi fuerint aridior tamen.
 Qui cæno viuunt, vel ubi in mare flumina currunt,
 Perpetuò succi deterioris erunt.
 Laude minus digni, qui stagna, lacusque frequentant,
 Quanto pascuntur deteriore cibo.

b ij

AD LECTOREM

Ergò si reliquos spectes, minimè esse salubres
 Hosce feres, prauos sic fateare licet.
 Priuatim Capito, fuerit quando ille marinus
 Suauis erit, coctu difficilisq, minus.
 Haudq, mali idem etiam succi, sed sanguis ab illo
 Infirmus, tenuis, satq, solutus erit.
 Eiusdem classis Lupus est, Mullus quoq, in alto
 Nutritus pelago, durus at esse solet.
 Hicq, friabilior reliquis, pinguedinis expers,
 Suauis, adhuc totum sat benè corpus alit.
 Crustata humorem salsum, crudumq, propagant,
 Quò fit Venterculum non satis ipsa iuuent.
 E' quibus ut valdè molli sunt Ostrea carne,
 Sic quoq, per Ventrem promptius esa meant.
 Purpura, Spondylus, Chama, Cochlea, Buccina, & Vngues,
 Omnia materiae sunt Valida ista satis,
 Sed Ventrem cohibent, agrèq, coquuntur: eo fit
 Nomine, laudentur non satis illa mihi.
 Dura alia id genus, & quæ sunt μαλακώτερα dicta,
 Accedunt dictis viribus antè suis.
 Gāmarus utpote, Cancer, Squilla, Locusta, Pagurus
 Quippe aluum ut sistunt, sic malè cocta manent.
 Cunctorum quos testa tegit cremore mouemur,
 Terrea sic Ventrem Cochlea iure mouet.
 Sed cum dura sient, & vix agrèq, coquantur,
 Aptantur mensis, praua sed usq, iacent.

Frigeris

Vii
ELEGIA.

*Frigoris immunes non sunt, nec habentur Echini
 Inter eos pisces, qui benè corpus alunt.
 Si tamen igne coquas, fuerintq; frequentius esi,
 Hosce tibi Urinas sæpè mouere scies.
 Sepia, Polypus, & Loligo, & tergore molles:
 Duri ut sunt, coctu sic quoq; difficiles.
 Polypus in primis, sed si semel hosce domârit
 Ventriculus, nostrum non malè corpus alent.
 Plani, Pastinaca, & Torpedo, mollis habentur
 Et suavis carnis, sat subeuntq; citò.
 Quin sat alunt, mensisq; quadrât, pròpteq; domâtur:
 Dura quibus Raia est, sed cute glabra magis:
 Squatina q; istiúsq; modi complura, coquuntur
 Aegrius hæc si quidem, sed magè corpus alunt.
 Magni, Balena, Thunni, Phoca, atq; Libella,
 Sunt duri, coctu difficilésq; nimis.
 Idem participes crassæ sunt materie,
 Sed salibus sensim deperit illa tamen.
 Tumq; caro melior, stomachoq; optatior, ac si
 Tota in temperiem fortè reducta fiet.
 In summa, duræ quæ sunt animalia carnis,
 Duricie obsistunt Ventriculo illa quidem:
 Sed si victa semel fuerint, si deniq; cocta,
 Firmum præstabunt, & solidum esa cibum.
 Hæc si animaduertas, hæc si sub corde reponas,
 Nec fuerint oculis penè reiecta tuis.*

b ij

AD LECTOREM

Pauli, & Oribasij, vel qui hos fuit antè, Galeni
 Scriptis, inuenies consona nostra bonis.
 Cunctorumque ideò sub aquis, pelagòque natantùm,
 Notio (ne dubita) suppetet ampla tibi.
 Idq; magis si perpendas quæ deinde sequentur,
 Quanquam sunt breuib; cuncta prehensa modis
 Nosq; noua hîc minimè excutimus, vetera omnia sunt: hæc
 Debentur priscis dogmata temporibus.
 Sunt antiquorum scripta hæc quæcunque virorum,
 Nilque ausim numeros præter habere meos.
 Nostri hi sunt, nemòque sibi illos arroget unquam
 Dùmque etiam viuam, cùmque sepultus ero.
 Audio quid noua scribimus, efficimus noua: fingis?
 An noua quæ antiquis complacuerunt viris?
 Quæ ratio, & veterum consensus firmat aurorum,
 Doctorum celebres quæ docuere chori?
 Quenam tam stolidam diuellit opinio mentem?
 Anne nouas Leges condimus, & Canonas?
 Absit: nos etenim veteres pleròque secuti,
 Ac quos posteritas ingeniosa tulit:
 Doctis heremus placitis, miramur & ipsa:
 Vtq; lubet nostro his utimur arbitrio.
 Ecquid enim (quæso) nunc est quod non fuit antè?
 Quòdque alij ex alijs non didicere prius?
 Quid non perdocuit vir gnarus ubique Galenus?
 Quidue olim Còus nesciit Hippocrates?

Paulus,

ELEGIA.

Paulus, Oribasius, multique è gente Pelasga
 Doctores celebres, innumerique sophi?
 Nanque sigillatim si nomina dicere vellem
 Cunctorum, mihi lux non satis una foret.
 Plurima Aristoteles docuit, magnūque Platona
 Audiit, Hippocratem hic sæpè: citatque senem.
 illum Discipulus Divina gratia lingua,
 Cui doctrina comes, mens, studium, arsque fuit.
 In multis sequitur, scribitque docente magistro,
 Rerūque abstrusas sæpè requirit opes.
 Ex his multa licet transcribere, querere multa,
 Unde homini Utilitas magna, frequensq; venit.
 Divitia, laus, longæque solatia Vita,
 Corporis atque animi prompta medela tui.
 Quod si qua extiterint Veteres quæ præterierunt,
 Aut parva, aut saltem rara fuisse reor.
 Tu mea si temnis, quæ non mea penè legentur,
 Auius à recto tramite factus eris.
 Quantum spectat enim ad Pisces animantia muta,
 Hic poteris totam perlegere historiam.
 Nam sic (ni fallor) librum coguntur in unum,
 Ut nihil ex aliqua parte deesse putem.
 Saltem deesse velim, quāquā mihi plurima desunt,
 Ecquid enim Musa exilius (oro) mea est?
 Nam quamvis facilis fueritque abiecta quibusdam,
 Et rodant numeros gens inimica meos.

Non

AD LECTOREM

Non tamen abſiſtam (donec mihi Vita manebit)
 De literis aliquid promeruiſſe bonis.
 Schyrra placet,pectuſq; iuuant Heliconidos vnda,
 Et iuuat hiſce meum ſepè rigare caput.
 Quòd mihi ſi fœlix minimeq; ſiniſter Apollo
 Extiterit,votiſq; adſiet ille meis,
 Non ſperata Viris,raroq; audita canemus,
 Forſitan & cœptis annuet uſq; bonis.
 Et niſi ſim infauſto,nec claro ſidere natus,
 Vim Muſa ad tantas ſuppeditabit opes.
 Ac ſpero huius ope,innumeris quæ abſtruſa fuere,
 Splendidiora breui cuncta futura die.
 Omnis enim illectus rerum nouitate(niſi errem)
 Lector,emet noſtra hæc ſcripta,legetq; lubens.
 Nanq; ſibi exiguum librum modico ære parabit.
 In tenero hunc igitur ſemper habeto ſinu.

GABRIEL POMPONIVS CRESCENS

Auenion. in Franc. Bouffueti Doct. Medici

Carmen.

Bouffueti voluent hæc & monumenta nepotes,
 Talia permittent nullæque sæcla mori.
 Nobis Ausonius venit cœlestis ab oris,
 Pallados interpres, numius atque Dei.
 Inter conspicuos radians, velut hesperus alter,
 Doctrina, eloquio, iustitia, atque fide.

IO. TVRNELII CARMEN.

Qui volet idque breui genus omne videre animantium,
 Que maria & fontes stagna lacusque colunt.
 Et magni tandem mentem, nouisse Galeni,
 Scripta Dioscoridis, scripta et Aristotelis:
 Que Paulus, docto docuit, quod Plinius ore,
 Et versus Graios nosse, Opiane, tuos:
 Quenam Nasonis fuerit sententia, quæq;
 Ausonii, æquoreis cum innat, uterque vadis:
 Quæq; etiam doctus libro comprehendit utroque
 Rondletus, carthis Belon & ipse suis:
 Innumeras et opes breuiter comprehendere Nerei:
 Hæc legat, et lecto carmine, doctus erit.

SVPER OPERE FRATERNO

CLAVDII BOVSSVETI

Epigramma.

Per celebres homines perscribere aliis inæ multis,
 Et pulchram de ipsis piscibus historiam.
 Verum, obscure aliis res est tractata: aliis non,
 Sed fuscæ immensis nempe voluminibus.
 At sic Franciscus noster, rem, detegit omnem:
 Innumeris ut sit nota futura cito.
 Rem pictura refert, numeris natura patens fit,
 Usus, vis virtus, et Medicina tibi:
 Hic monstrantur enim quæcunque animantia latè
 Innumeri fluctus, stagna, lacusque regunt.
 Quidquid in æquoreis vniique, aluiurque sub undis
 Quid, breuius pingi commodiusve potest?

IN COMMENDATIONEM LVCVBRA
TIONVM EXCVLTI POETAE NECNON

Medici per quàm celebris D N. Francisci Bouf-
fueti Iacobi Sacuriuagi Belgæ
Decastichon.

*Francisci nomen Bouffeti fulget in orbe,
Cui Vatum lusus, cui Medicina placet.
Is siquidem numeris pisces exornat amænis:
Quos pangit versus plebs studiosa probat.
Quam miram pisces morbis dent commoditatem,
Qua sit opus serie detegit iste liber.
Francisco dicas dulceis fauisse Camænas
Bouffeto, cuius fama perennis erit.
Hunc igitur gratum clara breuitate futurum,
Hunc etiam doctum Lector habeto librum.*

EIVSDEM IACOBI IN GRATIAM
D N. Bouffueti Decastichon.

*Ars Francisce tibi Bouffete Poëtica nomen,
Quod nunquàm pereat, culte Poëta, dabit.
Te studiis operam Musarum sæpè dedisse,
Quod nunc scripsisti testificatur opus.
Prædulci pisces hamo piscaris, & ipsos
Sic ornas, nihil ut cultius esse queat.
Piscibus è multis medicamina congrua doctè
Seligis: hæc morbos pellere sæpè solent.
Es Vates: Medicum quoq; te fateamur oportet
Esse: tibi duplex est quoq; dandus honos*

X
Eiusdem octodistichon.

Nemo neget clara dignum te laude Poëtam,
Cui lepidos versus texere Musa dedit.
Ornasti vario Pisces Franciscæ lepore,
Ergo tuum cingat Laurea pulchra caput.
Esto, sint muti Pisces, nec dent tibi munus,
Munus erit scriptis laus tribuenda tuis.
Scilicet hæc vastum diffusa feretur in orbem,
Bouffeto partum sic erit usq; decus.

Eiusdem ad lectorem distichon.

Hoc piscator opus, cetarius hoc emat ipsum,
Hic vendit pisces, ceperat ille prius.

In detractorem.

Hic sibi Bouffetus multum quesivit honoris,
Dum Maris, & medicæ detegit Artis opes.
Fama Viri siquidem totum extendetur in orbem,
Postq; etiam vitæ fata superstes erit.
Invidiæ stimulus gens hinc perculsa malorum,
Languet: & immenso victa dolore iacet.
Inuide quid prodest alienæ obsistere famæ?
Vindex ecce sui prodit & extat opus.

c ij

IN FRAN. BOVSSVETI SVRRE-
GIANI EFFIGIEM CLAVDII
fratris Hexastichon.

*Non tam verna cuiò rosa marcescitve, caditve,
Quàm bona Fortuna, quàm cito forma perit.
Nam velut umbra abeunt. ast, ò Francisce, loquetur
De temet, tua post funerà, posteritas.
Cumque breui externæ decedat gratia formæ,
Tumeliore tui parte perennis eris.*

ET ERVNT PRAVA IN DIRECTA,
ET ASPERA IN VIAS PLANAS.
LVCAE III.

1.6.441

xi

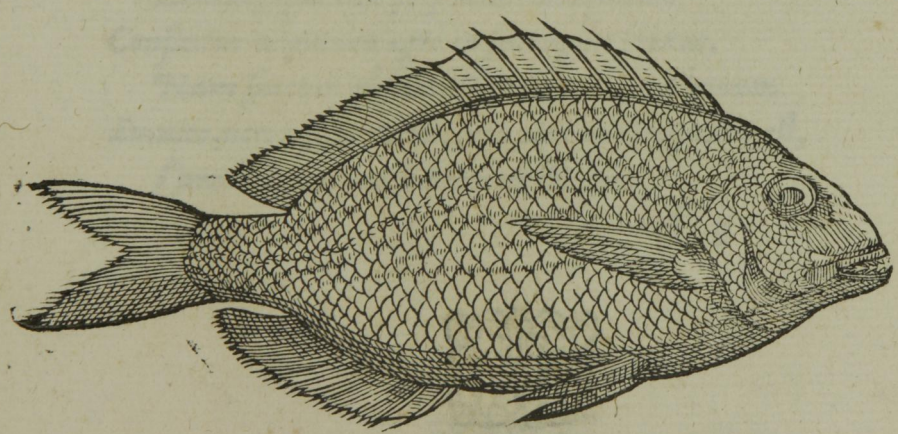
I

FRANCISCI
BOVSSVETI SVRREGIANI
IN LIBROS GVLIELMI RONDELE-
TII, DE HISTORIA AQVATILIVM
EPIGRAMMATA:

Quibus eorum natura paucis declaratur.

De Aurata.

*Pisciculis sese & Conchis Aurata saginat,
Maxillaq; illos asperiore domat.*

A

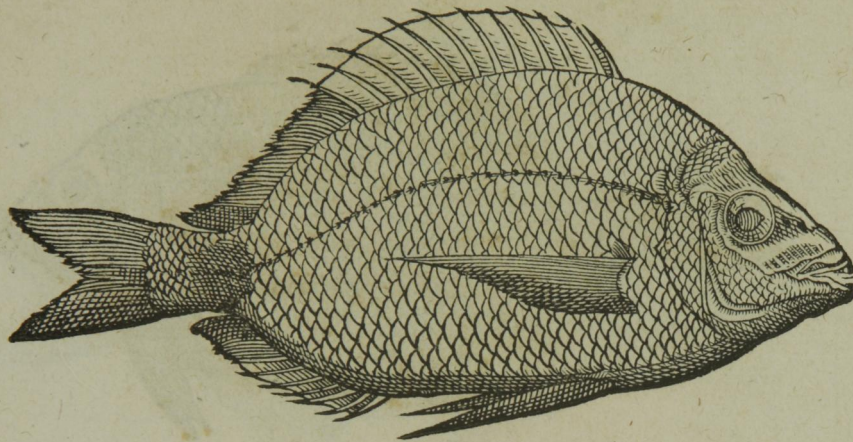
*Viuit enim ex rapto, & duro prædam atterit ore,
 Quando scari piscis ruminat illa modo.
 Carne autem media est, oriq; accommoda valde,
 Haudq; exors succi dicitur esse boni.
 Verum non omnis precium, laudemq; meretur,
 Sed cui solus erit Concha Lucrina cibus.
 Si cui mel noxa est (nam mel non omne probatur)
 Xp̄i Corpus carne est vera medela sua.*

De eadem.

*Iudicium sit cuiq; suum de piscibus, horum
 Si quando adfuerit copia magna tibi.
 Χρ̄i Corpus ἐξ ἐφ' ἑ & τὸ πολὺ μὴ παράλπει
 Iudicio piscis nam valet iste meo.*

De Sparo.

*Carne quidem Spargus tener hincq; accommodus ori est
Elixus, siquidem perfacile excoquitur.*

Conficitur nimirum agrè in sartagine frixus,

Nam succum absument flamma aliena bonum.

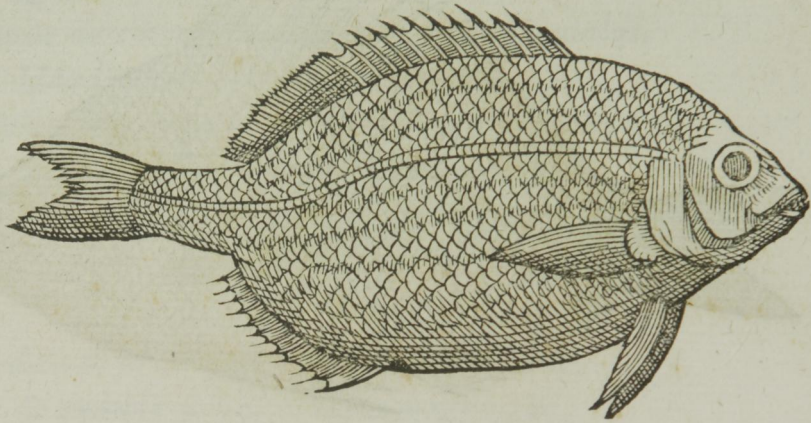
Sumito, non respicit virus, non noxius unquam est,

Carnibus urinas sed mouet ille suis.

A ij

De Cantharo.

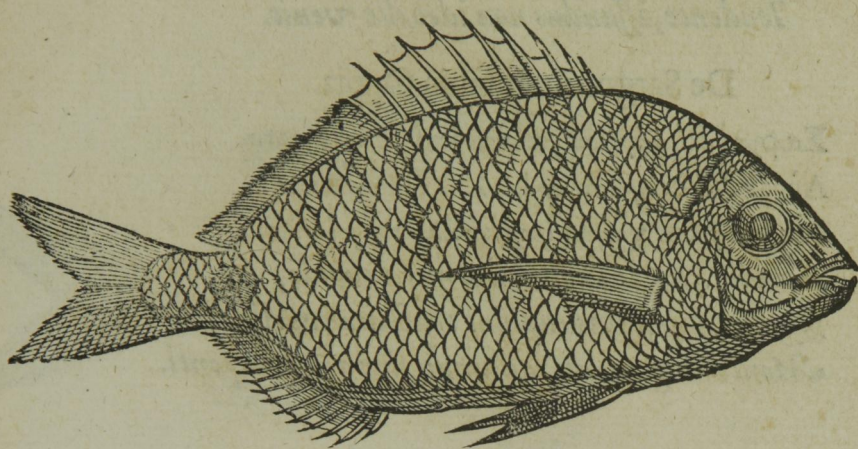

Cantharus (ut perhibent) sola pro coniuge certat,
 Hancq; per aquoreas vsq; tuetur aquas.
 Nec plures sequitur, vel amat, tantum appetit illam,
 Iure sodalitij quæ modò iuncta fuit.
 At plures videas hac tempestate maritos,
 Qui iungunt thalamis scorta aliena suis.

De eodem.

Cantharus aquoreis plerumque in portubus, inter
 Versatur sordes inficiturque luto.
 Vivit aquis etenim, cænoq; & stercore, quò sit
 Carne quidem piscis deteriore siet.
 Vilis enim succiq; mali est, præq; vda, sed aluum
 Si quis ea utatur sæpius exonerat.

De Sargo.

*Non una Sargus contentus coniuge plures
 Ducit, & equoreis sepe vagatur aquis.
 Ardet & infando Caprarum illectus amore
 Sapius, at misero causa fuere necis.*

De eodem.

*Sargus in equoreo qui caeno littore vivit
 Peior eo in liquidis qui ferè degit aquis.
 Pro diversa etenim ratione lociq; cibiq;
 Inter se pisces evariare solent.
 Abrupta idcirco Sargus qui saxa frequentat,
 Succus alijs in se plus melioris habet.
 Ergo ferè Aurata accedit bonitate, magisq;
 Astringit, plurisq; est alimenti etiam*

A iii

*Carne etiam media censetur ad ariditatem
Tendente, assandus non ideo ille venit.*

De Sargorum Infania Oppia.

Σαργοὶ δ' αἰγείοις πόθοις ἐπὶ γύμον' ἔχουσιν.
Αἰγῶν δ' ἱμεῖρσιν ορφαύλοις δὲ βοτοῖσιν
Ἐκ πάγλως χαίρ' ἱ, καὶ εἰνάλιοι περ ἔοντες.
*Inuadit Sargos Caprarum mira cupido,
Qui madidi simas cupiunt tractare capellas,
Montanis gregibus, quamuis sint agmina ponti.*

De Melanuro.

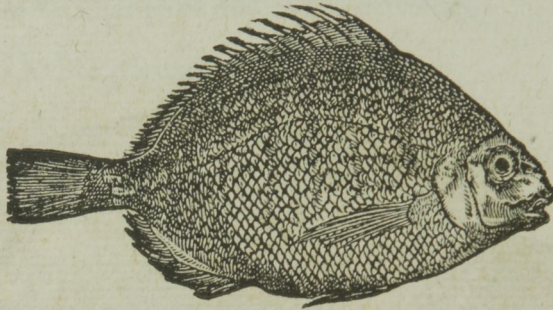

Carne quidem est molli Melanurus, & vititur alga
 Quò vivat, cæno pisciculisq, simul.
 Hic potior, quantòq, cibus præstantior, illi
 Tanto fit melior carne quoque ille sua.
 Vincitur à Sargo succi bonitate, minúsq,
 Nutrit eo, nec tam ventriculo iste placet.

De eodem.

Οὐ μὲν δὴ μελανύρον ἀποίοις), ἔτ' ἐν κύρτῳ
 Πνιδίως ἀπαλῶν, ἔτ' ἐν λινοέργει χόλπῳ.
 Haud facîle parvus melanurus fallitur artè,
 Nec curua capitur naβa, nec retibus amplis.

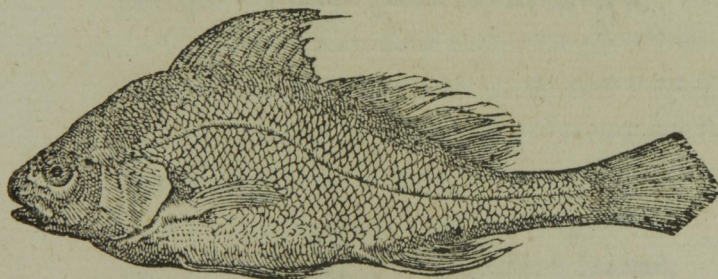
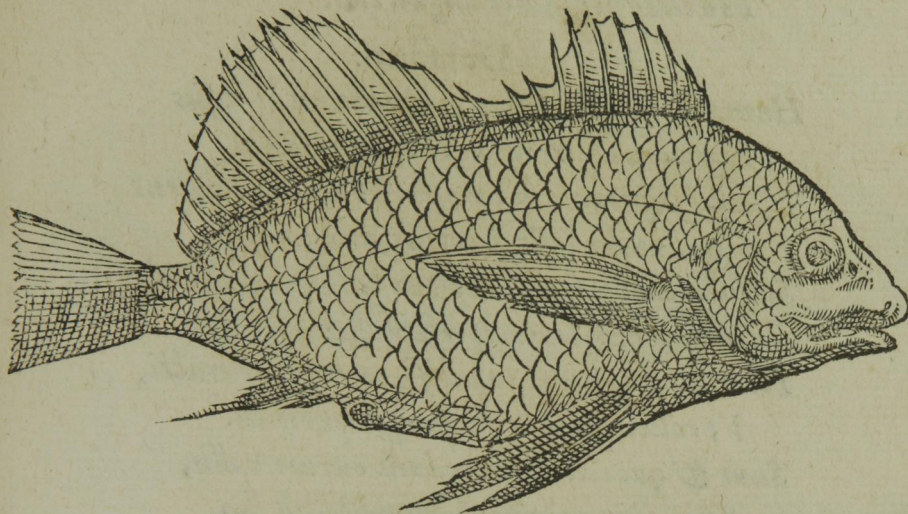
De Melanderino.

*Fortè Melanderini si quis te munere donet,
Ille tibi Aurata more parandus erit.
Nanq, boni satis est succi, & laudabilis, atq;
Carne ferè est media, non ita molli etiam.
Ast auido cerebrum ipsius non ore vorato,
Nam duros lapides in capite ille gerit.*

De Coracino subnigro & Coracino albo.

*Fluminibus captos pisces prestare marinis.
 Credendum succi vel bonitate sui.
 Reddit enim pingues aqua dulcis, & eluit illud
 Nescio quod virus quod maris unda creat.
 In Coracino aptè id videas, nam gratior ori est
 Et stomacho is, liquit qui vada salsa maris.*

B

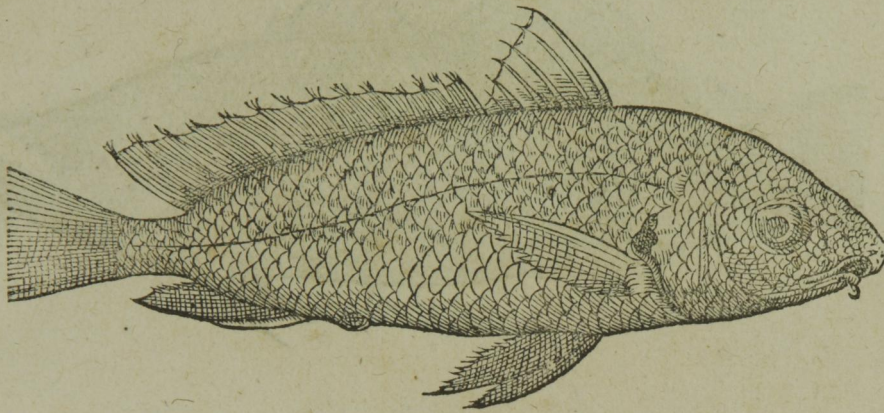
*Fluctibus innatâq, & dulcibus utitur undis,
Pro certo fiet iudice lingua tibi.*

De iisdem.

*Humanos ne quæ desint medicamina in usus
Natura æquoreas hisce beavit aquas.
Nam Coracinorum caro partibus addita dirus
Quas nuper læsit Scorpium, auxilio est.
Salsura amborum excutitur carbunculus ardens,
In quocunq, loco corporis ille fiet.
Fel visum exacuit, lapidēsq, ex vertice tracti,
Ut colicis prosunt sic quoq, nephriticis.
Sunt & qui ictericos credant curarier illis,
Si ferat in collo hos fœmina virq, suo.*

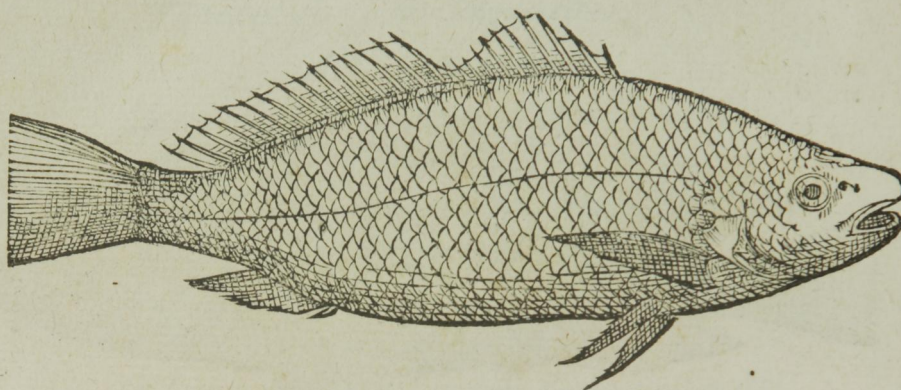
De Vmbra

*In precio Vmbra etiam nunc est velut extitit olim,
 Diuitibus siquidem competit iste cibus.
 Eius enim caro suavis & est, & candida, qua fit
 Album ius fieri qua & gelatina solet.
 In capite inuenti lapides conferre feruntur
 Arquato morbo, nephriticisq; simul.
 Quin etiam panos sepe intestina Scienæ,
 Squammæq; exusta gnauiter excutiunt.*

B ij

De Lato

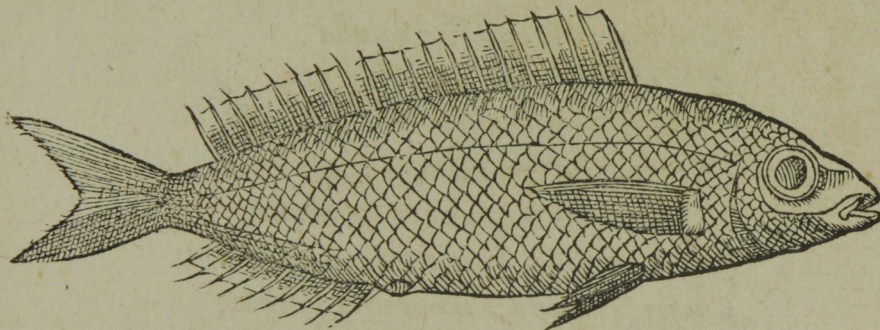
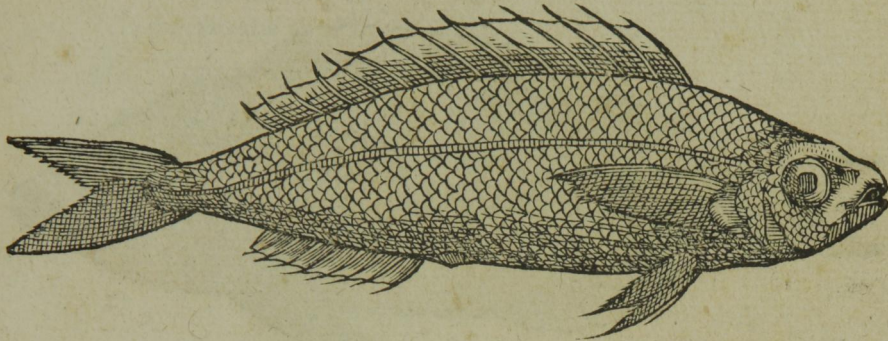
*Non Coracinis, non umbris bonitate alimenti
 Nec cedit succi, crede, sapore Latos.
 Suavis enim est carnis, quocumq; modo ille paretur,
 Nobilium mensis dignus adesse virum.*

De eodem.

*Τὸν ὃ λάτον τ' κληνὸν ἐν Ἰταλίῃ πολυδένδρῳ.
 Ὁ Γευλλάϊος ἔχει πρόρθμος, γάυματον ἔδισμα.
 Arboribus fecunda Latum celebrem Itala gignit,
 Terra sinu Scylleo gratum & suaue alimentum.*

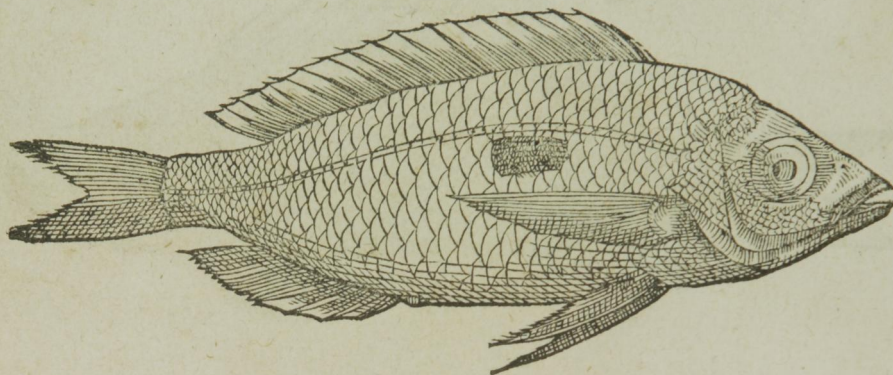
De Boopē vtroque.

Concoquitur facile elixus Box, digeriturq;
 Nam quiddam quo fit siccior assus habet.
 Hinc aliquando etiam egrotis conceditur, ille
 Antiquis quamuis in precio haud fuerit.
 At verò inter se his collatis undiq; disces
 Alteruter quantum distet ab alterutro.

B iiij

De Mana

Quamuis in precio fuere nullo
 Priscis temporibus, minúsque grata
 Mana, essent quasi prave, inutilésque,
 At nunc hasce tamen boni esse succi,
 Et carnis media, putant et aiunt,
 Quidam, et sat facile abici per aluum:
 Conferre haudque, timent usce Cothos,
 Κόθως quoque, gobiósque dictos.
 Menarum in cineres caput redactum,
 Callosas abolet fugatque rimas
 Sedis si fuerit malo illitum aptè.
 Menas si Umbilico illinas salitas,
 Et tauri excipias easce felle,
 Ventrem (ne dubites) statim mouebis,

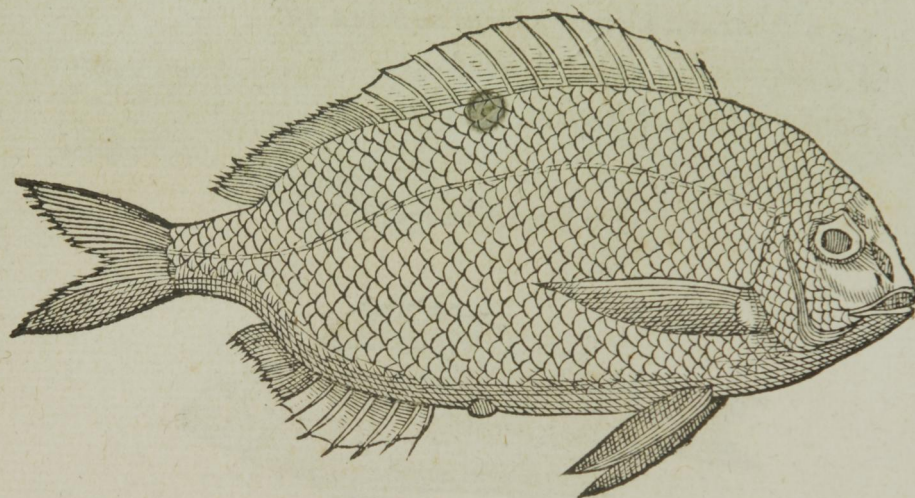
*Aut constrictus erit nimis neceſſe eſt.
 Menas quiſnam igitur neget ſalubres?
 Ni ſit mentis inops? ſuo cuiq;
 Eſſe ſi fuerint loco, vel hora?
 An Natura homini parens nouerca eſt?
 Vtróq; illa ſuis amat nocere?
 Conceſſis modice utitor, iuuabunt.*

De Smaride.

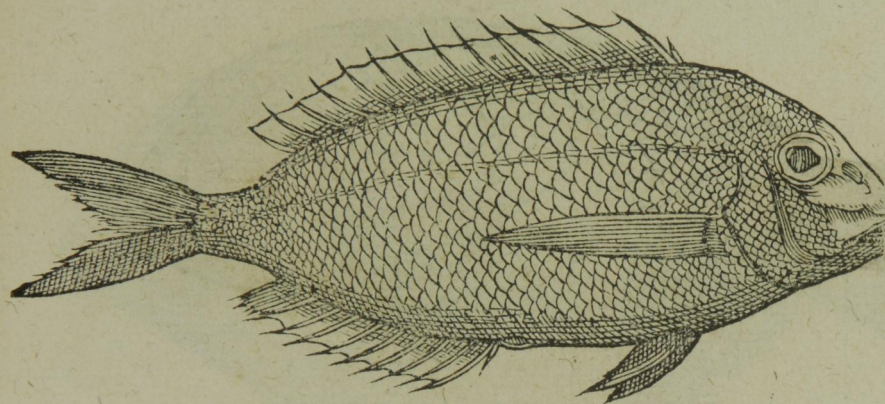
*Carne quidem ſuccóq; Smaris ſuccedere Mena
 Dicunt, adq; eadem utrumq; valere putant.
 Sed caput exuſtum ex adipe urſinóq; coactum,
 Admotúmque malo, ſanat alopecias.*

De Pagro.

Carne quidem vili, cænoq; & vescitur alga
Pagrus, sepiolis pisciculisq; aliis.
Sat nutrit, stomachoq; satus, gratûsq; palato est,
Per ventrem vero segnius eiicitur.
Præcellit caput, & febres quæ sæpè recurrunt
Emendat, quæ non pharmaca pontus habet?

De Erythrino.

*Non crassam, non viscosam, laxam atq; fluentem,
Et duram carnem non Erythrinus habet.
Carnibus Aurata accedit, laudabile sanguen
Procreat, an nondum sunt satis ista tibi?*

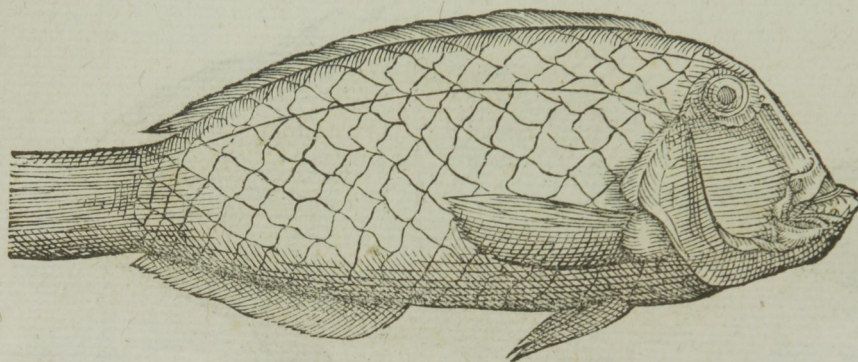
Ex Oppiano.

*Οἱ μὲν γὰρ χθαμαλοῖσι παρ' ἀγριαλοῖ (ἐνέμεν)
Ψάμμον ἐρεπτόμενοι, τ' ὅς' ἐν ψαμαθοῖσι φύον'
Ἴπποι κόκκυγές τε τοοὶ ξανθοί τε ἐρύγενοι.*

*Nonnulli flavam pisces in littore arenam
Mandunt, & terra quicquid nutritur in alta.
Hippi, Coccyses celeres, flaviq; Erythrini.*

C

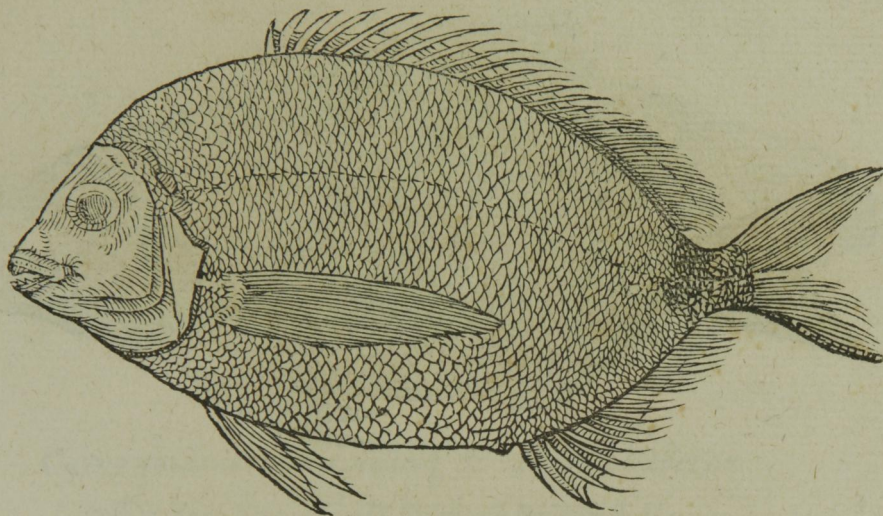
De Nouacula Pisce.

*Carne quidem tenera est suauiq, Nouacula piscis,
A' dorsiq, habet id nominis effigie.
In precio illa Rhodi est, illicq, frequenter habetur,
Nam nostro vix in littore conspicitur.
At pisce hoc vno ferrum perhibentur olere
Attracta, id fieri qua ratione potest?*

De Hepato.

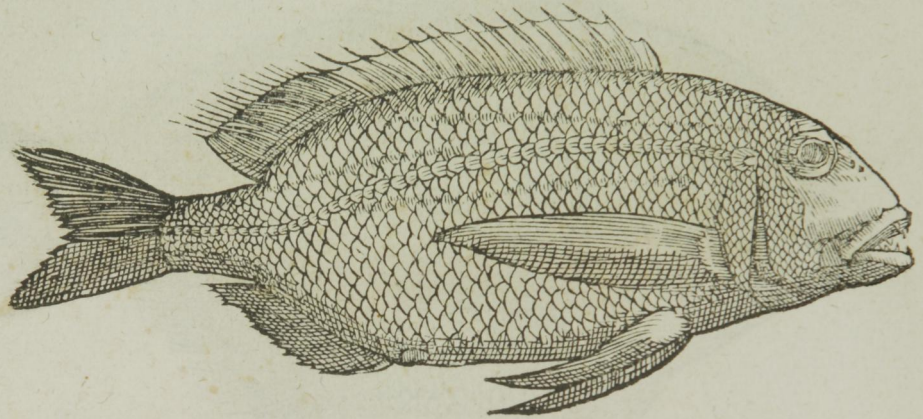
*Carne quidem media Hepatus est ceu Pagrus, & Umbra,
 Illeq; x̄p̄ corpus more parandus erit.
 Felle caret, bilēq; in se non gignit amaram,
 Sed lapis in summo vertice durus inest.*

De eodem.

*Serratos habeat cum dentes hepatus, illum
 Inter carniuoros annumerare decet.
 Viuit enim ex rapto, & teneris se piscibus explet,
 Sic magniparuos sepe vorare solent.*

C ij

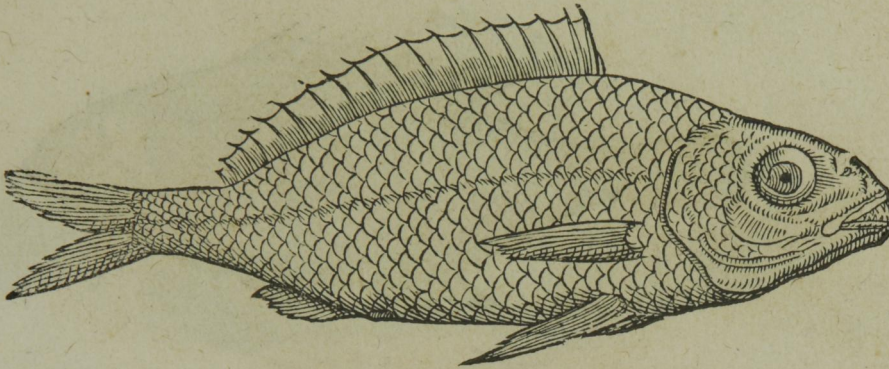
De Synagride & Synodonte.

*Si quando piscem mandis Cusodora cauto,
Nimirum lapides in capite ille gerit.
Nam mihi cum sola distent aetate Synagris
Et Synodon. fiet hic maior, at ille minor.
Synagridos gemmis gemmas Synodontidas ergò
Anteferes, aliqua si bonitate valent.*

De Aca

De Acarnane.

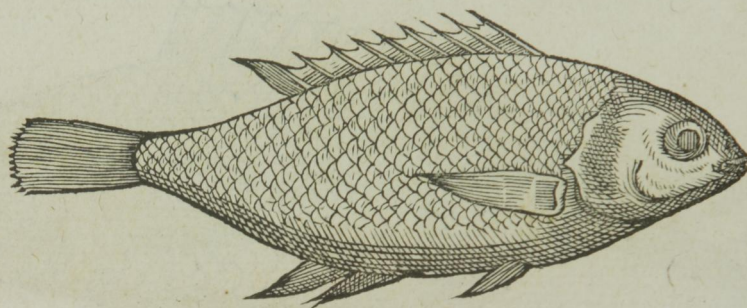
*Carne quidem media, dulciq; & candida habetur
 Atq; boni succ' est, & benè Acarnus a'it.
 Nam facile in stomacho coquitur, sanguenq; probatum
 Producit, tales hos mihi semper amem.*

De eodem.

*Scribit Aristoteles piscem macrescere Acharnam
 Nonnunquam, æstivis utpote temporibus.
 Num causa est ingens tanta macredinis æstus?
 Num Verò is quo & nos extenuamur amor?
 Soluitur omnis enim nostra hæc substantia utroq;
 Sed Veneris maius pendet ab igne malum.*

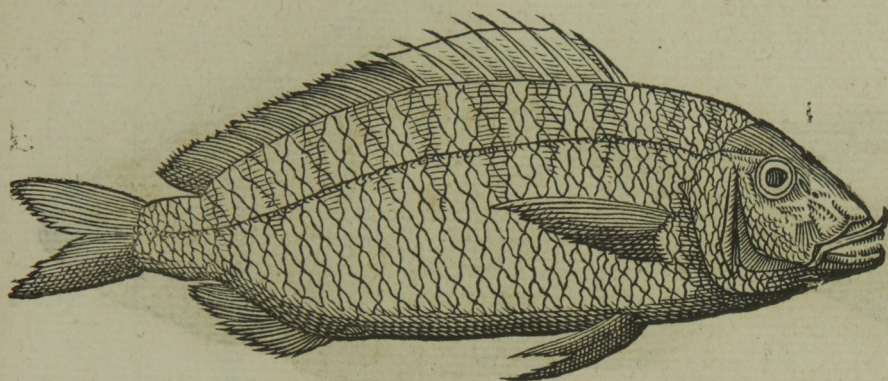
C iiij

De Chromi.

*Humidior χρῶς est, sitq; hinc optatior assus
 Ac melior, vili sit licet in precio.
 Aestate excellit, doleat cum tempore brumæ,
 Nam duros lapides in capite ille gerit.
 Maiorem ergò χρῶν sumes, sed tempore messis,
 Namq; χρῶς tum fit pinguior & melior.
 Archestratus enim talem vult esse, tametsi
 Immundam, & rectè, Naso poeta putet.*

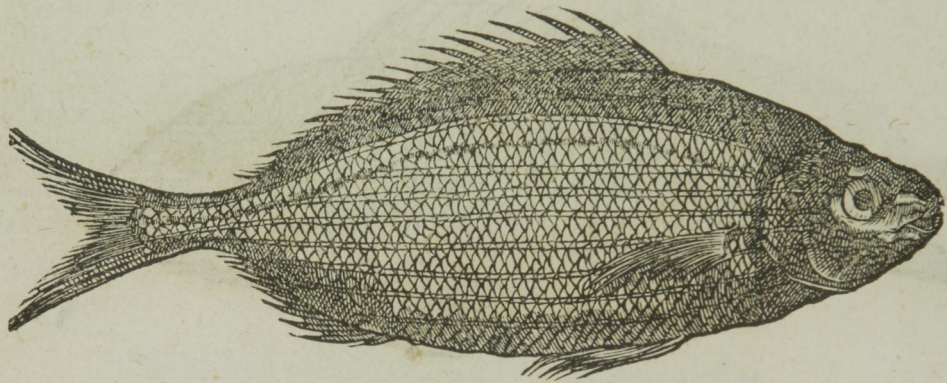
De Mormyro.

*Móρμυλος in precio non est, haudq̃ extitit unquàm,
Nam cæno terra viuit, oletq̃ lutum.
Humidiore etenim carne est, minimèq̃ saporis
Laudati, famulis esca sit ista meis.*

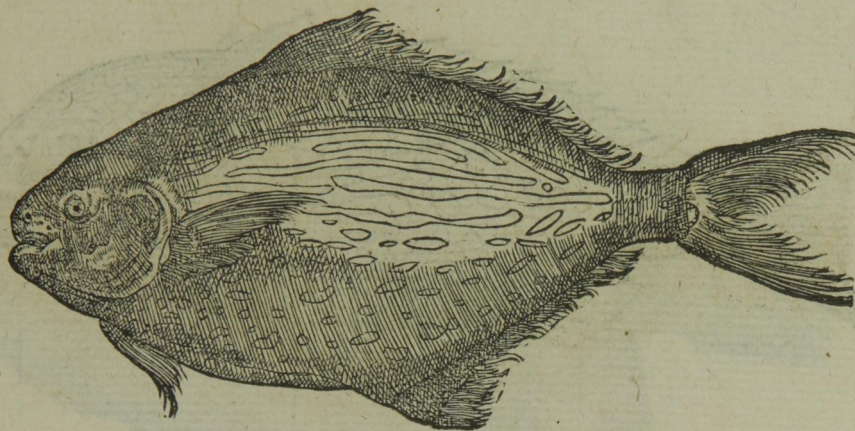

De Salpa.

*Salpa mali succi est piscis, minimeq; palato
Respondet, confert ventriculo inde minus.
Delectetur enim cum stercore, uiuat & alga,
Plenus erit succi qua ratione boni?
Nam si nos ex his simus constemus & illis
Vnde alimur, succo pedita Salpa malo est.*

De Stromateo.

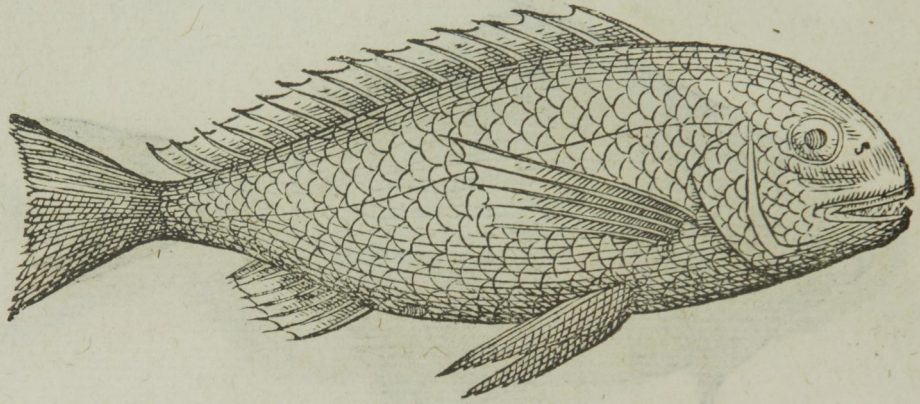

*Stromateus Salpæ quodam modo piscis habetur,
(Vt multi dicunt) effigie aſſimilis.
Nos utrunq; damus, niſi quid me fallit imago,
Iſte peregrinus ſed mihi piſcis erit.*

D

De Orpho.

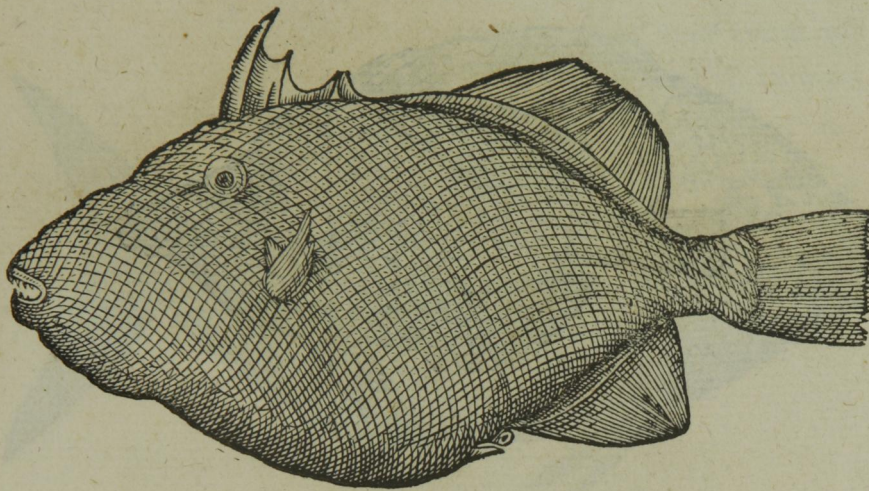

*Si conuina tibi fortasse adponitur Orphus,
Ne stomachum exsacies, difficile excoquitur.
Nam crassum gignit, lentumq; in corpore succum,
Sic pituitosos aggrauat iste cibus.*

Firmo
Terg
Prater
Sum
Dura
Et f

De Caprisco.

*Firmo Capriscum usque adeo Natura beavit
Tergore, ut id ferri respuat omnem aciem.
Praterèa hunc firmis armauit dentibus, illi
Sunt ea in hostiles arma tributa feras.
Dura autem carne est, resipit quæ Virus odore,
Et sub tam duro cortice molle quid est.*

D y

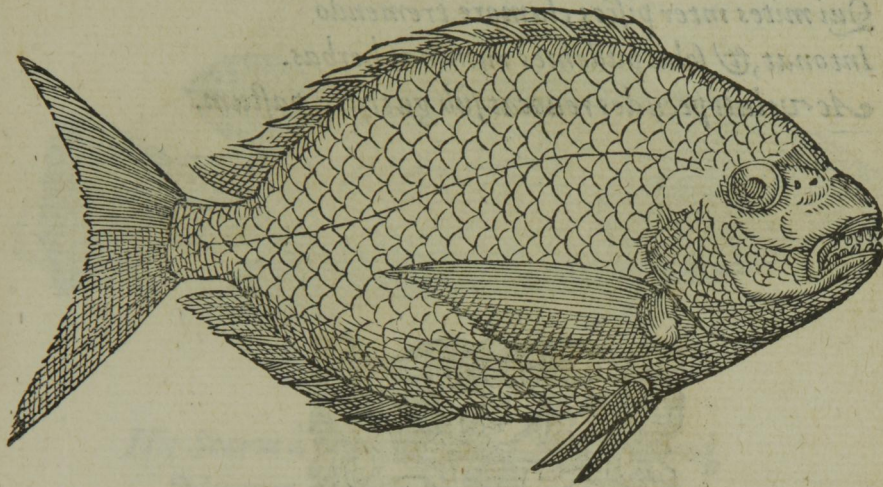
De Apro.

*Horridos tantum Tellus ne gigneret Apros,
Nonnullos tales unda marina creat.
Rarus enim inuentu est. Archestratôq; probatur,
Ergò sua hic quoq; erit laude ferendus Aper.*

De Scaro.

*Carne quidem mollis Scarus, estq̃ friabilis idem,
 Propterea in stomacho perfacile excoquitur.
 Eius olent ipsam violam intestina, bonumq̃
 Censere eiusdem secula prisca iecur.
 Euchimi est piscis succi, & facilem efficit aluum.
 Inter præcipuos proin munerandus erit.*

De eodem Oppian.

Καὶ σκάρων, ὅς δὴ μένος ἐν ἰχθύϊ πᾶσι γινώσκουσιν
 Φθέγγετο ἰκμαλέω λελαγνῷ, ἔκ μένος ἔδωδιν
 Ἀψορρόν προΐησιν ἀνὰ στόμα, δαΐτερον αὐτοῖς

D iij

Δαῖνυμνος μύλοις ἀνὰ πύων ἰαφορβίω.

Incuruos Scarus hic scopulos, & saxa frequentat,

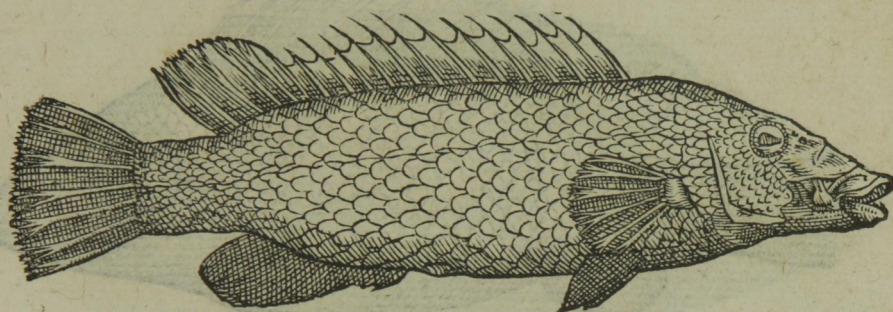
Qui mites inter pisces clamore tremendo

Intonat, & solus pallentes ruminat herbas.

Ac veluti pecudes reuocat sub guttura pastum.

De Scaro vario.

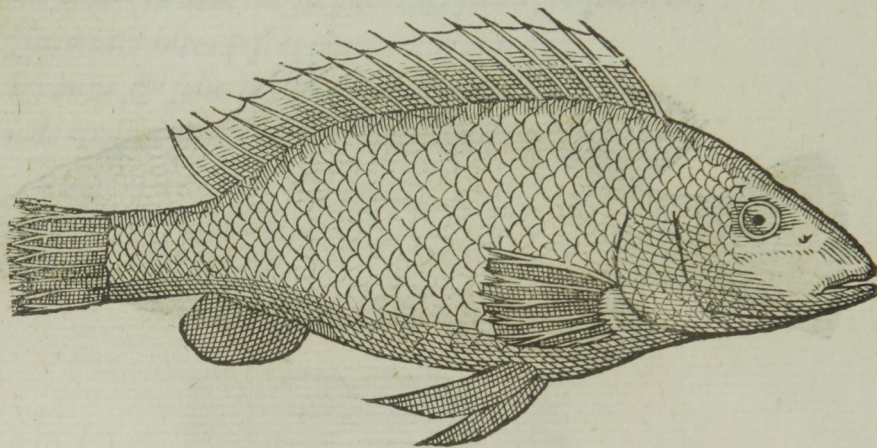

*Hic Scarus à primo effigie ceu distat, itemq̃
 Nomine, sic differt nil bonitate sua.
 Carnis enim tenera est, & suavis, & utilis ori,
 Temnendos igitur quis putet esse Scaros?
 De eodem. Mar.*

*Hic Scarus aquoreis qui venit obesus ab undis,
 Visceribus bonus est, cetera vile sapit.*

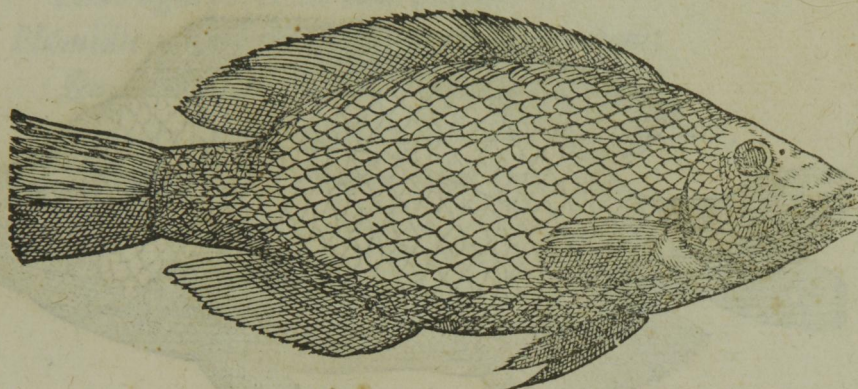
De Cynædo.

*Censetur mollis, tener, atq; friabilis esse
 Αλφῆης. succo præq; valere suo.
 Lenit enim ventrem, succum gignitq; probatum,
 Hæc itaq; ægrotis esca salubris erit.*

De Merula.

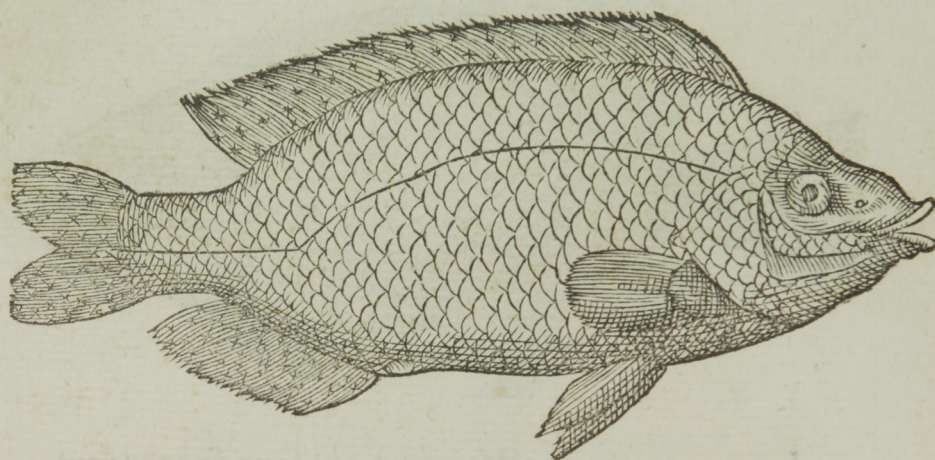

*Inter eos numeram Merulam qui saxa frequentant,
Aegris conueniet carnibus ergò suis.
Aera siue igitur Merula siue æquora tranent,
Landandæ venient iudicio usq^{ue} meo.*

E

De Turdorum generibus.

*Ne tantum in vacuo volitarent ethere Turdi,
Natura equoreas hisce refarcit aquas.
Qui viuunt meliore cibo, saxa aspra frequentant,
Non illi redolent vile proinde lutum.
Nam quò versantur pisces melioribus undis,
Hoc certè succi plus bonitate valent.*

De superiori Turdo.

*Carne quidem hic Turdus tener atq; friabilis est, sed
Elixo assus fit (crede mihi) melior.*

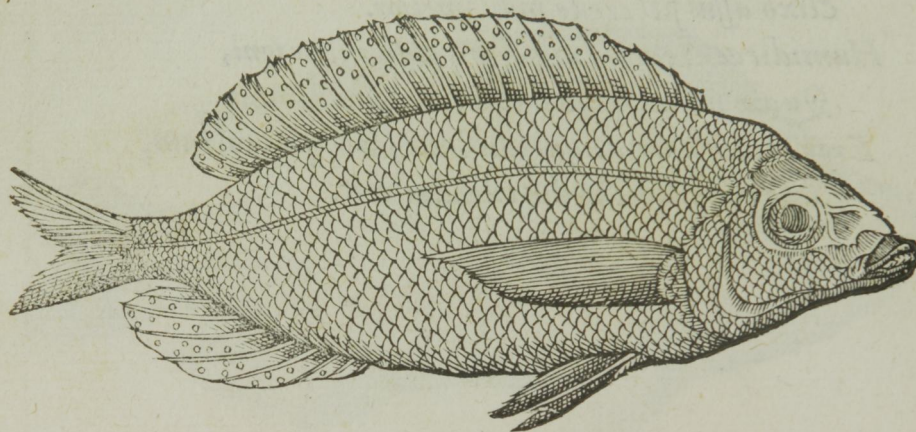
*Humiditas etenim exuperans absumitur igni,
Quam nimia haud dubie conciliaret aqua.*

*Ergo etiam hunc aliqui laudant sartagine coctum,
Sapè tibi talis Turdus edendus erit.*

E ij

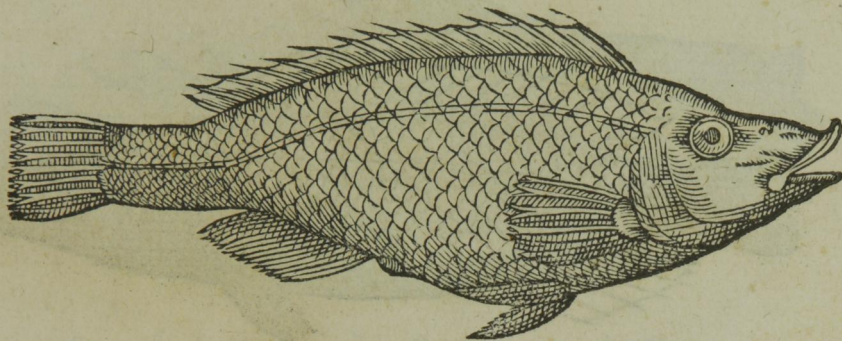
De secunda Turdi specie.

*Ceruleo ex viridi perfusus terga colore est,
 Qualem Pauonum colla superba ferunt.
 Ergò tibi hic, Pauo dicetur nomine, Turdus,
 Aptius huic aliud quod magis esse potest?
 Carne quidem molli, tener atq; friabilis est, sed
 In se lentoris nonnihil unus habet.*

De tertia Turdi specie.

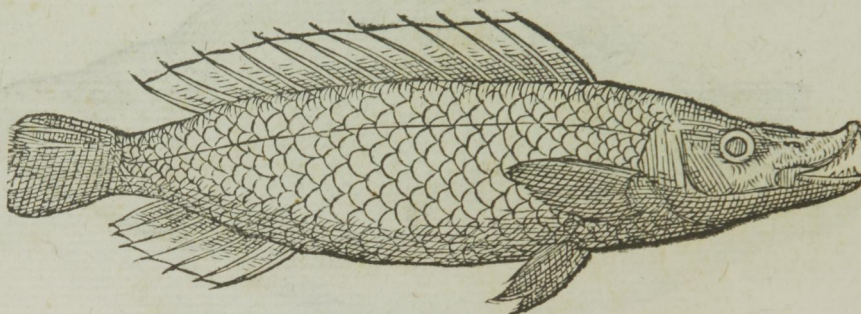

*Quid magè diuersum hoc pisce est? varioq; colore
Depictum? quid nam pulchrius esse potest?
Nanq; in eo varias sparsit Natura figuras,
Vt dicas, illi in pisce, fuisse iocum.*

E ij

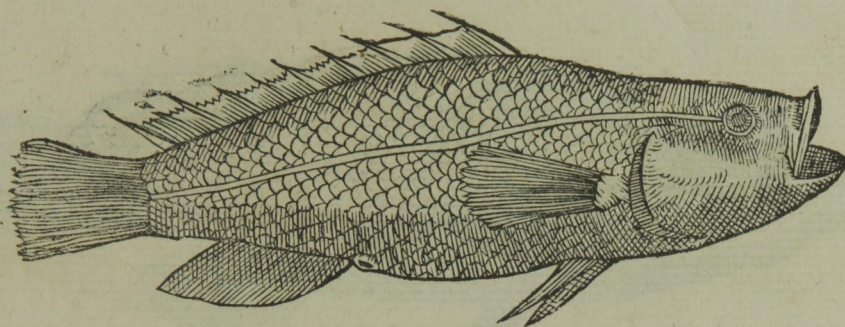
De quarta Turdi specie.

*Hic bonus est veluti & pisces qui saxa frequentant,
Quandoquidem facile in ventriculo coquitur.
Eius enim tenera est carnis substantia, quò fit
Esus lentoris gignat ut iste nihil.
Per squamas varia est species diffusa colorum,
Pinna viret, fuerit Psittacus ergò mihi.*

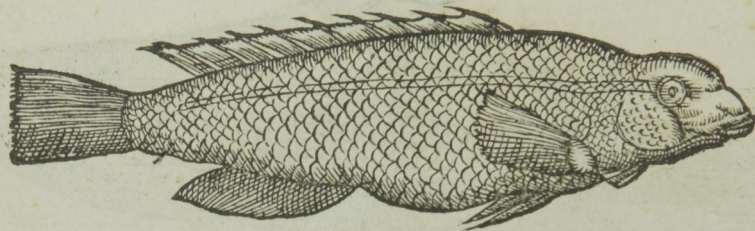
De quinta Turdi specie.

*Aureus huic Turdo color est, argentea ad ipsam
Ex oculis caudam linea ducta iacet.
Indivisa subest utero pinna, in reliquis, par
Gobius est Turdo flauus, at hic melior.*

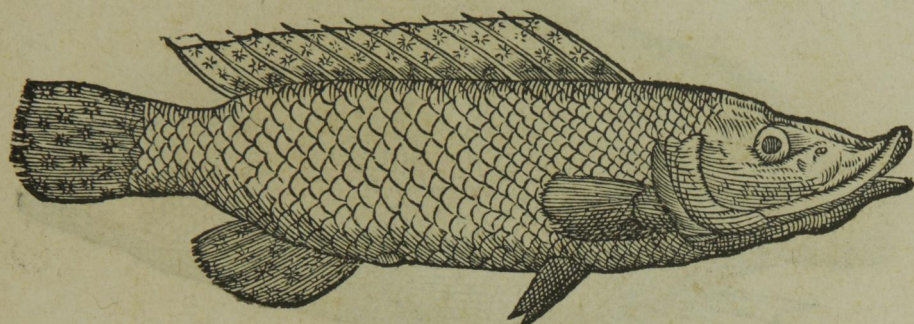

De sexta Turdi specie.

Turdos Terra sibi parit frequentes,
 Pingues, et teneros, bonique succi
 Illos, quosque mihi deesse nolim:
 Quos nec candidulis meis amicis,
 Illis cum pituita fit molesta.
 Si Turdos aliquot tamen marinos
 (Quorum esse hic varias vides figuras)
 E' vastis veniens viator antris,
 Huc (Neptune) tuis, modo afferat: vel
 Dono det mihi, spreuerim haud ego illos:
 Sed partem ipse bonam mihi relinquam,
 Partemque ipse etiam meis amicis.
 Quod mandunt homines olet graue omne,
 Sed quod dant homines olet suauè.

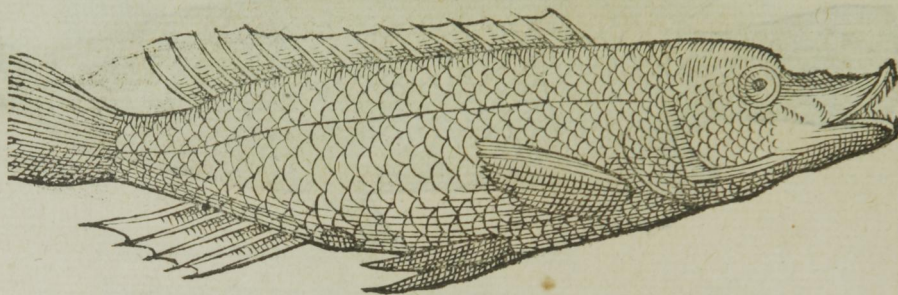
De septima Turdi specie.

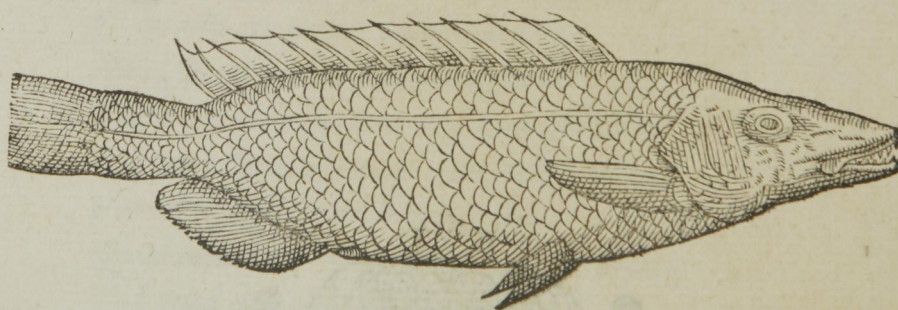
*Est aluo Ceris facilis, stomacho optima, quippe
Cum carnis teneræ sit, facile excoquitur.
Eius at in crassat liquor, atq; abstergit (ut aiunt)
Qua tergit gratus sit mihi parte magis.*

F

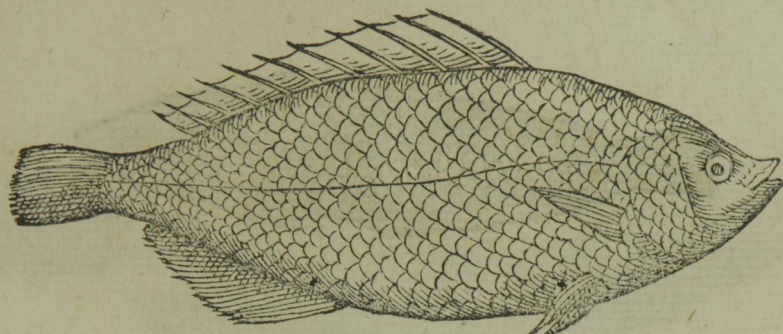
Octauum Turdi genus.

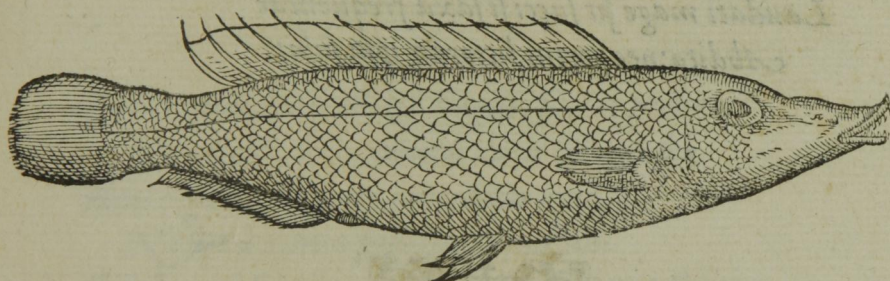
Nonum Turdi genus.

Decimum Turdi genus.

Vndecimum Turdi genus.

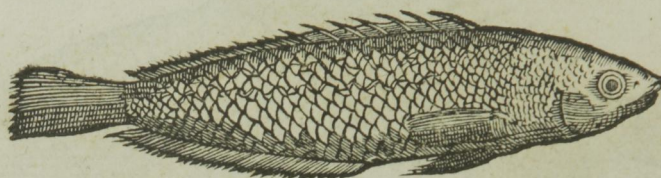

Duodecimum Turdi genus.

F ij

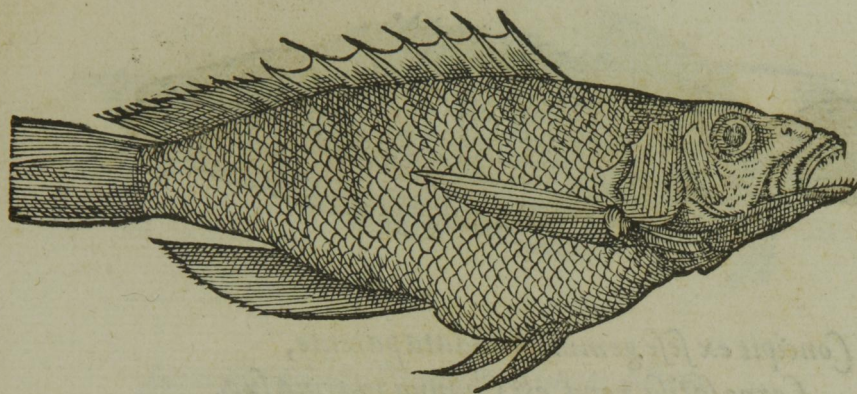
De Iulide.

*Carne quidem Iulis fragili, teneraq; videtur,
lure autem ventrem lubricat esa suo.
Laudati magè fit succi si saxa frequentat
Abdita: nec portus, littorâq; ipsa subit.*

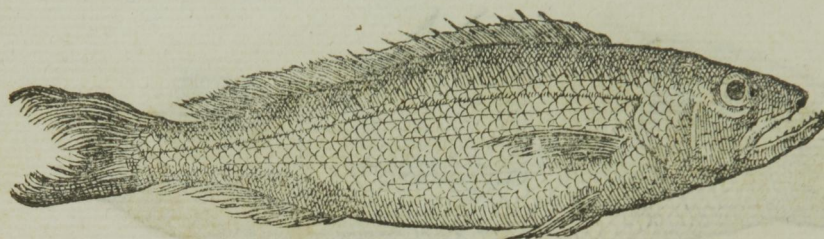
De Perca.

*Carne quidem molli, & fragili, succiq; probati
Perca est, succo aluum ducit & ipsa suo.
Illius ergo caro agrotis conceditur aptè,
Nisi sit à nimia frigiditate malum.
Quòd verò sequitur Melanurum Perca frequenter,
Causa sodalitij quæ istius esse potest?*

F ij

De Channa.

*Concipit ex sese gemino fraudata parente,
Carne satiq; bona est Channa marina sua.
Assa igitur si quando tibi apponatur, edasque,
Disces quod stomacho tota sit apta tuo.*

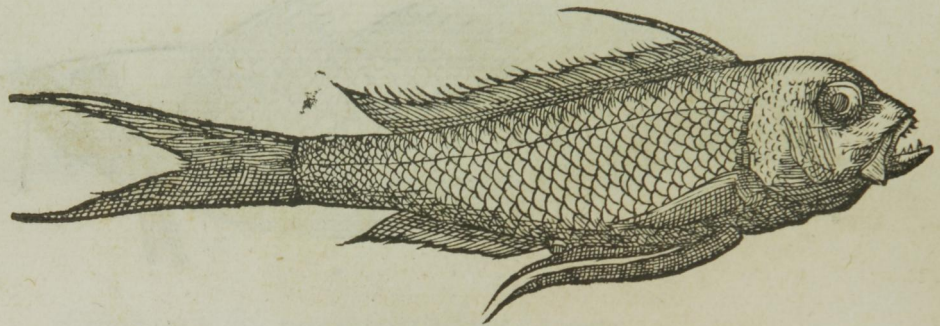
De Phycide.

*Inter saxa solet Phycis Versarier aspra,
Depascens muscum, pisciculósq; leues.
Proin tibi si coctum apponant, recteq; paratum,
Præstantem inuenies vel bonitate sua.*

De Anthiæ prima specie.

*Anthias excretu est facilis, stomachoq̃ suavis,
Nimirum succi dicitur esse boni.
Irretitus iis quæ non videt utitur armis,
Exerit & vires quæ valet arte suas.
Nam filum abrumpit prædura robore pinna,
Sic tandem euadit calliditate sua.*

De Anthiæ secunda specie.

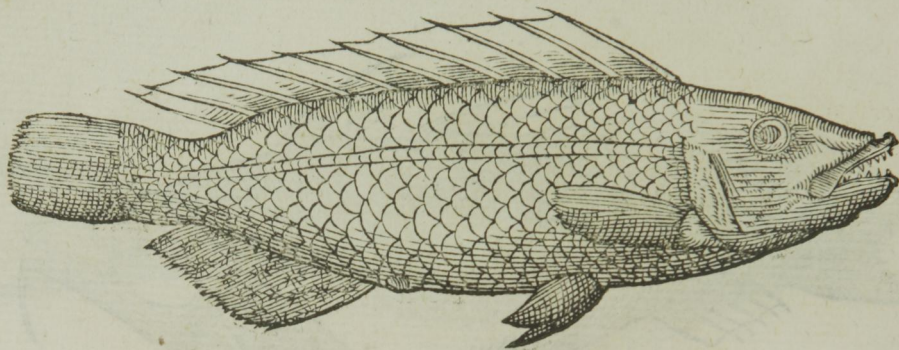

Ἀνθιάς ἀπυρρὸς carnis tenerᾱq̃, boniᾱq̃,
Est succi: hinc aptus ventriculo, atque gula.
At mare si lustras, visaſq̃ vada æſpera Nerei,
Inuenies nullum candidiore cute.

G

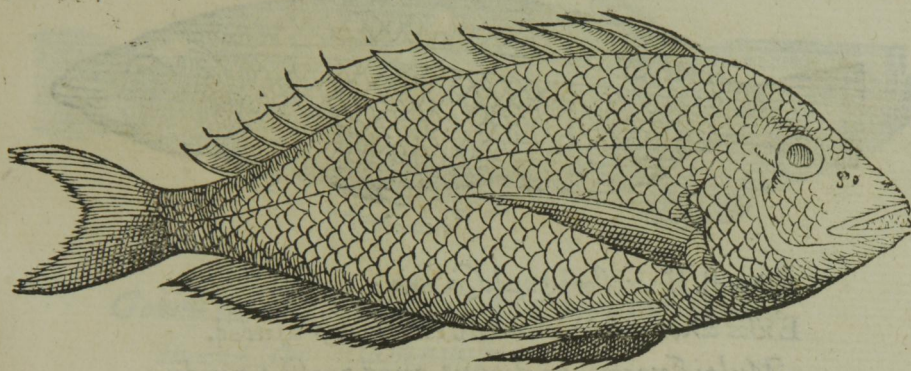
De Anthiæ tertia specie.

*Partibus internis reliquis qui saxa frequentant
Hic par est, vario persimilisq; Scaro.
Carne autem tenera, & fragili, siccaq; videtur,
Gustus enim hunc succi indicat esse boni.*

De quarta Anthiæ specie.

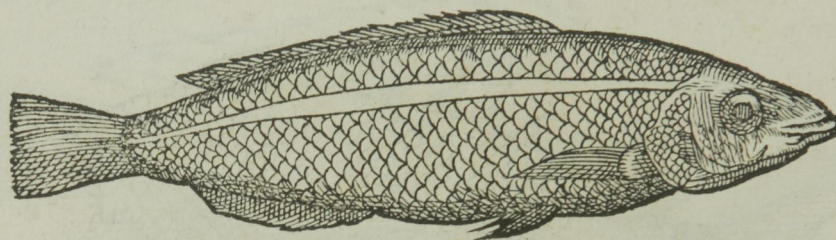

Εὐωπὸν Graij hunc piscem, Αὐλωπὸν τε Vocârunt,
 Quódque canis oculis sit, Videâtque procul.
 Intendit cavit as radios nimirum oculorum,
 Contrà fit si cui lumina promineant.

G ij

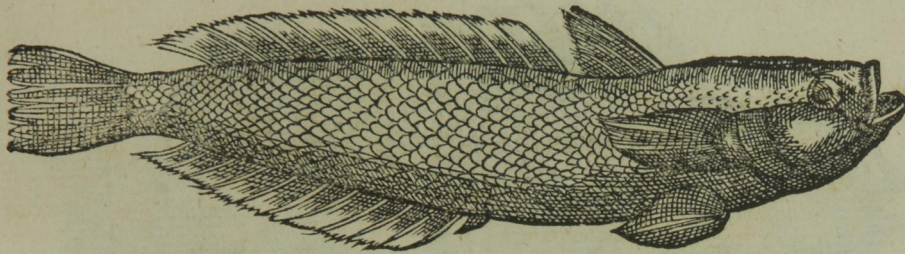

De Exocæto.

Ἄλλοι δ' ἐξ ὠκείον ἐφήμην, ὅτε καὶ γὰρ
 Ἐκτός αὐτὸς τίθει, μῦθος δ' ἐπὶ χερσὶν ἀμείβει.
*Multi Exocætum dicunt, quod profilit undis
 In littus, sicca ponens Tellure cubile.*

De Gobione.

Gobius & muscum, simul & depascitur algam,
 In qua sæpe etiam nidificare solet.
 Est autem carnis macra, atq; friabilis idem,
 Ergò illi est succi copia pauca boni.
 Inter saxa tamen versantem, carne Diocles
 Iudicio mollem rettulit esse suo.

G ii,

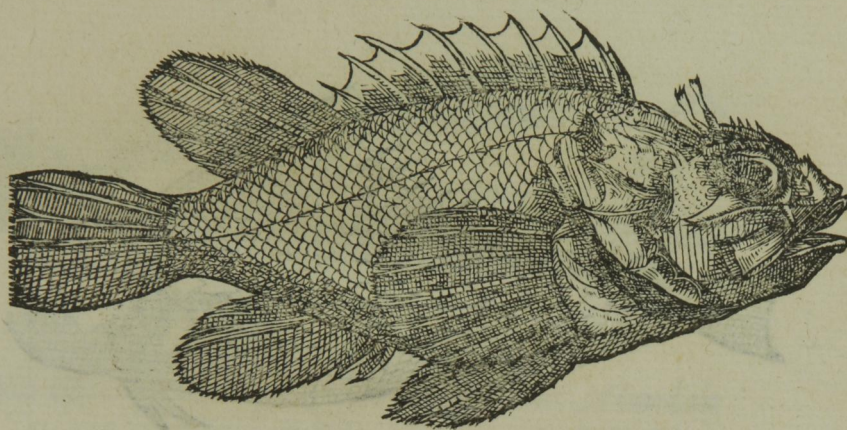
De Gobione nigro & albo.

*Gobius obscuro perfusus membra colore
 In saxis vivit, littoribusq; maris.
 Hinc ferè sordicie capitur cænoq; refertus,
 Nam subigit sordes, inficiturq; luto.
 Albus enim est alius, qui quamvis corpore parvus,
 At reliquis cedit non bonitate tamen.
 Accedunt Percis, ex his parvisq; coquuntur
 Perfacile, & nullo tempore Virus olent.*

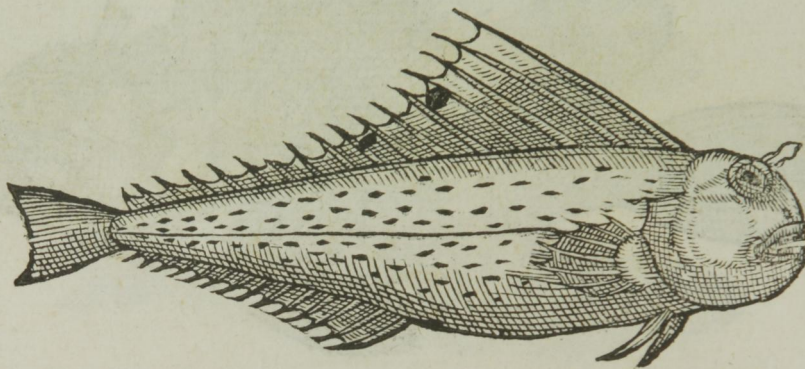
EPIGRAMMATA.
De Scorpio & scorpanna.

55

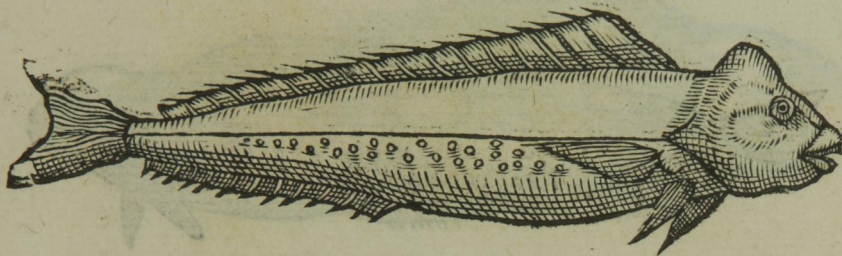
*Scorpius ex tenui elixus sumatur aceto,
Assus enim semper durior esse solet.
Iure aluum solut, vino coctusq, meraco
Contrà fit panos utilis impositus.
At Scorpena quidem effigie non distat ab illo,
Nam solo dispar una colore suo est.*

De Scorpioide.

*Haud longè à dicta nobis hic distat Alauda,
Et lauore cutis, carnibus & proprijs.
Nanq, eadem dicas quòd sit substantia carnis,
Et mucco, & salsa in littore, viuit aqua.*

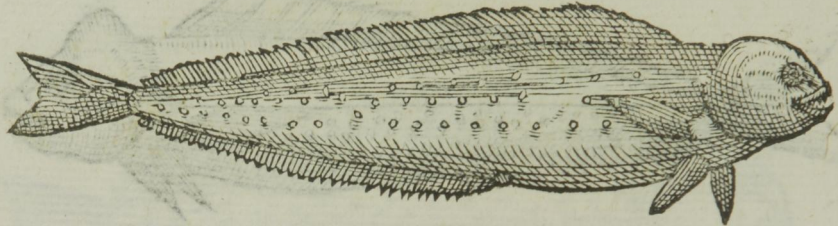
De Galerita.

*Hic tibi cristatam quam nos monstramus Alaudam
Carne quidem molli sed minimi precij est.
Nam cum mole sua digitum non amplius unum
Excedat, vel eo nomine spreta iacet.*

H

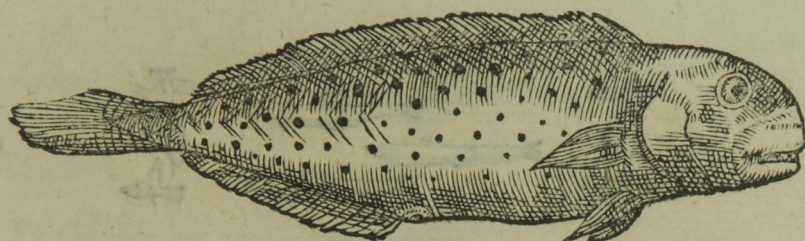

*Et mucco, hæc Aphyis, & salsis vescitur undis,
Est quoq; nullius, vel precij exigui.
Empetron ad pella, saxi nam se abdit, acuto
Vt petit nantum mordicus ore pedes.
Sic quos sæpè timet sæpè hos inimica fatigat,
His ea in insidias vritur insidiis.*

De Pholide.

*Totus perpetuò hic piscis mucro scatet vdo,
 Hinc valde mollis temperie est propria.
 Rarò ergò veniet nostra hic in fercula mensa,
 Si spuita mihi fortè molesta siet.*

H ij

De Aphyra vera.

Ex spumis Aphyra, & limo, plerunque creatur,
 Hæc ideòq; A'ppòs fertur Aristoteli.
 Ut citò nata fuit, cito sic quoque nata fatiscit,
 Piscibus estque etiam præda frequensq; feris.
 Mollis ei tenuisq; caro, parvæ indiga flammæ,
 Hinc illud gratis dictum, idè τὸν ἀφύρην.
 In vili præcio est, flatus & gignit inanes,
 Et succo humectat corpora nostra suo.

De Aphyia Cobite.

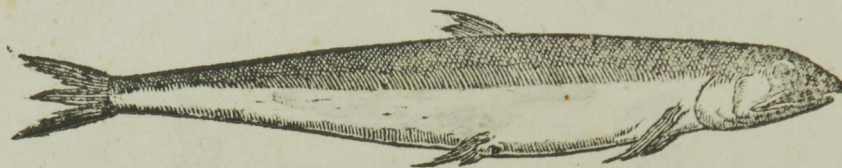

*Ex Gobionum procreatur semine
Hic paruulus piscis vocatus Cobites,
Exilibus nimirum iisce ex Gobijs,
Qui paruuli, vilesq; sunt proin paruulis
Ex piscibus ceu procreatus constitit,
Sic Gobiones procreare ex se quoque,
(Ni procreandi forte vim illis eximas)
Pares sibi, eiusdemq; naturæ potest.
Cum ceteris succum grauem dat corpori.*

H iij

De Enchraficolis.

*Hæus Enchraficolos si quis tibi mittat, amarum
Tolle caput, multum fellis enim illud habet.
Consuêrunt sale condiri, inq̃ garum resolutos
Asseruant, veterum mos fuit iste frequens.
Nonnulli crudos etiam cum oleo, atq̃ selino
Mandunt, ô quantum est ingeniosa gula.*

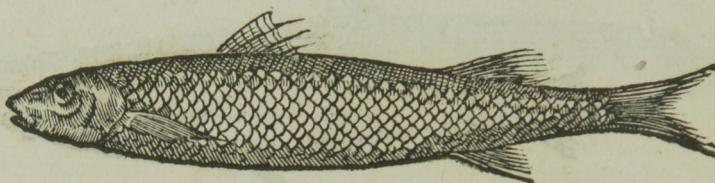
De Aphya phalerica.

*Sardinis forma accedit pinguedine mira,
Supplet nanq; vicem in Lampade sæpè olei.
Mollis enim est, digitis crebròq; liquescit in ipsis,
Larga etiam hunc vilem copia sæpè facit.*

De Aphyia Mugilum.

*Credit Aristoteles foeturam hunc Mugilis esse,
Fit quoque is è limo terra, & arena etiam.
Exiguus Verò est, si nescis, piscis: habetur
Propterea à multis exiguo in precio.*

De Belenno.

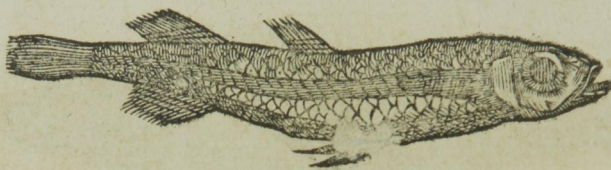

Quod capiti adiicitur, toto de corpore demptum est,
Nanq; caput piscis grande Belennus habet.
Inspida vdaq; est carnis fatuiq; saporis,
Nec poterit ventri, hinc nec placuisse gula.
Eiusdem cinerem renum medicarier aiunt,
Vesicaq; malis, atterere & lapidem.

I

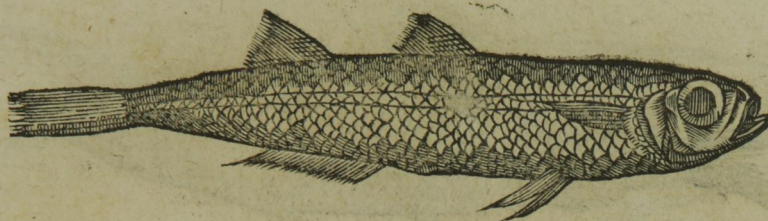
De iis qui E^ψmoi vocantur.

*Pisciculo Hepseto sunt lumina magna tributa,
Piscibus anne alijs plus videt? anne minus?
Nimirum peiora solent maiora videri,
Si verum, Hepsetus non satis ipse videt.*

De Atherina.

*Carne satis sicca ut media est Atherina, nocentes
Nec gignit flatus, nam facile excoquitur.
Hinc suerunt medicorum aliqui præscribere coctam
Hanc cum oleo agrotis, sic nocet esca nihil.*

I ij

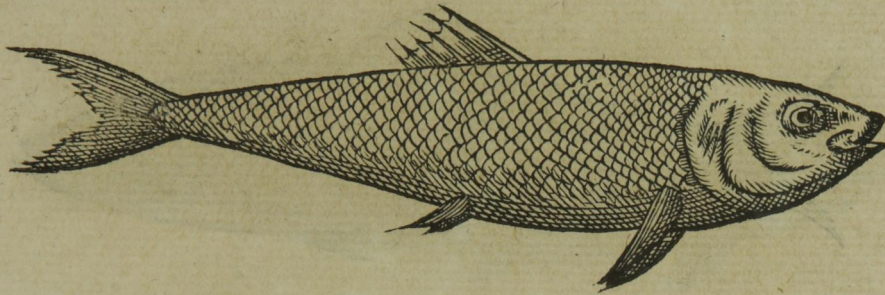
De Sardinis.

*Cum muria Sardina duos servatur in annos,
Fitq; garum hinc, toto corpore felle caret.
Quare aliqui cum oleo & sale, purgata integram in olla,
Craticula vel eam si voluere coquunt.*

De Membrade.

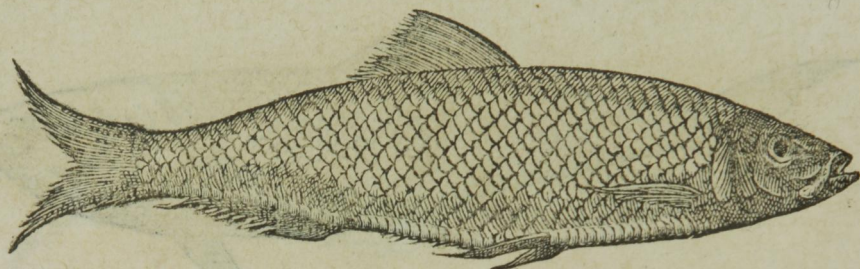

*Membrades exiguis similes censentur Alosis,
 Sunt & Sardinis effigie similes.
 Gallis esse putat dictos vulgò Celerinos
 Rondletus princeps in maris historia.
 Hanc quoq; formam illis solers adpinxit, eo fit
 Lectorem ut firmet res ad aperta magis.*

I ij

De Thrissa.

*Thrissa boni satis est succi, cum pinguit: ori
Nec stomacho ingratum, nec nociturum epulum.
Scilicet ut patrias sedes, pontumq; reliquit,
Dulciq; innat aqua, nam satis illa placet.*

De Harengo.

*Conditi muria totum seruantur in annum.
Indurant fumo sæpè etiam hos aliqui.
Tum leuiter passi prunas manduntur, orexim
Nanq̃ mouent, fumo quis prius hosce dedit?*

DE NATURA AQUAT.
De Sphyrænæ prima specie.

Σφύραιναι δολιχαὶ sunt sicca suntq̃ suaues,
Persimiles carnes his vel Asellus habet.
Cestras atq̃ Sudes dicunt, de nomine nusquam,
Sed potius de ipsis lis mihi rebus erit.

De Sphyræna parua.

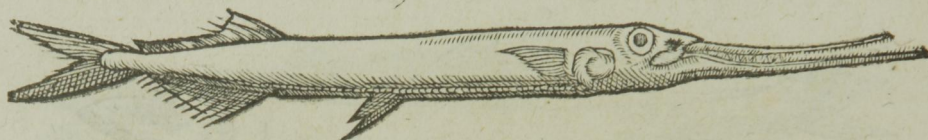

*Altera succedit forma Sphyrena priori,
Mollior at multò est carnibus ipsa suis.
His qui saxa colunt maiori ex parte propinquat,
Grata magis sit eo nomine crede mihi.*

K

De Acus prima specie.

*Carne Raphis dura et sicca est, tamen esca benignum
Producit succum, at non facile excoquitur.*

*Ergò Ventriculum fuerit si nacta potentem,
Quis dubitet quin det tum solidum illa cibum?*

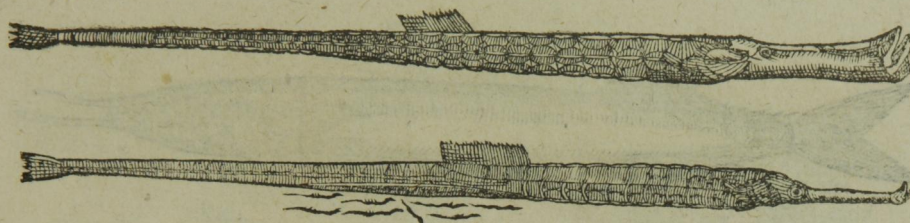
De eadem.

*Carne Raphis solida et dura est, agrèq; domatur
Coctura, succi sed tamen usq; boni est.*

*Si fiet ergò semel stomachum virtute valentem,
Et calidum Ventrem nacta potenter alet.*

EPIGRAMMATA.
De Acus secunda specie.

75

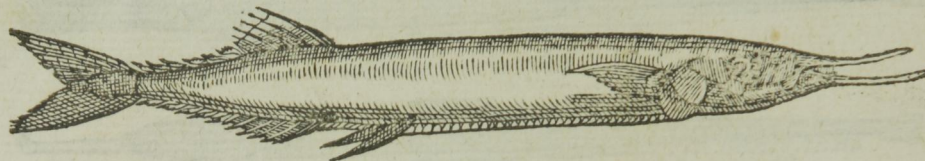

*Cortice vellatur duro, minimèq, probatur,
Quòd toto minimum in corpore carnis habet.
Tam Verò firmū est tergus, validūmq, bipennis.
Vix ut in id casim pulsa frequenter eat.*

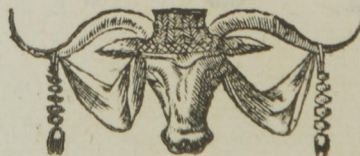
K. ij

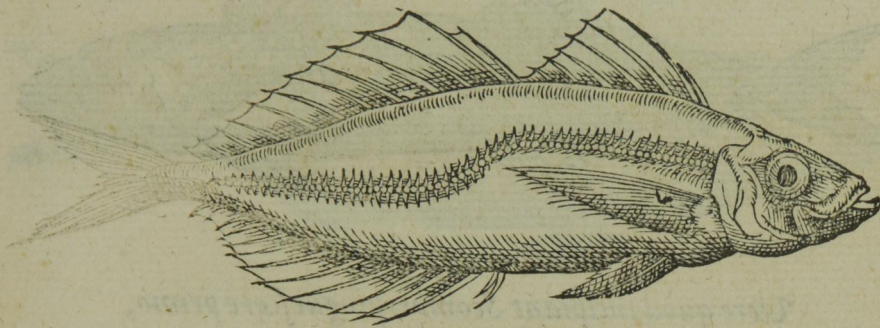
De Sauro.

*Carne sua Saurus Scombris accedit, & omni
Parte illa, haud dubiè, posteriore sua.
Ast Acubus rostri effigie formæque propinquat,
Piscem ergò his similem, dissimilemq; vides.*

De Trachuro.

*Scombri carne velut magis est caro sicca Trachuro,
Sic sanè haud equè in Ventrículo excoquitur.
Proin quoties teneri fuerit mihi copia Scombri,
Non aliqua tanti parte Trachurus erit.*

K ij

De Sombro.

Vere quòd incipiant Sombri pinguescere primo,
Vere apti fient illi ineunte gula.
Os nec enim ladunt, nec acutis guttur aristis
Offendunt, spinis hæc caret esca malis.
Suavis adhæc, gratiq, aprili mense saporis
Censentur, spretos nec nisi stultus habet.
Hos coquus ergò mihi si tum mediocriter assos
Cum butyro adponat, pratulerim reliquis.
Iudicium sit cuiq, suum, sua quisq, sequatur,
Vere mihi Scomber semper amicus erit.

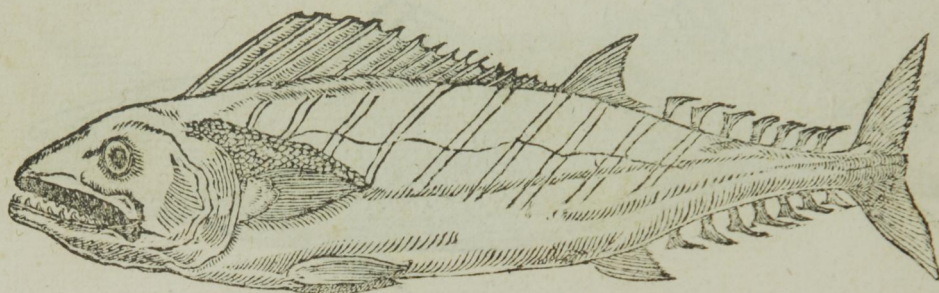
De Colia.

*Deterior Scombro Colias, quia durior illo est
Carne sua Scomber. pinguior & melior.
Proin Colian piscem nemo unquam apponat edendum,
Quando mihi Scombri copia mollis erit.*

De Amia.

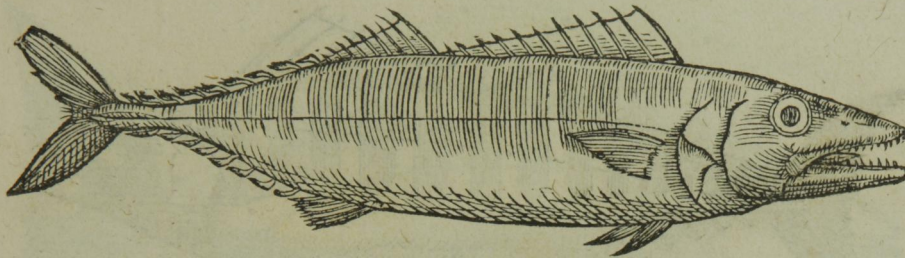

Inter eos pisces Amiam numerare memento,
 Molles & qui sunt carne sua, & teneri.
 Semper amabo Amiam proin, mi ceu semper amicam,
 Autumniq, magis tempore, quando valet.
 Ecquis enim teneros pisces succiq, probati
 Despiciat? nisi sit consilij omnis ineptus?

Opp. 3. ἀλιευτικῶν.

Λαψήραι δ' ἀμίας, καὶ ἀλώπεκες, β' τ' ἀνέχων),
 Εὐρύς δ' ὡς σπῶδες (ἐν ὑποθαδόν, αἶψα δ' μέσσω
 Ὀρμυλὺ ὑπὸ ὀδύσει διέτμαγον, ἢ δ' καὶ ἀκρας
 Χαίτας, τ' ἐνεχα τῇ (ἐν χαλκίδων) ἀλιῆς
 Καυλὸν ἐπ' ἀγκίστρῳ δολιχότερον, ἄλγος ὀδόντων.
 Sape Amie celeres, & Vulpes fraude reuinctæ
 Praueniunt summas morsu confringere setas.
 At piscatores longam, ex qua pendeat hamus,
 Conficiunt vingar, dentes quæ arrosa retundat.

De Pelamyde vera siue Thunno Arist.

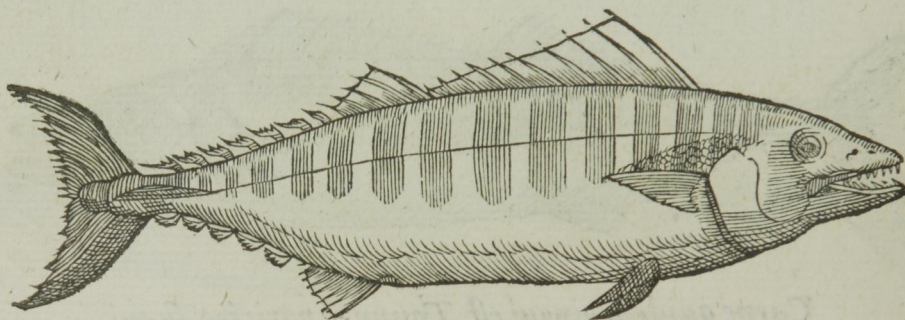

*Carne quidem pingui est Thunnus, pariterq^{ue} suavi,
Ergo quis succi hunc iudicet esse mali?
Post Autunnum fit melior, nam tempore ab illo
Desit ostro omni membra grauantē premi.*

L

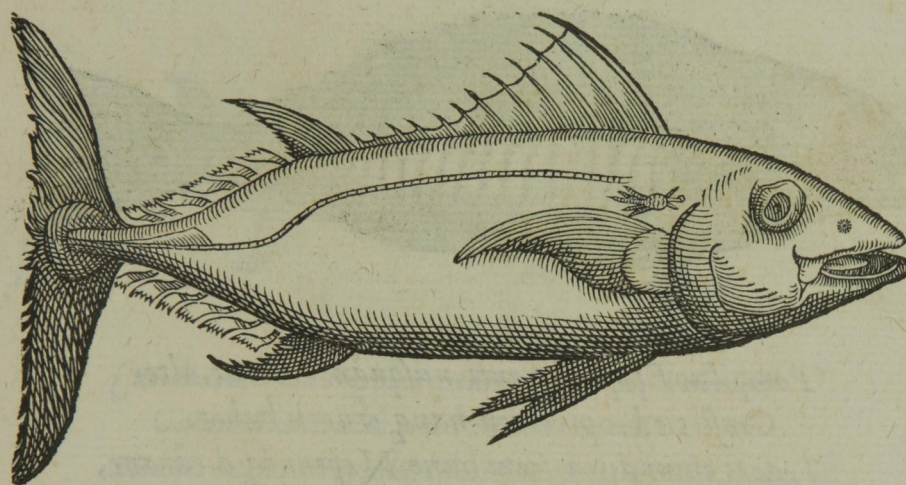
De Pelamyde Sarda.

*Pelamydi vera effigie, signisq, quibusdam
Accedit, verum est hæc bonitate minor.
At non pisciculum esse puta hunc, qui nomine Sarda est,
Esse mihi veterum Sarda negatur idem.*

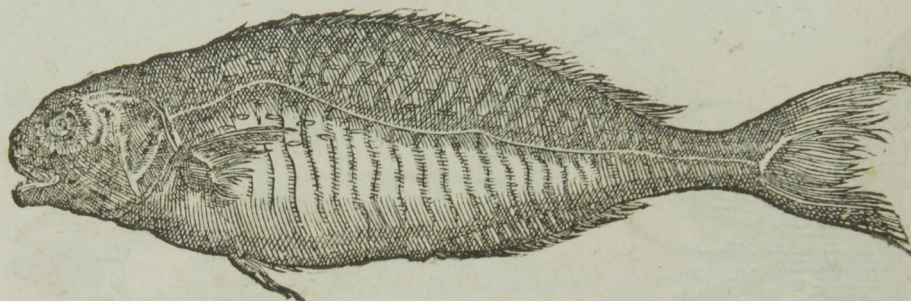
De Orcyno.

*Orcynus piscis durus, pinguisq; sapore est
Acris, adhæc succo & carne melancholicus.
Esu Emorrhoidas mouet, an nigram quia bilem
Auget? an acrore id præstat, agit-ve suo?*

L ij

De Pompilo.

*Pompilus Epopeo quanti nusquàm emerat alter
Constitit, hic precium nanq³ cruoris habet.
Traces enim dijs piscem hunc Neptunóq³ dicàrant,
Dignaturq³ sacro nomine Callimachus.
Quid cause? naues quoniam deducere suèrit
Ex pelago ad portus, & locum ad vsq³ suum.*

De Xiphia.

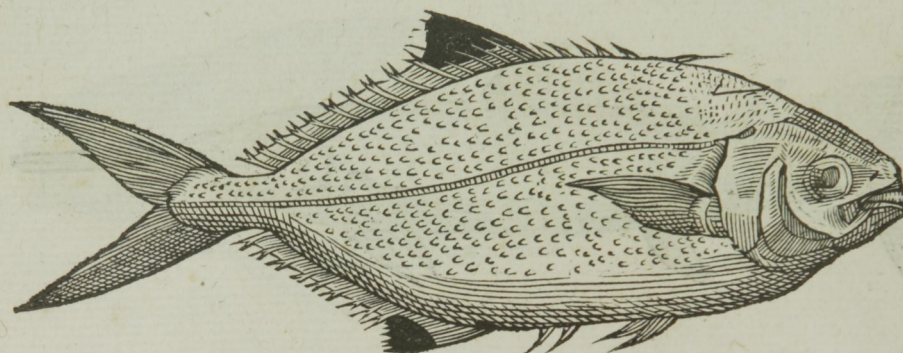

*Candidiore sanè xipias quàm Thunnus habetur
Carne sua multò, nec bonitate caret.
Suavis enim utcunq; est, coquiturq; ingesta, sed agre:
Ast in ventre semel cocta, potenter alit.*

L. iij

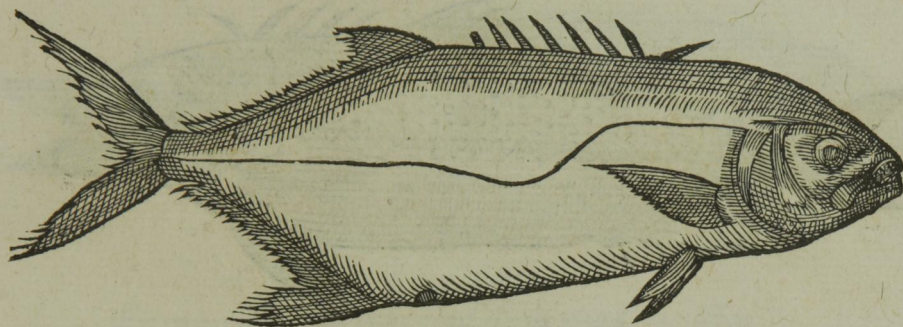
De Glauco.

*In natos Glaucus miro exardescit amore,
Dum solidi fiant, nanq̃ tuetur eos.
Nunc à tergo igitur sequitur, nunc anteit omneis:
Certas perq̃ vices adnat utrumq̃ latus.
Alba caro pinguiq̃ illi est, eademq̃ suavis,
Interiore sua sed magè parte valet.*

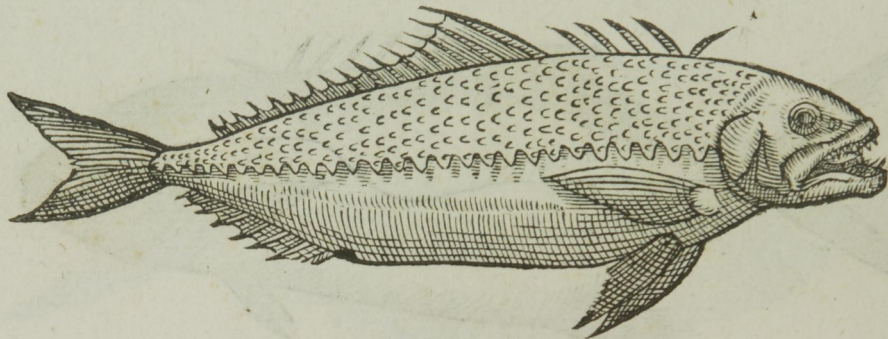

De secunda Glauci specie.

Γλαυκίδιον Glauci est species, quid distet ab illo
Disces, si spectes interiora etiam.
Hic septem in dorso spinas incuruat acutas,
Quæq; gerit nullo tempore tela videt.

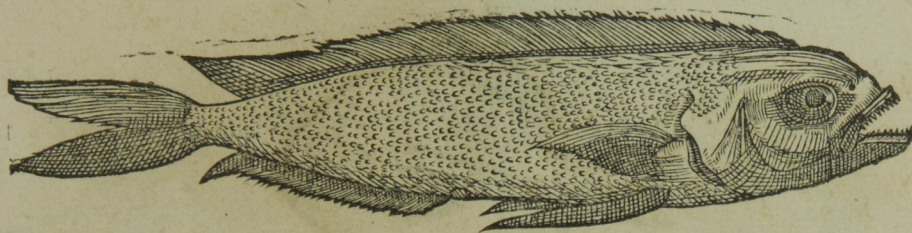

*Ceruleo hic piscis perfusus terga colore,
Glauci etiam dictus nomine iurè fuit.
Carne autem est dura pinguiq, ideoq, suavi,
At veri iudex lingua saporis erit.*

De Hippuro.

Ex minimis magnos confestim euadere pisces
 Hippuros vera fertur in historia.
 Sarcophagósq; aiunt subitos & adesse periclis,
 Quum ruit in mediis naufraga puppis aquis.
 Persimiles multi subito, atq; repente beati,
 Cum fastu insultant, officiuntq; bonis.
 Carne autem pingui piscis pariterq; suauis est,
 Sed cum hac, sicca siet difficile excoquitur.

M

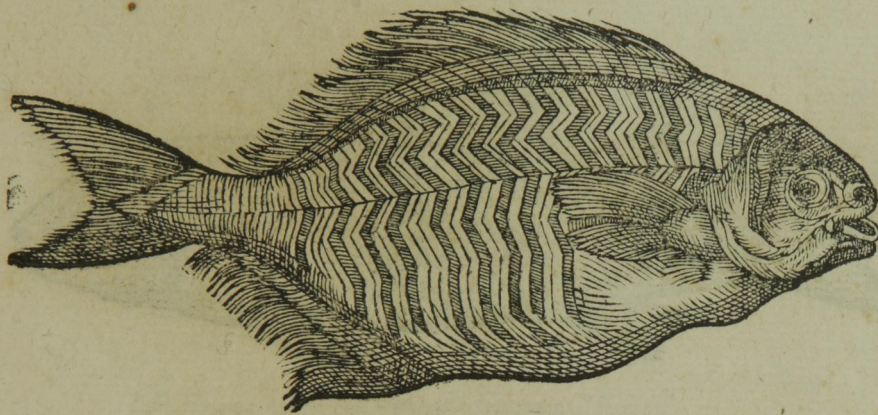
De Seferino.

*Inter caruleos etiam hunc numerare memento,
Nam tegitur dorsi tergore caruleo.
Inferiora color, velut aluum, argenteus ambit.
Vnius hæc vera est corporis effigies.
At Glaucæ pisci parte interiore propinquat,
Nimirum carne est suavis utraq; sua.*

De Fiatola.

*Piscibus hic quoq; caeruleis adiungitur unus,
 Caeruleo dorsi tegmine quo tegitur.
 Candor ei ventrem, tingit quasi purpura labra,
 Carne autem Glauco mollior ipse sua est.*

M ij

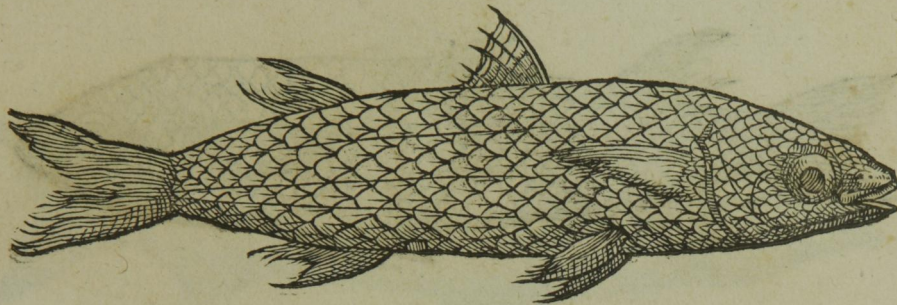

De Cephalo.

Tam Cephalus stupido sensu est, ut si caput abdat
 Ex omni corpus parte latere putet.
 Cæno & aquis vivit, cæni resipitq; saporem
 Coctus, iudicio nec valet ille meo.
 O Cephalo o Capito, sic namq; vocabimus illum,
 Cui caput & magnum, sed sine mente caput.

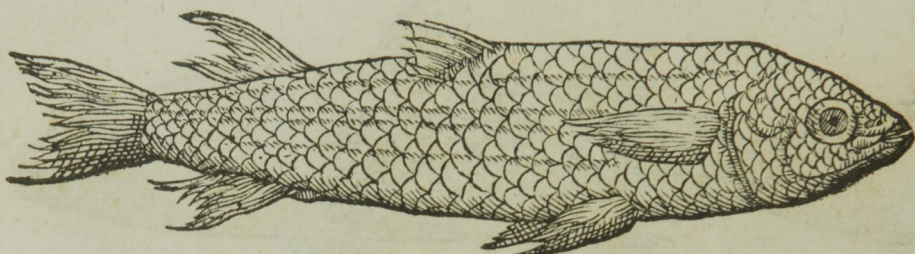
De Cestreo.

*Cestreus est ipsi Cephalo forma effigieq̃,
 Persimilis, capite est hic brevior tamen.
 Huicq̃, minus caro quàm Cephalo est & pinguis, & alba,
 Sed paulò ipsi plus humiditatis inest.
 Huius Ventriculus furni siccatus ab æstu,
 Vel cinerem inuersus, præsidium est stomacho.
 Felle oculis (si quæ hos lædit suffusio) confert,
 Et gerit in cerebropharmaca mira suo.
 Nam quos reppereris lapides operatus in illo,
 Nephritim excutient comminuēt ue tuam.*

M iij

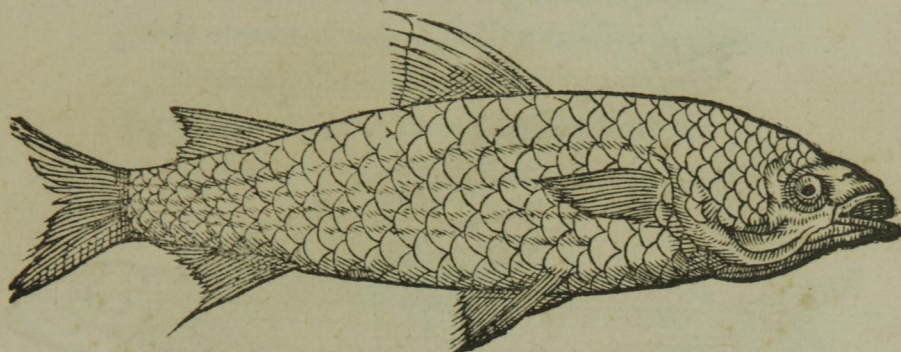
De Myxone.

*Accedit Myxon vultu, effigieq^{ue} priori,
Et parte hic par est interiore sua.
Carne tamen magis est viscosa, proinde videtur
Ille mihi melior, præq^{ue} ferendus erit.*

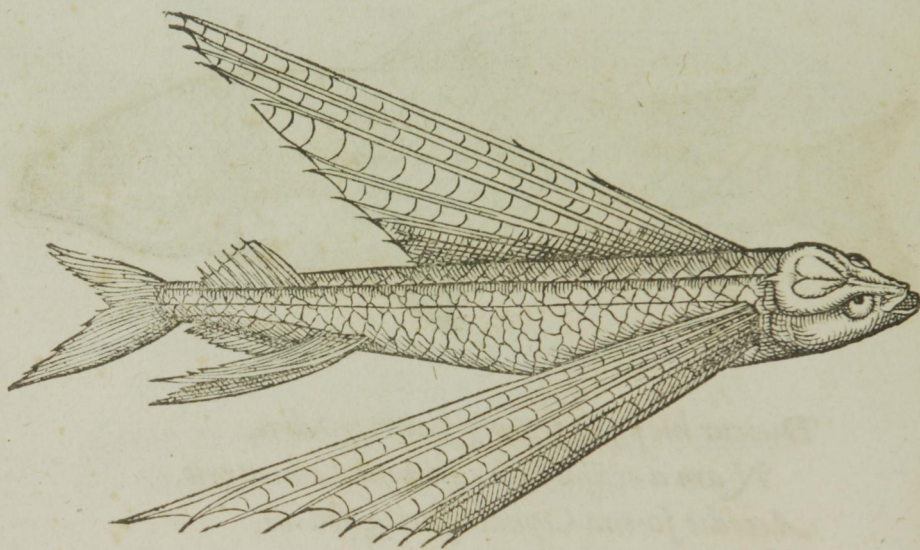
De Chelone.

*Dicitur hic piscis græcè χείλωντε, χελώντε,
Nam à crassus labris, nomine Labrus erit.
Accedit forma Cephalo, facièq, sed ille,
Ille, prior succi stat bonitate sui.*

De Mugile alato.

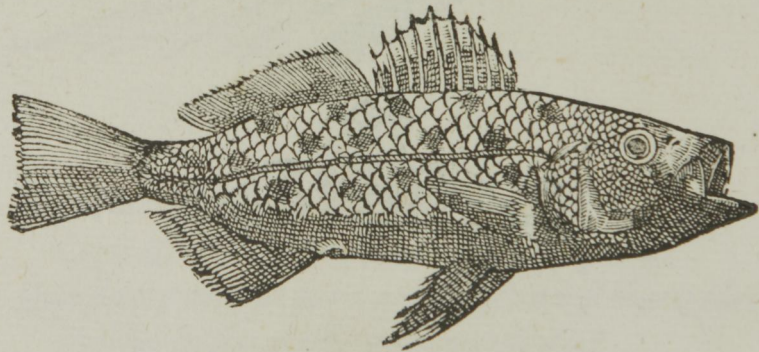
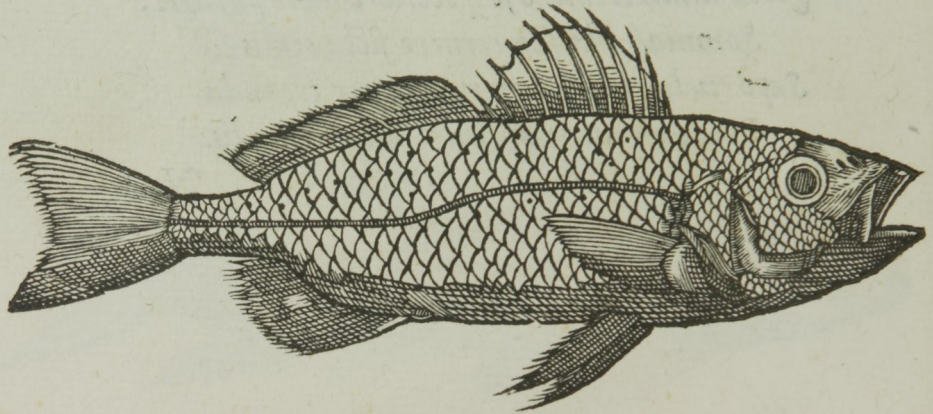
Prudentes fieri longa experientia rerum
 Cogit, & ut non sint multa stupenda facit.
 Quis flammam esse putet, quisue astra n. si illa videret?
 Spectet & hæc oculis quoq., notetq., die?
 Ast omnes homines cessant mirarier illa,
 Sunt tamen hæc oculis mira videnda tuis.
 Fortè etiam & pisces iam quis non dixerit esse
 Aligeros: tangat ni digito hosce suo.

*Si rerum abstrusas species formasq; videret,
Cuncta forentq; oculis conspicienda simul,
Corde nimis tremulo se spectra videre putaret,
Somniaq; illa suis cernere ficta oculis
Sæpè velut ludens, in re Natura creanda
Producit miris multa videnda modis.*

N

De Lupo.

*Albo ex iure Lupus, tenuiq; elixus aceto
Affectis adfert febribus auxilium.
Gignit enim tenuem succum sanguenq; probatum,
Quando caro ipsius perfacile excoquitur.*

*Non galli iecori cedit, non anseris hepar
Illius, succi vel ratione boni.*

*Inuenies capitis duros in parte lapillos,
Qui renum duros comminuant lapides.*

De vtroque Lupo.

*Carne quidem & cæno nonnunquam viuit & alga,
Ore vorax auido & semper hiante Lupus.*

*Ingerit & Squillas, sed spinis latus acutis,
Quas alijs pœnas attulit, hæc subit.*

N ij

De Lipari.

*Sub cute pro carne hic totus pinguedine abundat,
Propterea λῑπαρὸς iurè Vocandus erit.*

*Pingui ergò & molli succo, insipidoq, mouebit
Sapè aluum ingestus, sapè etiam & stomachum.*

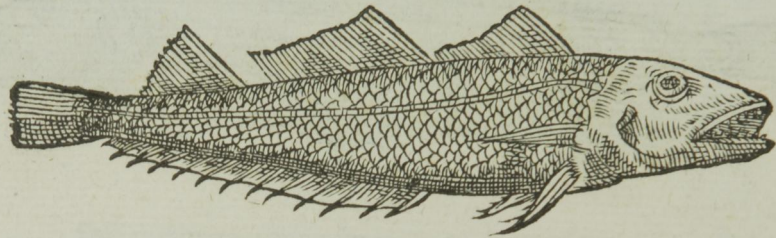

De Afello.

Non succi bonitate sui postfertur Afellus
 His ferè per salsum qui mare saxa colunt:
 Ille tamen modò sit puris nutritus in undis,
 Nec fuerint Ventrìs praua alimenta sui.
 Mixtis quòd si in aquis uiuat, prauòq; alimento,
 Quale quidem præbent stagna, lacusq; maris,
 Mollicies veluti carnis non abiicietur,
 Sic lentor tota in carne videndus erit.
 Non hinc iam has dices carnes, velut antè suaues.
 Nec recrementi parte carere mali.

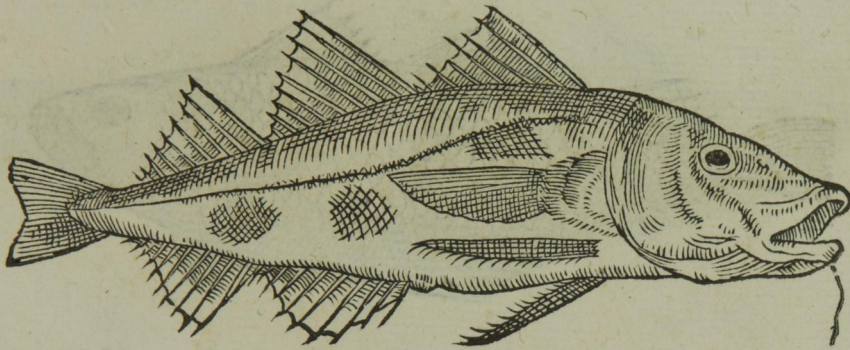
N ij

*Merlanus carne est tenera atq; friabili, obidq;
Vt lingua est gratus, sic quoq; Ventriculo.
Non minus hinc esus Ventrem stomachumq; grauabit,
Quàm si de zona pendeat ille tua.*

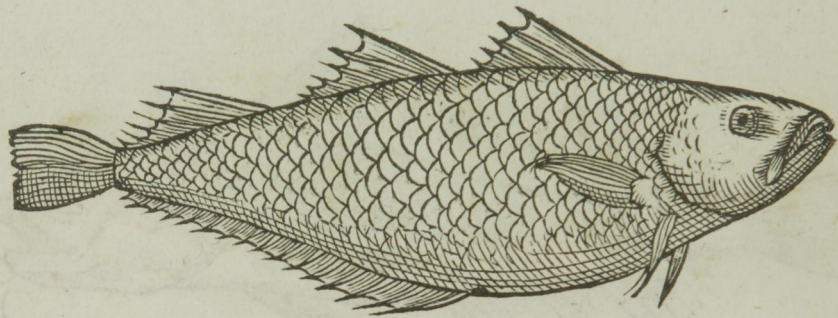
De tertia Afellorum specie.

*Hic quoque carne sua tener atq; friabilis est, hinc
ut lingua est gratus, sic quoq; Ventriculo.
Isti de mento appendix carnosâ videtur
Pendere, hic tibi eo nomine notus erit.*

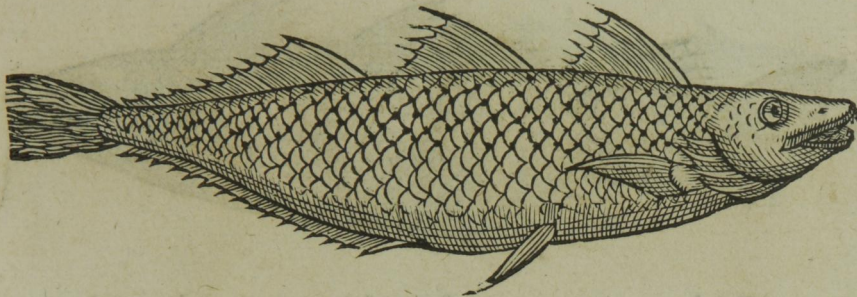
De quarta Afellorum specie seu Gobergo.

*Carne magis dura hic constat quàm constet Afellus,
Parte Asino par est interiore tamen.
Duro tunditur ut possit mollescere fuste,
Pauperibus siquidem conuenit iste cibus.*

De quinta Asellorum specie.

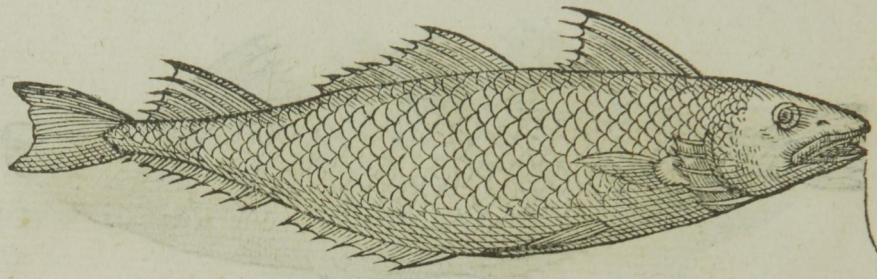

*Haud dubiè accedit Leopardi forma Gobergo,
Internis Asino partibus assimilis.
Maiorem esse puta Moluam si fortè videtur,
Nilq; obstat: certè est lentus & iste satis.*

O

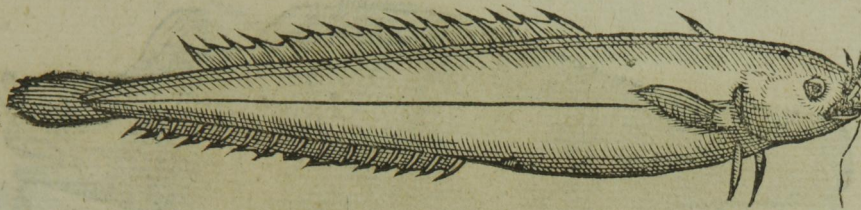
De Molua.

*Molua recens carne est multò meliore salita et
Siccata, nam tum glutinis instar ea est.
Cum verò illa oculis minime prospectet acutis,
Quid causa? an magnis vis minor omnis inest?*

De Mustella vulgari.

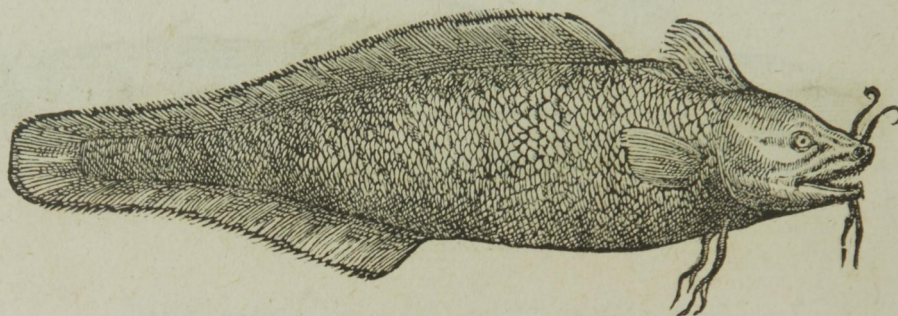

*Hic quem vulgari Mustella nomine dicunt,
Carne friabili & est & tenera ille etiam.
Felle caret, nonnunquam etiam conceditur agris,
Piscem illi carnis ni melioris emant.*

O ij

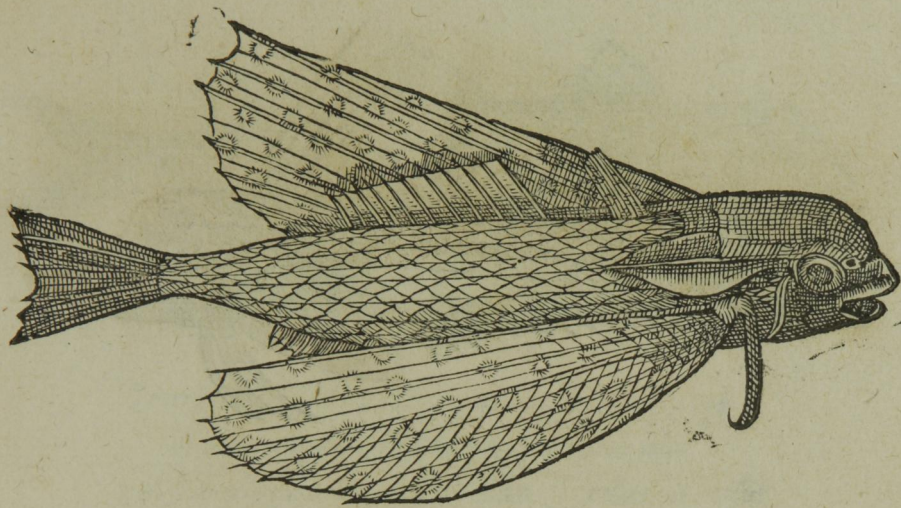
De Mustella alia vulgari, siue Galea pisce.

*Altera non dispar primæ est, Galea illa vocatur,
Nanq̃ friabilis est carne sua & tenera.
Hinc elixa etiam ægrotis conceditur aptè,
Nec cedit multis hæc bonitate sua.*

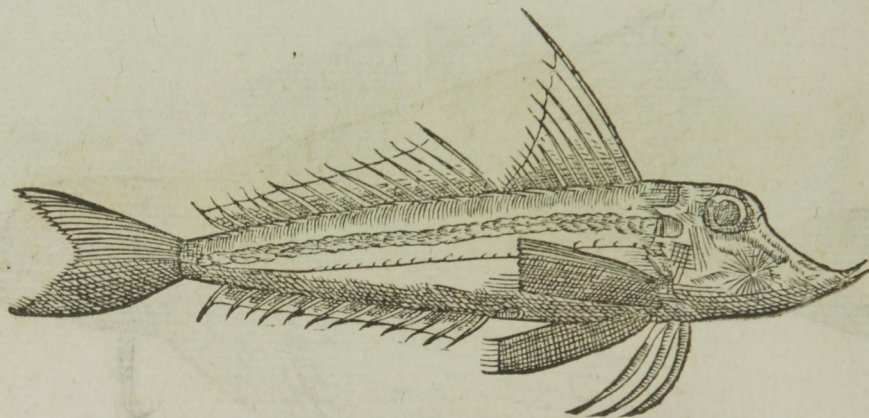
De Hirundine.

*Extrà fertur aquas volitatq, per aera Hirundo,
 Nesiquidem magnis praeda sit una feris.
 Carne autem sicca constat, durâq, proinde
 Dum benè conficitur tum bene semper alit.
 Ast illi ne quis credat sua pharmaca deesse,
 Suffusis oculis felle suo auxilio est.*

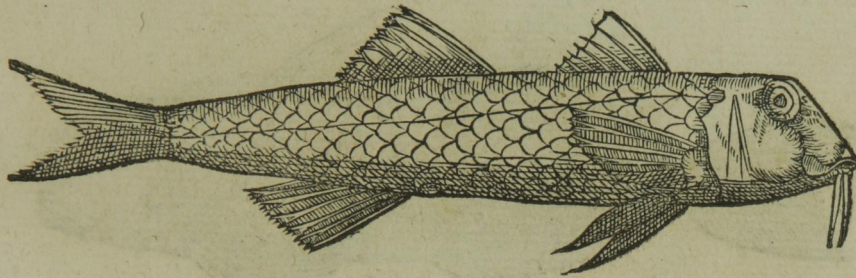
O ij

De Cuculo.

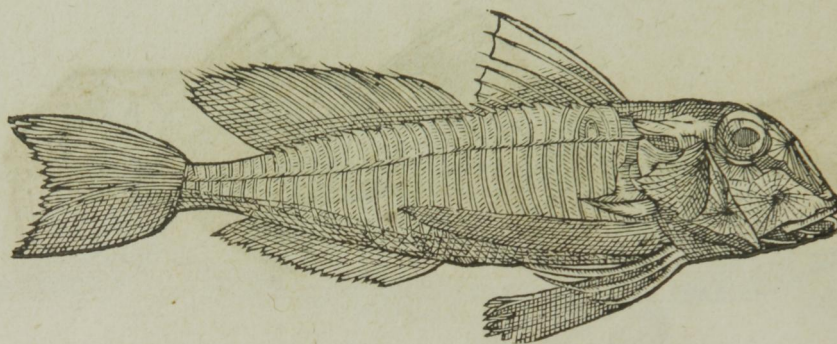
Quantumuis mutos pisces Natura crearit,
 Coccyx efficta nomina vocis habet.
 Est autem dura carnis siccaq, nihilq,
 Lenti in ea, aut modicum, nil quoq, fellis inest.
 At verò gladio partes dissectus in ambas
 Frigitur, & multò gratior efficitur.
 Utq, minus Cuculi desint, & in aere & undis
 Vivunt, longe alios terra frequenter alit.

De Mullo barbato.

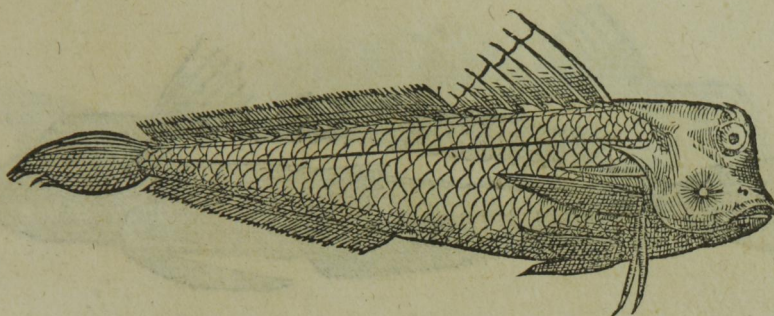
*Dura caro Mulli est, valdeq; friabilis, ergo
 Si bene conficitur, sumpta, potenter alet.
 Ast oculorum aciem assiduos si cedat in usus
 Obtundit, nervos nec satis esca iuvat.
 Extinctus vino tantam vim infundit in illud,
 Ut vel matri obsit (magne Cupido) tua.
 Nanq; novos operam Veneri nauare maritos,
 Fecundasq; novas impedit esse deas.
 Felle caret, multisq; iecur laudatur, at ô cur
 Antiquis tanti Mullus erat precij?
 Scorpj, Aranei, & equorei conferre Draconis
 Istibus, admota hunc, carne, citòq; ferunt.*

De Mullo imberbi.

*Qui multo imberbis Mullus splendore rubescit,
Propter duriciem non facile excoquitur.
Idcirco Veniet perrarò ad fercula eorum
Languidus in quorum corpore feruor inest.*

De Mullo aspero.

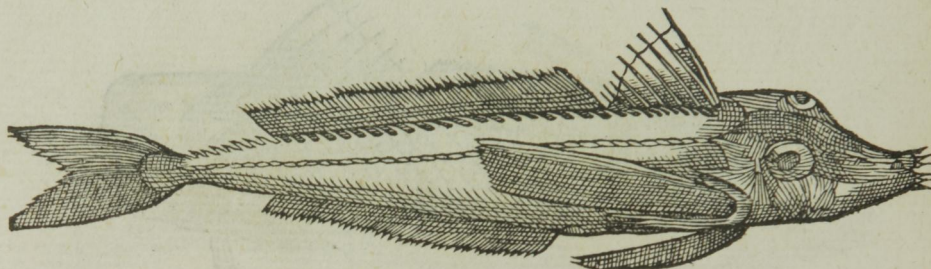

*Asper felle caret Mullus, Cuculôq₃ propinquat,
Arida nanq₃ illi est & caro dura simul.
Eius purpureo corpus, miniq₃ colore
Tingitur, illudq₃ est exiguum atq₃ teres.*

P

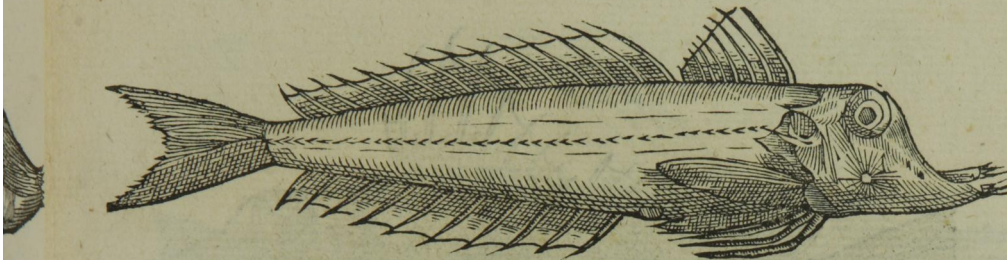
De Corace.

*Corporis effigie similis Miluo esse videtur,
Sed paulo carne est humidior tamen
Cur Verò ille ῥόπαξ græcis, Cornúsq; latinis
Dicitur? anne ideò quòd niger ore fiet?*

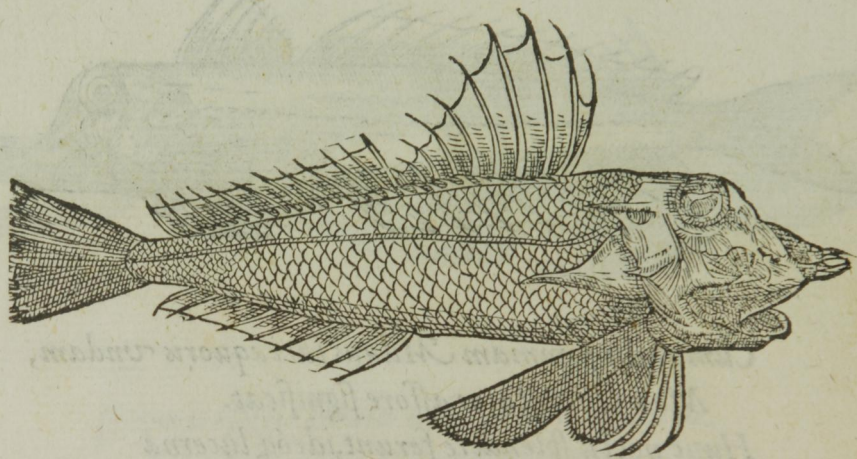
De Miluo.

*Cum radit summam Miluus latiæquoris undam,
 Mox tempestates affore significat.
 Hunc noctu splendere ferunt, ideôq; lucernæ
 Nomine dignatur maxima turba hominum.
 Carne autem & sicca & dura est, sic sæpè comestus
 Non in Ventriculo sat facilè excoquitur.*

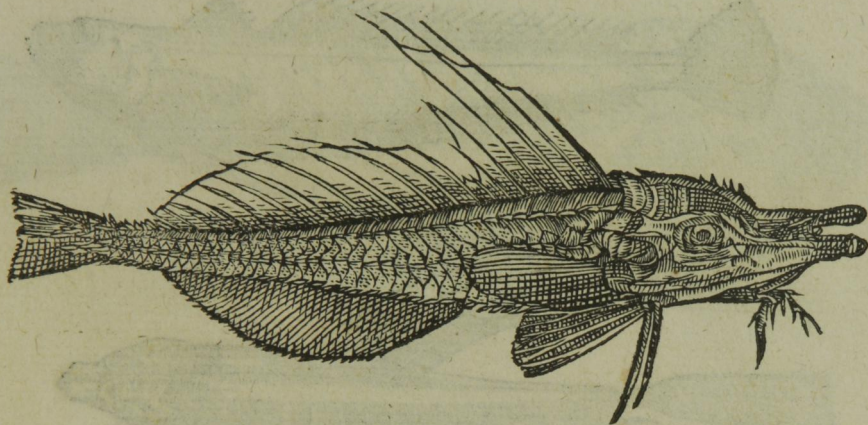
P ij

De Lyra.

*Plus ossis quàm carnis habet Lyra carne suavi
At satis est, & eadem aridior tamen.
More Suum grunnt, stridoremq; edit in auras,
Ergò inter mutos iste Vocalis erit.*

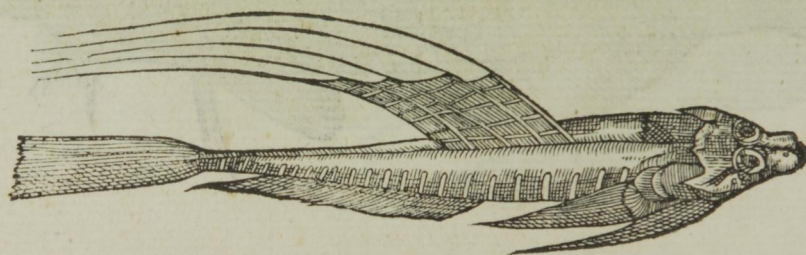
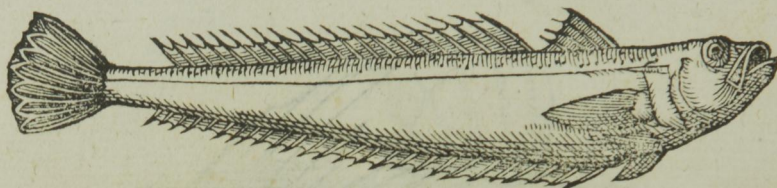
De Cornuta siue Lyra altera.

*Carnis habet Cornuta parum, quæ & dura videtur,
Ergò in Ventriculo non facile excoquitur.
Promptè exsiccatur, fitq; inde leuissima, quò fit
Dependens cauda signet in ede nothos.*

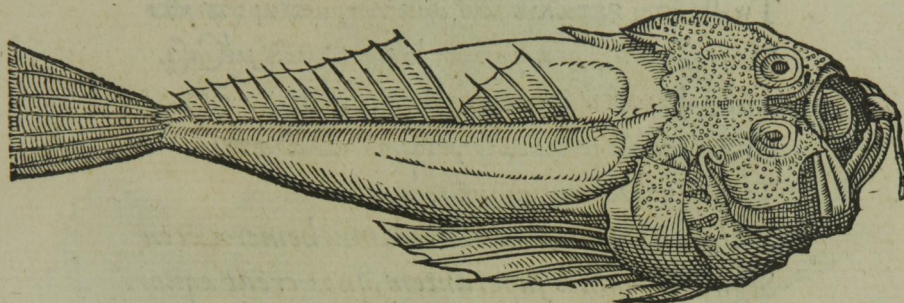
P ij

In Mulli inq̃ suos etiam est accommodus iētus,
Imposita propria carne marina fera.
Puncta tumet citò pars, rigidòq̃ dolore tenetur,
Initiòq̃ malum temmere non opus est.
Lentisci huic foliis nautæ sæpè auxilio sunt:
Sed plus auxilij vulneris author habet.
Infert & diros plerunq̃ Dracunculus iētus,
Esse veneniferos sed minus hosce puta.

De Vranoscopo.

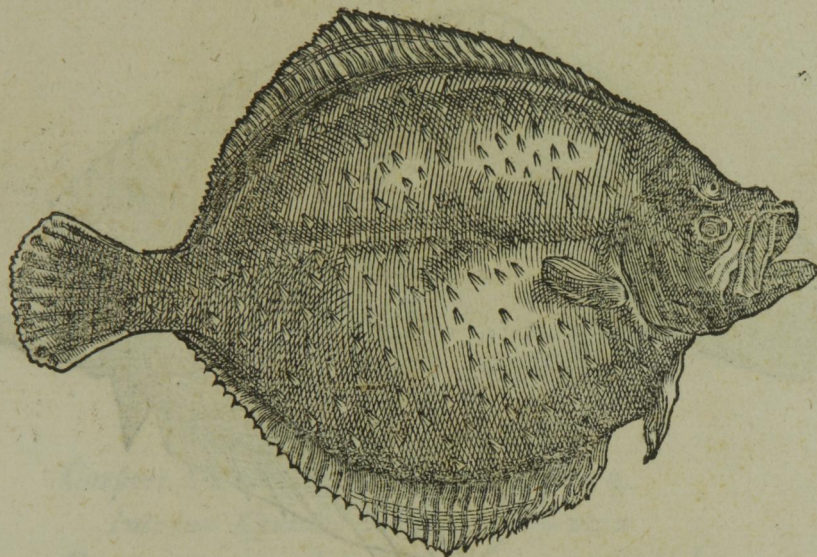
*Stultitia longè pisces præit Hemerocætus,
Segnitieq, omnes quos maris Unda tegit.
Nanq, dies totos fulua prostratus arena
Dormit, & excubias tempore noctis agit.
Nycterida hinc dicunt rectà cælum ille tuetur,
Sæpe tamen patulo decipit ore feras.*

Φράζεο δ' ἀφραδίῃ προφερέτατον ἡμεροχρίτων
 Ἰχθυῶν, ὃ περὶ πάντας ἀεργότατον τέκεν ἄλμη.
 Τὸ δ' ἢ τοι κεφαλῆς μὲν δ' ὤω τέτραπται ὑπερθεῖν
 Ὄμματά, καὶ στόμα λάβρον ἐν ὀφθαλμοῖς μέγιστον.
 Αἰεὶ δ' ὦψαμύθοις παννύχιος τεζάνυται
 Ἐὐδων, νυκτὶ δὲ μόνος ἀνέργετα, ἢ δ' ἀλάλητα
 Τένεχα κέκληται καὶ νυκτερίς.

*Stultitia insignem memorabimus hemerocæten
 Segnitieq, omnes superantem, quos creat aquor.
 Scilicet huic sita sunt in vertice lumina, sursum
 Conuersa, immodiceq, hæc inter, hiantia cernes
 Ora, dies totos fulua prostratus arena
 Dormit, noctu autem uigilat, solusq, uagatur.
 Nycterida hinc etiam appellant.*

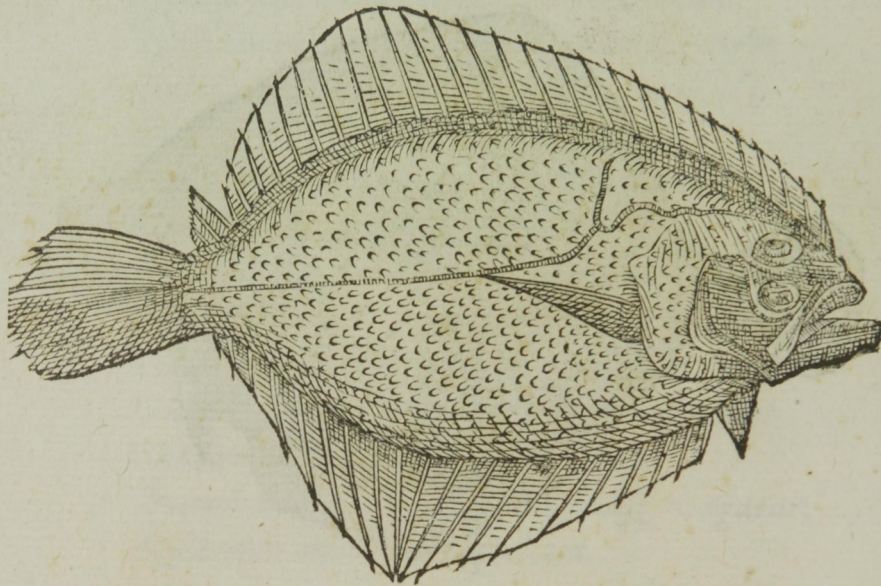
De Rhombo aculeato & læui.

*Rhombus carne quidem est dura qui dicitur asper
 Sed Rhombus læuis mollior haud dubie est.
 Inter praestantes Veteres habuere, nihilq; hinc
 Ad Rhombum, Vulgò dicier est solitum
 Impositus Viuus spleni medicabitur egro
 Si sit in aquoreas inde remissus aquas.*

2

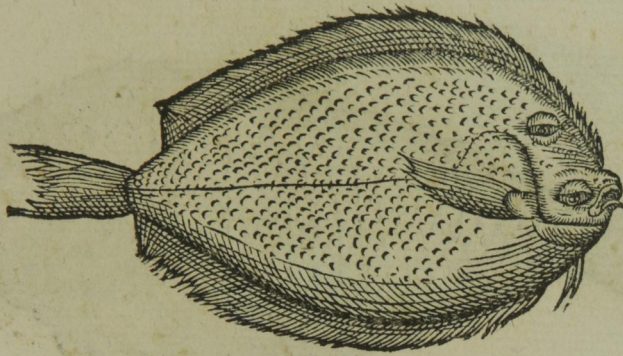
De Rhombo laui. Mart.

*Quamuis lata gerat Patella Rhombum,
Rhombus latior est tamen patella.*

De Rhomboide.

*Corpore Rhomboides paruo exiliq̃ breuiq̃,
Internis Rhombo est partibus aß: milis.
Carne autem mediã est, etenim nec mollis habetur
Nec dura illa nimis, nam inter Utrumq̃ manet.*
L ij

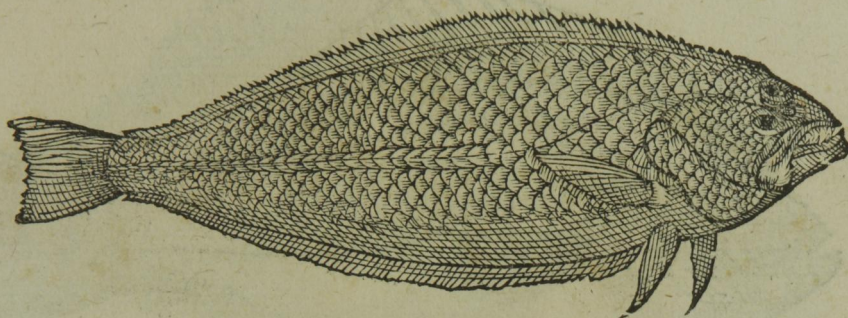

De Cytharo.

*Cantharus & Cytharus magno in discrimine habentur,
Nam planis Cytharum piscibus annumerant.
Ille autem Auratae pisci, Sargóq, propinquat,
Vera totius corporis effigie.
Alga illi ut Salpa cibus est, insuavior hinc fit,
Quàm sit Buglossum, carnibus usq, suis.*

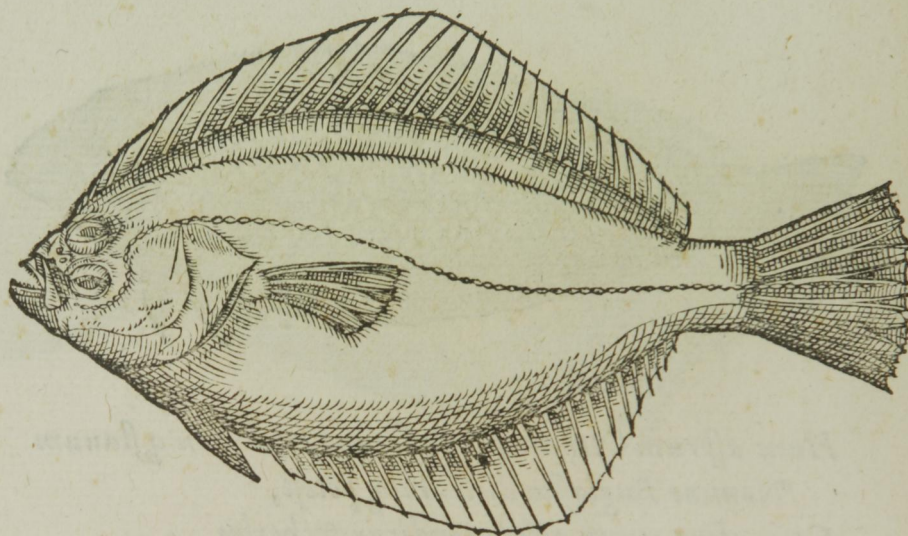
De Cytharo flauo siue aspero.

*Hunc asprum Cytharum esse ferunt, vel deniq; flauum
Nomine Buglossus dicier hicq; potest,
Caseo, oliuo etiam affuso, conditur & herbis
Impositis, nam sic commodus assus erit.*

Q ij

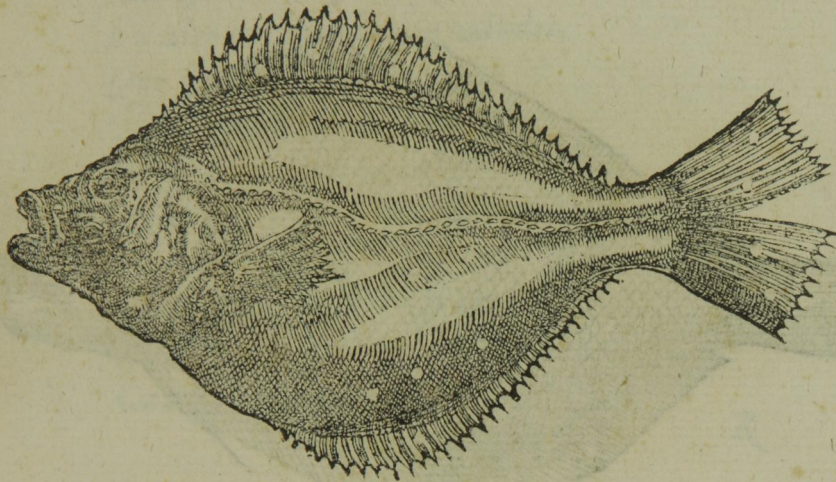
*Psetta Buglosum simile est, sed mollius omne
Buglosum Psetta, deniq. suavius est.*

*Ἦταν γὰρ πρῶτον graij dixere, propinquum
Rhombi totius corporis effigie.*

*Stagna frequens fluuijsq. subit, dulcedine aquarum
Illectus, patrio nec manet usq. solo.*

*Carnibus accedit Solea, multumq. propinquat,
Mollior at Psetta est & melior Solea.*

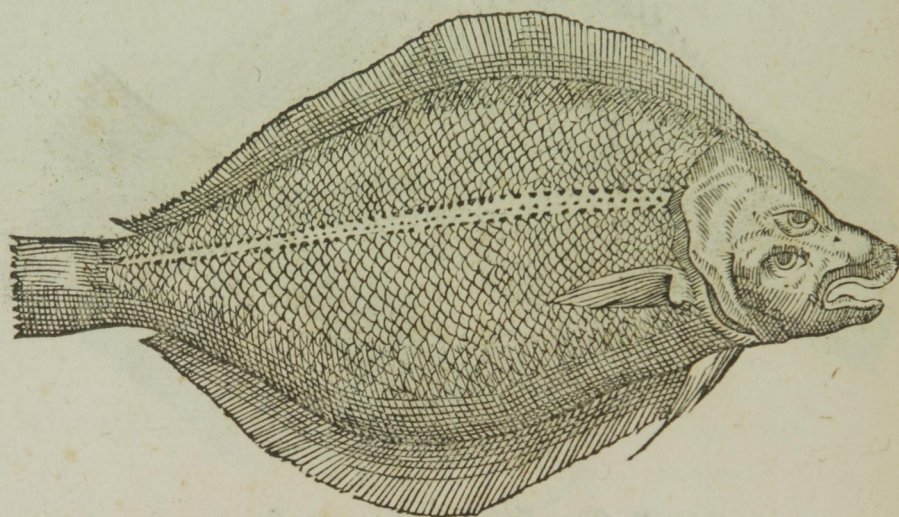
Alia Passeris species.

Passer asper siue squamosus.

Tertia Passeris species.

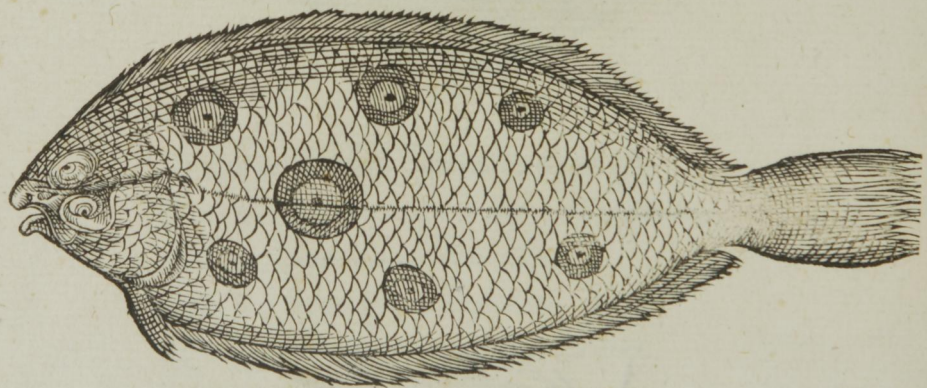
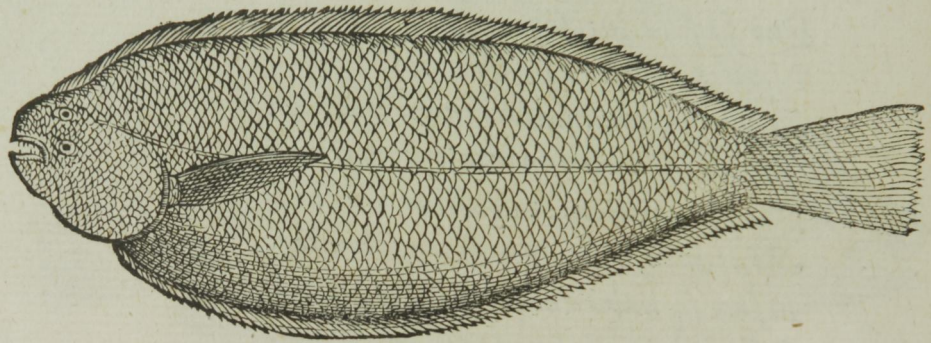
Vt non passeribus figura eadem est,
 Quos nos per liquidum aëra intuemur,
 Dulces sapius aduolare nidos,
 Inter seq³ notis y quibusdam,
 Signisq³ euariant, Videmus & nos
 Inter se quoq³ passeris marinos
 Differre, effigie frequenter ipsa.
 Latatur siquidem Deus bonarum
 In rerum Varijs ubiq³ formis:
 Disponitq³ suo omnia, atq³ format
 Prout vult arbitrio, omnium creator.

*Illi autem eximie simulq; plani,
Limoso veniunt loco: proinde
Ex alto exiliunt ferè in paludes,
Quò fit sæpè luti sapore pleni,
Non ipsi faciant satis palato,
Cum nempe humidior carne consistant.
Præ cunctis etenim valent marini,
Qui per cæruleas vagantur undas,
Mutantq; hospicium suum subinde,
In saxiq; habitant frequenter aspris,
Cænososq; minus lacus reuifunt.*

R

De Bugloſſo & Solea oculata.

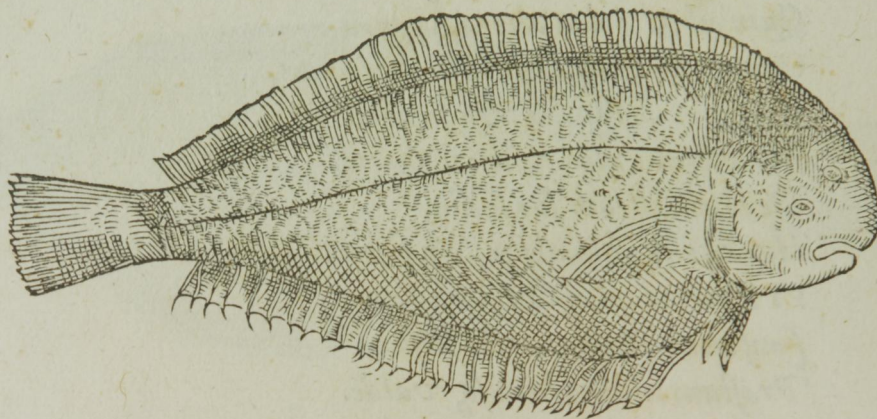

Quam ore uno Soleam vocamus omnes,
Carne utcumq; sua videtur esse,
Per se dura ea, non nihilq; habere
Lentoris: fit eo modo ut resistat

*Putrori magis, hanc diuq; seruent:
Pauloq; humidior subinde fiat.
Quin est & Solea altera, à figura
Complures oculatam eam vocârunt,
Quæ vel Masilia satis frequens est,
Par interna alijs videnda parte.
Perdici Soleam suo suavi,
Haudquaquam absimilem ferunt sapore,
Vt Rhombo quoq; comparatione
Confertur Phasianus ille, nostro
Prestans iudicio, bonusq; valde.
Proin quis non Soleas eas amârit?*

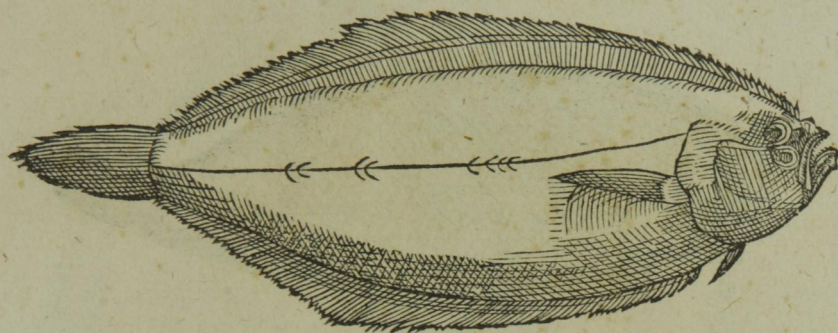
R ij

De Cynoglosso.

*Carne Cynoglossus dura lentoris habetur
Non exors, ideóq, haud facile excoquitur.
Vescitur alga, herbisq, alijs, ideóq, ferinum
Quid resipit, lingua nec satis ille placet.
Pro victus ratione etenim mutatur, habetq,
Propterea succi plúsue minúsue boni.*

De Arnoglossō.

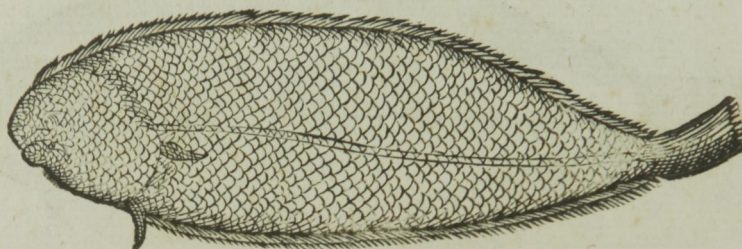

*Carne Arnoglossus tenera est, pariterq; suavi,
Conficiturq; ideò perfacile in stomacho.
Nam simul atq; ignem sensit, satis esse putatur
Tum coctus, longa non opus ergò mora est.*

R ij

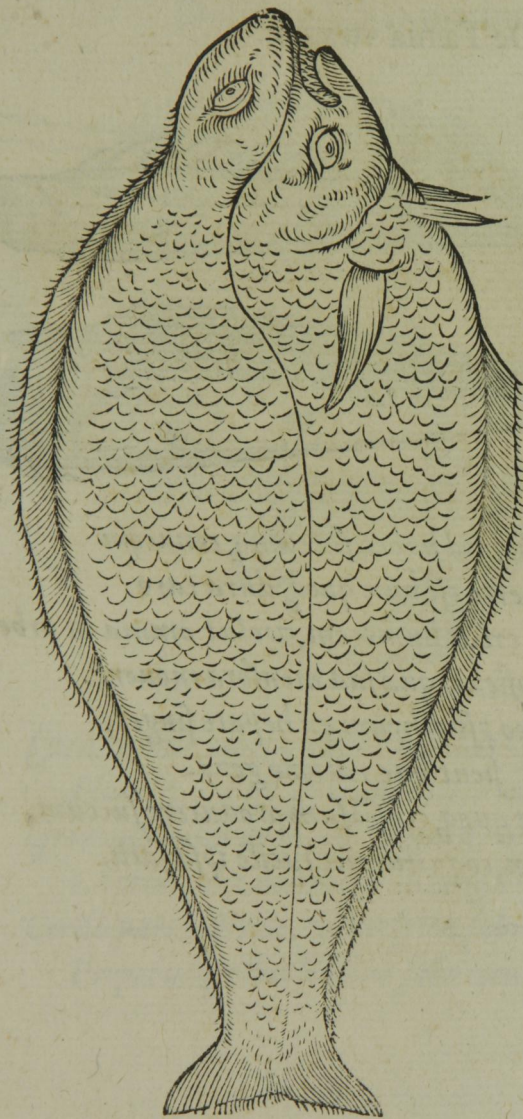
De Solea parua siue lingula.

*Lingula quam Soleam paruam quoq; dicere possis,
 Paulo Arnoglosso durior esse solet.
 Nonnihil et lentoris habet, minus hincq; probatur,
 Nam et vilem hanc, quod sit corpore parua, putant*

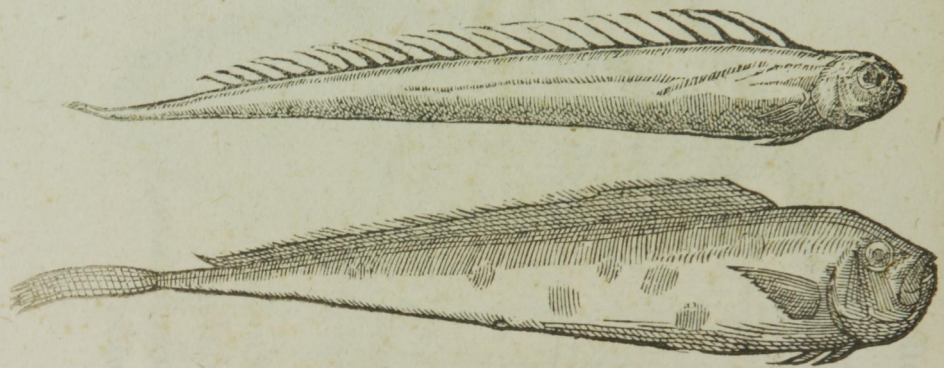

De Hippoglossio.

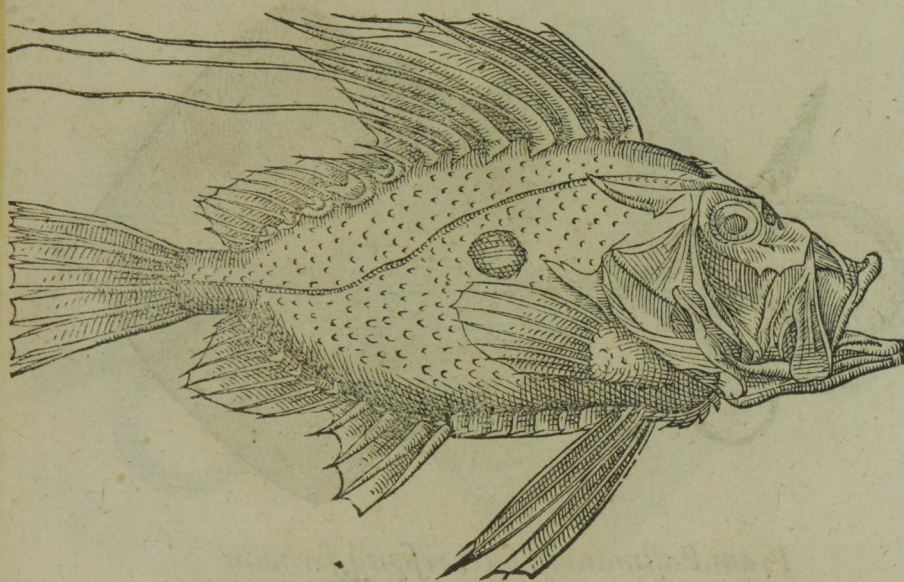
*Quattuor hic cubitos mensura sapius implet
 Piscis & à tali corpore nomen habet.
 Carne autem dura & sicca est, pariterq̃ suavi,
 Rhombo natura nonnihil assimilis.*

De Tænia vtraque.

*Tænia viscosi quid habet, succúmque tenacem
Producit, certè est huic quoque dura caro.
Ergò malum creat humorem, velut omnia in orbem
Corporis inflexu quæ sua membra mouent.
Cedrino ex oleo psilothrum ex hepate finges,
Implumes fient hac ratione gens.
Altera habet quoque viscosum producere succum,
Et crassum, coquitur nec facile ipsa satis.*

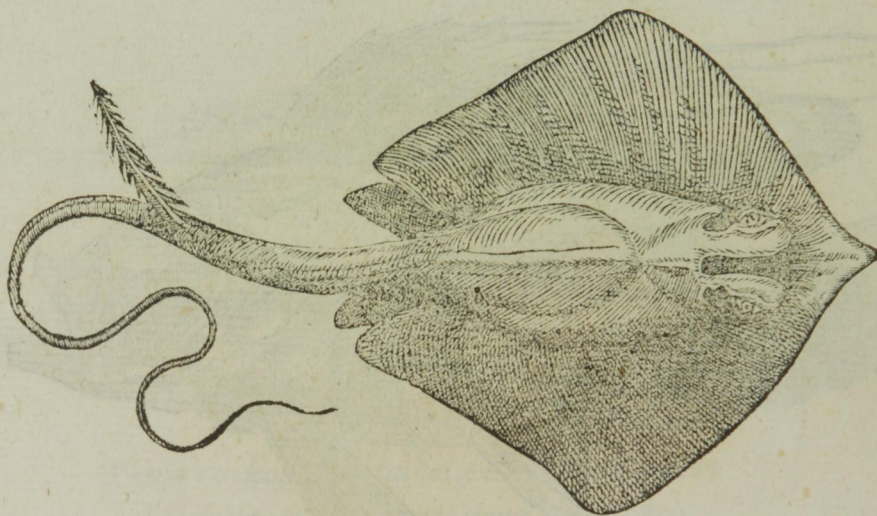
De Fabro, Gallo marino.

*Carne nimis dura quàm Rhombus Gallus habetur,
 Hunc verò & Porcum dicere iurè queas.
 Gromnit enim de more Suum, & magè quando tenetur,
 Aptius huic nomen quod magis esse potest?
 Cordis pars inferna, velut splen. subrubet illi,
 Perpetuòq; albet sed sine felle iecur.*

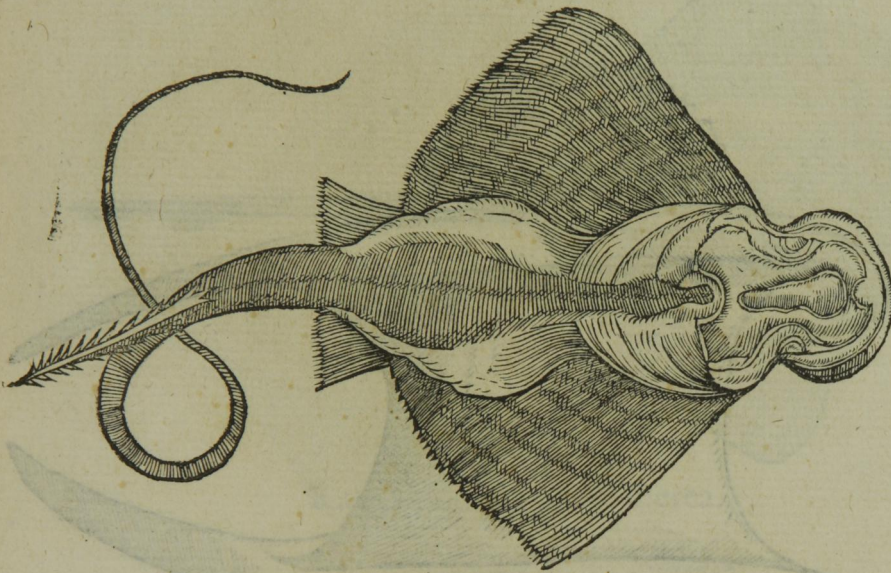
S

De Pastinaca.

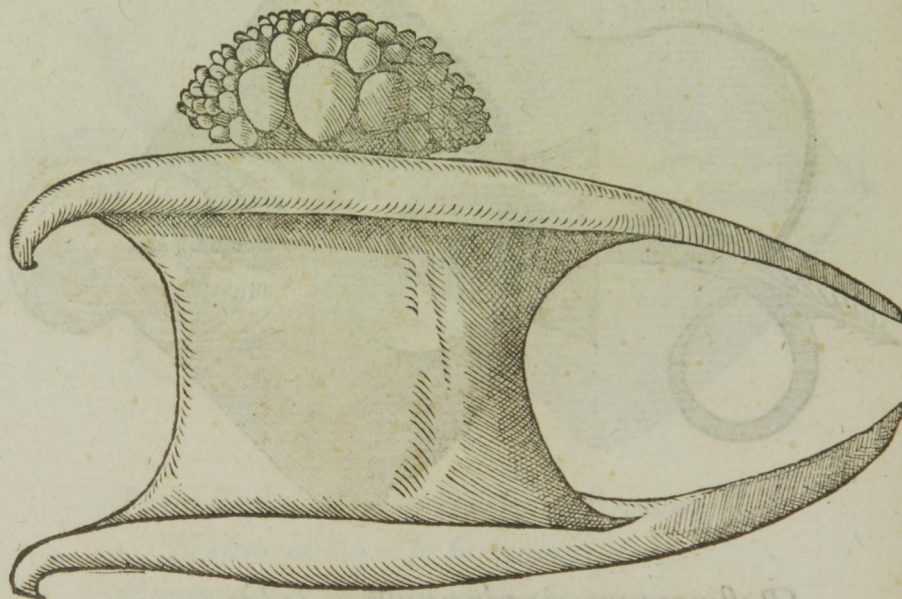
Praui Pastinaca est succi, resipitq^{ue} ferinum
 Nescio quid, quò sit sit. minimi precij.
 Et tenui decocta tamen consuevit aceto
 Mandi, cum porris & piperis modico.
 Ne verò teli peracuta cuspide lædat,
 Hæc gladio veniet tota adimenda tuo,
 Virus enim infundit, quod sit mortale nisi obstes,
 Namq^{ue} graui tentat, cumq^{ue} dolore locum.
 Versa malo in cinerem è tenui medicatur aceto,
 Sicq^{ue} mali auxilium causa doloris erit.
 Et ne quid radio desit medicamen in illo
 Erosos dentes absq^{ue} dolore trahit.

De secunda Pastinacæ specie.

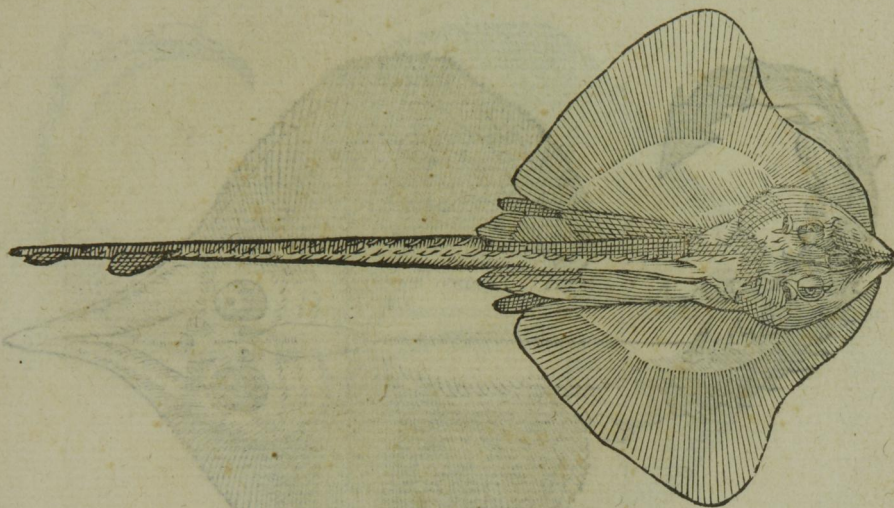
*Pastinaca exerti radij nè cuspide ledat
 Tute caue, in cauda nanq, Venena gerit.
 Fungosa ut prior, & molli carne, & malegrata est
 Cænosis etenim vivit & ipsa locis.*

S. ij.

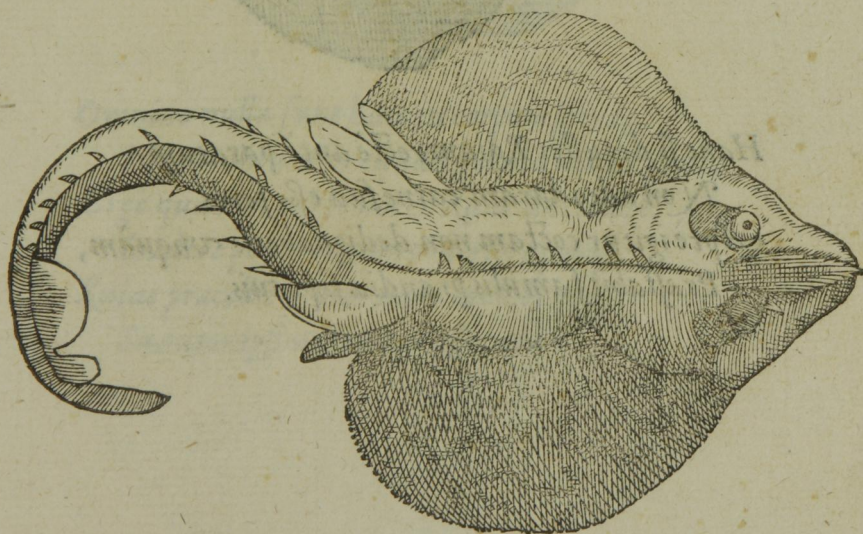
De Raiarum fecunditate &
earum ouis.

*Si quis Raiarum nusquam conspexerit oua,
Dirigat huc oculorum ille suorum aciem
Nam fecunda parens Raiis Natura creandis
Ostentauit opes leta subinde suas.*

Raia laevis.

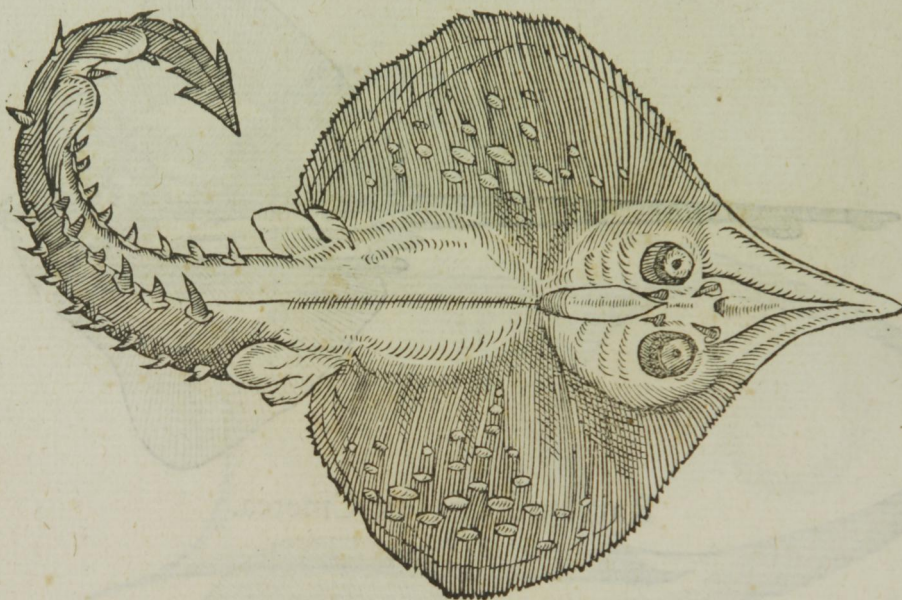

Raia Vndulata siue Cinerea.

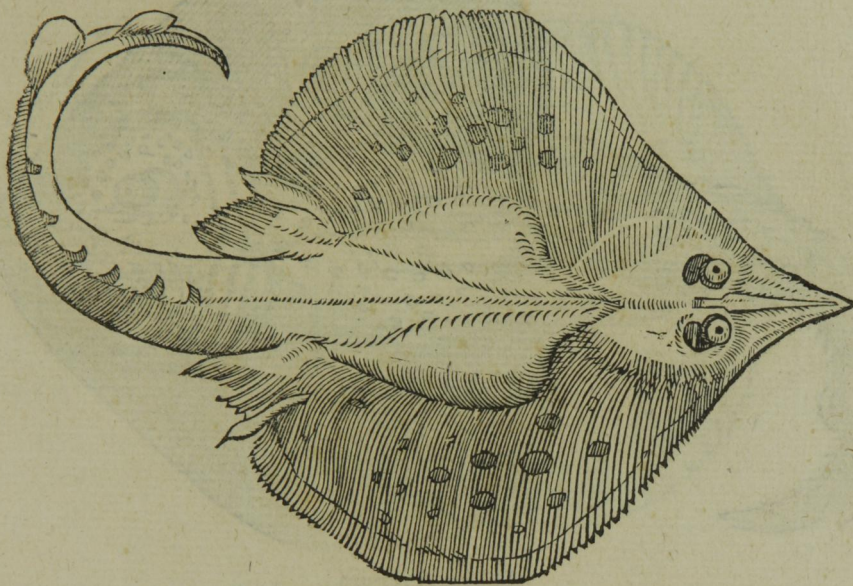
S ij

De Raia. Οξύγγω.

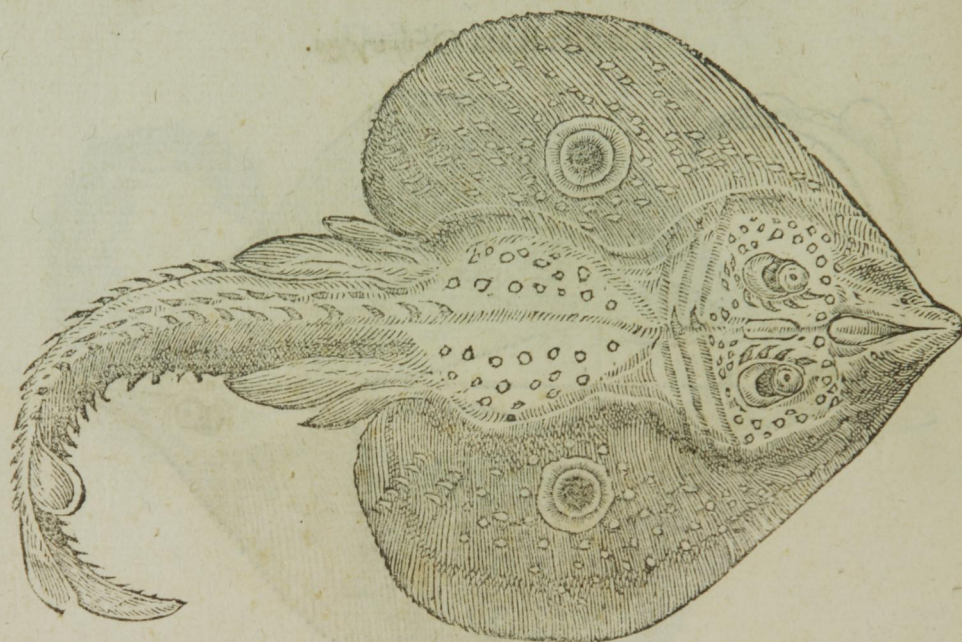

*Hanc si degustes Raia rectè antè paratam
Non adeò duram carne sua esse feres.
Aptè igitur coctam non dedignaberis unquàm,
Præstabit famulis prandia sæpè tuis.*

De alia Raia Ὀξύρυγχο.

*Omnino nulla sunt huic in corpore spinæ,
Nam tantum in cauda spicula acuta gerit.
Ergo quæ non parte nocet Raia anteriore,
Ledere parte tamen posteriore potest.
Raias præcellit plures, nam mollior atq;
Suavior ipsius creditur esse caro.*

Raia Asteria.

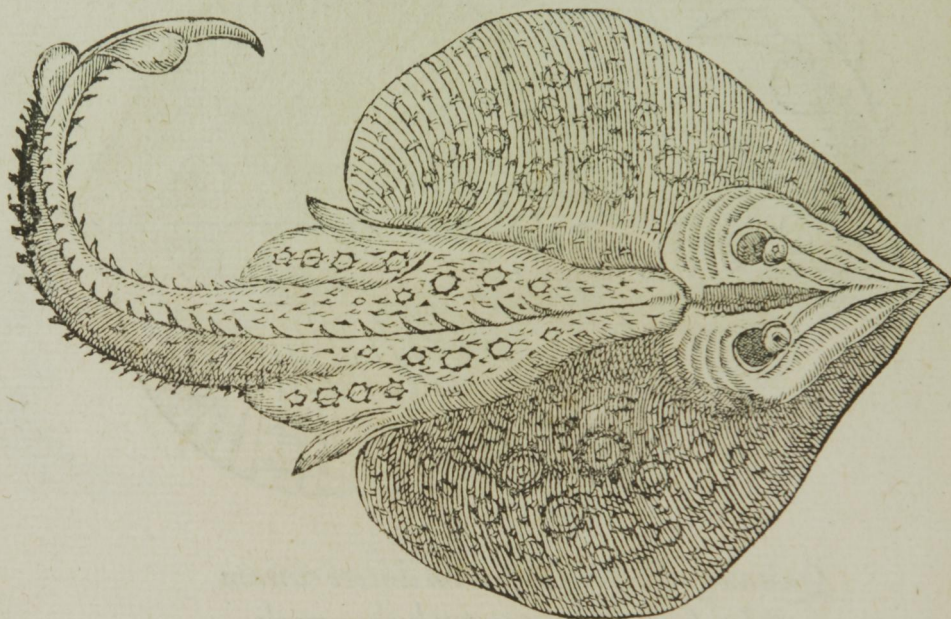
De Raia oculata & aspera.

*Quicumq; affectas longeuam ducere vitam,
 Nec succi plenum corpus habere mali,
 Abstineas Raia, nimirum egre illa domatur,
 Gignit & humorem sumpta melancholicum.*

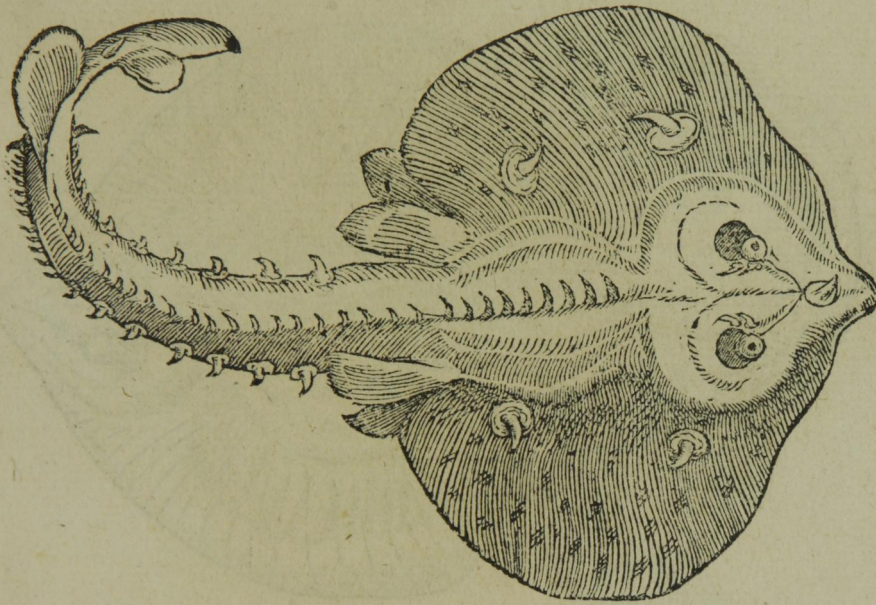
T

De Raia Asteria aspera.

*Hæc Raiæ species quæ spinis horret acutis.
Quæq; etiam in cauda spicula plura gerit,
Natura infirmis stomachis nullo utilis auro
Censetur quoniam difficile coquitur.*

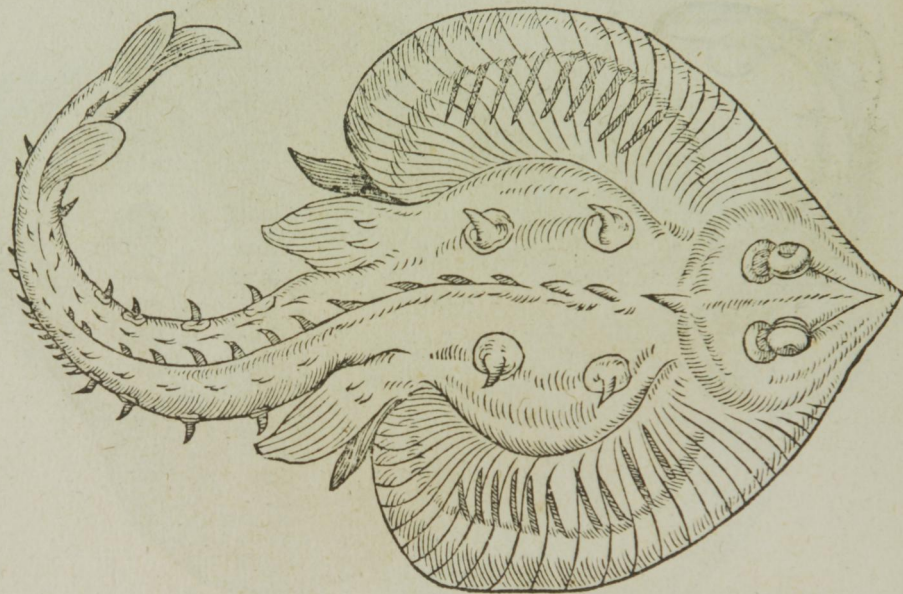
De Raia clauata.

Hanc Raia speciem sensus diiudicat ori
 Vt duram, coctu sic quoq, difficilem.
 Suaue epulum ceu pingue tamen iecur illius aiunt,
 Multi optantq, illud saepe probantq, coqui.
 Num vero quicquam in Medicina conferet usum?
 Conferet, & multis laene leuamen erit.
 Pingue illud siquidem cum molliat absq, calore,
 Creditur in iecoris grata medela malis.
 Sic iecur auxilio est iecori plerunq, quid ergo?
 An simili cuius praesidio est simile?

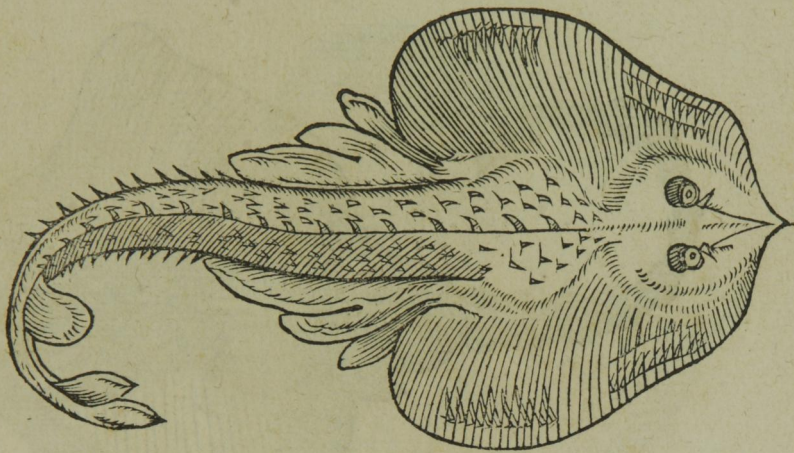
T ij

De altera specie Raie clauata.

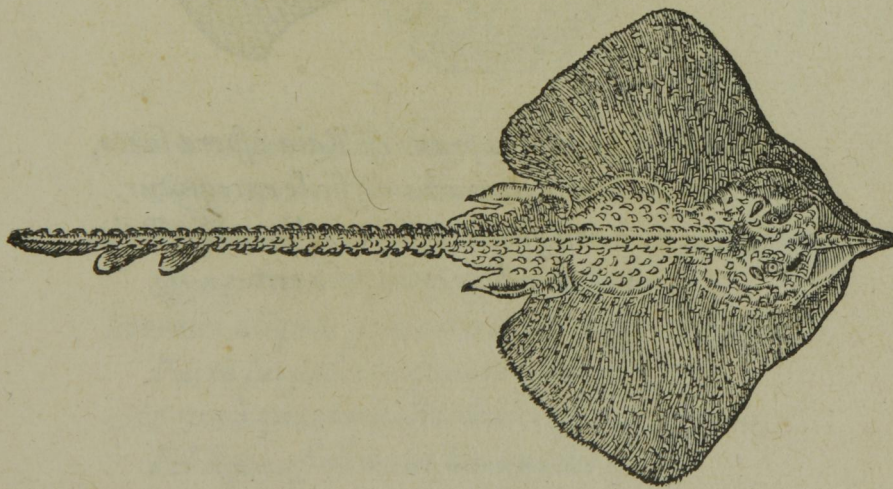

Cum veluti clauos gerat hæc clauata feretur,
 Nomine ut à multis differat ipsa etiam.
 Carne mihi piscis dura est, & odore ferino
 Præditus: hunc alter querat ematq; sibi.

Raia spinosa.

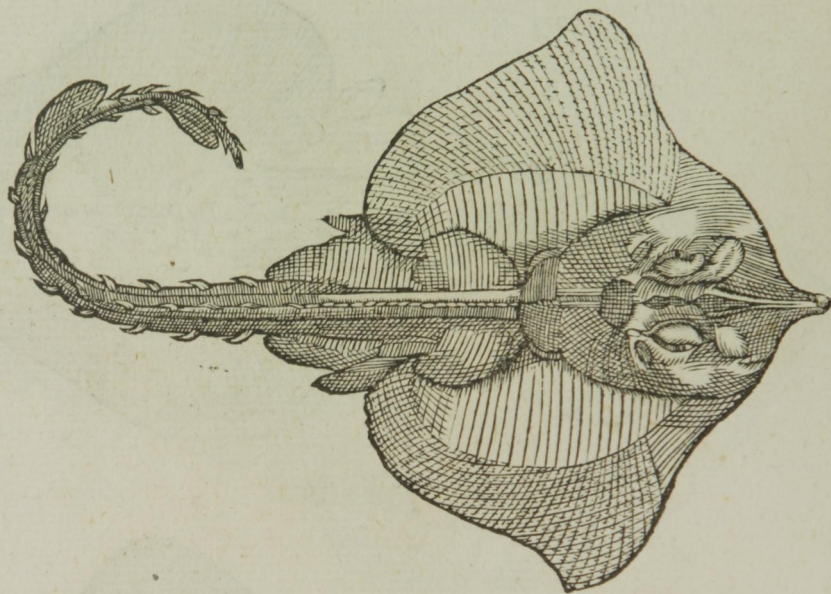

Raia Fullonica.

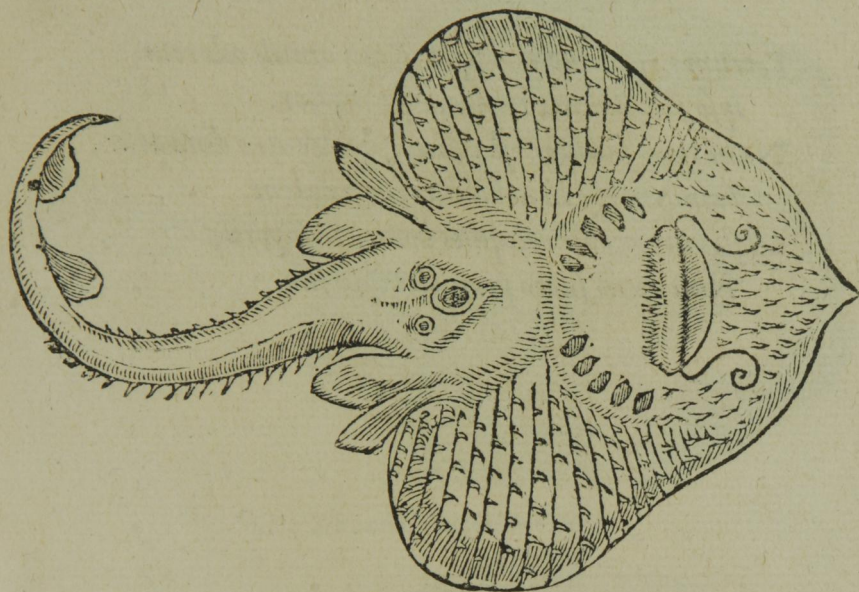
T iij

De Raia aspera.

*Prædita ceu reliquæ prauo est Raia aspera succo,
Hæc eadem in stomacho difficile excoquitur.
Proin mea non grata venient ad prandia Raie,
Dum mihi laudati copia piscis erit.*

De Raia Asperrima.

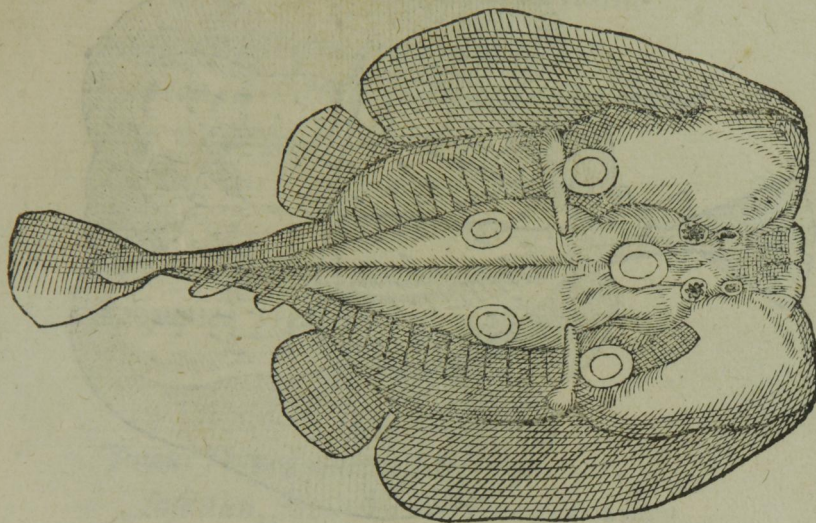
*Hæc una antè alias longè est asperrima Raias
Nimirum est spinis horrida tota suis.
Proin solum hanc nuda poteris comprehendere dextra,
Qua gemina in cauda pinnula parte subest.
Inuenies aliquas quas cum non viceris unquam,
Parte sui possint inferiore capi.
At verò quantum Medicinæ spectat ad usus,
Fel Raia affectis auribus auxilio est.*

De Raiis in vniuersum.

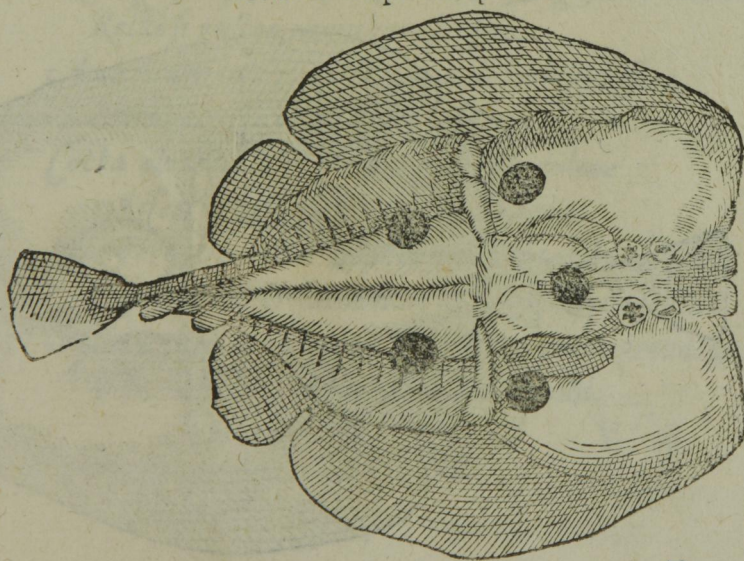
*Tetrum nescio quem, resipit Raia omnis odorem,
Ipso sed Brumæ tempore fit melior.
Nam tum suauior est, citiusq^{ue} in Ventre domatur,
Tumq^{ue} magè in nobis interiora calent.
Asteria excellit reliquas bonitate saporis,
Nimirum succo præualet ipsa suo.*

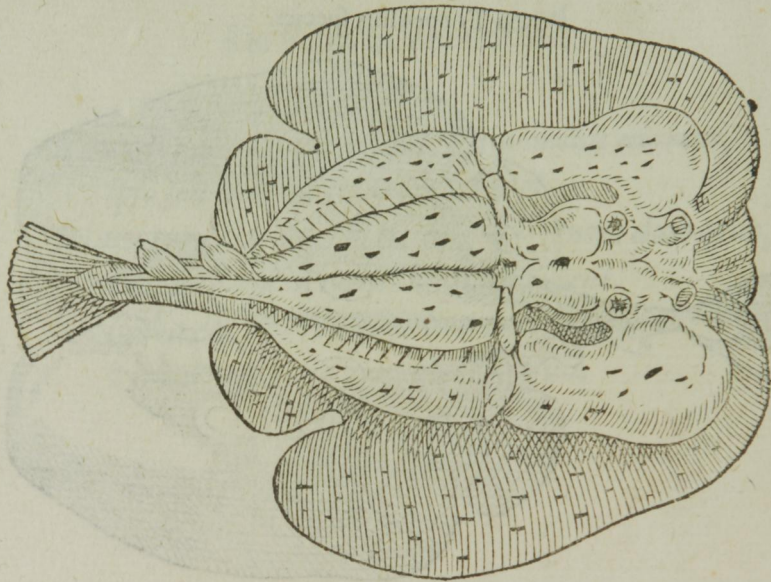
Prima Torpedinis species.

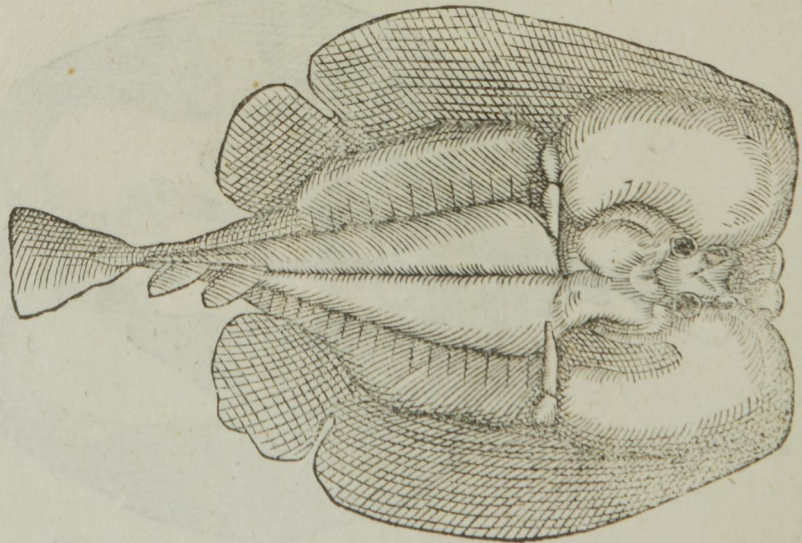
Secunda Torpedinis species.

V

Quarta Torpedinis species.

De Torpedine in vniuersum.

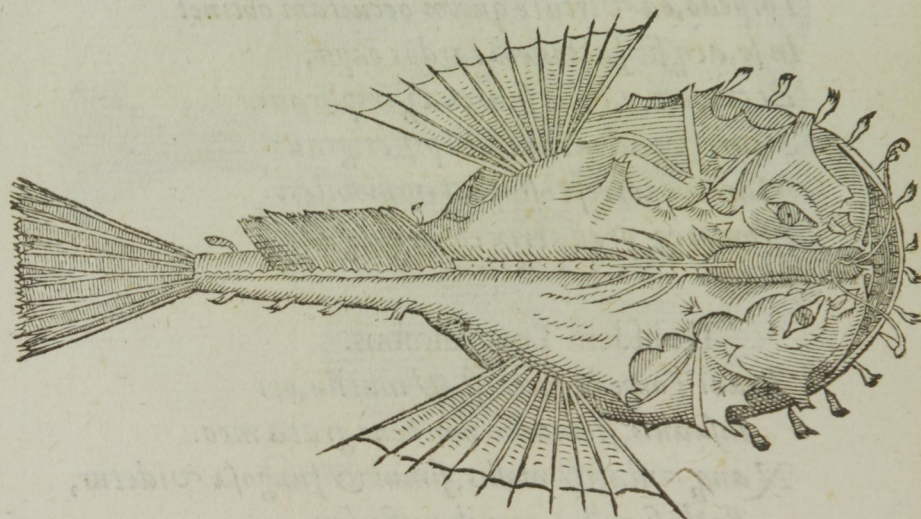
*Stupore pisces quos petit, tetro afficit
 Torpedo, ea virtute quam occultam obtinet
 In se, atq; sic factos eos tardos capit,
 Et vescitur, cæno se arenâq; implicans.
 Securi ut adnarunt citò pisces, graui
 Marcore correpti stupent immobiles:
 Prompteq; prædatrix eos ingurgitat.*

De iisdem Torpedinibus.

*Praui Torpedo succi est, & inutilis, ori
 Insuauis, stomacho non benè grata meo.
 Namq; uida, & mollis, simul & fungosa videtur,
 Rectè si gustes, carnibus esse suis.
 Auxilium capitis vel uina doloribus affert,
 Sediq; euersa est presidio ipsa bono.
 Cocta oleo inuat articulos plerunq; dolore
 Affectos, læso bis vel inuncta loco.
 Fel verò venerem admotum genitalibus aiunt
 Reprimere: & flammæ (magne Cupido) tuas.
 Costam alius mandat mihi nulla ex parte probatur,
 Vlla nec veniet luce probanda mihi.*

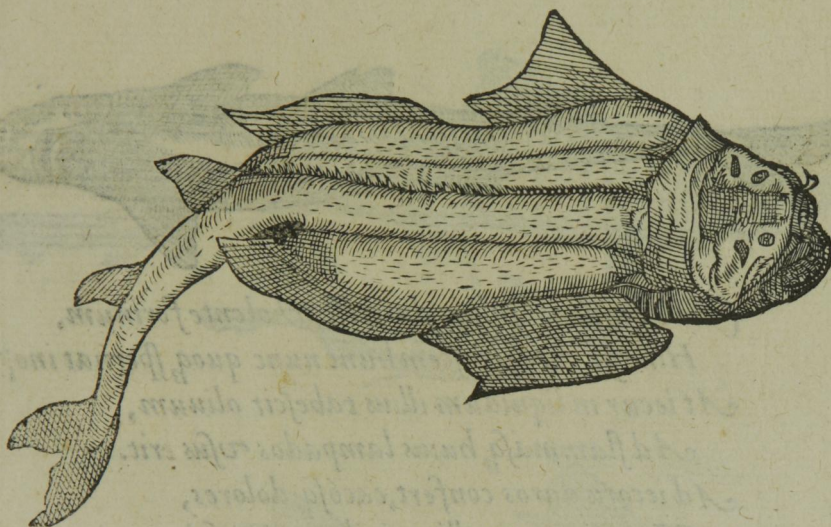
V ij

De Rana piscatrice.

*Excrementitia carnis, prauiq³ saporis,
 Nimirum et succi Rana marina mali est
 Suffusis proprio est oculis accommoda felle,
 Si quis eo utatur, nanq³ aciem exacuit.
 Ex vino cocta, è tenui vel succus aceto
 In potu contrà tetra venena datur.
 Nimirum contrà Salamandras, atq³ Rubetas
 Ebibitur, magno sepius auxilio.
 Utq³ parens rerum terre sua pharmaca deeße,
 Noluit, illa mari sic quoq³ plura dedit.*

De Squatina.

Plin Carne quidem dura est, resipitq^{ue} ferinum
 Nescio quid, quò sit sit minimi precij.
 Hanc etenim vulgus temnit, sed cedit in usus
 Plures, iudicio non renuenda meo.
 Illa puellarum prohibet grandescere mammas,
 Et laxas stabiles efficit esse diu.
 Eiusdemq^{ue} cutis cineres manantibus (aiunt)
 H ulceribus capitis presidio esse bono.
 Huius si vulgò piscis sit cognita virtus,
 Siq^{ue} id resciscat fœmina, pluris e ment.

V ij

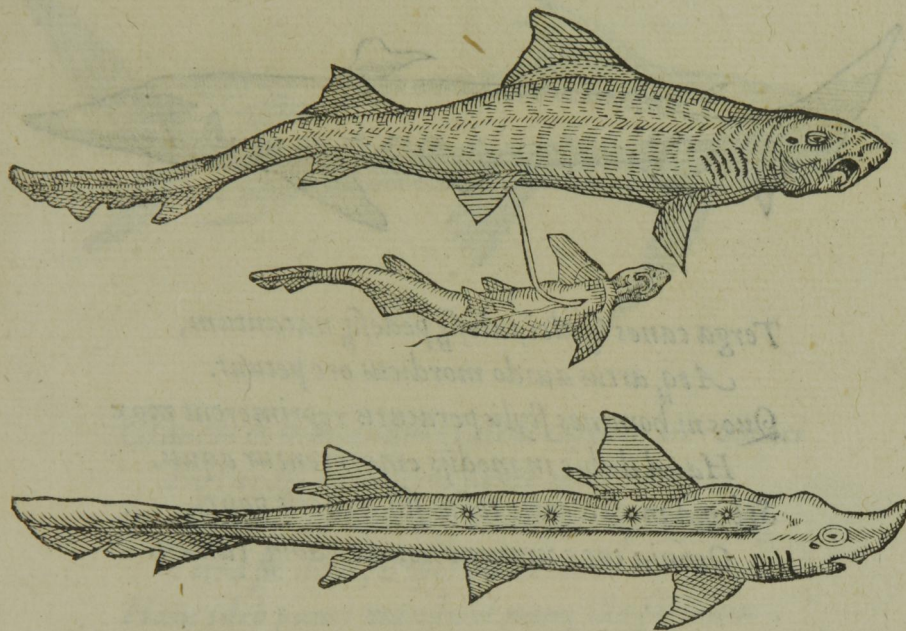
De Galeo Acanthia.

Carne quidem Galeus dura est, & olente ferinum,
 Hinc fit ut & piscem hunc nunc quoq; spernat inops.
 At iecur in liquidum illius tabescit olium,
 Ad flammâsq; huius lampados usus erit.
 Ad iecoris duros confert, cacosq; dolores,
 Nam iecur emollit viribus omne suis.
 Fel verò iecori pendens hypochimata delet,
 Quis tantam tali in pisce putasset opem?

De Galeo laui & Galeo Asteria.

Ecce suo Galeus Galeum de corpore mittit,
 Utq̃ vides matris pendet ab Umbilico.
 Stellatos etiam quosdam plerunq̃ videre est,
 Omnes ne similes sint facie Galei.
 Si tamen incidas fortasse fateberis illos,
 Omnibus internis partibus esse pares.

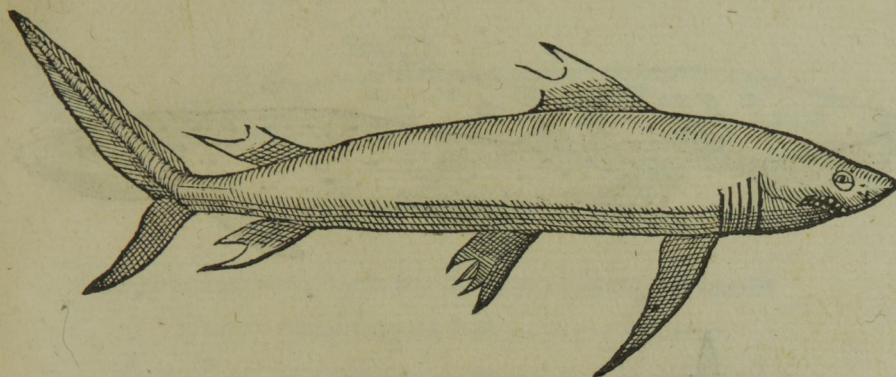
De Galeo cane.

*Terga canes Galei, talosq; pedesq; natantum,
Atq; artus avido mordicus ore petunt.
Quos ni homines stylis peracutis reprimerent mox
Haud dubie in medijs emorerentur aquis.
Si bona multa gerit tellus, siq; aquora ponti,
Omnia tuta manent non at ubiq; tamen.*

De Galeo Glauco.

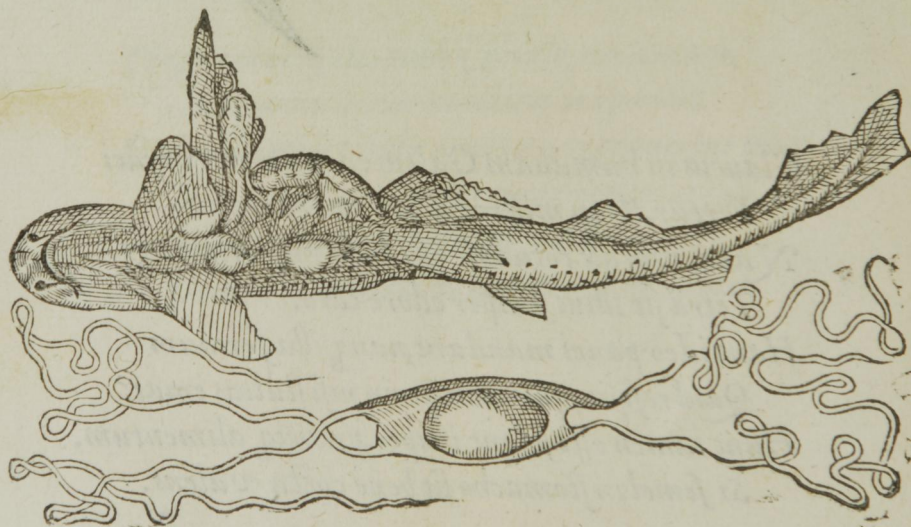

*Glaucus in humanam Galeus carnem ore voraci
Fertur, & in miseros dente molestus agit.
Nanq, vorax totum se carnibus implet, obidq,
Tetra fit illius semper odore caro.
Hanc ideo pauci mandunt, nanq, illa ferinum
Quid resipit, quis eam proin nisi stultus emat?
Hunc tamen esse solent inopes, præbetq, alimentum,
Si semel in stomacho sit benè cocta valens.*

X

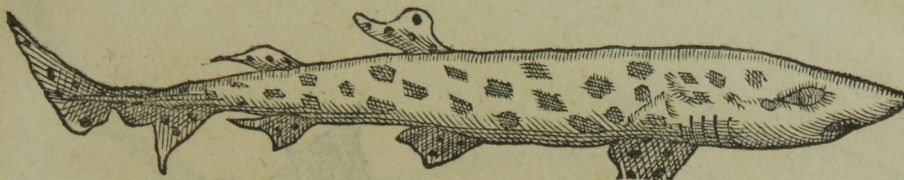

De Canicula Aristotelis.

Excrementitia carne, & dura haudq̃ suavi
 Constat, quem Cuvier dixit Aristoteles.
 Nam cum sargophagus sit sordicieq̃ lutóq̃
 Nescatur, succi qua ratione boni est?

De Canicula saxatili.

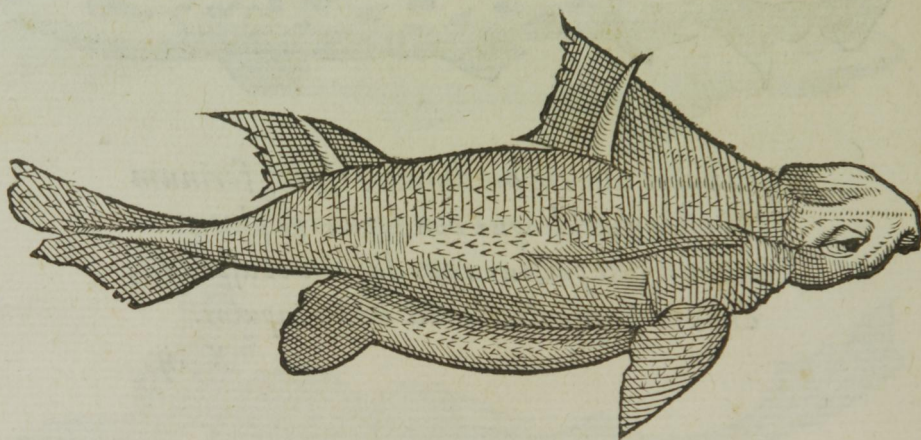

*Piscis habet carnem hic duram, resipitq; ferinum
 Nescio quid, linguae non satis ergo placet.
 Eius ebur cute pollitur, tam dura vel aspra est,
 Ensum & inuoluunt illa hodie capulos.*

X ij

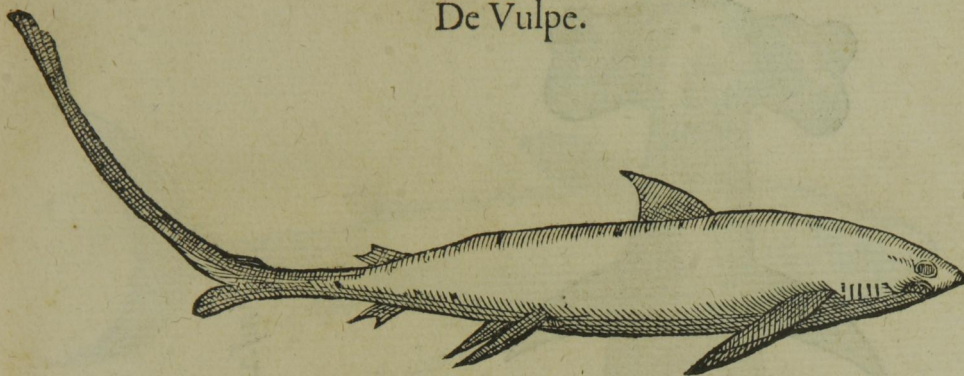

De Centrina.

*Centrina usq^q adeò dura est, ut sæpè retundat
Omnem cultri aciem, nec benè possit edi.
Dura etenim carne est, virus respicitq^q ferinum.
Escaq^q pauperibus vix ea grata venit,*

De Vulpe.

*Vivum animal Vulpis parit, in semetq, receptat,
Præ metu magno protegit ore suos.
Mirus amor, spectes si quantum parvus eorum
Qui propriis fraudant quos genuere bonis.*

X iij

De Zygena.

Zygena aspectu toruo horribiliq³ figura est,

Auspiciis nautis conspicienda malis.

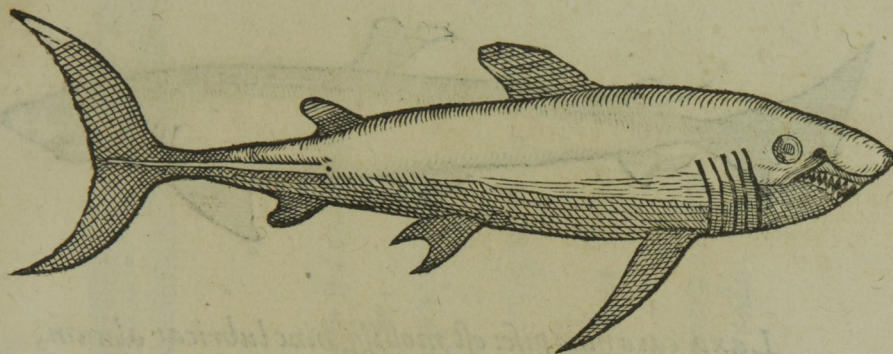
Excrementitia, muccosa carne, maliq³

Est succi, quò fit sit minimo in precio.

Ergò inopum sale condita asservatur in c³vis,

Túm^{q³} minus succi deterioris erit.

De Lamia.

*Et si ἀνθρωποφάγος piscis Lamia esse videtur,
Non tamen à mensis abiicienda venit,
Carnis enim nec ea est dura, tetrive saporis.
Nec malè concoquitur, cum semel esa fuit.*

De Maltha.

*Laxa caro huic pisci est, mollisq₃, hinc lubricat aluum,
Hocq₃ ideò Μάλθη nomine dicta fuit.
Hunc igitur mandat piscem cui siccior aluus,
Utq₃ magis Ventrem concitet adde oleum.*

De Congro.

Grata quidem stomacho Congri est caro, sed tamen illa

Cum praedura siet difficile excoquitur.

Vi quadam occulta lepram generare putatur,

Sed succi(reor) id fit ratione mali.

Caudam illi Murena adimit, vel ad usq³ meatum

Illum, quo ventrem sepius exonerat.

Ast odio Conger simili percussus, in hostem

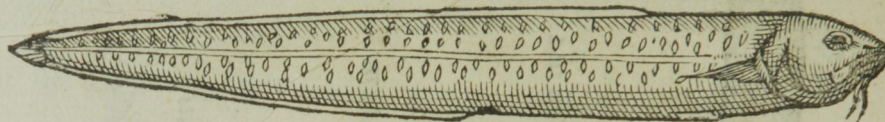
Insilit, atq³ fere posteriora premit.

Mutuaq³ abrodunt miseras per vulnera caudas,

Nec victo illesus victor ab hoste redit.

γ

De Ophidio.

Hic fermè effigie Congro, vultuq, propinquit
 Pisciculus, & iden hîc qualis uterq, fiet?
 Carnem si gustes, duram coctûq, rebellem
 Esse feres, qualem vel Draco piscis habet.
 Cum Rutæ radice esam, compescere censent
 Immodicum in maribus seminis esluuium.
 Vastus plura etenim profert animantia Nereus,
 Quæ duplici crebrò vel ratione iuuant.
 Sunt alimenta etenim quedam tantummodò quedam
 Et medicina homini suntq, alimentum etiam.

De Lampetra.

*Lampetra carne quidem est molli, lentoris habetq;
 Nonnihil, at magni nunc tamen est precij.
 Vere edito hanc, siquidem æstivis insuavior estur
 Temporibus, nam tum durior efficitur.
 Impulsa (mirum) puppes vento illa secundo
 Sistit, & inceptum sæpè moratur iter.*

R ij

De Murana.

*Carne quidem pingui & molli est Muræna, magisq;
Quàm Anguilla enutrit, ceu magè Conger alit.
Carniuoram esse liquet, nimirum dentibus Uncis,
Quas semel apprehendit non sinit ire feras.*

De eadem Mar.

*Quæ natat in siculo grandis Murena profundo,
Non valet exustam mergere Sole cutem*

De Myro.

*Myrus in æquoreis si quem percusserit undis,
Magno præsidio vulneris auctor erit.
Nam Versum in cineres caput ipsius Utile fertur
Illi qui toruo morsus ab ore fuit.*

De Serpente Marino.

*Lubricus aequoreis serpens qui degit in undis,
 Terreno est dempto vertice persimilis.
 Nam magis accedit Congro caput illius, ecce,
 Aequoreum verè hic picta figura refert.*

De serpente Rubescente.

*Si quis nulla unquam serpentem etate rubentem
 Viderit, huc oculos dirigat ille suos.
 Oae nocet, ferratus enim est & acutus ei dens,
 Hac una tantum parte timendus erit.
 Dulcibus in fluviis oritur, lacubusq; subintrat
 Sæpe tamen fluctus (Prothée diue) tuos.*

Υ ij

De Acipensere.

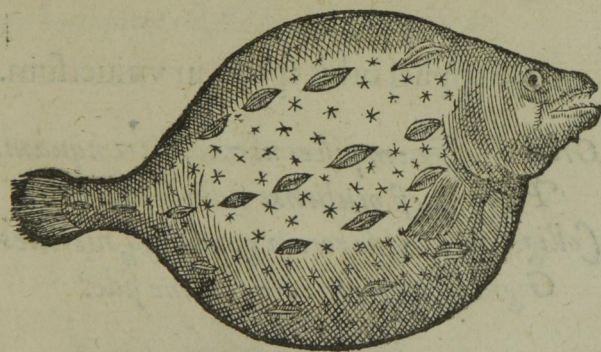
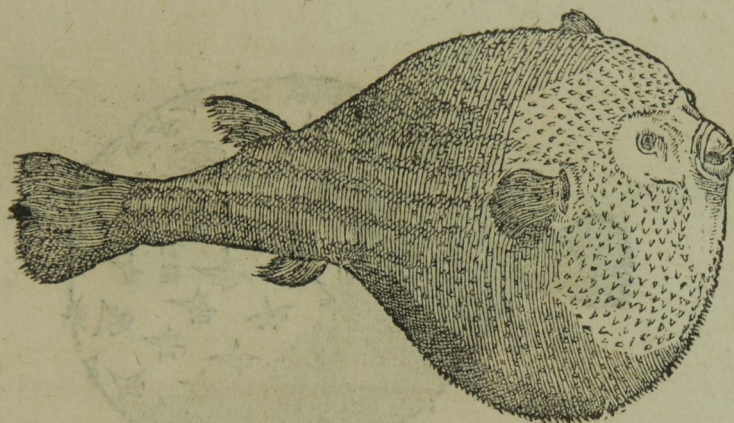
*Hæroum tantum capiant Acipensera mensæ,
Mille etenim nummum non mihi piscis erit.
In precio nullus Romæ magis extitit unquam,
Ornent regales munera rara dapes.*

De eodem Mar.

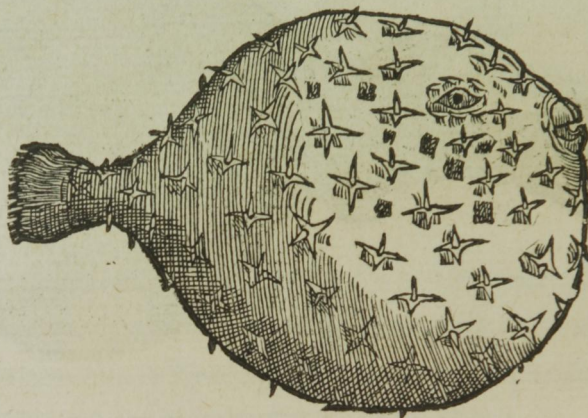
*Ad palatinas Acipensera mittito mensas,
Ambrosias ornent munera rara dapes.*

De Orbe & orbe Scutato & Echinato.

Tertia Orbis species.

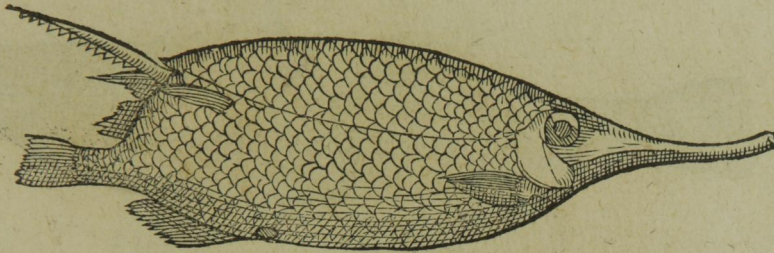

FIN

De triplici orbis specie in vniuersum.

*Orbis ab effigiem pisces ni videris unquam,
 Pictura est oculis hac adhibenda tuis.
 Colligere ore avido rorem, gemmasq, nitentes
 Gignere, concreto rore, carétne fide?*

De Scolopace.

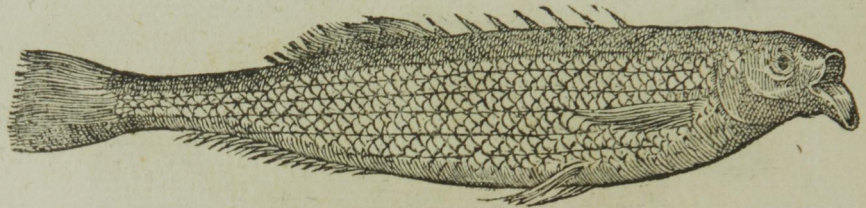

*Externis huius piscis qui venit ab oris
Forma oculis veniet conspicienda tuis.
Est autem huic similis carnis substantia Pagro,
Ergò boni succi est, & facile excoquitur.*

Z

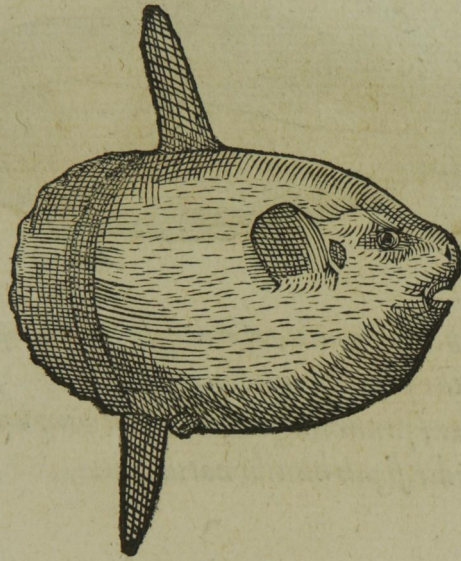
De Mugile Nigro.

*Hunc esse piscem nigrum Mugilem ferunt,
Incognitum nostris quidem nunc fluctibus.*

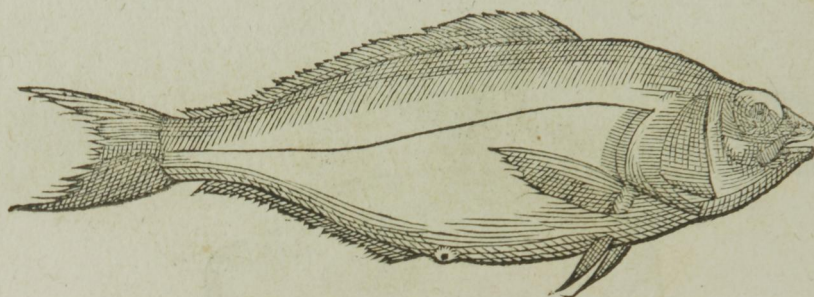
De Orthagorisco siue Luna pisce.

*Hunc multi pisces dignantur nomine Luna,
Quod Lunam ex aliqua parte referre putent.
Fortè etiam noctu quod multo splendeat igni,
A' tali dictus lumine Luna fuit.
Ergò suam cæli, retinentq, suam æquora lunam,
Tres fuerint terris si addita luna siet.*

Z ij

De Rara Boopis specie.

*Cum carne atq^{ue} oculis, referatq^{ue} sapore Boopem,
Dicetur piscis nomine iure Boops.
Nudatur squammis, palmum non amplius unum
Excedit, signis his tibi notus erit.*

De Lacerto peregrino.

*Multi proueniunt Erytræo in gurgite, Verum
Corporis hic quadam ex parte Lacertus erit.
Mole sua excedit cubitum non amplius unum,
Est autem toruo & vertice & ore fero.*

Z iij

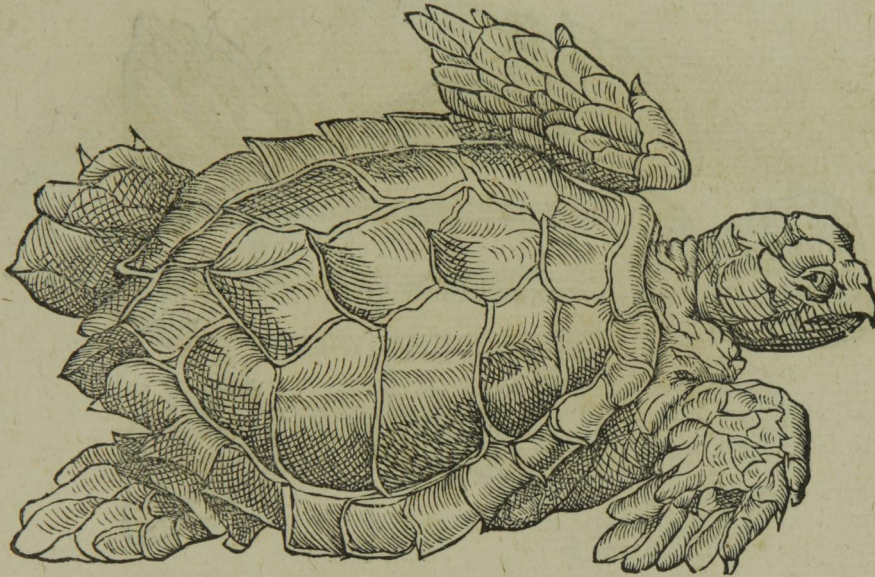
De Phyllalo.

*Phyllalus in rubro si sit semel aquore captus,
Spernendus tanquam perniciosus erit.
Namq; dolore graui premitur qui sumpserit illum,
Estq; timor rupto ne ilia Ventre fluant.*

De Testudine corticata.

*Carne satus pingui, grata, & Testudo suavi est,
In multis cuius commodus usus erit.
Nimirum diras multum valet in Salamandras,
Addita si Raia carnibus una fiet.
Sanguini Alopecia, capitisq; mala hucera cedunt,
Mixtusq; antidotis saepius ille fuit.
Fel cum melle oculis valde censetur inunctum
Vtile, nam hos multis liberat à vitis.*

De Testudine Coriacea.

*Sunt huius dure carnes Testudinis ori,
Sunt etenim bubulis carnibus asimiles.
Nanq; hæc dura magis, quàm sit mihi prima videtur,
Viribus ast iisdem felq; carôq; valent.
Nanq; vicem alterius. si absit, Coriacea rectè
Supplerit, tantum proximitatis habent.*

De Vitulo maris mediterranei.

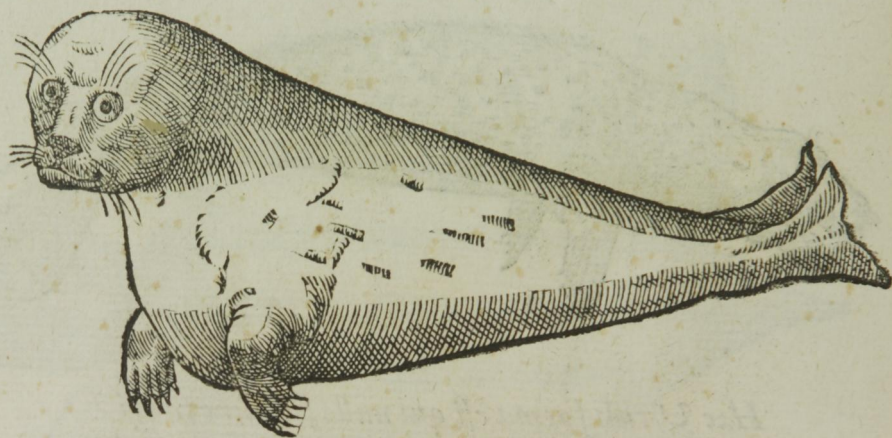

*Hæc Vituli forma est qui nullo fulmine tangi
 In naturali scribitur historia.
 Induperatorisq; ideò Lectica Seueri,
 Circunquaq; feræ tergore tectæ fuit.*

A a

De Vitulo maris Oceani.

*Hunc piscem informem Vitulum dixerunt Latini,
 Et certè hoc dictus nomine iure fuit.
 Si deprensus enim vitulorum more videtur
 Mugire, huic nomen quod magis (oro) quadret?*

De Delphino.

*Aquoreis quoties Delphin lascivit in undis,
 Pacatâsq; suo corpore turbat aquas,
 Haud dubiè ventos huc mem, nymboſq; futuros
 Prasagit, sed ea qua magè parte Venit,
 Tum si illum bibulis estus transmittat arenis,
 Vnda simul miserum, vitaq; destituet.*

DE EODEM.

*Δελφῖνες δὲ ἀνδρεῶν ὁμᾶς γάμον ἐντύνονται
 In faciem versi dulces celebrant hymenæos
 Delphines, simileſq; hominum complexibus heret.*

A a ij

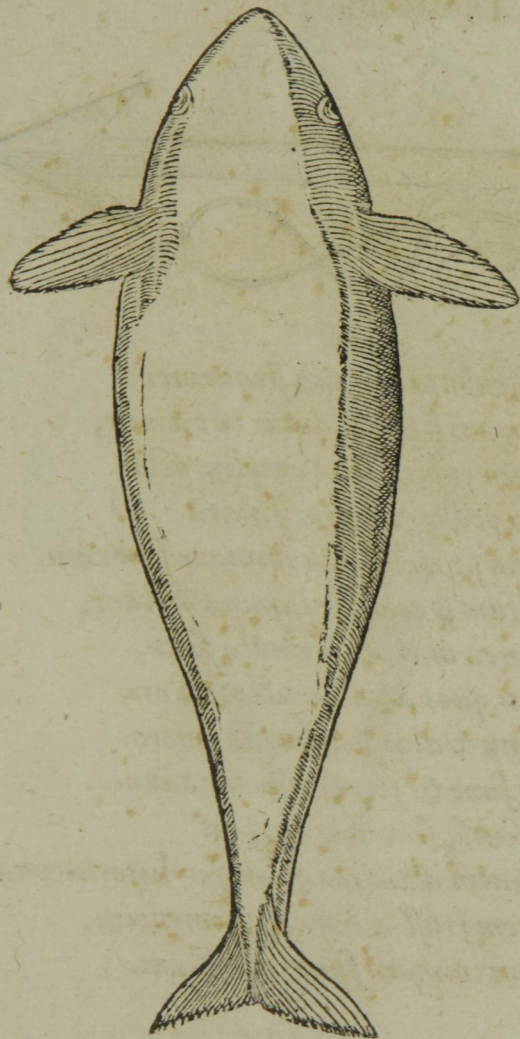
De Tursione.

*Tursio quem graeci φώκαιον nomine dicunt,
Aedit Delphini more sibi catulos.
Et paruum esse putes habitu Delphim effigieq;
Sed maris hunc verum credimus esse suum.*

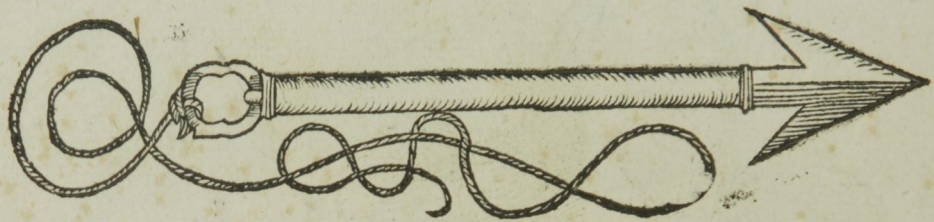
De Balæna vulgò dicta siue Musculo.

*Musculus in nullo precio est, si carnis ad usum
Spectes, nimirum difficile excoquitur.
Eius cocta tamen laudatur lingua quibusdam,
Quippè illa è tanto corpore sola placet.*

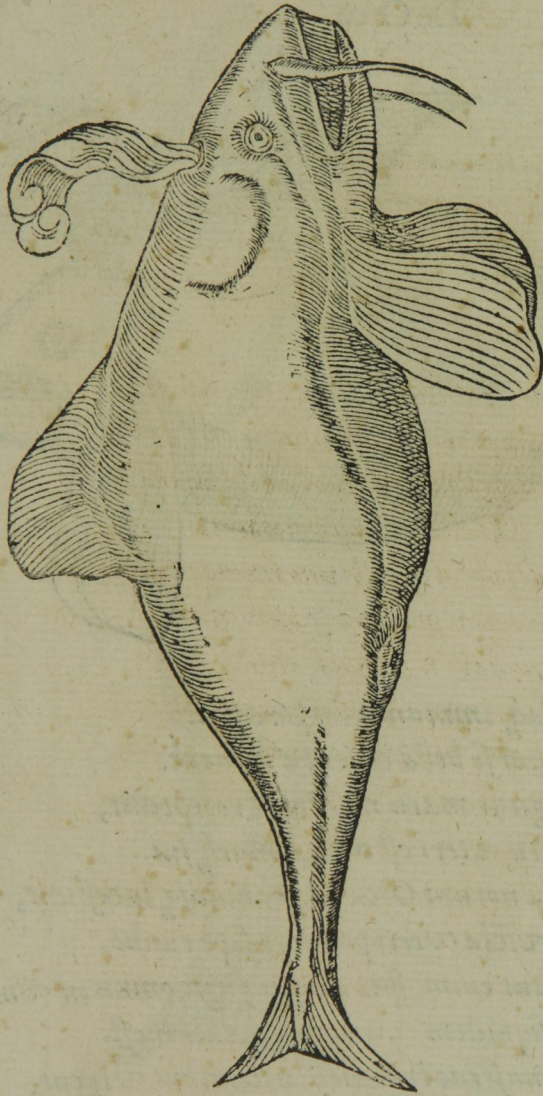
A a ij

De eadem.

Triginta excedit cubitos Balena frequenter
 Mole sua in longum si protendatur ut aiunt,
 Si in latum vincit cubitos non amplius octo:
 Bisenos verò illa pedes, vasto oris hiatu
 Scissa, marinarum fit monstrum immane ferarum.
 Quattuor ulnarum spacio à se lumina distant,
 Lumina marmoreis in templis emula saxis,
 Horrificis sue globis, quos amplo eructat ab ore
 Ferrea cum crepitu valde Bombarda sonoro.
 Præda avida, & fune & ferro retinetur adunco.
 Insiliunt nautæ seuisq; securibus urgent
 Terribilem efflantem illam animam per littoris undas.
 Atq; obluctantem frustra, nauesq; prementem,
 In littusq; trahunt immani fune reuinctam.

De Balana vera.

Vivum animal Balana parit, fouet atq; tuetur,

Nanq; suo nutrit lacte subinde suos.

Innumeros vorat, exaturatq; piscibus aluum

Mugit, terribilesq; intonat ore sonos.

Carnis natura est eadem & pinguedinis, eius

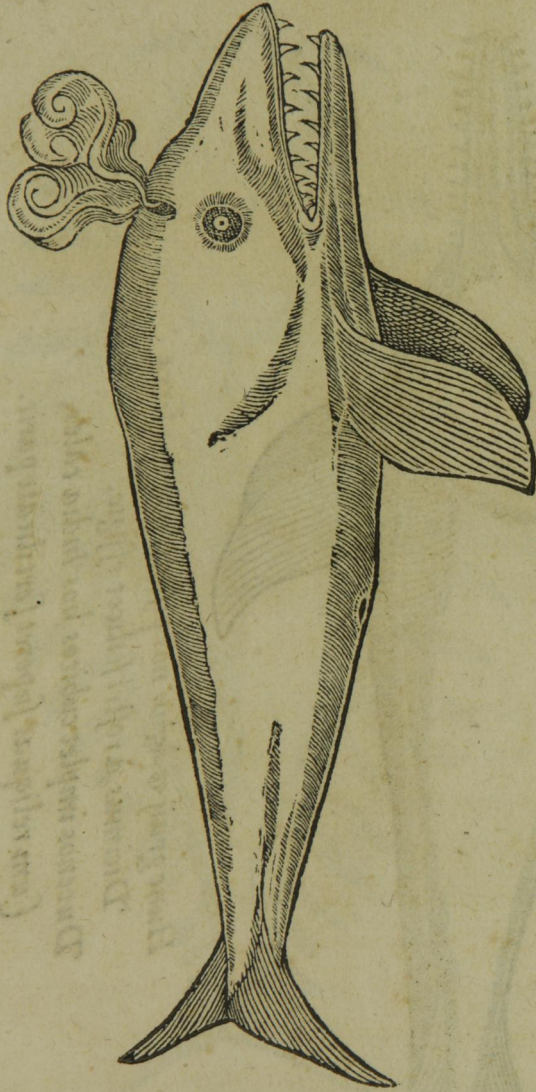
Nocturne ad flammam lampados usus erit.

De Orca.

Orca, Balenæq; immania corpora ponti
 Vtræq; inter se bella cruenta mouent.
 Se Balena igitur maris in secretâ receptant,
 Nam fœtis vteri est cura, timorq; sui.
 Præda auida norunt Orca id. grauidasq; laceßunt,
 Ast hæc victa vteri pondere sæpè ruunt.
 Præpediuntur enim, spes quippe fuga omnis in vna
 Balenis siquidem vis minor omnis inest.
 Orca igitur miseras truculentis dentibus vrgent,
 Et viuos fœtus cum genitrice vorant.

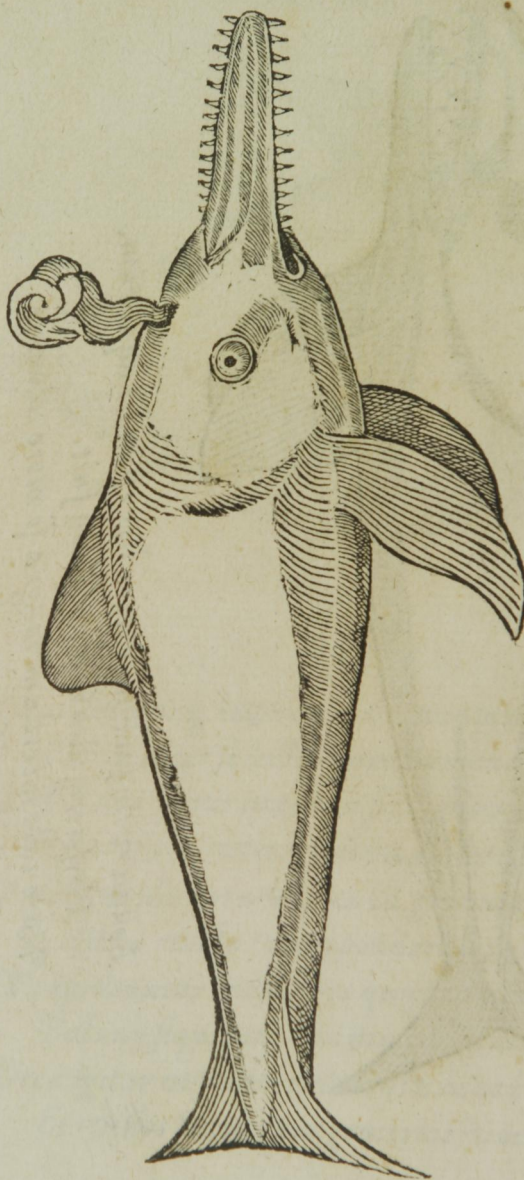
De Phytetere

*Bellua vim sanè ingentem hec effundit aquarum,
 Phytetérq; idè nomine dicta fuit.
 Nam cælo interdum magna se more colomne
 Eruit, & miseræ turbat agitq; rates.*

Bb

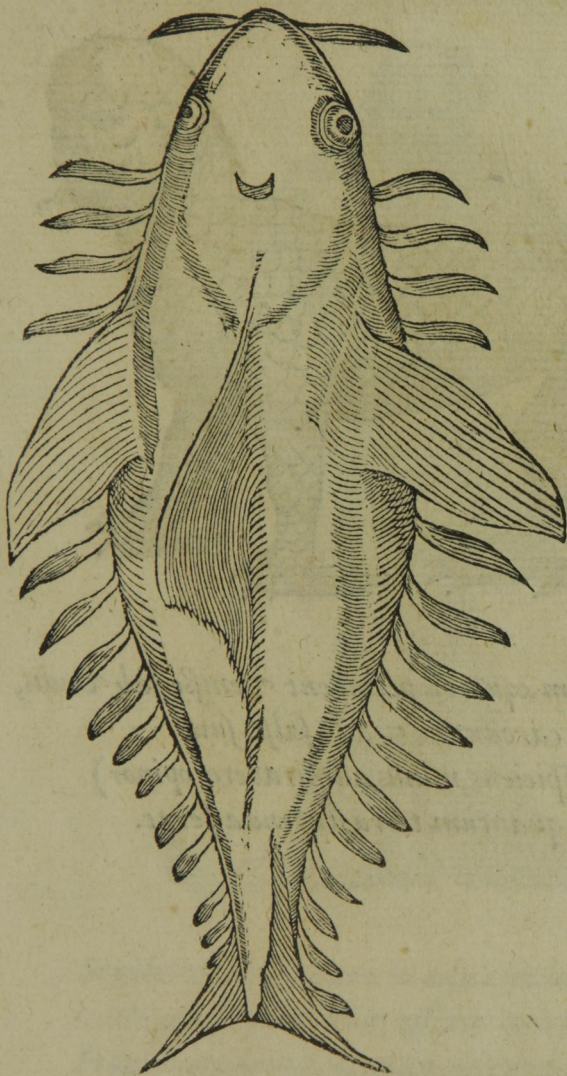
De Priſte.

Hunc graij *ωπρίστω* nos pisce[m] nomine *serræ*
Dicimus, a rostri scilicet effigie.
Ducenos implet cubitos, hos India tales,
Cum reliquas superet fertilitate parit.

De Scolopendra catacea.

De Scolopendra catacea.

Si vinam lector Scolopendram haud videris unquam
 Hanc illi adpinges, si lubet, effigiem.
 Monstrum ingens, magnā superat nam mole Trinemem,
 Et procul & quoreis eminet illud aquis.

Bb ij

De Monstro Leonino.

*Hoc monstrum & quoreis perhibent venisse sub undis,
Portentis careant ne vada salsa suis.
Quod tute aspiciens, minus admirabere (opinor)
Si spectes quantum terra stupenda ferat.*

EPIGRAMMATA.
De Pisce Monachi habitu.

197

*Si tales partus adunt vada cerula Nerei,
Non est quod tellus efferat ipsa suos.
Frons hominem præfert, in piscem desinit alvus,
Quid tam dic sodes dissimile esse potest?*

Bb iij

De Pisce Episcopi habitu.

*Si talem fœtum mare glaucum protulit unquàm,
Semi hominemq₃ ferum, semi ferumq₃ hominem,
Et veniunt miranda nimis portenta subinde,
Quid miri Tellus si quoq₃ plura ferat?*

De Sepia & de ouis sepiarum.

*Sepia dura quidem est sed si semel esca coquatur,
 In stomacho & Venis, & iecore, optimè alit.
 Ova & dit baccis myrti forma effigieq,
 Qualis vinifera in vite racemus inest.*

In littus

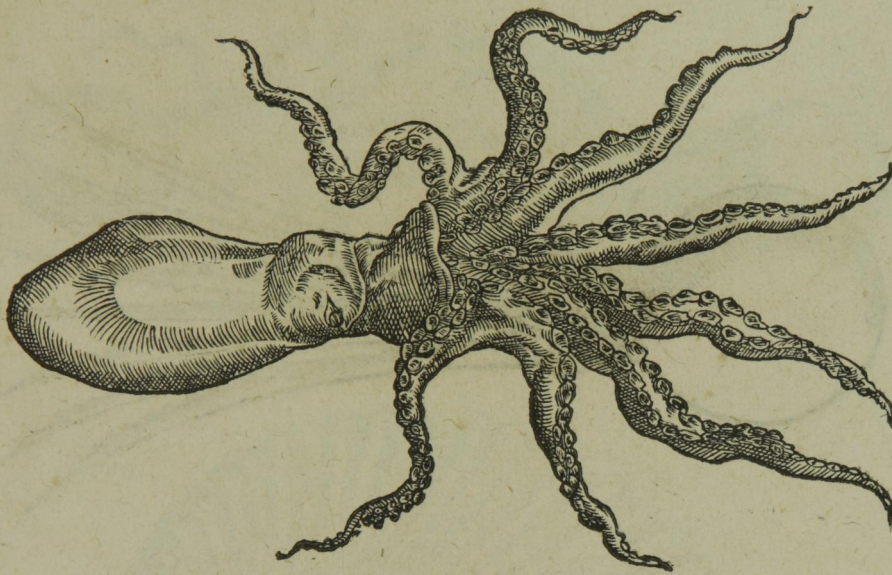
*In littus proiecta recens, sartagine fixa
Manduntur, Renum pituitasq; trahunt.*

De Loligine magna & parua.

*Expresse ad vinum formæ Loliginis hæ sunt,
Fortè hominum si quis nôrit utramq; minus.
Antiquis abiecta fuit, nunc illa probatur,
Dites nanq; petunt hanc ce, probantq; coqui.*

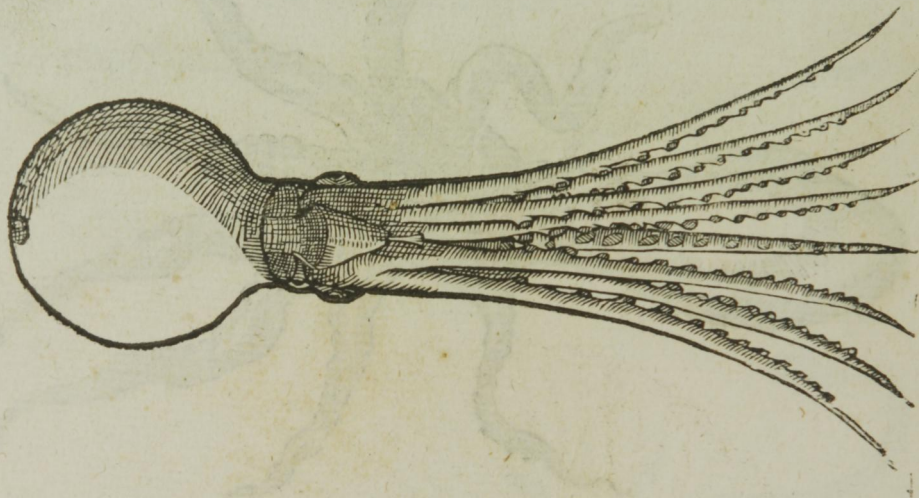
De Polyporum prima & secunda specie.

Πολύποδος ἰσὺν ἵσχει, *ut enim mutatur in horas,*
Et mutat vultus ille subinde suos,
Sic nos mutemus par est pro tempore mores,
Quippe viri hoc fuerit vel sapientis opus.
Humorem sumptus generat crassum, atq; tenacem,
Concubitusq; auget (Dine Cupido) tuos.

Cc

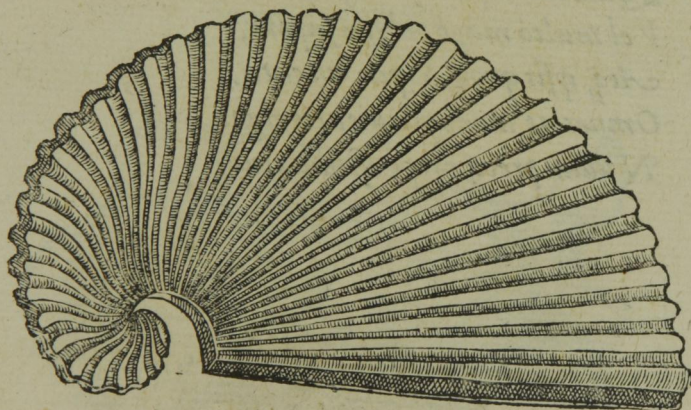
Tertia Polyporum species.

Μοχίριον quidam è grecis ab odore vocarunt.

Namq; aliqua moschum ex parte frequenter olet.
Hinc esum referunt venerem stimulare sopitam,
Nam vires aliquas piscis amoris habet.

De testaceis Polypis.

*Polypos testis geminos videre est
 Inclusos quoq; saepius,
 Hic tibi veram licet utriusq;
 Formam cernere si lubet.*

Cc ij

De Sepiola.

*Quamuis Sepiola sient suaves,
Vel multò magè polypis sapore,
Atq; ipsis quoq; Sapiis vocatis,
Omnes at modò paruitatis ergò.
Nullius precij propè estimantur.*

De Lepore Marino.

Prima species.

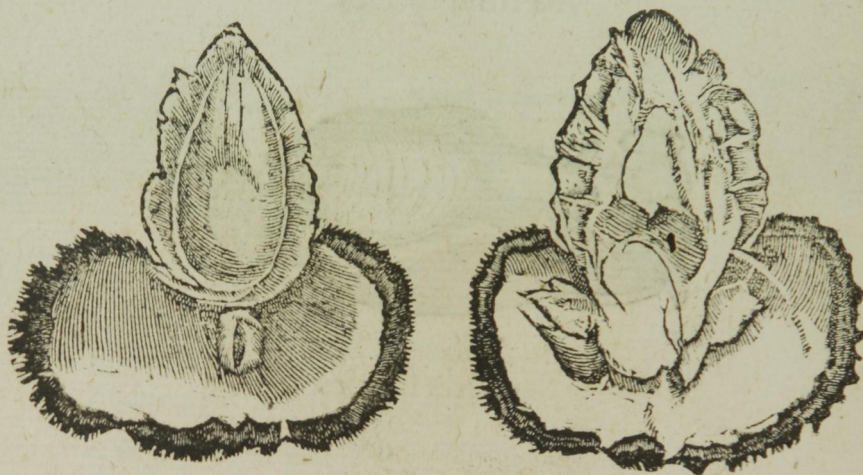
Secunda species.

*Hæc splendore suo capitq; oculisq; dolorem
Adfert ingrato quin & odore nocet.*

Cc ij

Tertia Leporis marini species.

De Lepore marino.

*Disce Venenatos leporis cognoscere potus
Pestiferi, mediis quem mare gignit aquis.
Piscis enim squamas, & purgamenta marini,
Et tetrum toto corpore Virus olet.*

De Vrtica parua.

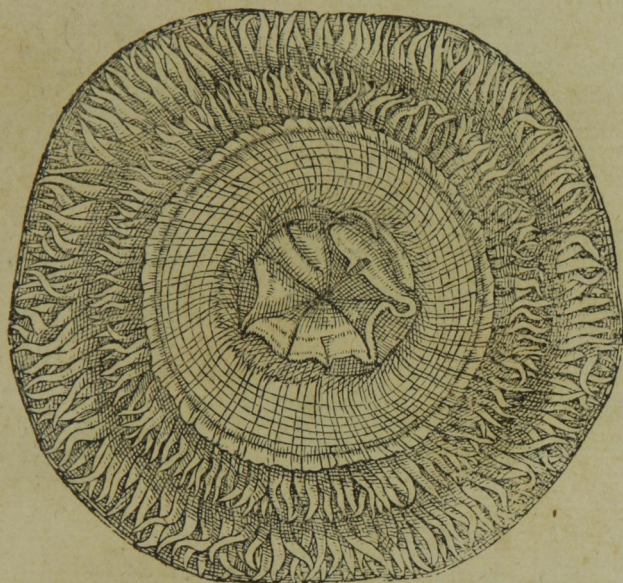
*Vrtica hac species quidem esculenta,
 Est in delitiis Viris quibusdam,
 Qui terras habitant mari propinquas.
 Totam gnauiter abluunt, deinde
 Claro igni leuiter coquunt. statimq̃,
 Frigunt, Ventriculo satis superq̃,
 Gratam, aluo & facilem: sed ipsa Vtrisq̃,
 Pruritus manibus mouet retenta.*

De Vrtica cinerea.

*Hanc ne contractes manibus nanq, acriter illas
Pungit, & immemores non sinit esse sui.*

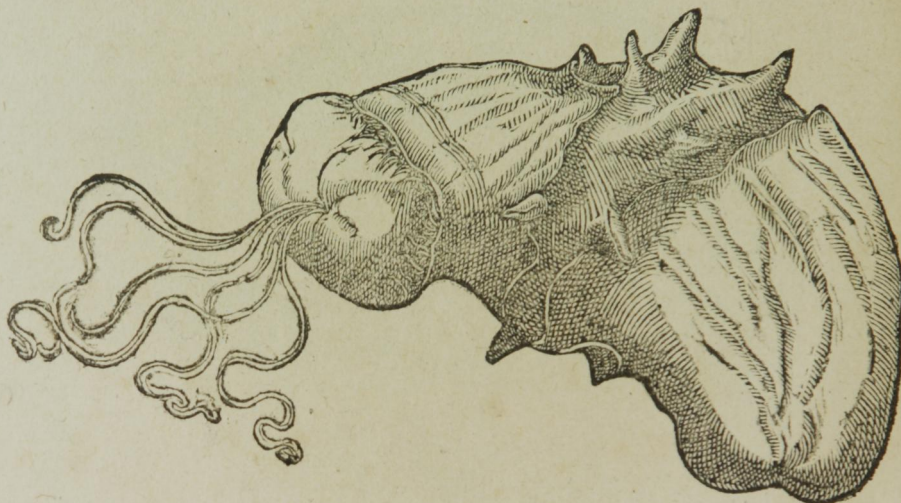
De Vrtica rubra.

*Hæc primæ accedit specie, rubroq; colore
Tincta, hæret duris sæpius in scopulis.
Durior est quàm prima, tamen compluribus estur
Nempe ab iis epulo qui meliore carent.*

D d

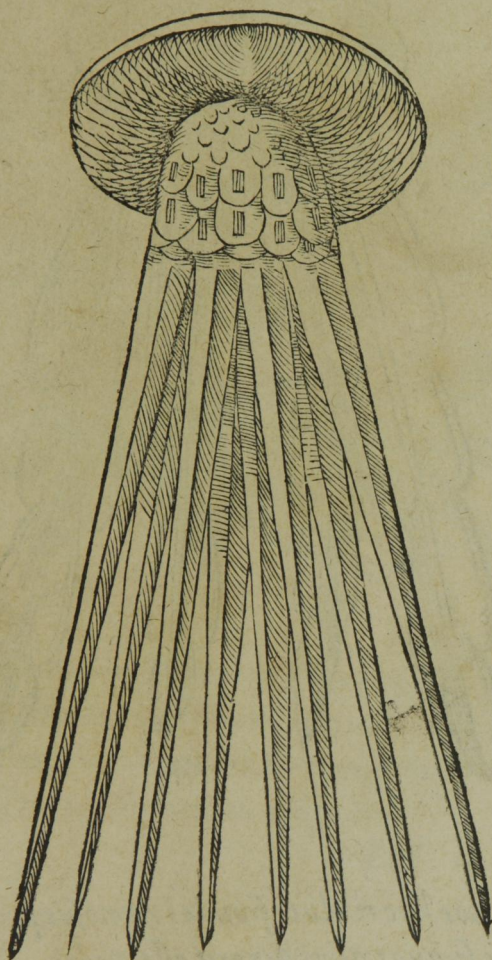
De quarta Vrticę specie.

*Linqvitur à nostris aliena hæc abdita teste
 Abiiciturq; etiam, cur? quia dura nimis.
 Eius ab interna procedunt parte, colore
 Planè purpureis emula fila rosis.*

De Vrtice quinta specie.

*Ipsos vel splendore oculos offendit utrosq;
Pruritumq; mouet (magne Cupido) tuis.*

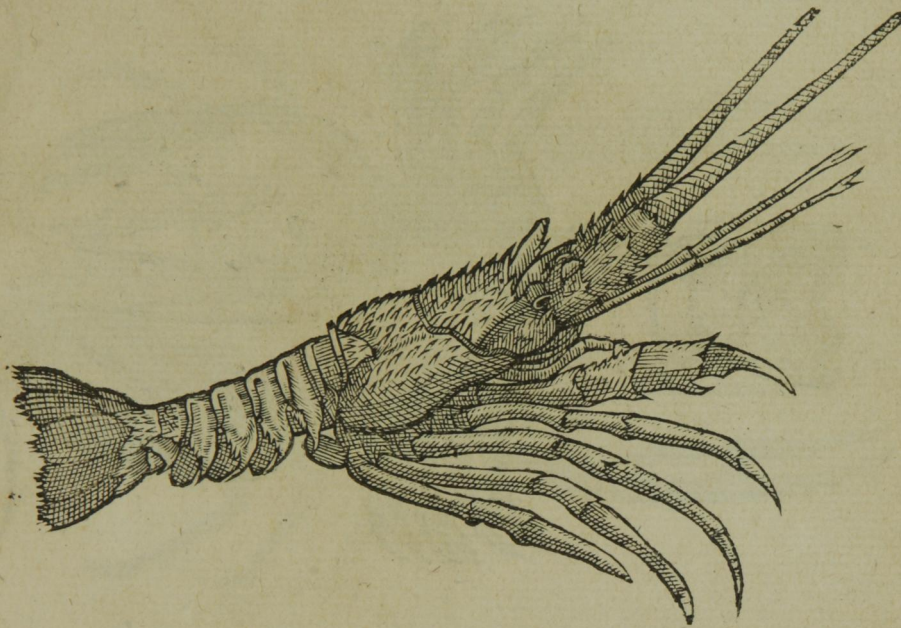
D d ij

De alia Vrtica soluta.

*Quattuor hæc veluti frondes ramosæ propagat.
Ex se, quos alius dixerit esse pedes.
Cum reliquis eadem aut similis substantia vita
Virtus ac mores. hæc satis esse puta.*

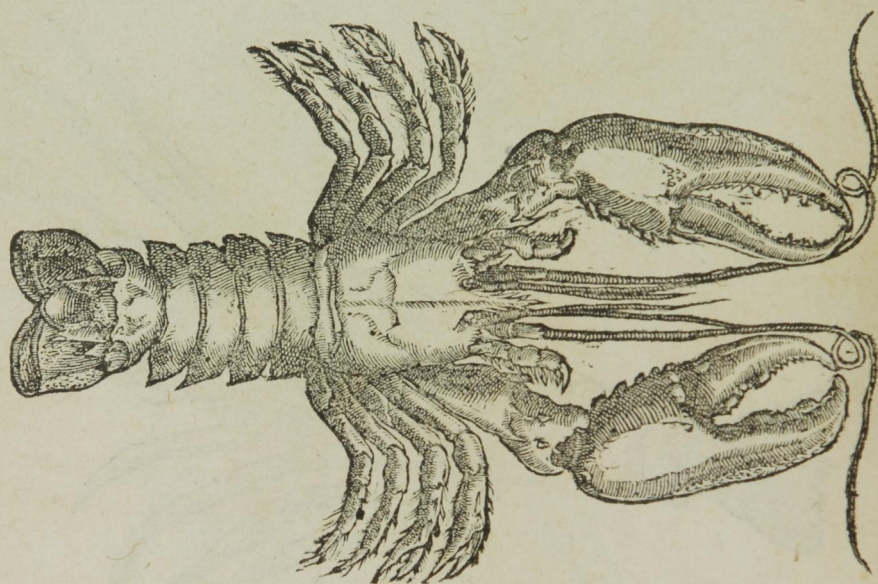
De Locustis.

*Murenas perimunt scabra manduntq^{ue} Locustæ,
Ipsis Polypodes sunt tamen exitio.
Carne autem propria humanos vertuntur in usus:
Non ori ingratus ventriculôq^{ue} cibus.*

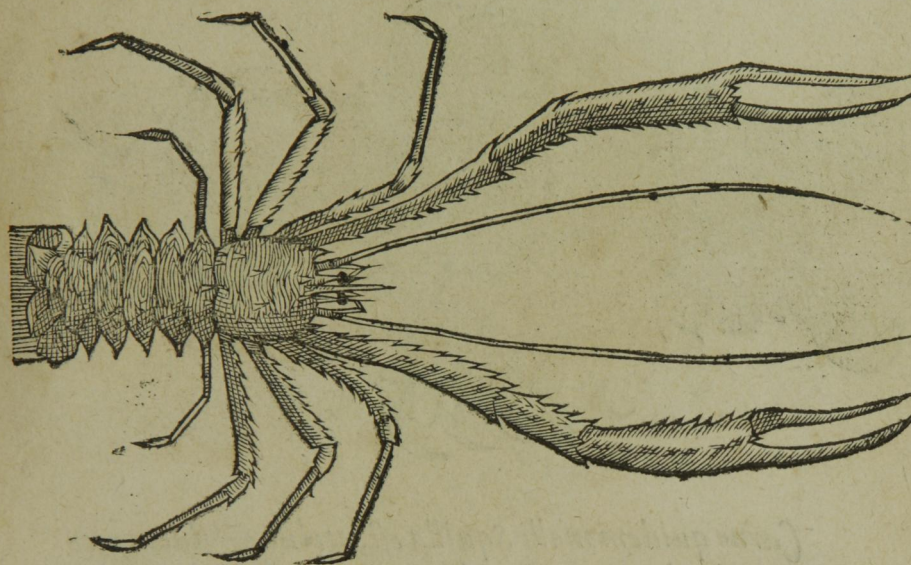
D d ij

De Astaco.

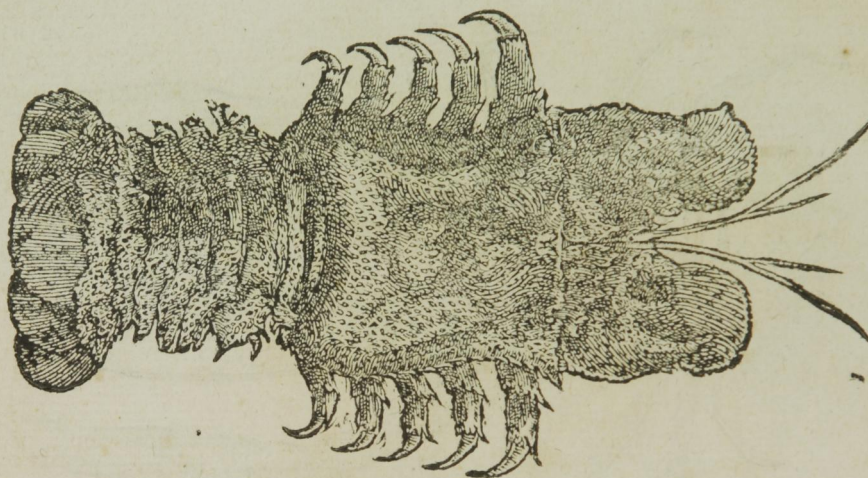
*Qualis in equoreis expanditur Astacus undis,
 Effigie hic talis pingitur ecce tibi.
 Exiit (ut fama est) propriam ceu Squilla senectam,
 Nos miseri nostram haud possumus arte aliqua.
 Est autem suavis succi & laudabilis, illi
 Utilis in primis quem hectica febris agit.*

De Leone.

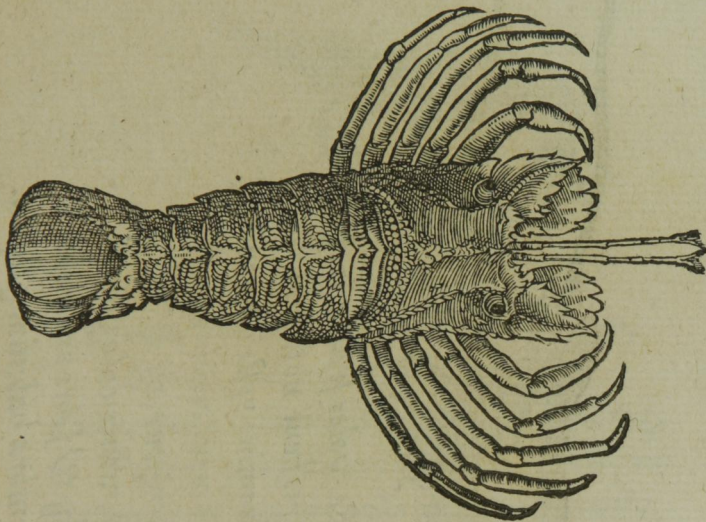
*Qui veram equorei formam spectare Leonis
Expetit, huc oculos dirigat ille suos.
Namq̃ λέων hirtus cum sit, flauiq̃ coloris
Tali animal dictum nomine Iurè putem.*

De Squilla lata.

*Carne quidem molli Squilla est, velut Astacus, ecce
Amborum effigies hinc tibi lector habes.
Limoso illa loco vivit, proin obsita fædo
Vsque luto, aquoreis capta videtur aquis.*

De Squilla calata siue Cicada Aeliani.

Nonnulli Squillæ speciem hanc, quidamq; Cicadam
Esse volunt, toto hæc corpore rubra suo est.
Carne autem molli ut Squilla est, utq; Astacus: horum
Ergo loco veniet grata Cicada mihi.

E e

De Squilla Crangone.

*Si Squillam hanc etiam esse vides, si dixeris esse,
Nil damni est modò sit res benè nota tibi.*

*Quam si nosse homini sine nomine posse daretur,
Non esset tantis obruta mens tenebris.*

Hæc vero cuius facies depingitur, ori

Carne quidem grata est, Ventriculòq, simul.

*Nanq, boni est succi, dulciq, & febre prehenfis
Commoda, si sensim membra habitumq, liquet.*

De Squilla gibba.

*Ex tenui Squilla gibba manduntur aceto,
 Elixæ: frigunt ex oleo hæc etiam.
 Suaue epulum sanis, febrîq; salubre, bonûmq;
 Partes quæ solidas immodico igne liquat.
 Carnis enim minimè cedit bonitate Locustæ,
 Haúdq; tibi in nostra Gammare lance rubens.
 Illas proin mandant febris quibus hectica noxæ,
 Auxilium causam ex parte ferentis agent.
 E e ij*

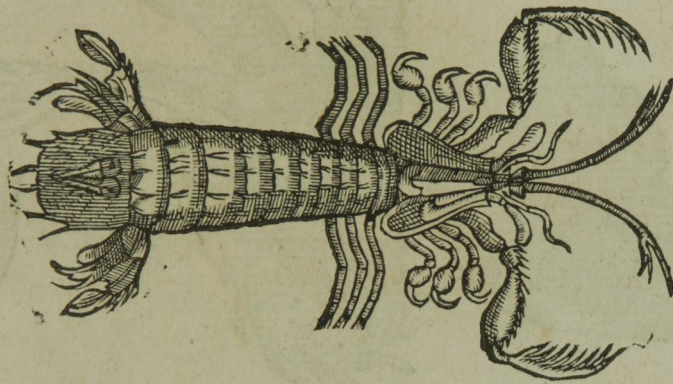
De Squilla parua.

*Squilla quidem parua ut propria est dulcissima carne,
Ingesta in Ventrem sic facili ex faciat.
Cum crustis stimulat proprijs Venerem esa sopitam,
Tum quòd habet flatus gignere, tum quòd alit.*

De Squilla quæ μάλισ dicitur.

*Carne quidem μάλισ dulci est, molli atq; suavi,
Quæ benè uti nutrit, sic Venerem stimulat.
Aequoream malunt quidam appellare Cicadam,
Ut lubet appella, nota modò illa fiet.*

Ee ij

De Cancellis & Scyllaro.

*Cancelli gignunt crassum succum & vitiosum,
 Hincq; τρύγος γαίης φάδο ab odore vocant.
 Namq; lutum redolent præ se Virúsq; marinum
 Sape ferunt, quò fit sint precij exigui.*

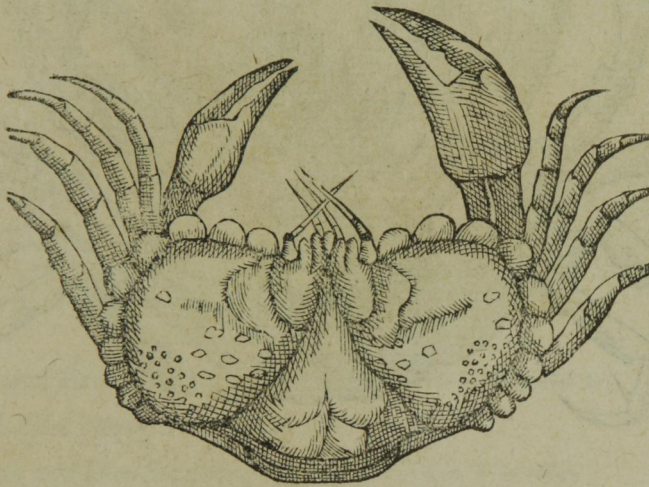
De eodem.

*Initio ex terra Cancellus gignitur, exin
 In testas, vacuas ingrediturq; domos.
 Maioresq; alias crescens sibi semper adaptat
 Ut tali credas ingenium esse fera.
 Σκόλαπος in Conchis etiam reperitur, ibiq;
 Degit, & in certum permanet usq; diem.*

Humorem

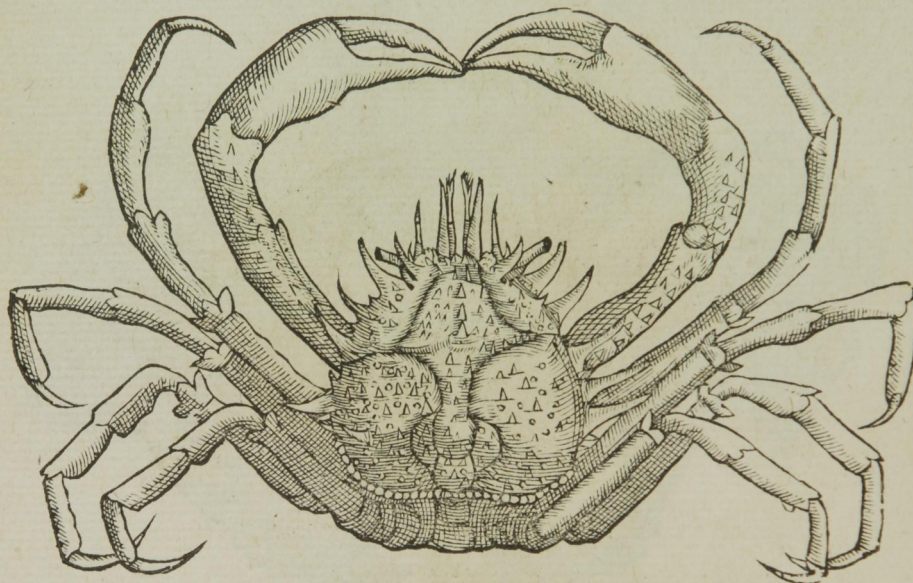
*Humorem salsum gignunt, agrèq; coquuntur,
Hos ideòq; hodie temnere quisq; solet.*

De Cancro mara.

*Difficile excoquitur succi minimèq; probati est,
Nusquàm igitur nostras inchoet iste dapes.
Cum sit enim carnis dura, insuavisq; profectò
Ventriculo, nusquàm hæc esca, salubris erit.*

Depaguro.

*Carne quidem media existit, dulciq; Pagurus,
Sed magè cum crescit Luna probandus erit.
Nam reliqui ut Cancrì vim sentit sideris, illis
Temporibus succi plus melioris habet.*

EPIGRAMMATA.
De Heracleoticis Cancris.

225

*Horum decoctum Cancrorum promouet aluum,
Asa caro succi sed melioris erit.
Hanc ego pratulerim semper, tu elixa vorato,
Quod dura faciem Phæbe cacantis habes.*
Ff

De Vrsfo.

*Excrementitia carne, & molli, haudq̃ suavi est
 Vrsus, propterea fit minimi precij
 Virus enim aquoreum resipit, prauū estq̃ saporis
 Quò fit ut in cæno hunc degere sæpè putem.
 His oculis nos in lapidem conspeximus unum
 Conuersum, id fieri qua ratione potest?*

De Cancro latipede.

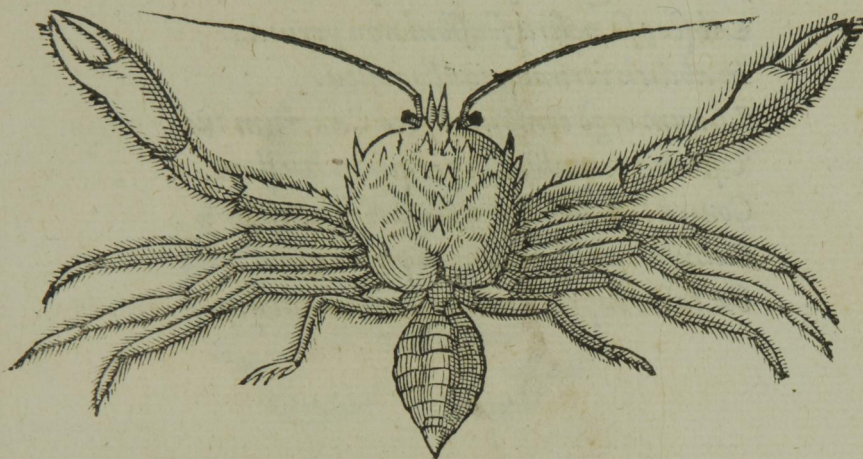
Latos habet Cancer pedes hic paruulus
Ob idq̃ fertur latipes
Nihil valet prorsumq̃ vilem esse autumant
Aptumq̃ nullis visibus
Vilemne fecit paruitas an prauitas?
Ingensne vilem copia?
Tria hæc enim pisces(reor) quosuis solent
Insuauiore reddere.
Nam quisq̃ paruos despicit vel negligit
Facitq̃ parui ut plurimum.
Praui ac mali nemo sibi piscem eligit
Succi, nam eo æquè se abstinent.

F f ü

*At magna verò reddit aspernabiles
Pisces eorum copia.
Sed hæc saporem non mihi (fallat mea
Nis forte me sententia)
Mutarit unquam, nam, rogo, quonam modo
Obesse possunt si boni?
Si sint suaves & gula & ventri simul,
Firméntq; pectus languidum,
Pulmonem anhelantem adiuuent, correcrent,
Prosintq; interdum febribus
Vel Hæcticis: pisces ego ipse optem mihi
Illos quidem non paruulos,
Plenos aristis, absq; succo, aut humidos,
Sed grandiores & bonos.
Quales vel Archestratus ipse unus sibi.
Iubebat olim apponier.*

De Cancro flauo.

Cancrum hîc vides fului coloris. proin eum
 flauum vocant, atq; undulatum nomine,
 A lineis quæ in parte prona sunt benè
 Multis, & undarum reductis in modum,
 Cancris parem stagni marini & fluminum.
 Suis benè insignem notis. illo vitor,
 Nam ceterorum conferet valdè loco,
 Si illi tibi desint. habent quandoquidem
 Omnes quid occultæ, quid in sese abdite
 Virtutis, & multis bene haud perspectæ adhuc.
 Notescit usu longo ea haud sane omnibus,
 Ipsimet argutentur, ut forsân volent

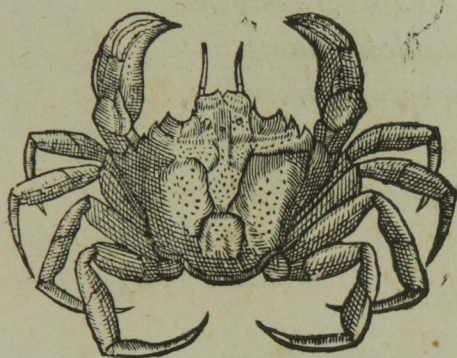
Ff ii

*Subtiliter, scitéq; doctè atq; acriter,
Secreta Naturæ sient cum plurima
Absconsa, nostris sensibus non peruia:
In abditis rerûmq; causis insita.
Viuum ergò combures foco Cancrum tuo
Ustumq; seruabis tibi perquàm Utilem,
Contrà feri morsus Venenatos canis,
Exhulceratîsq; optimum pulmonibus,
Ex lacte caprillo recens mulcto datum.*

Cancer Varius siue Marmoreus.

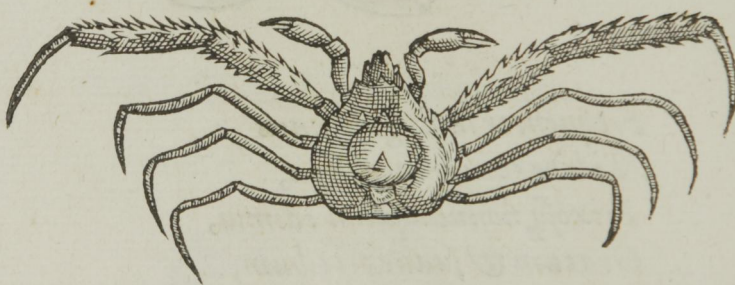
De Cancro anonymo.

*Frequenter in stagnis maris
Videre viuos mi obtigit,
Frixosq; nonnunquam edimus,
Gratum & suave ori cibum,
Ouis abundant cum suis.
Vulgò vocant Cancros eos.
Illis marinos præferes,
Omnesq; aquarum dulcium,
Qui sæpè riuos incolunt.
Contra venenosos canis
Morsus feruntur plurimum
Valere, prosuntq; heceticis.*

*Nam iniure Cippi quàm optimi, aut
 Perdici unus bonæ
 Cocti, efficacem atq; utilem
 Præbent cibum ægro corpori:
 Illudq; valdè nutriunt.
 Quin sæpè opem pulmonibus,
 Exhulceratis afferunt.
 Quid (quæso) ijs præstantius?*

Cancer Βραχυχῆλος

Cancris Hirsuti.

De Cancro cordis figurâ.

De Cancris parvis qui in alienis testis viuunt.

En quot ne rerum genitrix Natura bonarum
 Cessaret, Cancros pinxit imaginibus.
 Nempe ut serpentū auxilium in genus omne malorum
 Presto homini, adq̃ manum semper ubiq̃ foret.
 Nil siquidem Cancris aequè serpentibus atris
 Aduersum, contrà quaq̃ Venena valent.
 Inq̃ Canes rabie oppressos, Leporemq̃ marinum,
 Scorpj itémq̃ ferunt ictibus auxilium.

Gg

*Ergò quæ diuersa dedit Natura Venena,
Illa eadem contrà auxilia plura dedit.*

De iisdem Cancris.

*Ostrea limo & aquis, testa vescuntur aperta,
Vitam sustentant hac ratione suam.
Callidus id Cancer fundo speculatus ab imo
Testæ interponit quem lapidem arripuit.
Nanq; duplex illi est forceps, tunc Ostrea Cancer
Ingreditur, viuasq; atterit ore dapes.*

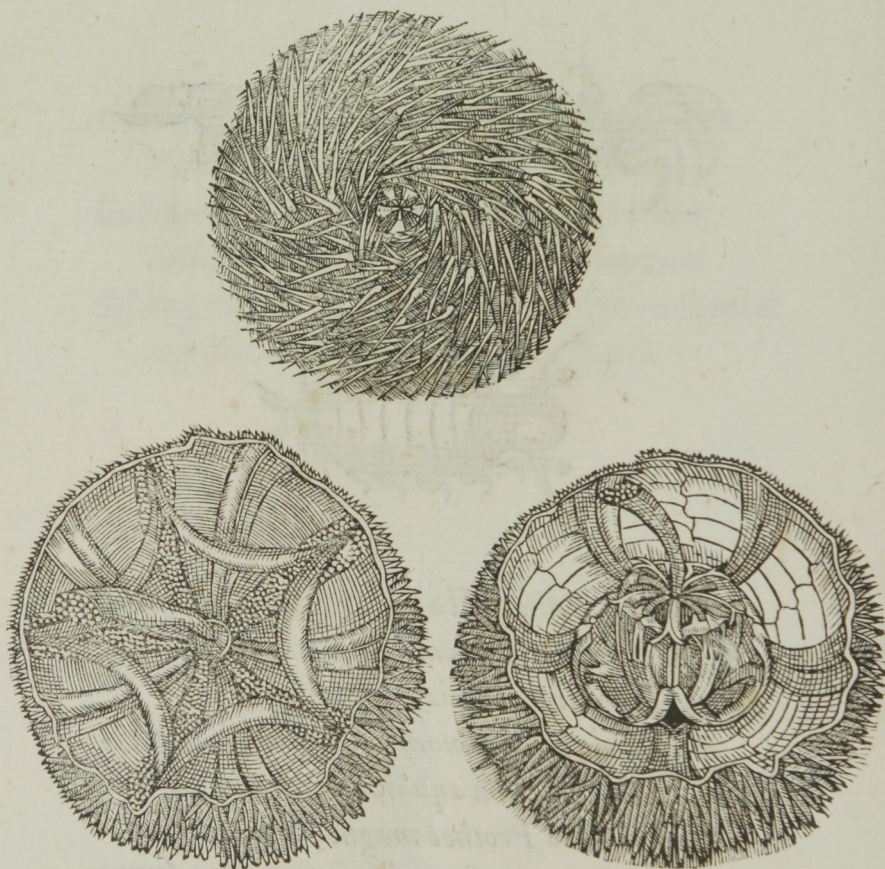
De Aranea Pulice & Pediculo.

*Aequoreis Talis spectatur Aranea in Undis,
 Qualem hic depictam, lector amice, vides.
 Ecce Pulex etiam Simia spectabilis ore,
 Et qui de pedibus nomina Vermis habet.
 Quin alia innumera aequoreis generata sub Undis,
 Exiſſe è limo, Prothee magne, vides.
 Nanq̃ noua ut profert tellus animantia ſemper,
 Sic quoq̃ in aequoreis plura creantur aquis.*

Gg ij

De Echino Quario.

*Inuersum cinerem totius corpus Echini
 Digerit admotum, abstergit itemq; trahit.
 Quidam itaq; vtuntur vel in excrescentibus illo
 Hulceribus, vel in his quæ nimis vda manent.*

Nimirum auxilio censetur achoribus esse,
Sordiciq; caput liberat omne mala.
Ex mulso, atq; garo veteres oua esse solebant,
Quod ventrem exonerent & lotium ipsa cient.
Ne deessent hominum siquidem medicamina in usus,
Vires Natura expandit ubiq; suas.
Nam veluti varia è terra, plantisq; petuntur
Auxilia, ex salso sic quoq; plura mari.

Gg iij

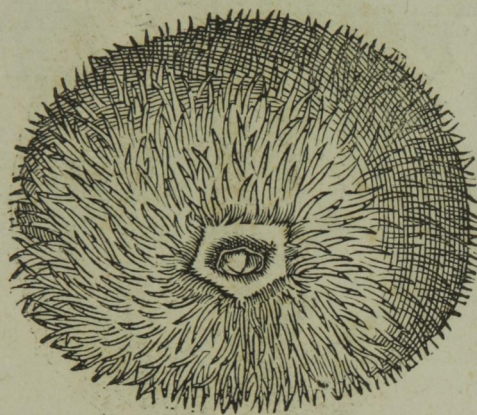

De Echino Spatago & Brisso

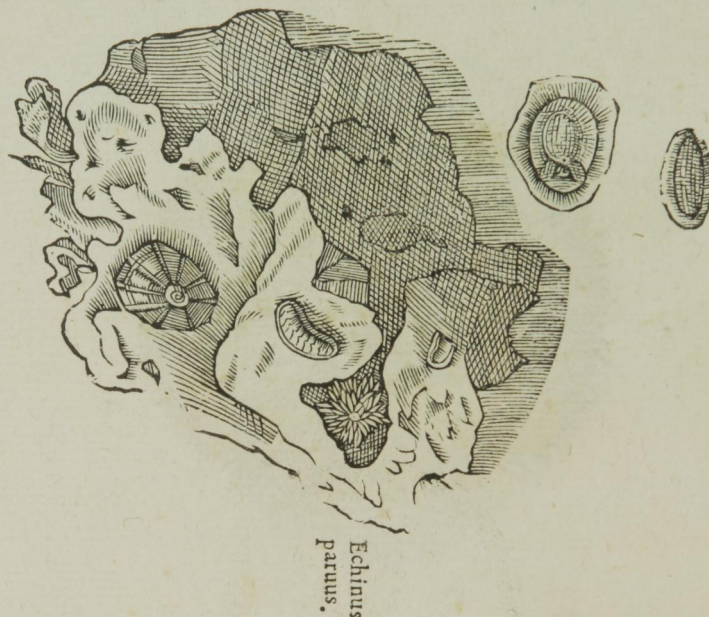

Cordis ad effigiem formatum hîc cernis Echinum,
 Qui Spatagus mihi, vel nomine Brissus erit.
 Appellent alij hunc aliter, de nomine nusquàm
 Sed potius de ipsis lis mihi rebus erit.
 Vis huic quæ & reliquis viceq; hoc utere priorum,
 Si desint, quamvis rarior iste fiet
 Haurit aquam cœnũq; & duris viuit arenis,
 Et tamen os & acuum dentibus usq; gerit.

De Echinometra.

Εχινομήτρα omneis Echinos corporis
Mole antecellit ceteros longè sui:
Vtraq; nimirum potest agerrimè
Capi manu, extendas eam quantumlibet.
Parte is quidem internas pares Ouario
Omnino habet, demptis huic ouis tamen.

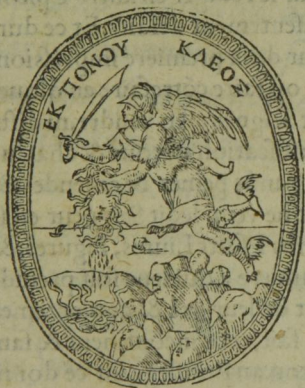
*Hærentes viden in scopulis ô lector Echinos?
Horridaq; ut spinis turba sit ista suis.
Forsitan hos temnas, sed si hæc tibi nota siet gens:
Repperies miris posse iuuare modis.
Nam tibi si lente sensimq; Urina fluat, si
Aegrè distillet, præsidium illa feret.
Nil mare tam paruum, tamq; abiectum omne creat q;
Non queat ex aliqua parte iuuare sui.*

FINIS.

241 Book 11 1

FRANCISCI
BOVSSVETI SVR:
REGIANI DOCTORIS MEDICI, DE
NATVRA AQVATILIVM
CARMEN,

In Alteram partem vniuersæ GVLIELMI RONDELE-
TII doctoris Medici, & Medicinæ in schola Monspeliensi
professoris Regij celeberrimi historiæ, quam de Aquatilibus
scripsit: Cum veris & natiuis eorum iconibus: Opusculum
nunquàm hætenus typis excussum.

LUGDUNI,
APVD MATTHIAM BONHOME,
SVB CLAVA AVREA.

M. D. LVIII.

Cum Priuilegio Regis ad duodecim annos.

Extrait du Priuilege du Roy.

IL est permis à Maistre G V I L L A V M E R O N D E L E T docteur Regēt en la faculté de Medecine à Mōtpelier, & à l'Imprimeur ayāt charge de luy, d'Imprimer l'histoire des Poissons, tant de mer, lacs, estangs, fleuues, que riuieres, recueillie par ledit, & à grāds diligences labeurs & frais auroyēt fait grauer les figures, & sus icelles faits & descrits la nature propriété & vsage desditz poissons, en plusieurs manieres & langages, pour estres plus agreables aux lecteurs & vtils à la Republique, & augre desditz auroit esté fait & approuue vn Epitome en succints Epigrammes sus lesdites figures, cōposées par maistre François Boussuet docteur en Medecine, lequel Epitome ilz ont fait de nouueau mettre en lumiere. Parquoy ledit Seigneur, defend à tous libraires, Imprimeurs, tailleurs de figures, domino-tiers, & à tous autres: qu'ilz n'ayent à Imprimer ledit Epitome, pourtraire, tail-ler, poucher, ni contrefaire lesdictes figures, soit en plus grande ou plus petite forme, ensemble ni separement, ni faire en quelque langue que ce soit aucune traduction dudit luvre, ni le rediger en autre Epitome en quelque langage que ce soit, sans le gré & consentement desdits. Et ce durant le temps & terme de douze ans, à compter du iour de la premiere impresion. Et si aucuns s'ingeroyēt, ou fussent ingerez, les faire ou faire cōtrefaire en qlque maniere que ce soit, leur est defendu de la part dudit Seigneur en vendre, ni distribuer en ses pays, terres, & Sei-gneuries sur peine de confiscation de tous & chascuns lesditz Liures, Figures, & Pourtraitz & d'autres grands peines & amendes: & des dommages, despens, & interestz des susditz: car ne veut ledit Seigneur en sorte que ce soit aucune chose estre faicte ni cōtrefaite sus lesdits Liures, Figures, & matieres, par eux dresées & premieremēt mises en lumiere, qui leur soit preiudiciable, & que ce qui s'en fera cy après, veut que ce soit de leur gré & consentement. Et si aucun destourbier ou dommage leur en estoit fait, veut incontinent & sans delay leur estre reparé: com-me plus à plein est contenu au Priuilege sur ce donné à Marchais le xxviij. iour de Iuin, lan mil cinq cens cinquante quatre. Et de nostre regne le huitième.

Par le Roy en son conseil.

De Lomenie.

Estant inseré le Priuilege, ou extrait d'iceluy en chascun desditz liures, est tenu pour suffisamment signifié à tous.

Et fut acheué d'Imprimer le present Epitome le 22. Iuin 1558.

ILLVSTRISS. PRINCIPI CLAVDIO
 A' LOTHARINGIA, DVCI AVMALLIAE,
 necnon in Burgundia christianissimi Regis Henrici
 secundi huius nominis clarissimo Proregi,
 Franciscus Bouffuetus
 Surregianus S.

Diuersis diuersa placent, humana mouetur

Non iisdem semper mens, trahiturq; modis.

Nam quæ grata alijs sunt (ô fortissime Princeps)

Quæq; animi ex votis æstimat esse sui:

Illa eadem ecce alius valdè aspernatur, & odit:

Quæq; alij credant suauia, acerba putat.

Nam & studia, & mores hominum, non semper in iisdem

Conueniunt: multum cum sua quemque iuuent.

Quò fit ut aut armis astrictum, aut magna prementem,

Vix ausim numeris sollicitare meis.

Sed si pictura, numerisq; aliquando teneris,

Testem animi hoc possis carmen habere mei.

Ad eundem Hexastichon.

E' vasto (Dux magne) mari, sub nomine fratris

Misimus in lucem plurima monstra tui:

Terribiles visu formas, quas tempore longo,

Aequora dum sulcat quisq; videre potest.

Verum non minima hîc offert tibi portio sese:

Sic ab aquis dabitur munus utriq; suum.

a a ij

IN AVTHORIS EFFIGIEM
STEPH. BOVSS. FRATRIS
CARMIN.

*E' tantis, totq̃, egregiis, quas dōctus Apelles
Depinxit tabulis, ne vna quidem superest.
Nanq̃, situ obseſſa tandem periere: quid ergō?
Marmore, & are opus eſt: hac quoque diſpereunt.
Nam, ſola aternos ſe extendit Muſa per annos,
Ipſa beatq̃ ſuos ſola, vetatq̃, mori.
Vina animi ſic uſque tui perſtabit imago
Franciſce, interna nam, magē parte vigeſ.*

FRANCISCI BOVSSVETI

SVRREGIANI IN LIBROS GV-
LIELMI RONDELETII, DE
HISTORIA AQVATILIVM.

EPIGRAMMATA.

De Lepade.

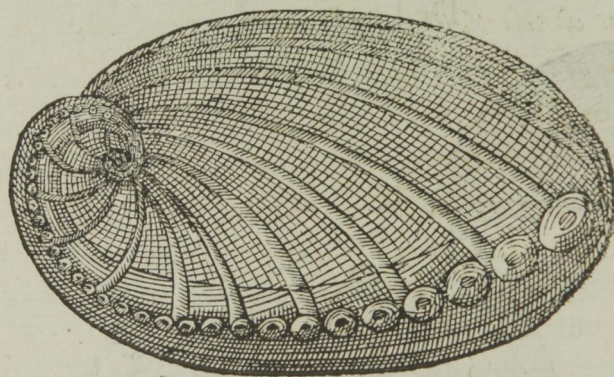

*Interiore Lepas parte in scopulis adeò hæret,
Hinc vt dinelli non nisi vi illa queat.*

aa ij

Cultro igitur ferrœue opus est, quia tacta resistit
 Fortius, & vires colligit inde suas.
 Crudâ aliqui mandunt, magis at mihi cocta probatur,
 Sed leuibus flammis res peragenda venit.
 Nam tum suauior est, stomachoq; optatior, aluum
 Sæpè etiam sumpto iure suo exonerat.

De Aure Marina.

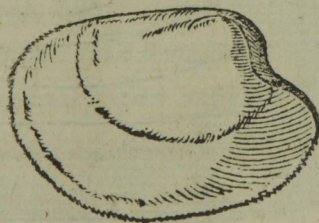
Innumeras rerum species Natura creauit,
 Et pinxit miris hæc tuleritq; modis.
 Namq; hominum cedunt quæcunq; videntur in usus,
 Acceduntq; tuis ô Medicina opibus.
 Omnia quippe tuam veniunt reuocanda sub artem,
 Vt queat ex aliqua parte deesse nihil.
 Namq; etiam & dura prosunt animantia testa,
 H ulcerib;sq; ferunt vsta frequenter opem.
 At Lepadū in numerum est Auris referēda, sed unde
 Sic dicta est? humana auris ab effigie.

De Tellinarum prima secunda & tertia specie.

*Et benè alunt Tellinæ, & Ventrem sæpius esæ,
 Sed coctæ modicis ignibus exonerant.
 Condita sale moxq̃ igni feruente cremata,
 Vrentem reddunt non leuiter cinerem.
 Hinc cedri exceptus succo, sensimq̃ perunctus,
 Impellit glabras usq̃ manere genas.*

De Chama læui.

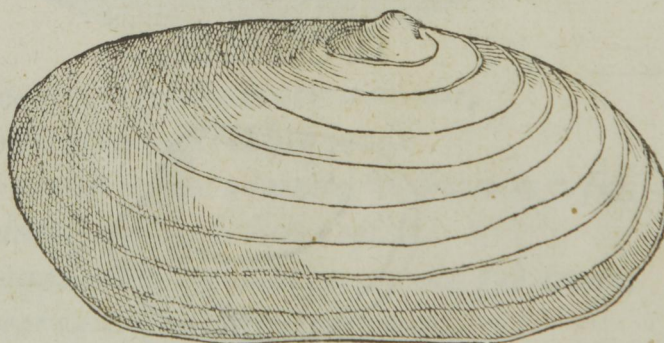
*Et dulci & tenera est Chama læuis carne, sed ipsa v̄
 Possit edi, in pura sæpè lauatur aqua.*

De Chama Peloride.

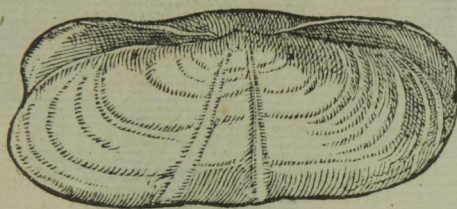
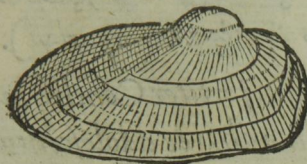
*Dura Peloridis est Chama caro difficile ergò
Concoquitur, semel at cocta potenter alit.*

De Chama Glycymeride.

*Dicta Glycymeris à succi dulcedine, longè
Mole sui reliquas corporis exuperat.*

De Chama aspera. & Chama nigra & aliis.

Chama quidem la vis tenera est, & dulcis habetur,
 Propterea in stomacho sat facile excoquitur.
 Carne autem dura est, & sicca Chama peloris,
 Enutritq; satis victa calore semel.
 Dicta Glycymeris à succi dulcedine fertur,
 Hæc siquidem propria non bonitate caret.
 Et quedam Chama est quæ nigricat, estq; alia aspra
 Excretu hæc facilis, sed modicum omnis alit.

bb

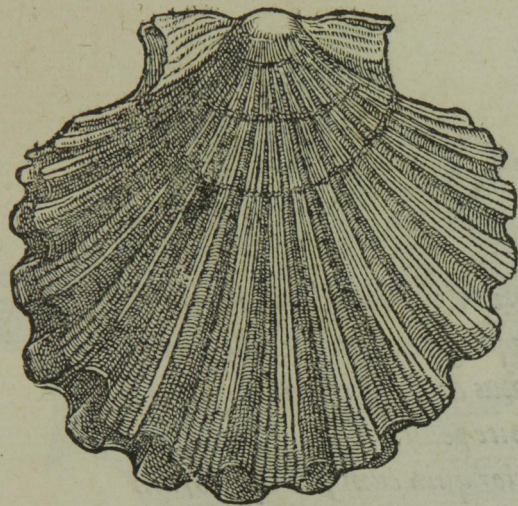
Aristoph.

Ὡς Ὀτύνως ὦ Ζεῦ βασιλεῦ Ὀχραΐδιον
 Ὡς περ Λεπὰς τῷ μεφρακίῳ προσίχῃ.

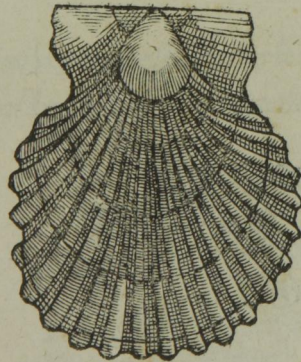
*O Iuppiter quàm fortiter Conchæ modo
 Isthæc anicula adheret adolescentulo.*

Pecten.

Altera species Pectinis.

bb ij

De pectine vtroque & pectunculis.

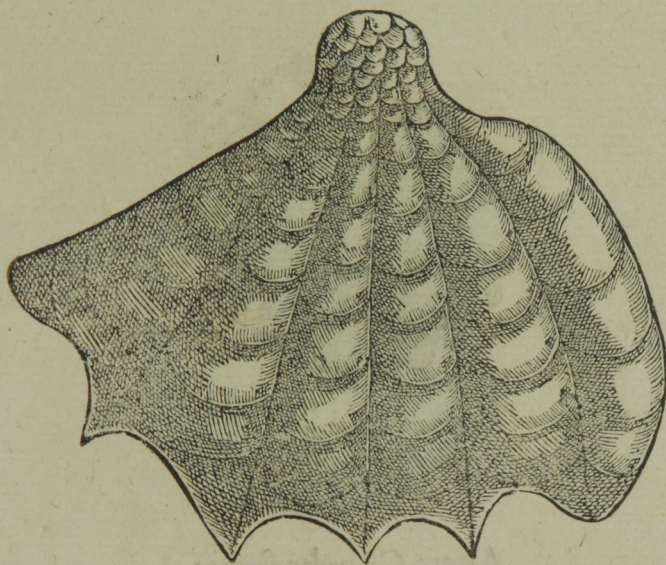
*Pectinum Vesica cibo maligna
Sorde purgatur, modicè ille nanq;
Sumptus abstergit, lotiúm q; aperto
Tramite pellit.*

*Dulcior quin cum siet Ostreorum
Carnibus, cúmq; in stomacho coquatur
Promptius, sanè & Veneri videtur
Commodus esse.*

EPIGRAMMATA.
De Concha imbricata.

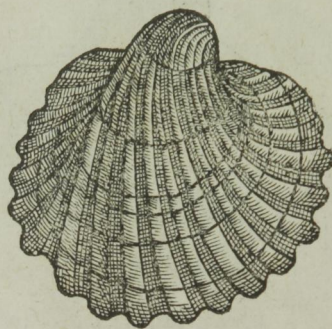
13

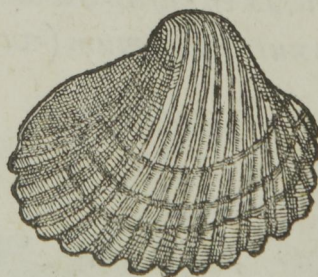
*Concha imbricata est carnis hęc dura quidem
At cocta nutrit plurimum (ut credo) tamen.
bb ij*

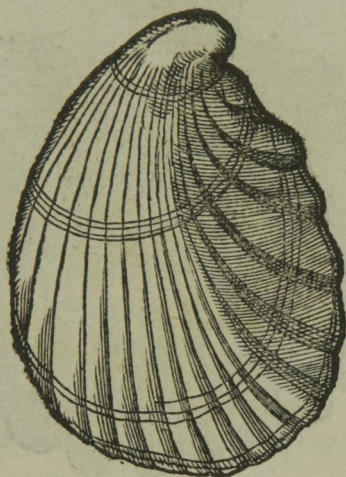
Concha striata.

Altera Concha striata.

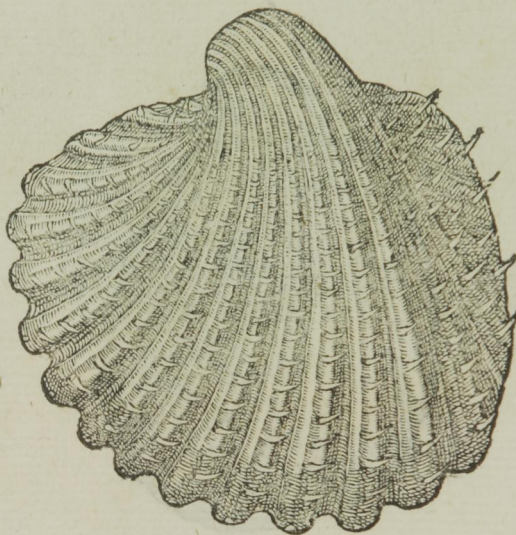

Tertia Concha striata

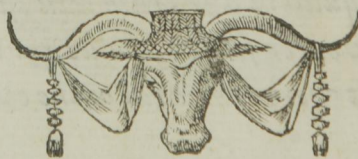

De Conchis striatis.

*Haud coctu faciles Conchæ sunt quæq; striatæ,
 Illarum siquidem dura caro satis est,
 Iure tamen Venter sensim subducitur hausto.
 Abstergit Verò tempus in omne cinis.*

*Conchis est aliis carne simillima,
Quæ Concha innumeris horret aculeis.
Hæc in carne sua grandinis in modum,
Gemmatis renitet quandoq; honoribus*

De Concha longa.

*Ex longa tibi calx, & odorosissima quædam
Cum fieri soleant, Conchane vilis erit?
Sumpta caro ex mulso iecoris conferre dolori
Censetur, corpus si sine febre fiet.
Sin. minus ex mulsa, liquidas miscantibus undas
Præsidio est: nam sic mitigat hausta iecur.*

cc

De altera Concha longa.

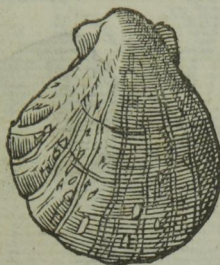

*In iecoris confert hæc Concha doloribus hausta
 Ex posca, aut mulso, si sine febre dolent.
 Sunt & rugosæ, & variæ, lauesq, nigraeq,
 Sunt quoq, coralli more colore rubra,
 Sunt quedam glandi similes, Balaniq, vocantur,
 Sunt Galades gratis nomine dictæ alie.
 In Conchis etenim variis Natura creandis
 Lufisse est miris conspicienda modis.*

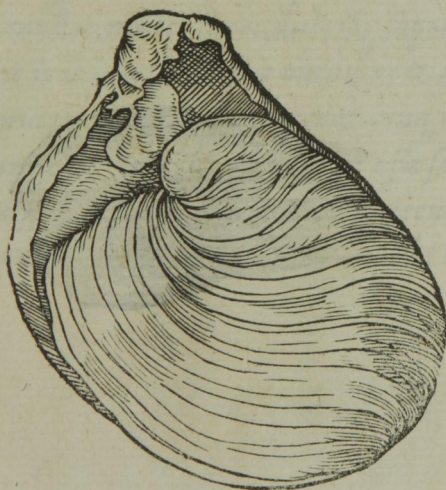

Concha pictorum.

Concha Corallina.

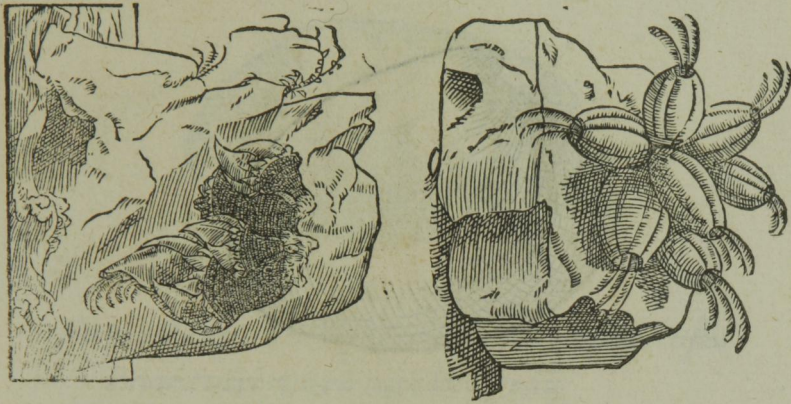
Concha rugata.

cc ij

*Conchula rugata.**Conchula varia.**Concha Rhomboides.*

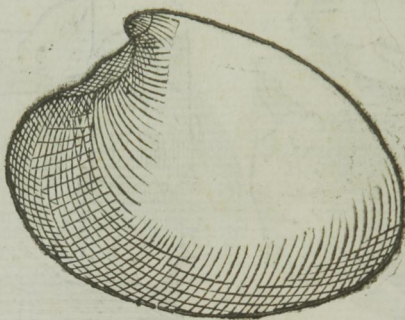
De Balano vtroque.

Glandes seu Balani pura elixantur in unda,
 Gratâq, fit seruis esca, Cupido, tuis.
 Nam molles, multi succi, dulcisq, saporis
 Sunt Βάλανοι, non vis omnibus una tamen.
 Nam magis Urinas salse, Ventrémq, mouebunt.
 Glandibus utatur qui volet esse salax.
 Horum spreta iacet species omnino secunda,
 Nam carnis pauca est, et sapit illa nihil.

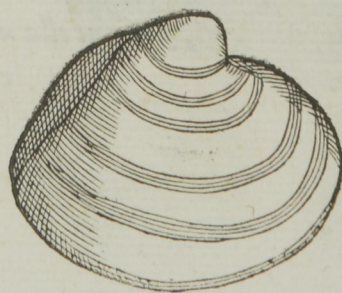
cc iij

D E N A T V R A A Q V A T.
De Concha Galade & nigra.

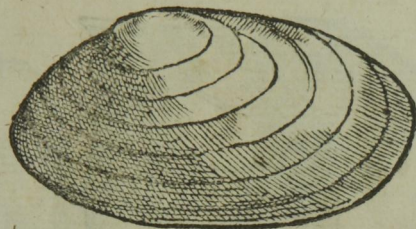

*Conueniunt Galadis multum tibi iuscula Concha,
Nam faciem durum, Marce, cacantis habes.*

Concha fasciata.

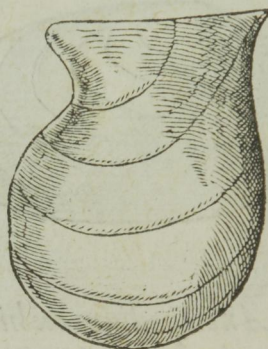
De Concha crassa testē.

*Fit præstans Antispodium ex his omnibus vstis
 Proin veri vteris tute loco spodij
 Ex iisdem fit calx et ὀδοντοτριμα in vsus
 Multorum, quis nos vter hisce vetat?*

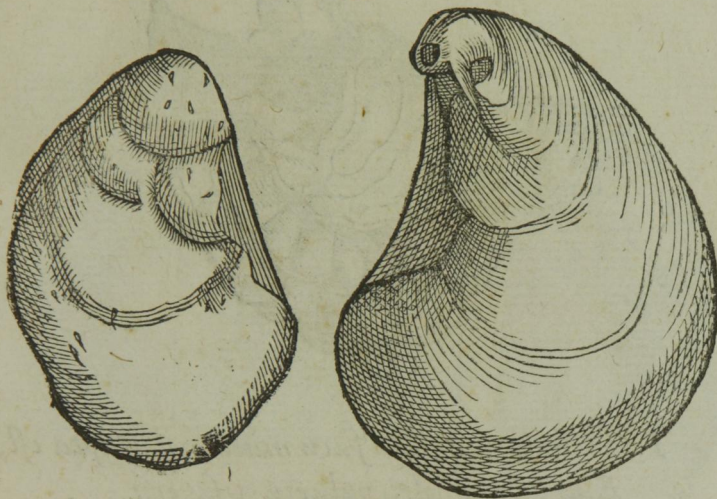
De Concha matre vnionum.

*Gemmarum hæc Concha est mater, nam grandinis instar,
Illas concreta in carne frequenter habet.
Auri venduntur precio plerunq; repenso
Aequali, tales indica terra creat.*

De Ostreis horatius.

*Lubrica nascentes implent Conchylia Lunæ,
Sed non omne mare est generosæ fertile Testæ,
Murice Baiano melior, Lucrina peloris,
Ostrea Circeis, Misceno oriuntur Echini,
Pectinibus patulis iactat se molle Tarentum.*

dd

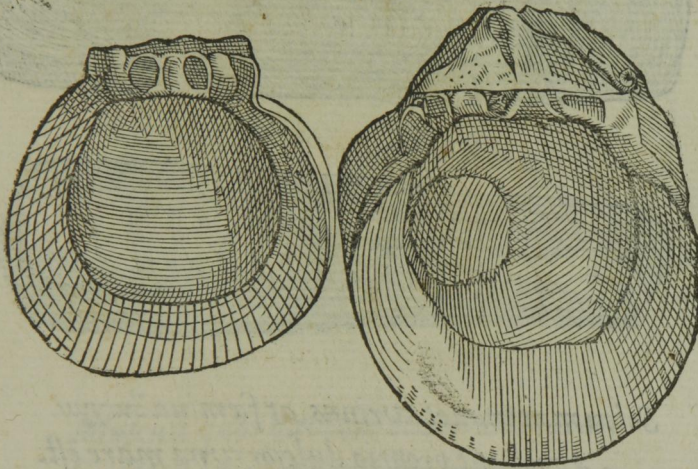
De Ostreo syluestri.

*Testa huius valde in fucis muliebribus apta est,
Eius & in multis pulueris usus erit.
Nam quoties medicamentis siccantibus uti
Expedi, hac fiet praeſto medela tibi.*

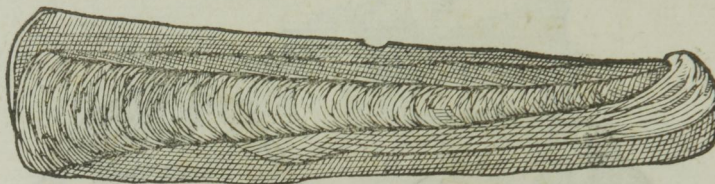
De Spondylis.

*Adnati saxi Spondyli fortius illis
 Herent, nimirum hos non sine vi hinc rapias.
 Ostrea carne sua referunt, agréq; coquuntur,
 Nam caro Ventriculo durior esse solet.
 Est autem illa satis multa, ingratiq; saporis,
 Quæq; malum Virus sumpta frequenter olet.*

dd ij

DE NATVRĀ AQVAT.
De Solene mare & fœmina.

*Solen mas mouet Urinas, at fœmina ovorum
Appellant, proprio dulcior Una mare est.
Mirum, quòd noctu fulgent splendore remoto,
Quæ tantæ causæ luminis esse queunt?*

De Musculis & Mytulis.

*Musculi quos quidam etiam Myacas,
 Et Myas dicunt, bonitate succi
 Insita pollent aliqua, satisq;
 Nutriunt, dulciq; suo sapore haud
 Disspicient: quidam & lotium mouere hos
 Dictitant, ventremq; minus ciere.
 At ferum quendam redolent saporem,
 Et salem, & virus pariter marinum,
 Mole maiores Mytuli Myiscis.*

dd ij

De Pholade.

Pholades saxis, scopulisq; inhaerent
 Fortiter, nec vi nisi magna eas, vel
 Viribus vellas validis, sapore
 At suo virus redolent marinum.
 Sunt malo hæ Conchæ siquidem & ferino
 Prædit & succo, & nihil estimantur.

De Pinna magna.

*Obnixè Pinna in stomacho, Venisq₃ coquuntur,
Sed semel excocta in ventre potenter alunt*

A. S. S.

*Assis elixæ præstant, utcumq; & aceto
Molescunt, flatûsq; hinc minus ingenerant.
Altera Pinna autem Perna hæc merito esse videtur,
A forma perna quam gerit assimili.*

De Perna.

*Pinnarum ex numero hæc etiam est, quæ ut mollis habetur
Sic ea per Ventrem per facile eicitur.*

De Pinna parua.

*Intus habet duram hæc carnem, resipitq; ferinum
Nescio quid, cænine id ratione venit?*

ee

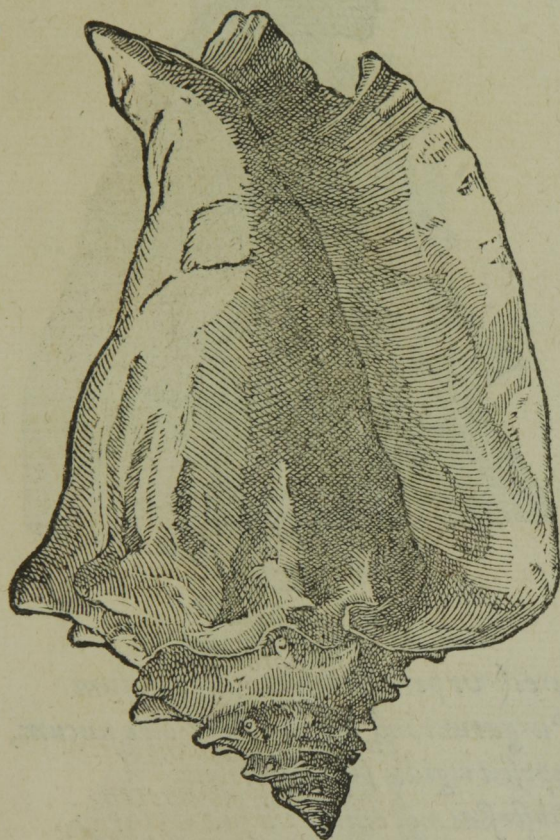
De Purpura.

Efiguntur dentifricia optima,
 Ex vsta flamma corpore Purpure,
 Internæ partes si ex oleo sient
 Leni percoctæ, sæpè doloribus
 Sedandis præstant, auxilium efficax.
 Eiusdem censent posse saluam opem
 Afferre admotam vulneribus recens
 Inflictis, Virtus tantane Purpure est?

EPIGRAMMATA.
De Murice marmoreo.

35

Vritur, in cinerem conuertitur, abluiturq;
Murex, ambustisq; utilis efficitur.
Ex oleo illinitur nimirum sæpè rosato,
Et quæ non leuibus vis quoq; rebus inest?
ee ij

De Murice triangulari.

*Aures (ut perhibent) huius operculum
Purgatum, inq̃ bono coctum oleo nucum,
Compescit rigidis saepe doloribus
Obscessas, nec enim vis sua Murici,
Ullo ut nec reliquis tempore deficit.*

Murex Lacteus.

37

Murex Coracoides.

cc ii

De Aporrhaidē.

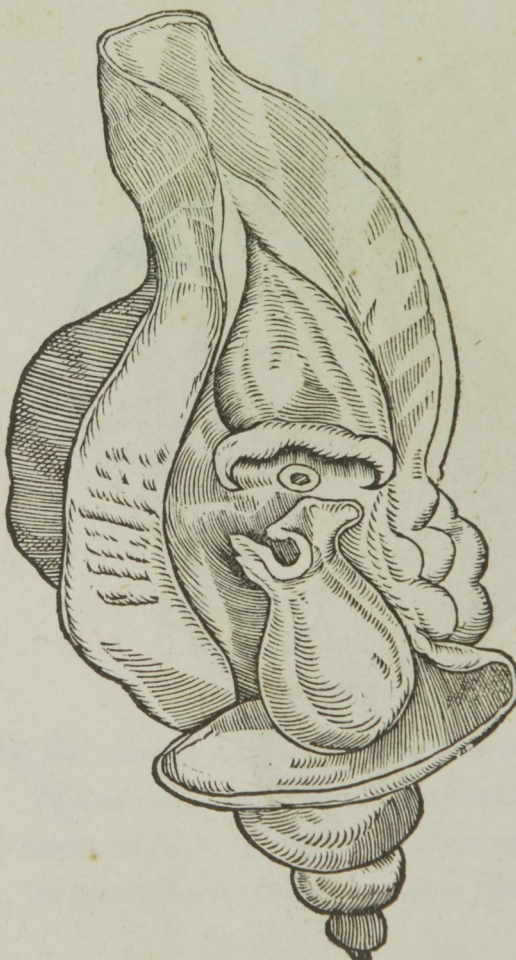
Ne sine diuerso ac vario esset Murice pontus,
Natura his plures contulit assimiles.
Ut imur ad fucos testa, nam lacteus omnis
In primis partes vendicat hasce sibi.

De Buccino.

*Buccina damnantur quòd fucum sumpta remittant,
Quantumuis nostrum, ut Purpura, corpus alant.*

De Altero Buccino.

*Sat benè corpus alunt, sed fucum quando remittunt,
Per se se à multis Buccina spreta iacent.*

De Buccino paruo & striato.

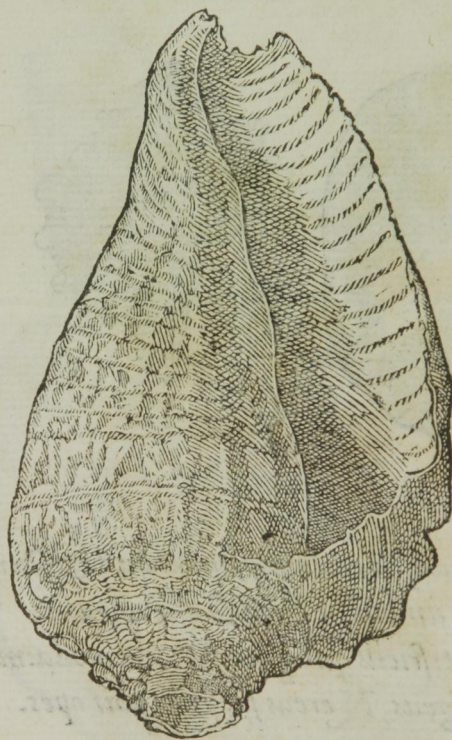

*Buccina adusta eadem penitus quæ & Purpura præstant,
Illitæq; ambustis auxilio esse queunt.
Quin dentificiis quoq; sunt accommoda: mille
Si indigeas, Nereus suppeditabit opes.*

ff

De Conchylio.

*Buccina iis(aiunt) quibus & Conchyliis profunt,
 Purpuræq; ergo ad idem his utere si libeat.
 Suffitu interea poterunt compescere Vulusas,
 Mortua si veluti fœmina fortè iacet.
 Profunt & morbo simili ratione caduco,
 Interiꝛ quoq; pars auribus auxilio est.*

De Operculo Conchylj, & Buccini.

*Suffitu profunt vuluis, morboq, caduco,
Quinetiam Ventrem pota mouere queunt.*

ff ij

De Turbine magno.

*Innumeris propè cùm scateant vada cerula Nerei
Turbinibus, passimq; ad mare promineant.
Sic dixisse satis, quòd eos vertuntur in usus,
Ad quos fit testa Purpura grata sua.*

*Carnibus & profunt, an iis natura videtur
 Fingendis oti non habuisse satis?
 Fertilis illa parens rerum, prudensq, sagaxq, &
 Provida, num frustra fecerit, oro, aliquid?*

Turbines Turberosi.

Turbo angulatus.

Turbino Muricatus.

ff iii

Turbines intra spongas viuentes.

De Turbine aurito.

*Turbinis Auriti quis non formam effigiem ve
Miretur? laudetq; illius artificem?
Hac etiam fabri Naturam imitaries audent
In parte, efformant dum sua vasa sibi.*

Turbo Pendedactylos, & Tessarodactylos.

Trochi.

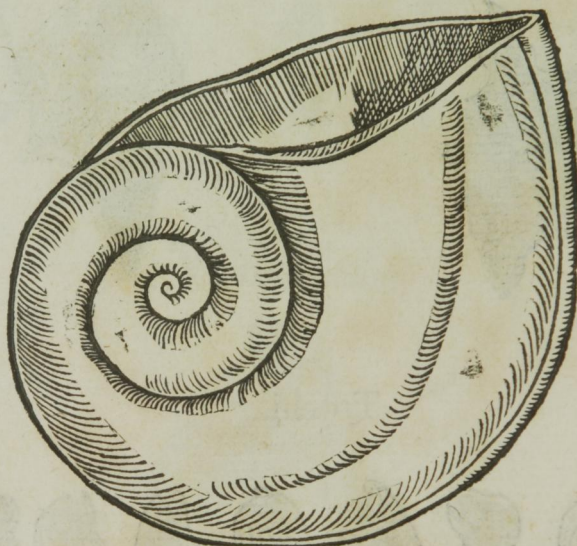

Nerita.

Nerita Aeliani.

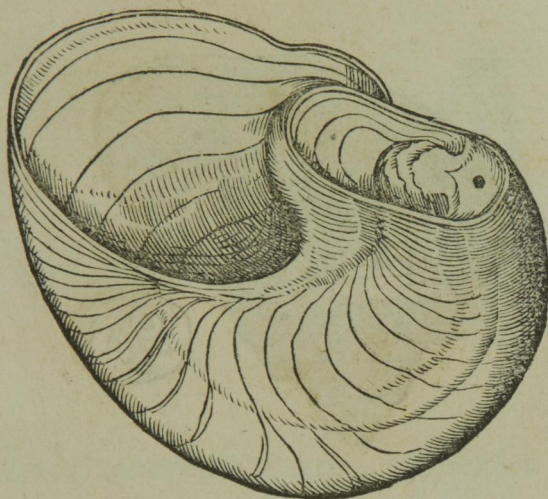

De Cochlea qua in oleario usu erat.

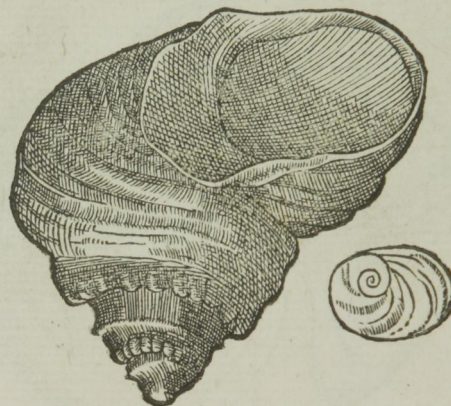
*Ipsū oleum nonnulli olim hac haurire solebant,
Nomenq; illa potest hinc habuisse suū.
Aurifices verò basi quadam addita & ansa,
Efformauerunt sēpē sibi urceolos.
Quodq; videretur fortē illis pulchrior esse,
Quodq; venenatis auxilio esse cibus.
Qui mare iuxta habitant, qui littora curua frequentant,
Sat norūnt quantum tota sit apta suis.*

De Cochlea margaritifera vulgari.

*Nullas producit gemmas sed ita una vocatur,
Illas quod referat fortè nitore suo.
Hinc ipsa argento fuluóq; includitur auro,
Fiuntq; hinc oculis pocula grata meis.
Quin & imaginibus de secto corpore paruis
Et globulis factis gratia rara sua est.
Tales sæpè ferunt nostra hac etate puellæ,
Talesq; antiqui sæpè tulere chori.*

DE NATVRA AQVAT.
De Cochlea cælata cum suo operculo.

*Cochlea cælata obnixè semel esca domatur,
Dura etenim: succum gignit & ipsa malum.
Humoris siquidem salsi vim infundit edentis
In Venas, seruis esca, Cupido, tuis.
Nam Venerem stimulat, semenq; irritat & auget
Esca, puellarum semper inepta choris.*

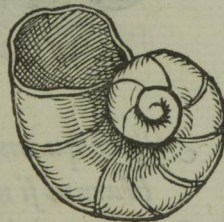
Cochlea Echinophora.

Cochlea Cylindroides.

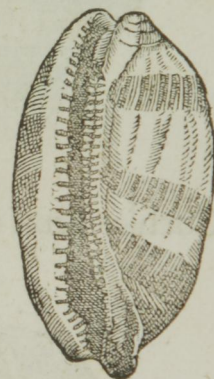
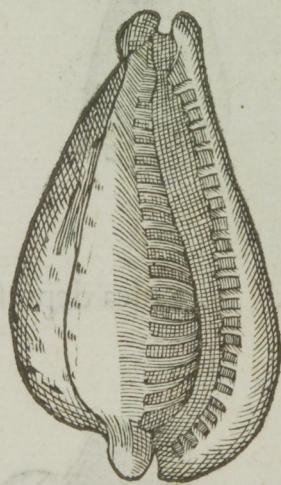
Cochlea laevis turbine obtuso.

Cochlea depressa.

gg ij

De Concha venera siue Murice Mutiani
De secunda specie & aliis.

*Aspice quàm multa Veniunt in littore Concha,
Harum si nescis certus & Usus erit.
Canthi oculi hulceribus Veneris percommoda fertur,
Cum bellè exsiccet, sanat & Aegylopos.
In primis etenim id sibi vendicat illa, videtur
Arida vis aliis par propè inesse tamen.
Hulceribus siquidem siccandis commodus harum
Usus erit, tantas quis (rogo) temnat opes?*

Tertia & quarta species Conchæ veneræ.

Vmbilicus.

Vmbilicus varius & parvus.

Cochlea Vmbilicata cum operculo suo.

gg ij

Alia Cochlea vmbilicata.

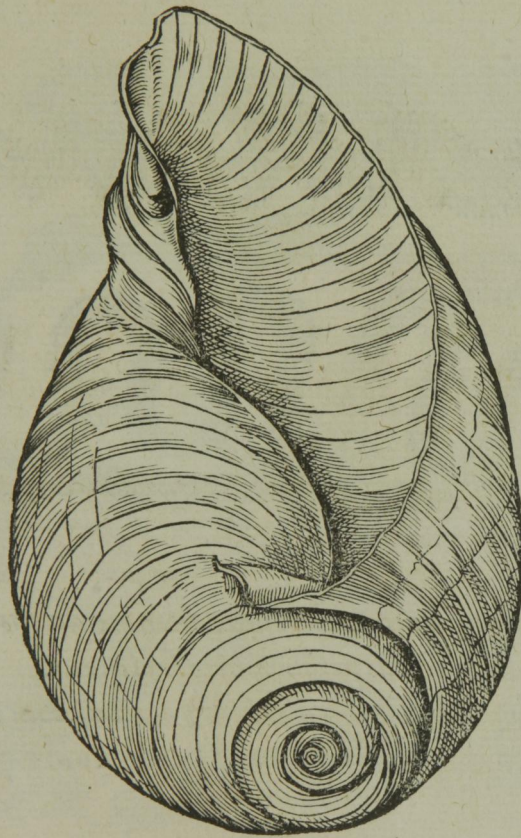
De Cochleis in vniuersum.

*Cochlea quæ salsas habitat communiter undas,
Ventriculo utilis est, & citò uentre meat.
Vtilis & stomacho quæ terras incolit, at quæ
Flumina amat, virus nescio quod resipit.
Cumq; sient plures species, variæq; uidende,
Plus aliis ueniet grata marina mihi.*

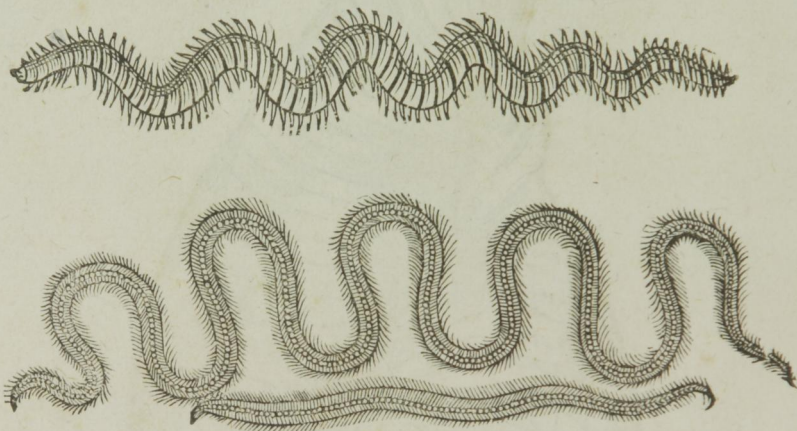
EPIGRAMMATA.
De Cochlea rugosa & Umbilicata.

55

*Aspicio Varijs repleta est Cochlea rugis,
Et latum summa in parte foramen inest.
Illam etiam proprios poteris conuertere in usus,
Si igni cum rugis tota sit usta suis.
Nam tunc euadet multo se siccior: ecquid
Hac uti, innumerisq; impedit(oro) alijs?*

De Scolopendris marinis.

*Bestiolas si quis Scolopendra nomine dictas
 Vult nosse, has possit cernere si placeat.
 His aliqui vivunt ut Acus, pariterq; Lacerta,
 Quæ non vel quadam ex parte iuvare queunt.*

EPIGRAMMATA.
De Vermibus marinis.

57

*Vermibus hîc qualis facies & quanta marinus
Aspice, & in tubulis hos quoq; inesse puta.
Testa horum ingreditur citrini nominis Unguen
Ecquid non homini præsidio esse potest?*

h h

De Penicillo marino.

*Herentem scopulis, cedentemq, æquoris undis,
 Effigiem hinc qualis fert Penicillus habes.
 Quis (precor) unquam æquè pulchrum sibi finxit Apelles
 Aequè aut præstantem quis (rogo) Parrasius?
 Cunctarum cum sit rerum Natura magistra,
 In minimis etiam rebus eam sequere.*

De Hirudine marina.

Aurium angorem Veteri ex oliuo
 Cocta, limosis sub aquis, marique
 Victitans, crebroque alios dolores
 Sedat Hirudo.

Nam ex camemellino oleo, nucumve
 Dulcium, sedis misere tumentum
 Ora Venarum cohibet, dolorique
 Auxiliatur

Sape neruorum numero medela est
 Vulneri, et spasma quoque, cum mero si
 Coxerit, vestitque caput capillis
 Vsta et inuncta.

hh ij

De Oestro siue Afilo.

*Nil planè inuenias in terris hoste carere,
 Cuncta propè inter se tam malè conueniunt.
 Oestrus enim quamuis animal sit corpore paruo:
 At plerunq, tamen magna mouere potest.
 Nam sic Delphinos, Xiphias, Thunnosq, frequenter
 Vrget, vt in naues littorâq, insiliant.*

Vergilius.

*Est lucos Silari circa, ilicibúsque virentem
 Plurimus alburnum volitans, cui nomen Afilo
 Romanum est, Oestrum Graij vetere vocantes,
 Asper, acerba sonans, quo tota exterrita syluis
 Diffugiunt armenta,*

De Hippocampo.

Vertici crines nimium maligni
 Si fluant cuiquam ratione succi,
 Cum pice exceptus cinis Hippocampi
 Reddit ademptos.

Ille restinguit Leporis marini
 Virus epotus, remouétq; lepras
 Atq; Lichenas, vel aqua solutus,
 Moxq; perunctus.

Enecant nonnulli etiam Hippocampus
 E' rosis facto rubeis oliuo,
 Illo ut egrotos gelido in rigore
 Febris inungant.

Quin canis diro rubiosi ab ictu
 Liberat, seuúmque domat venenum,
 Sunt fera & plures alie in marina
 Corpore vires.

bh ij Ipsa

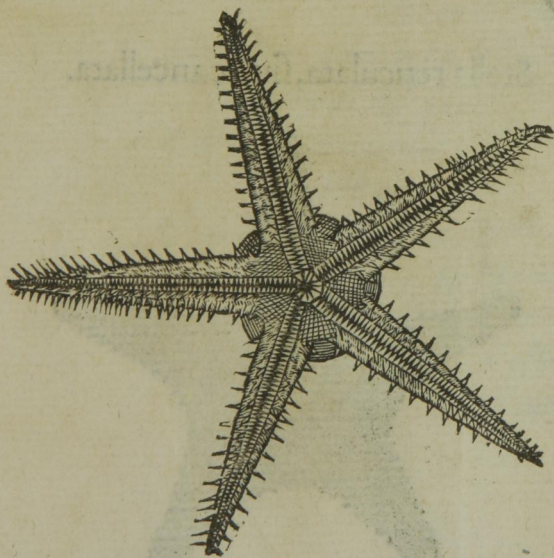
*Ipsa si tellus etenim propagat
Plura, quæ spectant Medicinæ in usus,
Multa quis salsis quoq; denegârit
Esse sub undis?
Felle suffusis oculis medentur
Optimè quædam, maculâsq; tergunt,
Aurum et quædam, variôsq; solvunt
Sæpe dolores.*

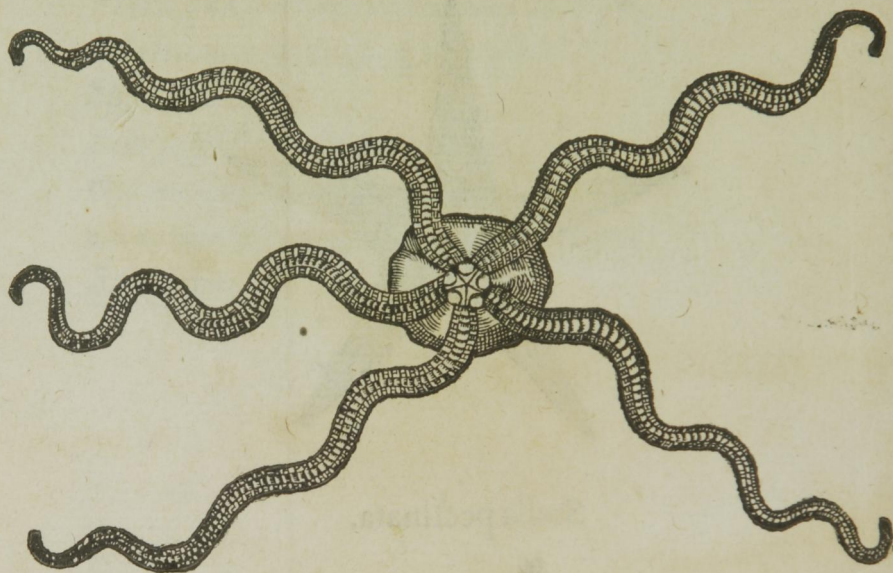
Stellæ prima species.

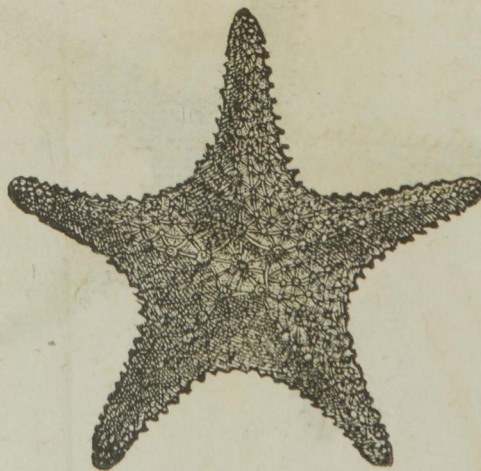
Stella pectinata.

Stella lævis.

Stella reticulata, siue cancellata.

Stella Echinata.

De c
 Si maris hanc aliqui
 Esse satam equo
 Nanq^q feret pictoris
 Naturæ pictam a
 De c
 Sunt cæli Stellæ fixæ
 Motus enim illarū
 Mobilis ad motum p
 Sponte sua, sese St
 At quam monstrast
 Arbitrio poteris s
 De cæ^{icat esse,}
 Inter opes quas mon^{cet.}
 Inuoluunt, & qua^{nig & hirtæ,}
 Latè extendentem s^{rubra.}
 Viuere, sed mira c^{se,}
 Nanq^q suis ramis tangunt.
 Attrahit: atq^q su^{tura creandis}
 Attacta exurens: n^{otas.}
 Mirandum in v^{ur esse,}
 id inest.
 kk

De Stella Arborecente.

Principio Cælum dominus Terramq; creauit:
 Et fixit proprio sidera quaque loco.
 Inſit ¶ vt Terram circundaret Amphitrite,
 Aridaque à liquidis diuideretur aquis.
 Inde tot egregias ſpecies, formãſq; animantũ,
 Tot voluit Piſces tot ſuperèſſe feras.
 Tot tantas ¶ opes rerum miracula bonarum,
 Illa quòd ingenio prendere nemo queat.

¶ ¶ Omnia

DE NATURA AQUAT.

*Omnia quæ fecit Deus & perfecit: homo ecquis
Artificem ob tantas non veneretur opes?*

De eadem.

*Si maris hanc aliquis Stellam non viderit unquam,
Esse satam æquoreis fortè negabit aquis.
Nanq; feret pictoris opus: ne decipiatur,
Naturæ pictam discat eam esse manu.*

De eadem.

*Sunt cæli Stellæ fixæ nec sponte mouentur,
Motus enim illarum continua est series.
Mobilis ad motum primi voluuntur: at ultro, &
Sponte sua, sese Stella marina mouet.
At quam monstrasti Lugduni Regiæ nobis,
Arbitrio poteris sepè mouere tuo.*

De eadem Stella.

*Inter opes quas monstrigero maria omnia fundo
Inuoluunt, & quas, Protheæ magne, vides.
Latè extendentem Stellam sese arboris instar,
Viuerè, sed mira conditione feres.
Nanq; suis ramis tanquàm manibus sibi pastum
Attrahit: atq; suo vescitur illa cibo,
Attracta exurens: nam Stellis ignea vis est.
Mirandum in vasto quid magis (oro) mari?*

Stella laevis.

 adem.

Stellam non viderit unquam,
reis fortè negabit aquis.

opus: ne decipiatur,
iscat eam esse manu.

 adem.

nec sponte mouentur,
una continua est series.

rimi voluuntur: at ultrò, et
tella marina mouet.

Lugduni Regie nobis,
epè mouere tuo.

dem Stella.

Stella trigerò maria omnia fundo
s, Prothee magne, vides.
tellam sese arboris instar,
nditione feres.

qàm manibus sibi pastum
vescitur illa cibo,

am Stellis ignea vis est.

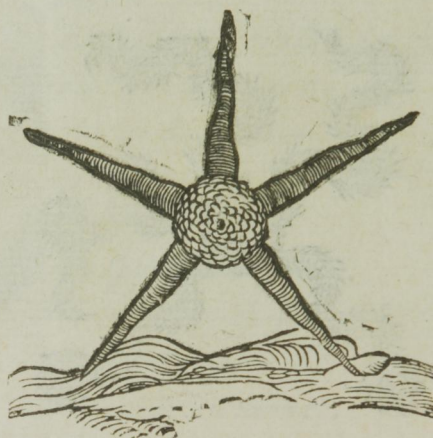
At quid magis (oro) mari?

Stella Echinata.

Stellarum genus haud unum res indicat esse,
 Nam plures stellas sæpè videre licet.
 Sunt parvæ & magnæ, sunt leues, deniq; & hirtæ,
 Sunt fuscæ, & flauæ corpore, suntq; rubræ.
 In varios aliæ radios sunt undiq; fuscæ,
 Hisce carent aliæ, seq; frequenter agunt.
 Nam in stellis quasi luxurians Natura creandis
 Lusit, & innumeras addidit ipsa notas.
 His tam feruida vis, atq; ignea dicitur esse,
 Vrant ut tactu in littore quicquid inest.

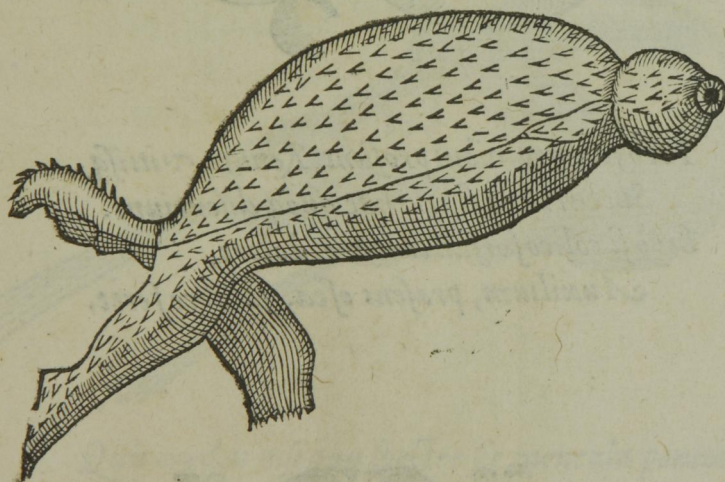
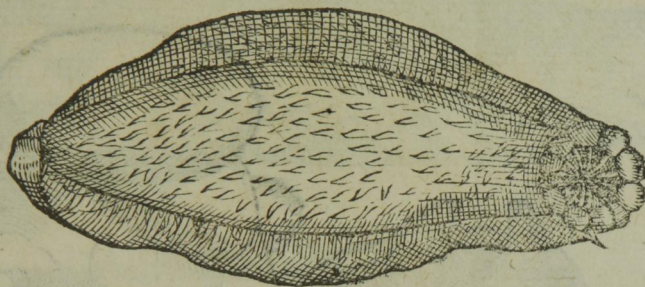
kk

*Astra quidem verū sed habent fictū Aequora Solem,
Tres fuerint, Solem si quoq, Terra habeat.*

De Holothuriorum prima & secunda specie.

*Si quisquam nullis Holothuria viderit horis
Dirigat huc oculos, si vacat, ille suos.*

kk ij

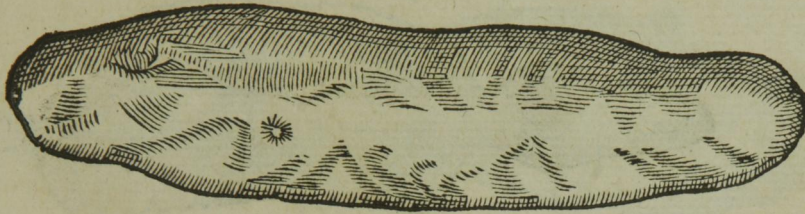
De Tethyis.

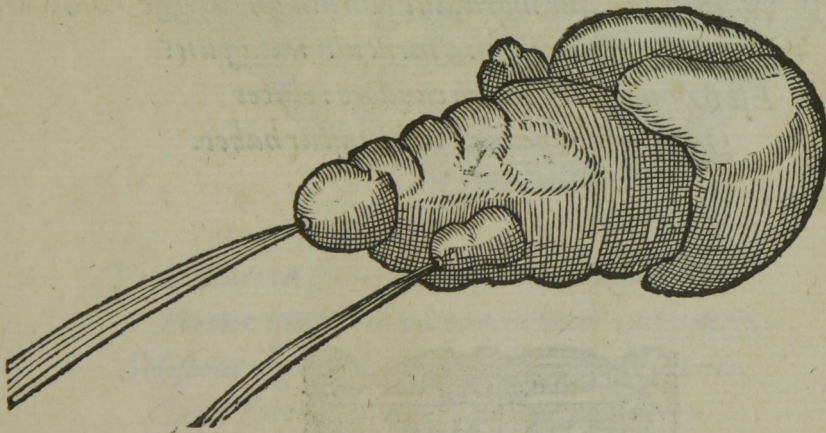
*Tethya torminibus prosunt, Renum Vitiisq;
 Succurrunt, flatu hac quoq; discutunt.
 Ergò si colico forsanteneare dolore,
 Auxilium, præsens esca, salubre feret.*

Mentula marina.

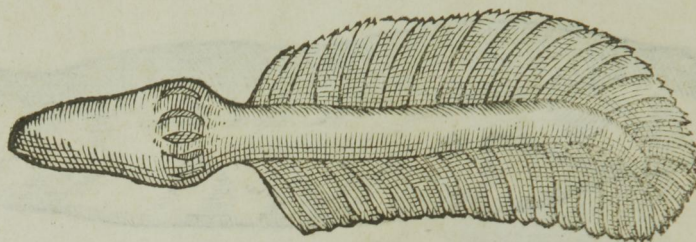

Altera Mentulae marinae species:

*Quis credat nisi quis spectet sit mentula ponto?
Amborum hac vera est (ne dubita) effigies.
kk iij*

De eadem & de Penna marina.

*Quis neget aquoreis extent quòd Mentula in Undis?
 Illarum vera hæc cum siet effigies?*

*Nam flava, aut nigra, aut viridis quadã esse videtur,
 An maris ex spuma mentula nata fuit?*

*Est & quæ noctu nimio candore relucet
 Quæq; etiam pennas alitis instar habet.*

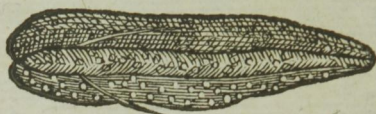

De Vua marina & Malo Infano.

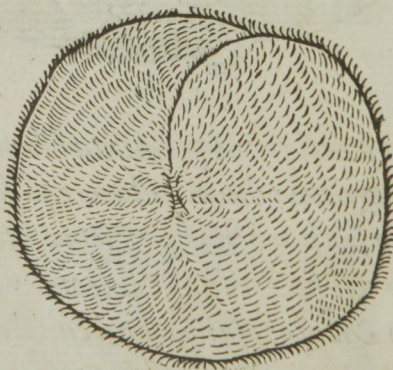
*Vua marina semel vino permixta bibenti
 Fertur magnum odium inducere posse meri.
 Misceat ergo suo hanc mea si vicina marito,
 Spero fore ut fiat vilius omne merum.
 Quin eadem Malo infano est ad cuncta potestas,
 Propterea vteris si lubet alterutro.*

De Cucumere marino.

*Haud dubiè Cucumer forma, atq; colore, marinus
Ipsum terrestrem sanè & odore, refert.*

De Pulmone marino.

*Si quis nulla unquam Pulmonem etate marinum
Viderit, hac vera est illius effigies.
Artis quid tandem in Medicina conferet usum?
Vna hac esse potest non modica utilitas.*

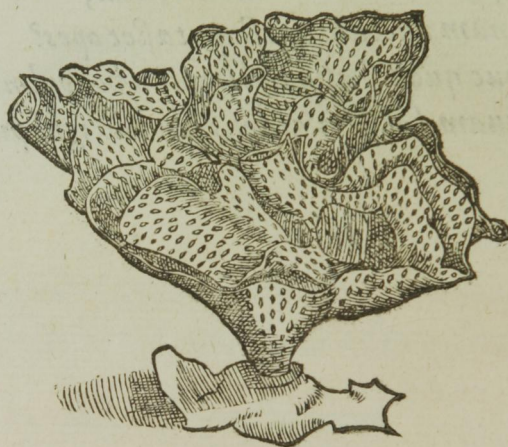
EPIGRAMMATA:

94
72

Profluvia egregie cinere agra in parte ligato
Purgat, decocto communit lapidem.
Quin & fissuris tali medicatur eodem,
Quis nam illic tantas esse putasset opes?
Adde huc quod si aliquod lignum hoc pulmone fricetur.
Tanquam factum ardens illud ab igne putes.
ll

De Eschara.

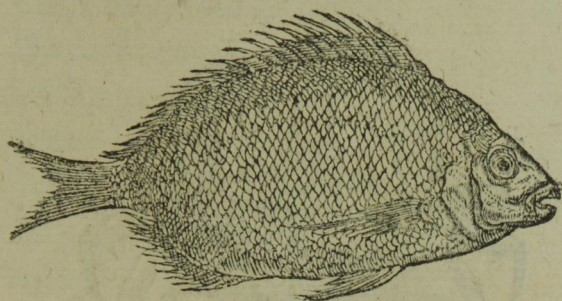

*Eschara cum valdè exsiccet, fit commoda prauis
Hulceribus, carnemq, eliquat imposita.
Nanq, superuacuum fuerit quodcumq, repurgat,
Humida desiccans ariditate sua.*

De Spongia, Martialis.

*Hæc tibi sorte datur tergendis Spongia mensis,
Utilis, expresso cum levis imbre tumet.*

De Sparo stagni marini.

Planè est aquoreo Scarò videndus
 Salsi stagna maris Sparus frequentans
 Forma persimilis sua, licet sit,
 Carne hic mollior, insuaviórq.
 Respondet siquidem minus palato.
 Nam quicumq; habitant lacus, videntur
 Semper deterioris esse succi:
 Acceptiq; minus gula atq; Ventri.
 Sic quò quisq; cibo salubriore
 Viuit, fit melioris hoc saporis.
 Hinc nostrámq; facit magè ad salutem,
 Ergò tute tibi eliges marinos.
 Qui per ceruleas vagantur undas,
 Cœnosúsq; minus colunt paludes:
 Nam sunt (crede mihi) salubriores.
 Laudatúmque magis creare chimum
 In nobis poterunt semel comesti:
 Quin & Ventriculum magis iuuabunt.

ll ii

DE NATVRA AQVAT.
De Cancro stagni marini.

Quid est quòd asprum exhorreas
Stagni maris Cancrum incolam?
Putásne chelis quòd suis
Lædat? vel ingestus graui
Noxa futurus sit tuo
Ventri? afferátq; huic nauseam,
Tanquam nociuus? nil minus.
Nam gratus in primis erit
Ori & palato esus: dehinc
Ventrem grauabit non tibi.
Nil phtisicis æquè vtile est,
Illos magis firmat nihil,
Aliis: pulmones cinis

Excul

*Exculceratos adiuvat,
Confirmat, unà & recreat,
Ex lacte caprillo recens
Mulcto, liquore aut ptisana
Potus: cruentorum canum
Idem. furentumq; omnium,
Diris opem fert morsibus.
Non conferes illi Astacos,
Cancros marinos attamen,
Et dulciorum fluminum,
Vt saniores praeferes.*

De Verme stagni marini.

*Vermem in sedendis conferre doloribus, atq;
Terrenis nusquam hunc cedere fama refert.
Ergo prius tenui veniet purgandus arena,
Inq; oleo leni deinde coquendus erit.
Tum licet effectos tepidè ungere corporis artus,
Inq; aures lasas imposuisse parum.*

ll iii

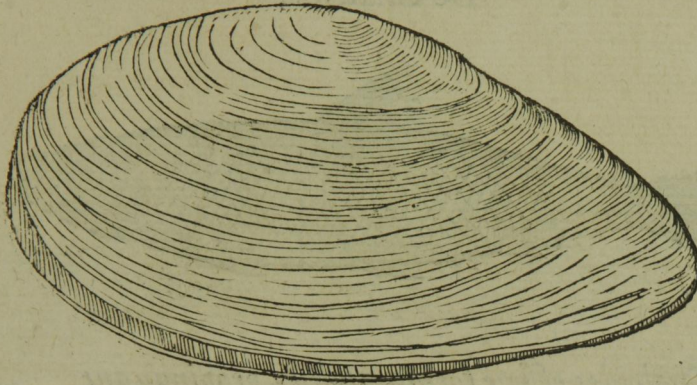
*Nam si pars aliqua, aut doleat si forsit an auri,
 Auxilium præsens te vel eunte feret.
 Vane quid in propriis homo te admirare receptis,
 Infima si tantum corpora posse vides?*

De eodem.

*Si vermes profunt terreni, siq; marini,
 Sauciâq; illorum membra leuantur ope:
 iam varios non incassum arbitrare fœtus,
 Qualescunq; sient, (ut reor) esse satos.
 Multa gerit Tellus animalia, plurima Nereus,
 Quæ miris possunt auxilio esse modis.*

De Cochleis & Mytulis stagni.

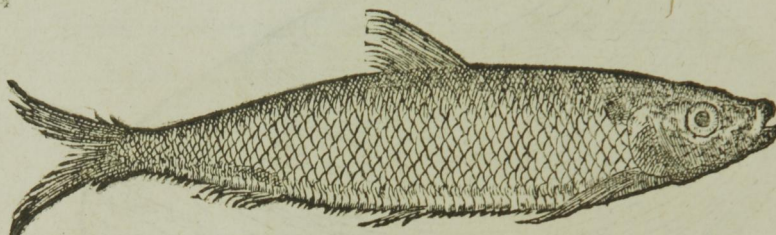

*Cochlea in salsis Mytuliq, stagnis
Sæpe nascuntur sed ubi aspra multa
Saxa sunt: lignis Mytuliq, inhaerent
Sæpe vetustis.*

*Carne sunt molles, & ij coloris
Admodum flavi speciem emulantur:
Ast iis ipsis tamen ante pones
Tute marinos.*

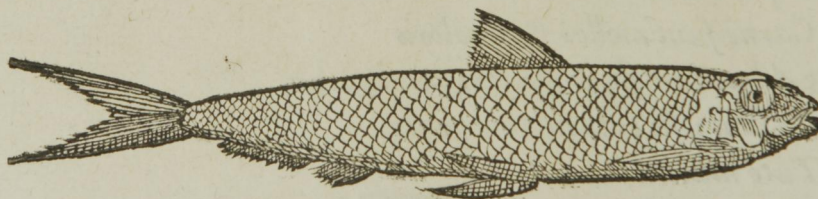
*Sunt enim tanto meliore succo
Prediti tantoq, salubriores
Esse censentur meliore, quanto in
Littore viuunt.*

De Chalcide.

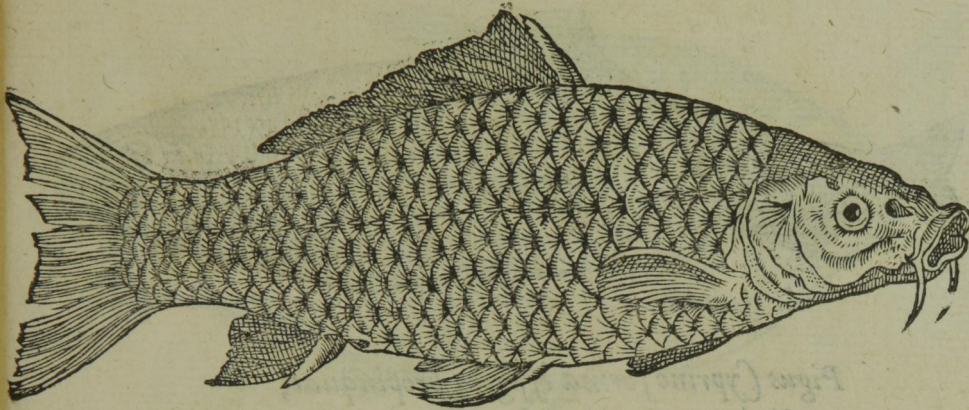
*Chalcides effigie forma vultuq; propinquant
Sardinis, nam sunt haud dubie aſimiles.
Conditi muria totum ſervantur in annum,
Nec ſunt inſipidi ventriculoue graues.*

De altera Chalcide. Opp.

*Χαλκίδες αὐθέραι τε καὶ ἀβραμίδες φρέον).
Ἀθρόαι, ὅμοιο τε δὲ ὅμοιον ἄλως πόρον ἢ περὶ πέρας
Ἡ πελάγη, δολιχοῖσι δ' ἐπέδραμον ἀρχαλνίσι.
Chalcides & Trisse simul Abramidesq; feruntur,
Sedibus & variis habitant, nam saxa frequentant,
Aut equor medium, curua aut per littora currunt.*

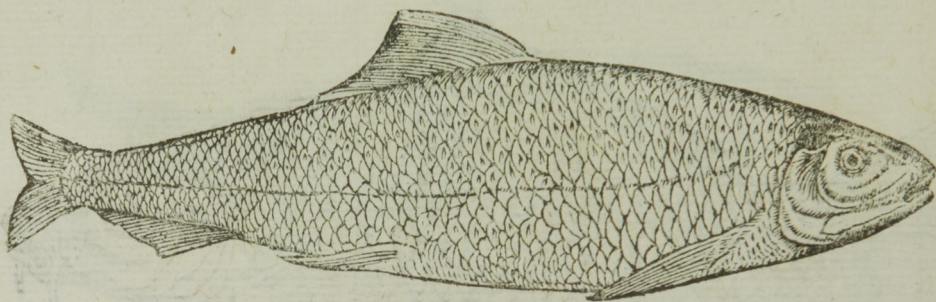
De Cyprino.

*Humidiore quidem carne & molli insipidaq;
Constare hunc piscem nemo negare potest.
Nonnihil & lentoris habet, præstantior ille
In puris semper qui ferè degit aquis.
Nam pisces omnes qui stagna lacusq; frequentant,
Semper plus succi deterioris habent.*

m m

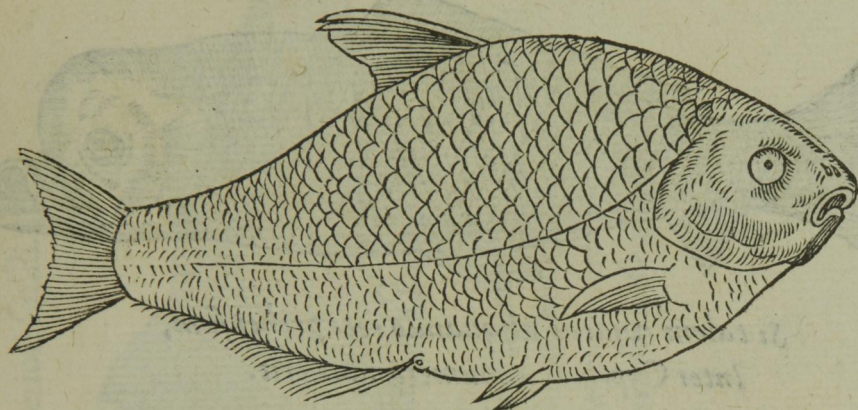
DE NATVRA AQVAT.
De Cyprino clauato siue Pigo.

*Pigus Cyprino forma effigièq; propinquat,
Si clauos Squama dempseris è media.
Tantum in Verbenno capitur, Laryòq; palude,
Italia, nostros nec colit ille lacus.
Carne sua illi etiam par est, sed nomine differt
Pigus eo, succo quod meliore fiet.*

De Cyprino lato siue Brama.

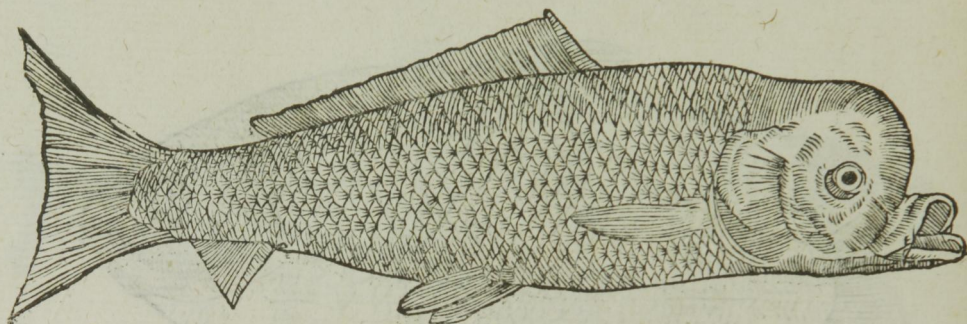

*Et molli & pingui carne excrementitiâq, est,
 Ergò mihi nusquàm Brama salubris erit.
 Ast in craticula si quis tamen adferat aßam,
 Aut crusta inclusam, non erit illa grauis.*

mm ij

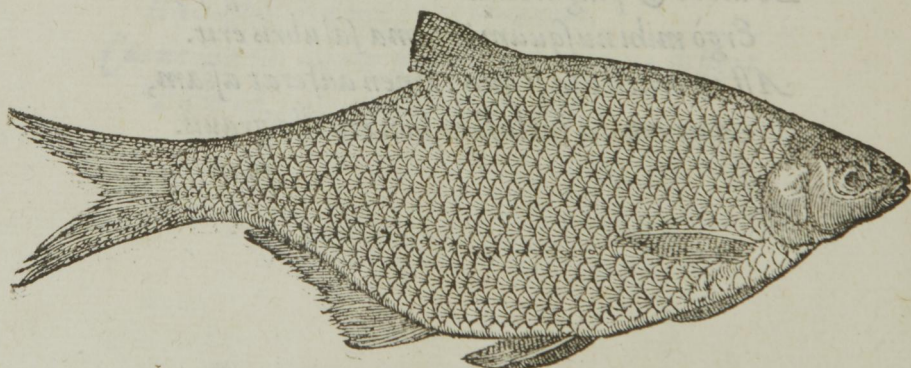

De Cyprini mira specie.

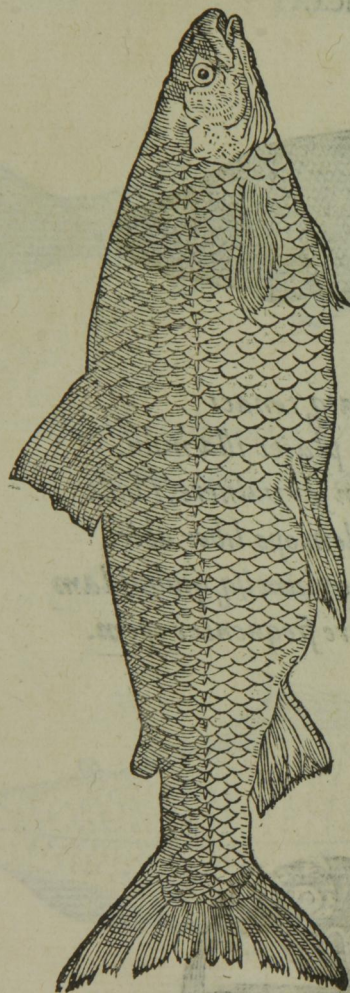
*Si talem videas aliquando rete prehensum,
Inter Cyprinos annumerandus erit.*

De Ballero.

*Usq; adeo Bramæ effigie vultuq; propinquat
Ballerus, Bramæ ut nomine possit edi.
Non à Cyprino vita, vel moribus ipsis
Differt, Lugduni præda fit ista frequens.*

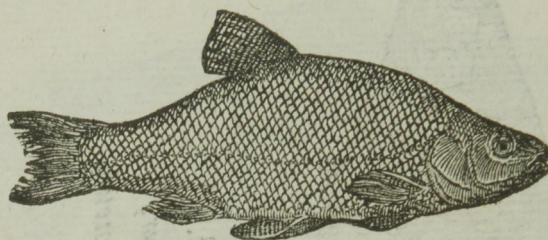
De Pisce superiori simili.

Corporis effigie Cyprino hic piscis habetur
 Assimilis, necnon carne sua, at levis est.
 Vilis enim, molli cum sit substantia, habetur,
 Propterea ad stomachum non facit ille meum.

m m ij

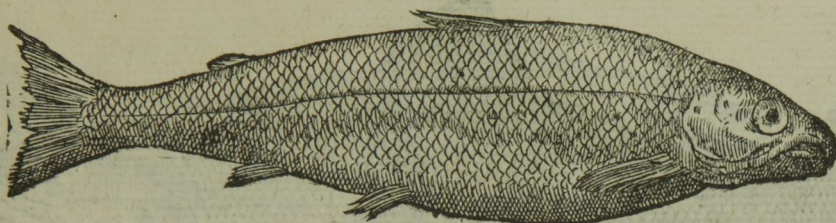
De Tinca.

*Excrementitio succo, crasso atq; tenaci
 Tinca est, propterea non placet illa mihi.
 Lucius (ut perhibent) laesum se vulnere, Tincae
 Affricat, & mira tandem ope liber abit.
 Per medium secta, & carpo plantisq; quibusdam
 Attulit admota in febre frequenter opem.*

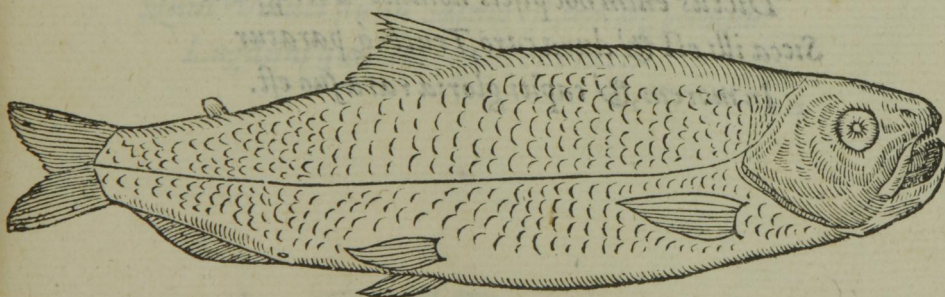

De Carpione.

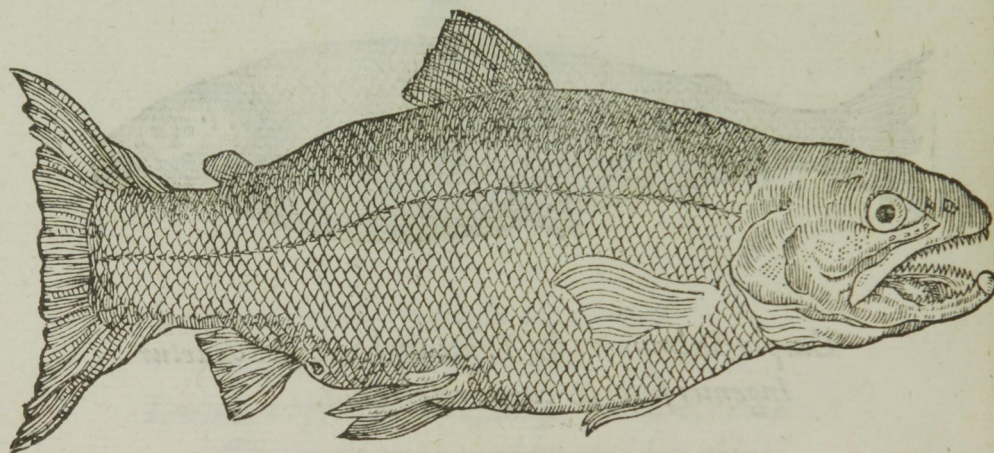
*Carpio Salmonem & Truttam bonitate videtur
Ingeniti succi & carne referre sua.*

De Salmone Lemani lacus siue Vmbla.

*Carne quidem hic piscis sicca, dura atq; suavi est,
Truttis internis partibus assimilis.*

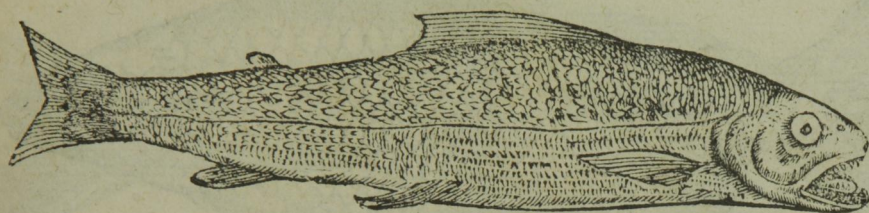
De altero Salmone Lemani lacus siue Vmbra altera.

*Præscripto hic etiam est similis, nam & dicitur Vmbra,
Dictus enim hoc piscis nomine Vterq; fuit.
Sicca illi est & dura caro, Truttaq; paratur
In morem, & capiti gloria rara suo est.*

De Trutta.

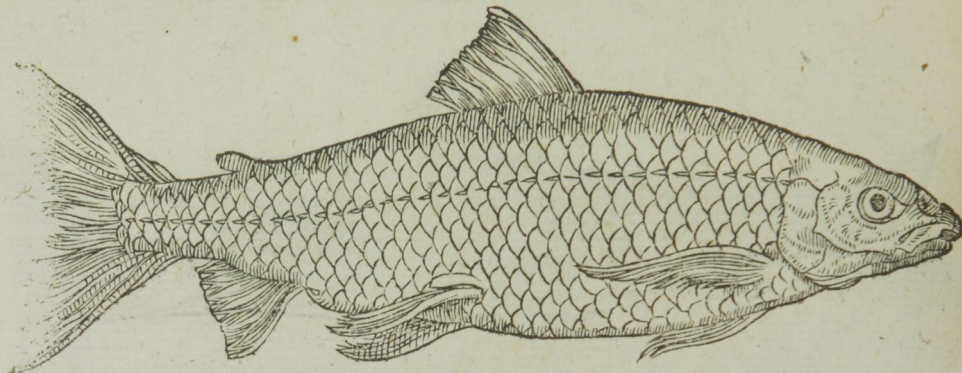

*Effigiem Trutta veram si fortè laboras
Nosse, oculis pateat picta figura tuis.
Cuius si vitam spectes, si deniq; mores,
Salmoni certè persimilem esse feres.
Quin veluti fluuij Salmo est, lentæq; paludis:
Lugduni qualem sæpius esse licet.*

nn

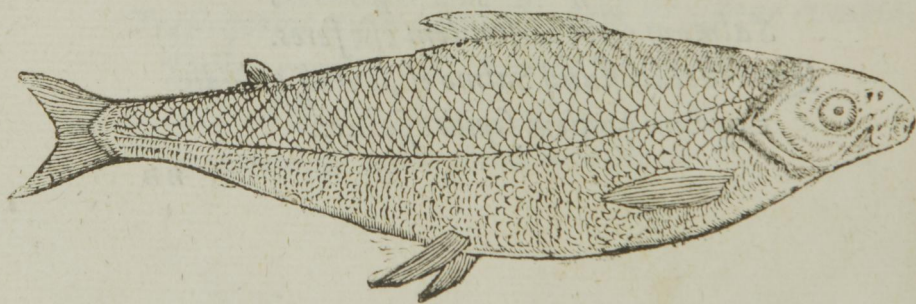

De Lauareto.

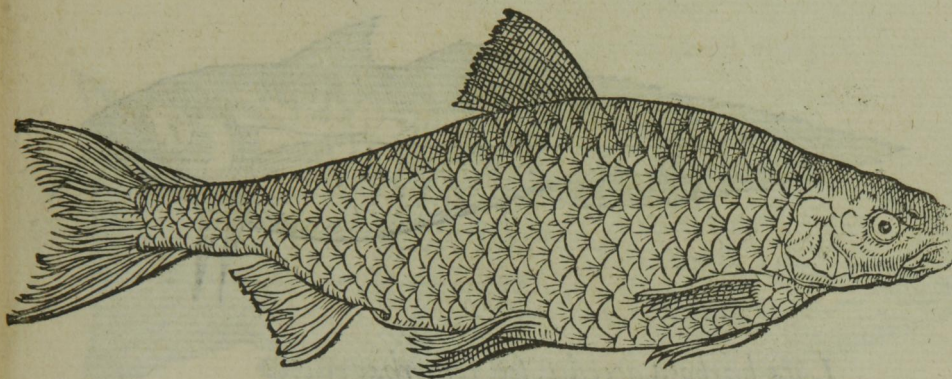
*Carne Lauaretus molli est, alba atq^{ue} suavi,
Et benè sat nutrit. succi ideò ille boni est.*

De Pisce Lemani lacus Bezola dicto,

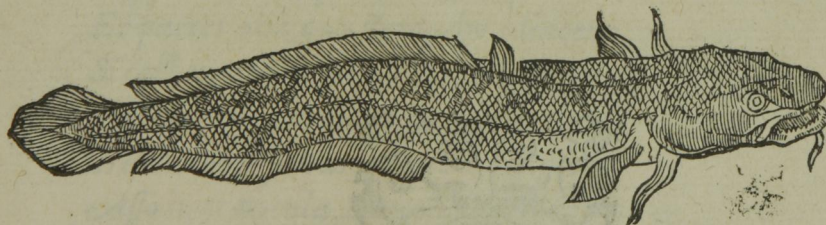
*Bezola, sic vulgò fertur, bonitate priori
Cedit, ut est multò & mollior, & leuior.*

De Alio pisce proprio Lemani lacus.

*Alba quidam carne hic piscis, multúmque suavi est,
Nec Truttis cedit carnibus usque suis.*

De Lota.

*Tota caro Lotæ in precio est, valdeque probatur,
Eiusdemque bonum dicitur esse iecur.
Nam tantum oua nocent, turbantque frequentius aluum
Oua velut Barbi, ventriculúmque mouent.*

nn ii

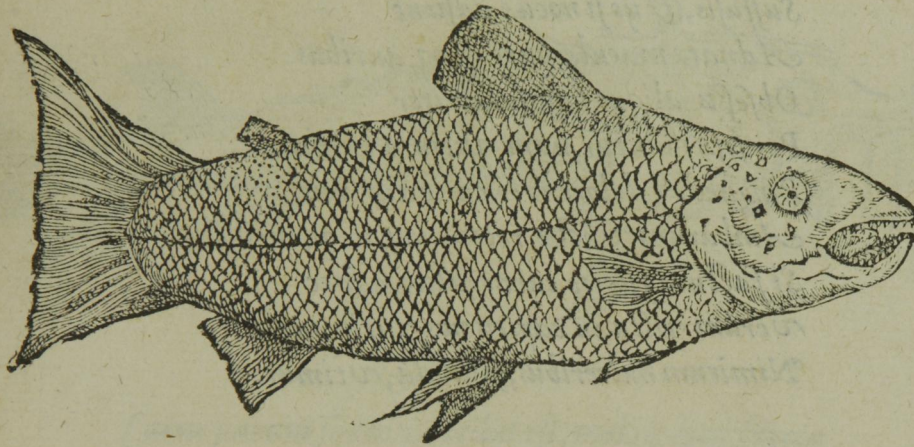
De Barbota vulgo dicta.

*Lota barbota accedit, sed lenior hac est,
Nimirum mucro vescitur atq; luto.
Est hac & Lota species, hepaticq; probatur
Eiusdem, estq; ingens illud idemq; bonum.*

De Salmone.

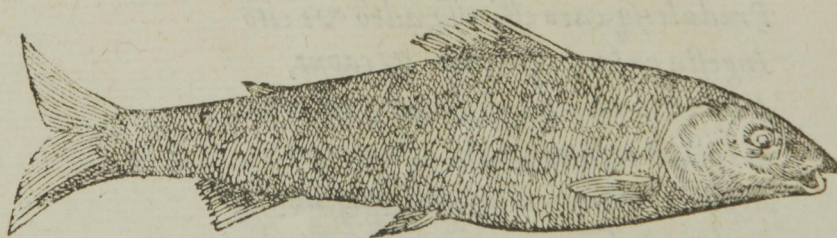

Salmonis tenera undq̃ friabilis,
 Prædulcisq̃ caro est, usq̃ adeò ut citò
 Ingesta exsaciet, præcipue t̃ caput,
 Et partes aliæ, quæ stomacho adiacent,
 Si coctas etenim sola in aqua ingeras,
 Replent Ventericulum, magnaq̃ nausea
 Crebrò consequitur, propterea expedit
 Assò in craticula, cinnamati addere
 Moschateq̃, aliquid, vel caryophyli.
 In Rheno veniunt sæpius optimi,
 Præcelluntq̃ alios, deteriore enim
 Succo Anterpiæ eos esse fatebere,
 Si illic esse licet, quos ea protulit.

nn iij

Quòd Vicinia (opinor) maris accidit.
 Horum tute oculis felle medeberis
 Suffusis, & ijs si nocua adsient
 Adnata macula, pure quoq, auribus
 Obsessis aliquo sepe salubriter
 Per sese illinitur, nam vitium eximit.
 Pinguedoq, dolorem excutit aurium
 Ambarum vincta recens, idq, frequentius
 Si factum fuerit, carne salita adhuc
 Verum vsta, in capitis nos vitiis, malis
 Nimirum hulceribus, si fluida, vtimur.

De Vmbra fluuiatili.

Terra & aqua, fuluo simul auro vescitur Vmbra,
 Fit magni à multis propterea precij.
 Quippe huic alba caro, Truttarum more videnda est
 Firma, suo stomachum quaq, sapore inuet.

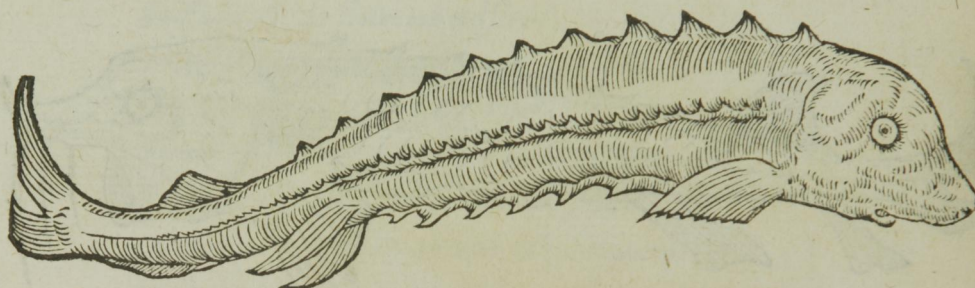
De Attilo.

*Carne parum suavi Attilus est, molliq̃ loco Hyccæ
Nonnulli hunc mandunt, suavior Hyccæ tamen.
Padus eum tantæ molis producit, ut æquet
Aut superet libras corpore mille sua.*

De Galeo Rhodio.

*Huic caro durior est pisci, resipitq₃ ferinum
 Nescio quid, quò sit grata sit es minus.
 Hicq₃ sua referat quamuis Acipensera forma,
 Esse tamen Vulpem lingua vel ipsa docet.*

EPIGRAMMATA.
De Exosse pisce & Ichthyocolla.

96

Carne hic prædulci est piscis, lenta atq; tenaci,
Conditur sale, sitq; hinc ideò melior.
Ex eius fieri pinnis, cauda, corioq;
Coctura gluten, visceribúsq; potest.

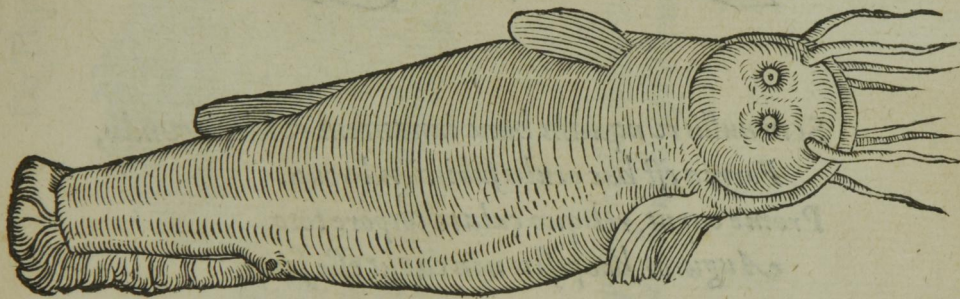
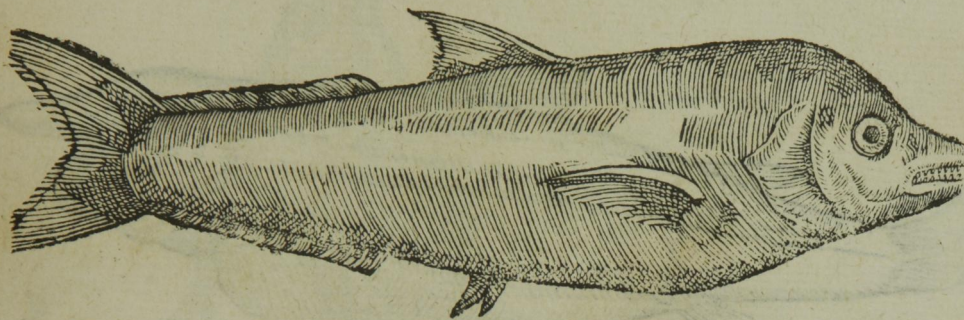
00

Nunc pecus aquoreum celebrabere magne Silure,
 Quem velut Actæo perductum tergora oliuo
 Amnicolam Delphina reor: sic per freta magnum
 Laberis, & longi vix corporis agmina soluis,
 Aut breuibus defensa vadis, aut fluminis vlnis,
 Aut cum tranquillos moliris in amne meatus.
 Te virides ripæ, te cærule turba natantum,
 Te liquida mirantur aqua: diffunditur alueo
 Aestus, & extremi procurrunt agmine fluctus.

De Glanide.

*Glanis & insuavi carne est, & dura, ideóq,
Hunc piscatorum temnere turba solet.
Illum nanq; capi nullo sine turbine venti,
Sic tempestatem Glanida ferre putant.*

oo ij

De Borysthenis Antacco:

*Si in nullis unquam hunc innantem videris undis,
 Forma est hæc oculis subiicienda tuis.
 Prome caput, reliquo celato corpore toto,
 Auguror, hoc piscis non caput esse feres.*

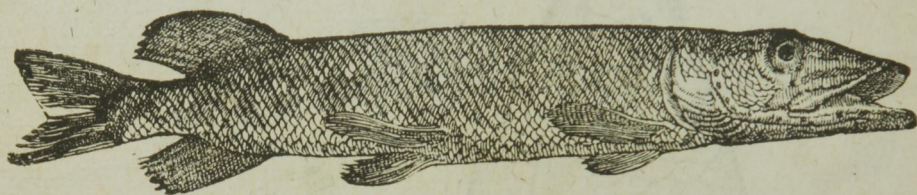
De Thymo.

*Iste Thymum piscis redolet, num vescitur illo?
Nutrit eum liquidis sapè Ticinus aquis.*

oo iij

De Lucio.

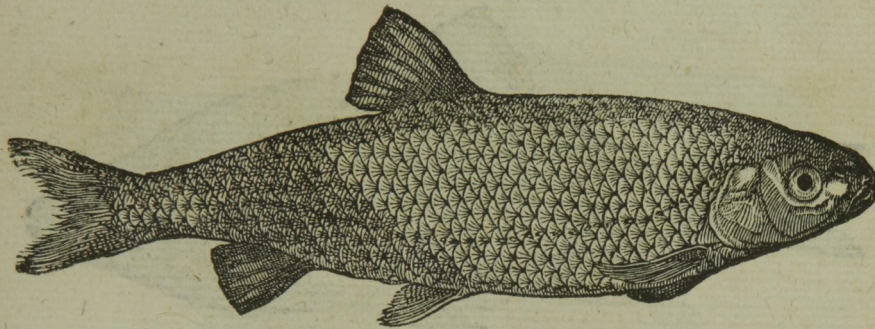
*Lucius obscuris vitam qui degit in undis
 Peior eo in puris qui ferè degit aquis.
 Nanq̃ mali succi est, qui stagna, lacusq̃ frequentat,
 At qui pura subit sepè fluenta valet.*

AVSONIVS.

*Lucius obscuras vluva, cœnoq̃ lacunas
 Obsidet, hic nullos mensarum lectus ad usus
 Feruet fumosis olido nidore popinis*

De Cephalo fluuiatili.

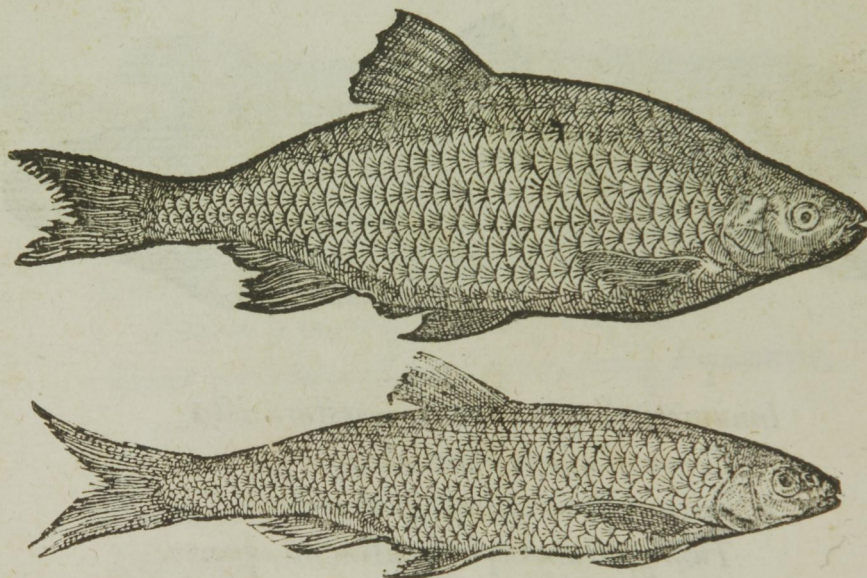
*Innumerus Capito fartim congestus aristis
Carne est quod cæno vescitur insipida.
Efficitur sale conditus se gratior uno,
Tumq̃ parum Cephalo distat ab equoreo.*

AVSONIVS.

*Squameus herbosus Capito inter lucet arenas,
Viscere præ tenero fartim congestus aristis.*

De utroque Leucisco.

Carne quidem molli constat Leuciscus & vda,
Hinc alit illa parum cum citò sumpta fluat.
Ast alter molli & succosa, & carne suavi
Non caret, hinc stomacho est utilis atq; gula.
Eius pingue aures lenit quascunq; dolentes,
Clarâq; permixto lumina felle facit.

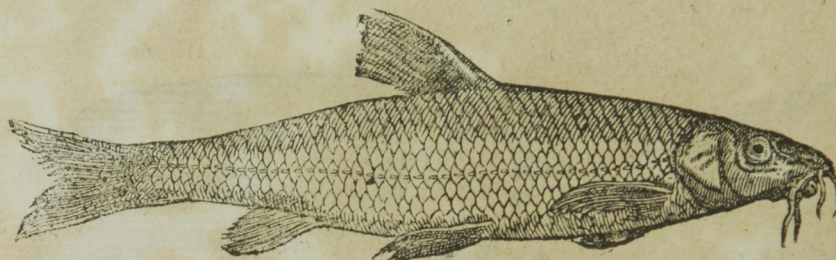
De Mugilis fluuiatilis specie.

*Leucisco hi quoq₃ succedunt forma effigieq₃,
 Amborum, ecce, tibi vera figura patet.
 Sape Araris placidis versatur uterq₃ sub undis.
 Appositus nobis sape & uterq₃ fuit.*

PP

Sæpè per obliqui fauces vexate Saravi,
 Qua bis terna fremunt scopulosis ostia pilis,
 Cum defluxisti fama melioris in amnem,
 Liberior laxos exerces Barbe natatus,
 Tu melior peiore auro, tibi contigit uni
 Spirantum ex numero non illaudata senectus.

De eodem.

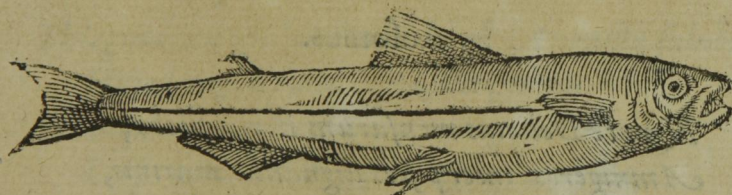
Carne quidem molli Barbo est, minimèq; sapore
 Insuavi, illa licet plus satis vda fiet.
 Non pituitosis erit ergò accommodus esu,
 Picrocholis potius conferet iste cibus.
 Quin huius licet esse quidem at non omnibus ova,
 Quippe aluum turbant, ventriculūq; mihi.

De Oxyrynchis piscibus.

*Effigie huic similes pisces si videris unquam,
Sphyrenas illos iurè vocare queas.*

De Eperlano.

*Piscis Eperlanus vulgari nomine dictus,
Et molli carne est, & violam resipit.
Gemmae quas dicunt perlas, nitido usq; colore
Mentitur, galli hunc sic merito ergo vocant.*

pp ij

De Perca.

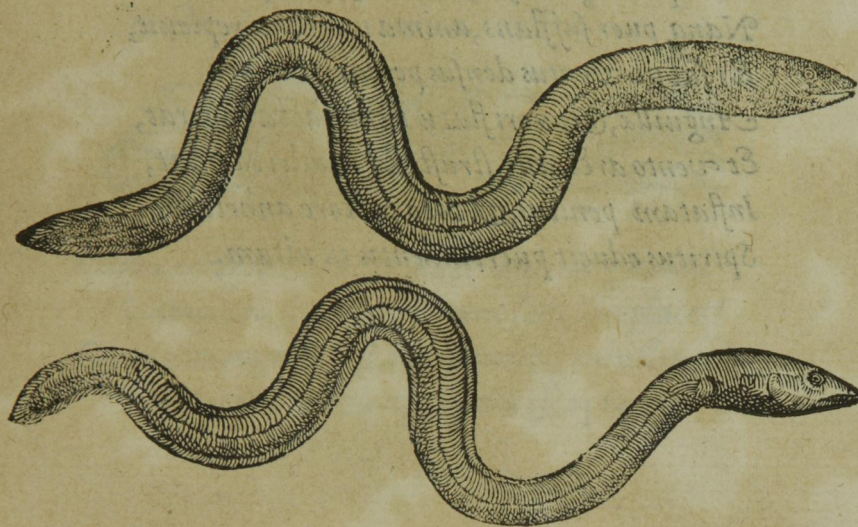

*Piscibus ipsa licet non parcat Perca, videtur
Attamen à πέρκη nomine dicta mihi.*

Aufonius.

*Non te Delicias mensarum Perca silebo,
Amnigeros inter pisces dignande marinis,
Solut puniceis facilis contendere Mullis,
Nanq; & gustus iners, solidaq; in corpore partes,
Segmentis coeunt, sed dissociantur aristis.*

De Anguillis.

*Phlegmaticis epulum minimè est Anguilla salubre,
Huic lentoris enim copia, alitq, nimis.
Fit melior transfixa veru, móxq, ignibus assa,
Ut fit enim aridior, sic magè grata gula.*

LIPPVS.

*Sæpè puer ludens vasti propè littora ponti
Decipit Anguillas, longa intestina sub vnda
Coniiciens, hami setis æquata videres,
Ut videt, utq, ruit, longa intestina petentem
pp iij Arripit,*

*Arripit, atq, citò sensit tumefacta perire.
Nanq, puer sufflans, anima intestina replevit,
Et subuò Ventus densus percurrit in ora
Anguilla, & pueri flatu tumefacta laborat,
Et vento arctatur, struſtrâq, euadere tentat,
Inflatam penitus, & toto pectore anhelam,
Spiritus educit pueri ludentis in altum.*

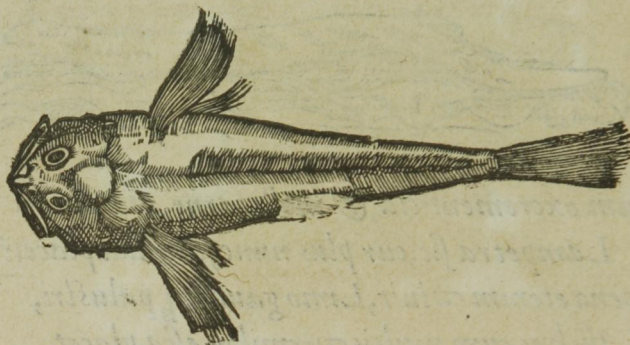
De Lampetra parua & fluuiatili.

*Cum excrementicia, & molli carne, atq; tenaci
Lampetra sit, cur plus nunc satis illa placet?
Cocno etenim. Viuit, Limo gaudetq; palustri,
Illi hac cum multis vermibus esca placet.*

De Cotto.

*Cottus carne quidem molli, pariterq̃ suavi est,
Ille igitur nobis non renuendus erit.
Sic apud ipsius spectes, si cetera, tali
Permultum cerebri in pisce subesse feres.*

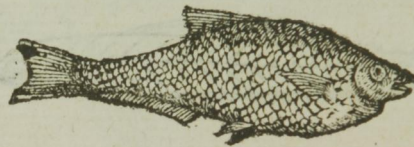
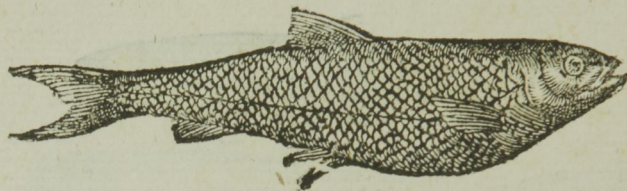

De Cobite fluuiatili & aculeata & Barbatula.

Fluminum ripis tenuis leuísq;
 Cobites piscis, liquidisq; in undis
 Victitans: vdam satis & tenacem
 Obtinet carnem, precijq; parui est.
 Altera at verò asperior, minúsq;
 Grata censetur, Reliqua vt pusilla est,
 Sic quoq; exili precio estimatur,
 Cobitum sic tres species habentur.

De Phoxinis.

*Corpore caeruleo Phoxinos esse pitares,
Si videas, nam tantummodò cauda rubet.
Ventre gerunt simul ac nati sunt oua, nec ullum
Tam paruum inuenias qui sine iſſe ſiet.*

De Pisciculo Vario.

*Pisciculus carne hic molli est, modicęq; suavi,
Nominęq; à Vario sumpta colore gerit.
Sanguinerollam alię, quidam dixere Morellam,
Veronem plures, ut sua cuiq; placent.
Ut lubet appella, non sunt mihi nomina tanti,
In primis res sit dummodò nota tibi.*

qq ij

De Pisciculis aculeatis.

*Effigie Percas referunt è corpore spinis
 Exemptis, quid iis spicula acuta valent?
 Copia fluminibus magna in plerisq; videtur,
 Piscibus hæc ergò est prada parata feris.*

De Gobione fluuiatili.

*Cadauerum carne & luto & viuunt aqua,
 Riuos colentes Gobiones paruuli,
 Obidq̃ nonnunquam saporis sunt mali,
 Quanquam affatim molles suis sint carnibus*

De eodem Aufon.

*Nobis flumineos inter memorabere cætus,
 Gobio, non maior geminis sine pollice palmis,
 Præpinguis, teres, ouipara congestior aluo,
 Propexiq̃ iubas imitatus Gobio Barbi.*

qq ij

De aspero pisciculo.

*Auro hic pisciculus vivit, nanq; haurit arenas;
In queis quædam auri semina sæpè latent.*

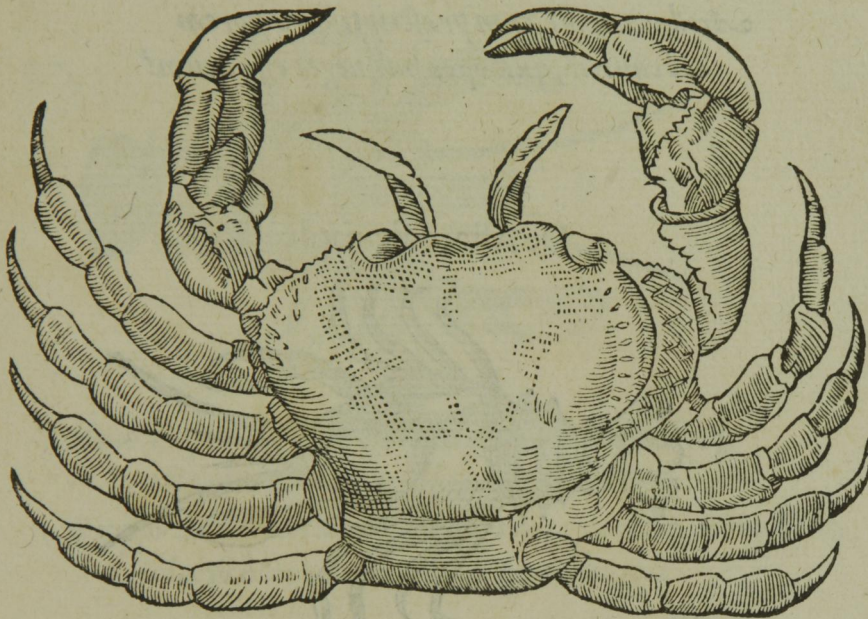
De Alburno.

*Carne parum pingui Alburni, & molli esse videntur
Felle carent, pueris prada fit ista frequens.
Cum pauco à multis hodie manduntur aceto,
Sed modicum hortensis nos apij adiicimus.*

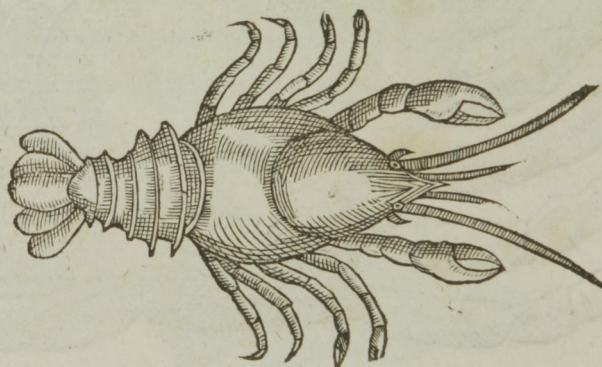
De Cancto fluuiatili.

*Sat benè Cancer alit qui curua fluenta frequentat,
Humectâtq; etiam corpora nostra satis.
Si partes igitur solidae sunt febre prehensæ,
Cuiusquam, magno est hic satis auxilio.
Vi quadam valet occulta, canis ictibus atris
Fert magnam quamuis sit rabiosus opem.
Seu per se cinerem sumas, seu pane suillo,
Et thure immixtis, intrepido ore voras.*

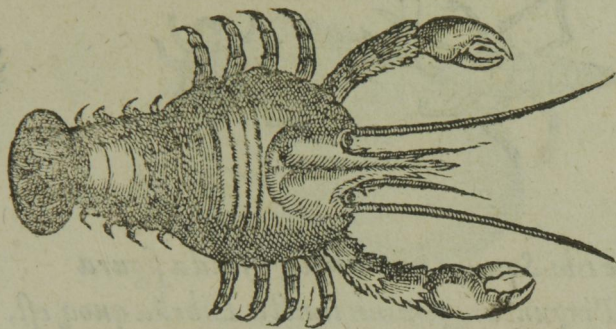
*Aeschrion urebat viuos, cineremq, parabat,
Antidotum veram cum ratione datum.
Arida vis illi, cum praescriptisq, vigorem
Acquirat, quis opes has neget esse deum?*

De Astaco fluuiatili.

*Astacus et molli carne est, et deniq, suavi
Preditus, hincq, ideo perfacile excoquitur.
In capite ipsius siquis lapis inueniatur,
Discito quod Renum comminuat lapidem.*

De Astaco paruo.

*Huic corpus rubrum est vni dum viuit, habetq.
Præstantes carnes, vel bonitate sua.
Quippe Elephantum ipsum superat, vincitq, Locustam,
Astacus hinc propria laude ferendus erit.*

rr

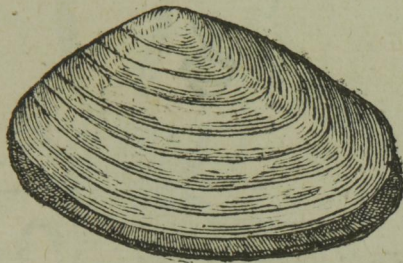
De Squilla fluuiatili & Cicada & Libella.

*Ecce tibi Squilla hinc verâq; Cicada figura
 Pinguntur, geminis iuncta Libella quoq; est.
 Has aliquis forsan certos reuocârit in usus
 Nos illas nondum nouimus esse aliquid.*

De Musculis aquæ dulcis.

*Carne concoctu haud facili malis,
Musculi succi perhibentur esse,
Quò fit ut febres generent frequenter,
Affatim utenti, sinito ergò abire hos.*

rr ij

De Cochleis fluuiatilibus.

Cochleas paruas fluuij atq; riui
 Plurimas gignunt, similes figura his
 Scipio quas vel sibi, Leliúsq;
 Sape legerunt, veluti otiosi.
 Nanq; dum ad riuos salientis Unde,
 Ambulant lentè, velut expediti
 Acribus curis, tenues lapillos,
 Cochleas, gemmasq; legunt intentes:
 Atq; de Natura opibus loquuntur.
 Rebus ut paruis etiam atq; honestis
 Seq; defessósq; animos relaxent.
 Non enim semper pharetratus arcum.
 Tendit in Cervos, Leporésue Apollo.

De Ranis.

*Ranarum alba caro est sed durior esa recens, proin
 Afferuata magis se tenera efficitur.
 His confert quibus est phtisis quibus hectica noxa,
 Nec Testudo aliter sumpta iuuare solet.
 Ex sale & ex oleo coctæ, si forsân edantur,
 Insue assumatur, prò antidoto esse queunt.
 Vis illis siquidem serpentum in cuncta venena,
 Quin cum melle cinis tollit Alopecias.
 Ille idem quoniam euasit succissimus igni,
 Compescit sanguen nare ab utraq. fluens.*

rr 114

DE NATURA AQUAT.
De Rana palustri & Rubeta.

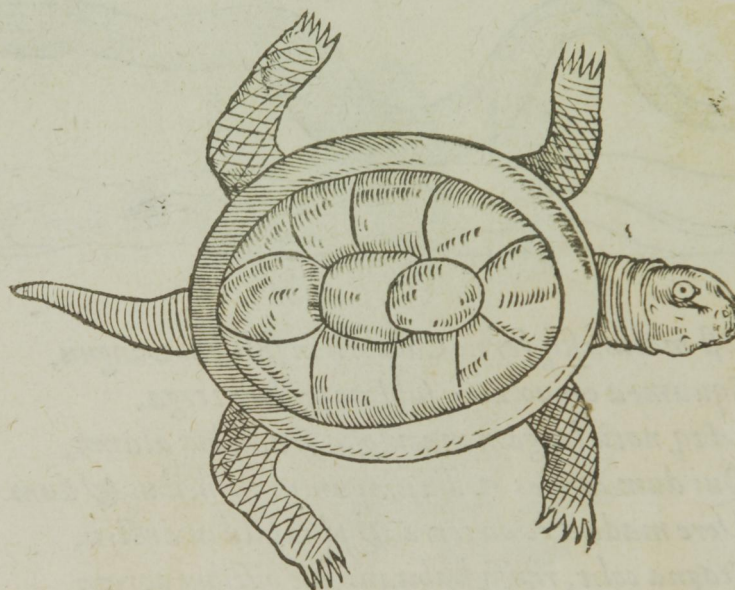
*Bufonis toruum hinc vultum, aut pinxisse Rubetam
Quid prodest si sit notus uterq; satis?
Contra horum virus vomere expedit, atq; Cyperi
In vino dragmas exhibuisse duas.*

De Serpente VERGIL.

*Est malus, estq; ferox Calabris in saltibus Anguis,
 Squamea conuoluens sublato pectore terga,
 Atq; notis longam maculosus grandibus aluum,
 Qui dum amnes vlli rumpuntur montibus, & dum
 Vere madent vdo terra, & pluuiialibus austris,
 Stagna colit, ripisq; habitans, hic piscibus atram
 Improbis ingluuiem, Ranisq; locacibus implet.*

*His confert quibus est phtisis, quibus hec tica noxæ,
Testudo: siquidem sumpta valenter alit.
Cunq; etiam illius sanguis sit frigidus actu,
In phtisi haud dubiè præsidio haustus erit.*

De Salamandra aquatili.

Serpentum ritu fontes, & stagna frequentat,
 Corporis atq; aliqua parte venena gerit.
 Exili quamuis igitur Salamandra sit ipsa
 Corpore, sæpè potest ipsa nocere tamen.
 Vtimur ad lepras illa ut vera Salamandra,
 Sed nostre, haud dubie, vis minor omnis inest.
 Hanc male pro Scinco quidam usurpare suerunt,
 Psylotris potius mista sit ipsa suis.

s s

De Scinco.

Ad Venerem Scinci partes stimulare feruntur
Esæ, sub Renum quæ regione manent.
Praestat idem rostrum atq; pedes, cum semine Rutæ,
Et Myrrha, inq; viris sæpè medela fuit.
Posse in virosas mortalia tela sagittas
Appelles scripsit, si subitò ingeritur.
Tu Verò pondus dragma ne excesseris unquam,
Credit enim id magno Sestius esse malo.

De eodem.

Quæ circa Renum sunt Scinci in corpore partes,
Creduntur castis semper obesse choris.
Nam potæ è vino Venerem stimulare feruntur,
Quantumuis etiam languida membra sient.
Ebbitur contra Lactuca semen habetq;
Reprimere affectus, magæ Cupido, tuos.

De Crocodilo.

*Instantem fugit hæc fera, prosequiturq, fugacem,
 Et sæpè horrifico deuorat ore canes.
 Hinc cursim Nili lambunt auido ore liquorem
 Et saluos faciunt se leuitate pedum.
 In terris agit illa dies, noctesq, sub undis,
 Sic æquè Terræ est, atq, molesta Mari.*

ss ij

De Cordylo.

*Cordylus effigie hîc talis depingitur ipsa,
Qualis et in terris, et fere degit aquis.
Inter quadrupedes rimam unam siue foramen
Post oris rictum (Respice) solus habet.*

De eodem.

*Vis prædatorum est ingens ubicunq; locorum,
Hinc minus est tutum sæpè abiisse foras,
Per maria et terras etenim, perq; æra latè
Visuntur: nec ea est heu nota sola feris.
Accipitrum per inane genus graßatur, in undis
Innumeri pisces innumeraq; feræ
Terra malis verò patet omnibus haudq; videtur:
Sufficere è vasto præda petita mari.*

De Castore.

*Ancipitis vitæ Castor nunc vivit in undis,
Nunc spretis terras ille frequentat aquis.
Sapè ergò horrificis erosa dentibus Orno
Exsaciat ventrem fronde, replètq. suum.*

ss ij

*Haudq̃, suos testes pradam sua terga sequentum
 Abiicit, esse sibi his quando videtur opus.
 Castoreum dicunt, quod nunc ut cedit in usus,
 Sic fuit antiquis φάσμαχον hocce frequens.
 Afflictis confert nervis, choriōq̃ relictum
 A partu educit, menstrua idēq̃ mouet.*

De eodem.

*In Medicina ingens censetur Castoris usus,
 Namq̃ potest omni ex parte iuuare sui.
 Ergo tegi articulos fibrina pelle, podagra
 Quidam dixerunt esse salutiferum.
 Obsistit mire diris Urina Venenis,
 Et vera illorum creditur Antidotus.
 Suffusis oculis molli medicabere felle,
 Felle statimq̃ aliquam sentiet ager opem.
 Illud idem Venerem credunt stimulare sopitam,
 Et noxae esse tuo, casta Diana, gregi.
 Quin etiam eiusdem plerunq̃ coagula prosunt
 Illis, qui lesa mente animoq̃ cadunt.
 Quosq̃ in diuersis Epilepsia distrahit horis,
 Hac etenim est multis prompta medela malis.
 In morbis testes à frigiditate profectis
 Prosunt: inq̃ illis quos parit humiditas.
 Ictibus obsistunt dirarum sepè ferarum,
 Omniaq̃ aduersum mixta venena valent.
 Quos paralisis habet pleriq̃ iuuantur ab illis,*

*Tam fuit in multis hac medicina potens.
Quin & conuulsis prodest si pondere dragma
Aegris è mulso: castoreum exhibeas.
De foris illud item ex oleo si forsan inungas
Conferet, ut lasis grata medela locis.
In summa additur errhinis, fitq; utile inunctum
Infestet miserum si pituita caput.
Hoc uno innumerisq; alijs nos possumus uti,
Quæ maria, & fluctus, stagna lacusq; ferunt.
Quæq; parens rerum latè Natura profudit,
Ne sua gens, prompta desereretur ope.
Sed tu ne pecces Medicis uteris amicis,
Perspectas tibi res non satis esse putans.
Noxa etenim plerunq; latet medicamine in ipso:
Ni fuerit certa cum ratione datum.
Causa mali varia hinc dispar, medicaminis usus,
In morbis: alijs sunt alia apta malis.
Nec modus omnibus est idem seruandus ubiq;
Nec mensura, malo cuiq; medela sua est.
At leuibus per te poteris mediocriter uti
Si lubet, illa modò nil nocuisse queant.
Ergò diu ut valeas, & longo tempore dures:
Sint nostra in memori hæc scripta reposta sinu.*

FINIS.

IACOBI SECVRI VAGI BELGAE

Hendecasyllabi.

Franciscus sapit ille Bouffuetus,
 Qui Phœbum colit, & chorum sororum,
 Musas quas celebres vocant Poëtae:
 Quarum numine fretus & disertè,
 Et doctè canit: ut licet videre
 His in codicibus lepore tinctis:
 Quos lector studiosus & requirat.
 Et crebro legat: Isq; tunc probabit
 Hoc Authoris opus laboriosum,
 Multis utile quod sit & futurum,
 Cum sint plurima digna lectione,
 Que vates canit ille Bouffuetus.

IOAN. TVRNELLIVS IN AV-
 thoris commendationem,

Aris Apollineæ præcepta salubria postquam,
 Docto Bouffeti carmine Musâ dedit:
 Estq; secuta malis magnum Peana medendo.
 Atque arte innumeras traxit ab Orco animas,
 Ipsâ suo dixit vati, in Heliconâ subitò,
 Adferque ex altis optima quæq; ingis.
 Inuenio herbarum, quouis genere ergo virentum,
 Adscripsit vires ille quibûsque suas.
 Nec comenius ijs sulcat maris antra profundi,
 Adferique innumeras inde regressus opes.
 Illa reuerenti, Musæ hæc tibi dona rependunt,
 E' Lauro capiti jerta gerenda tuo.

7 16.441

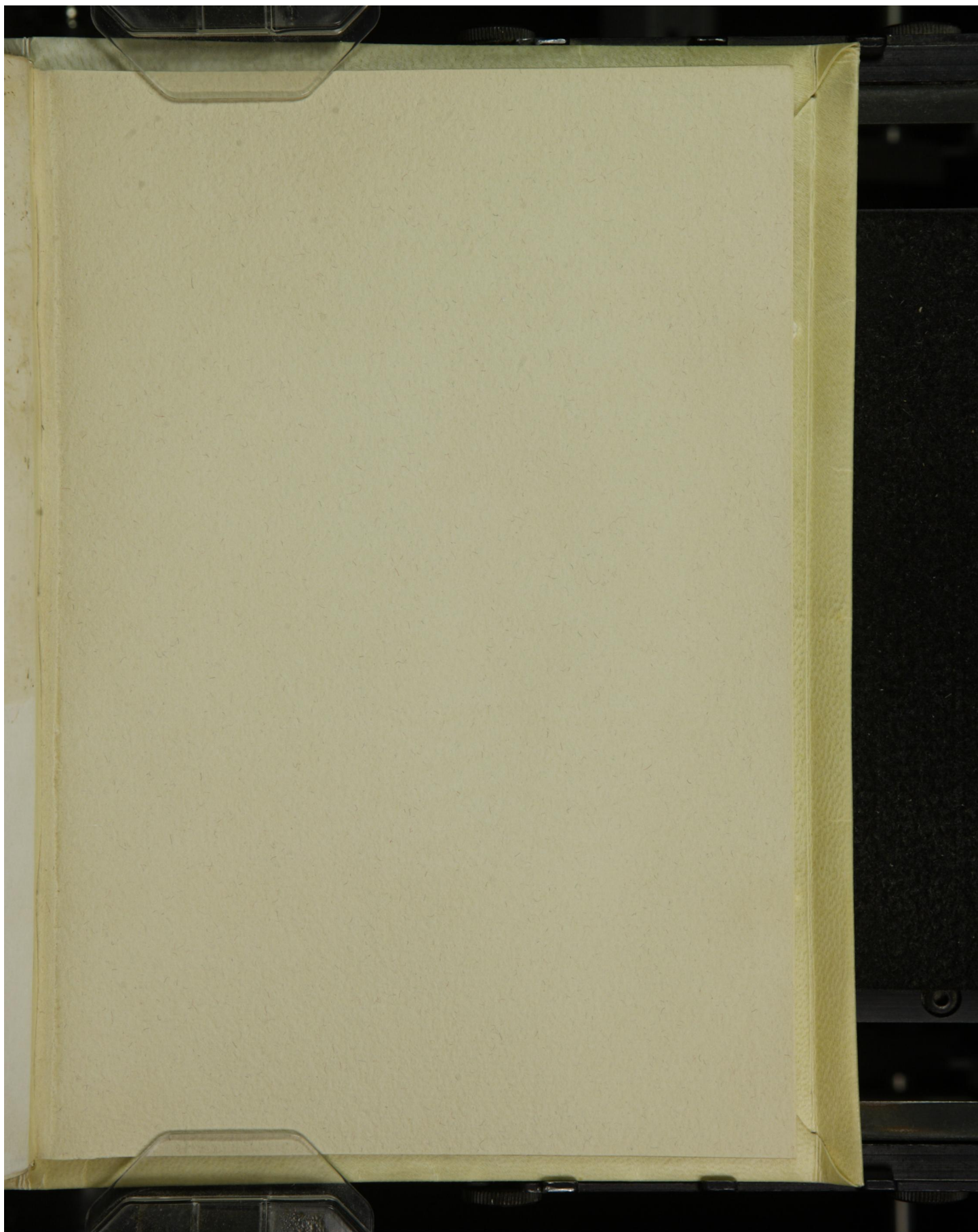
Pho 30274

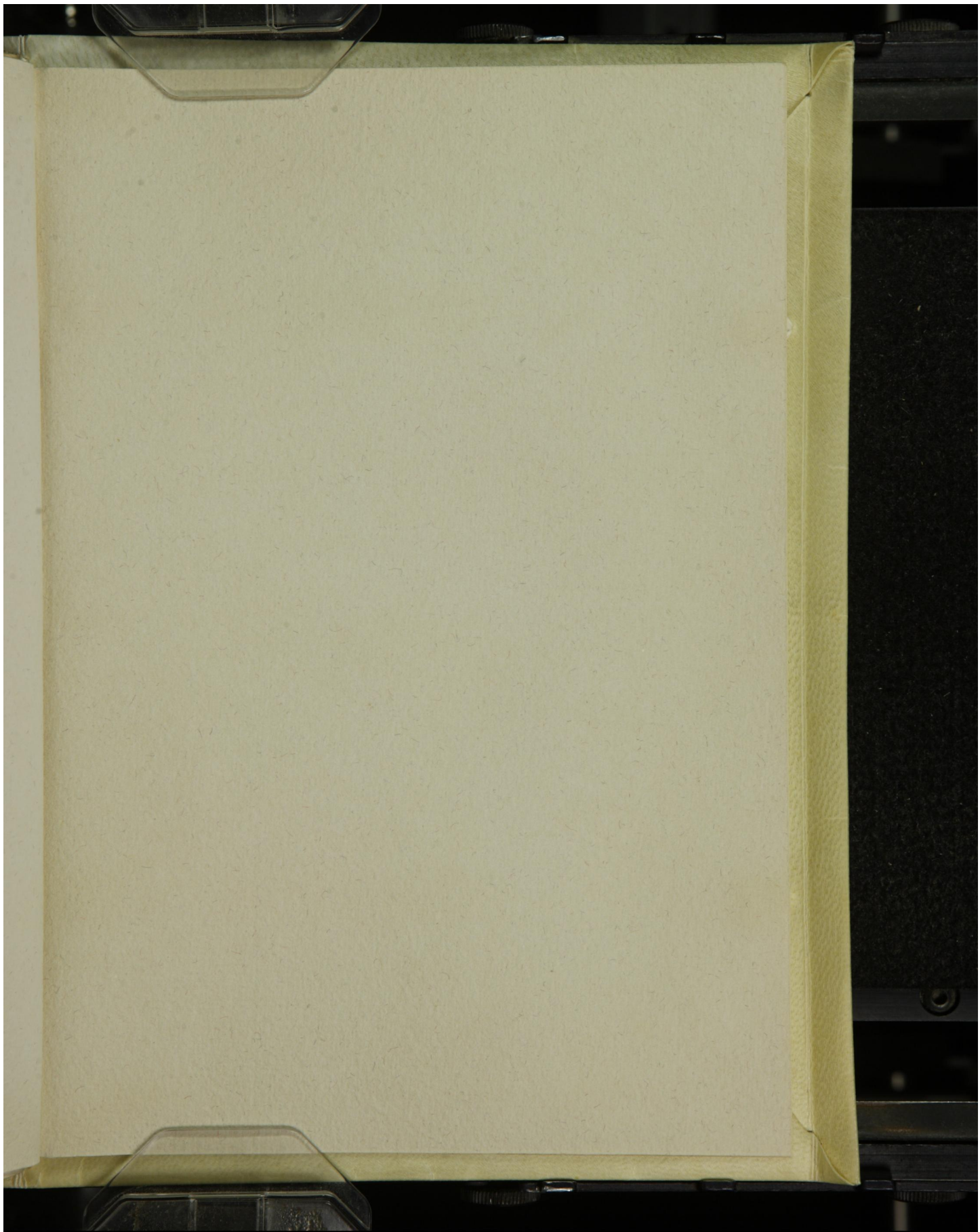
136

137

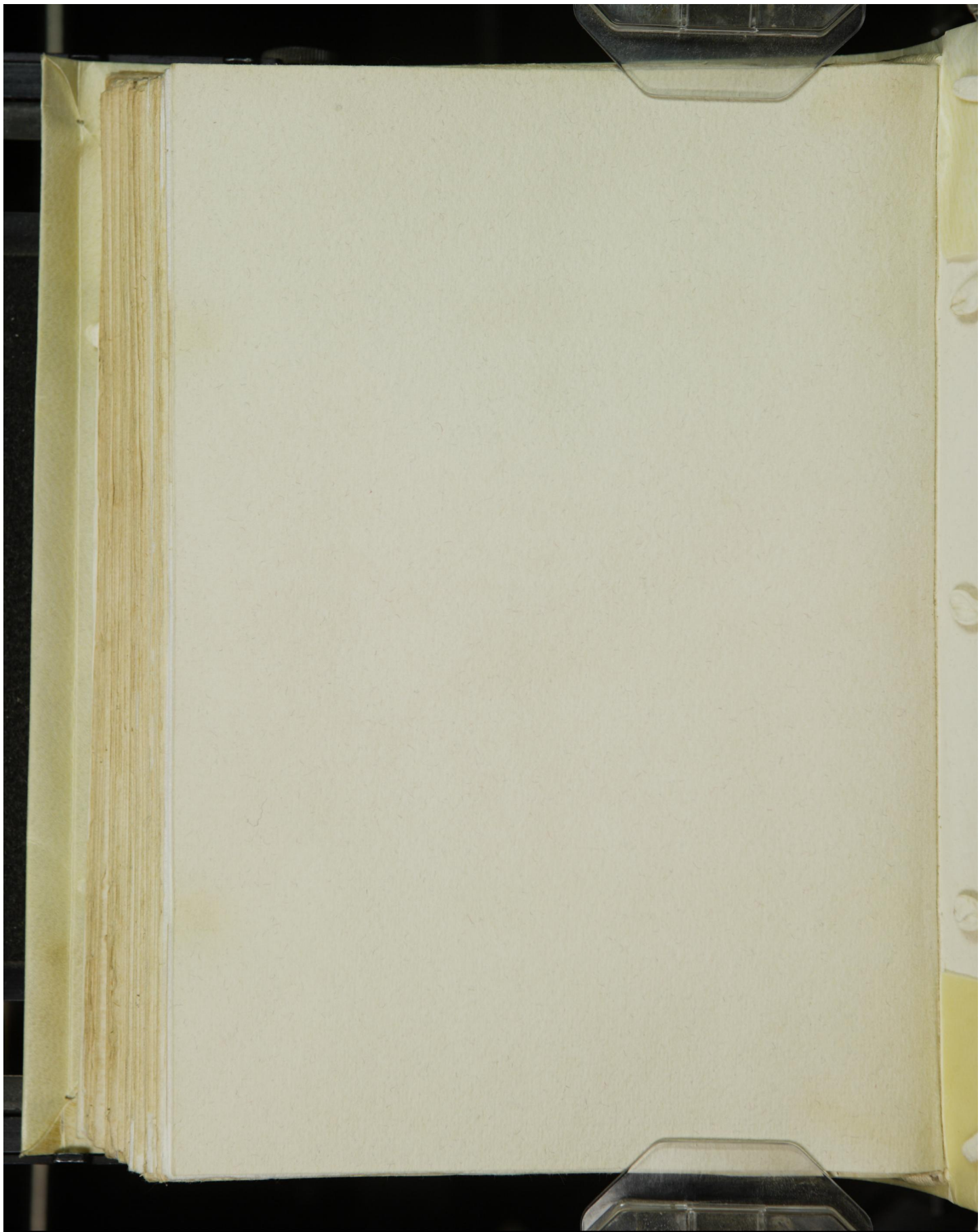
138

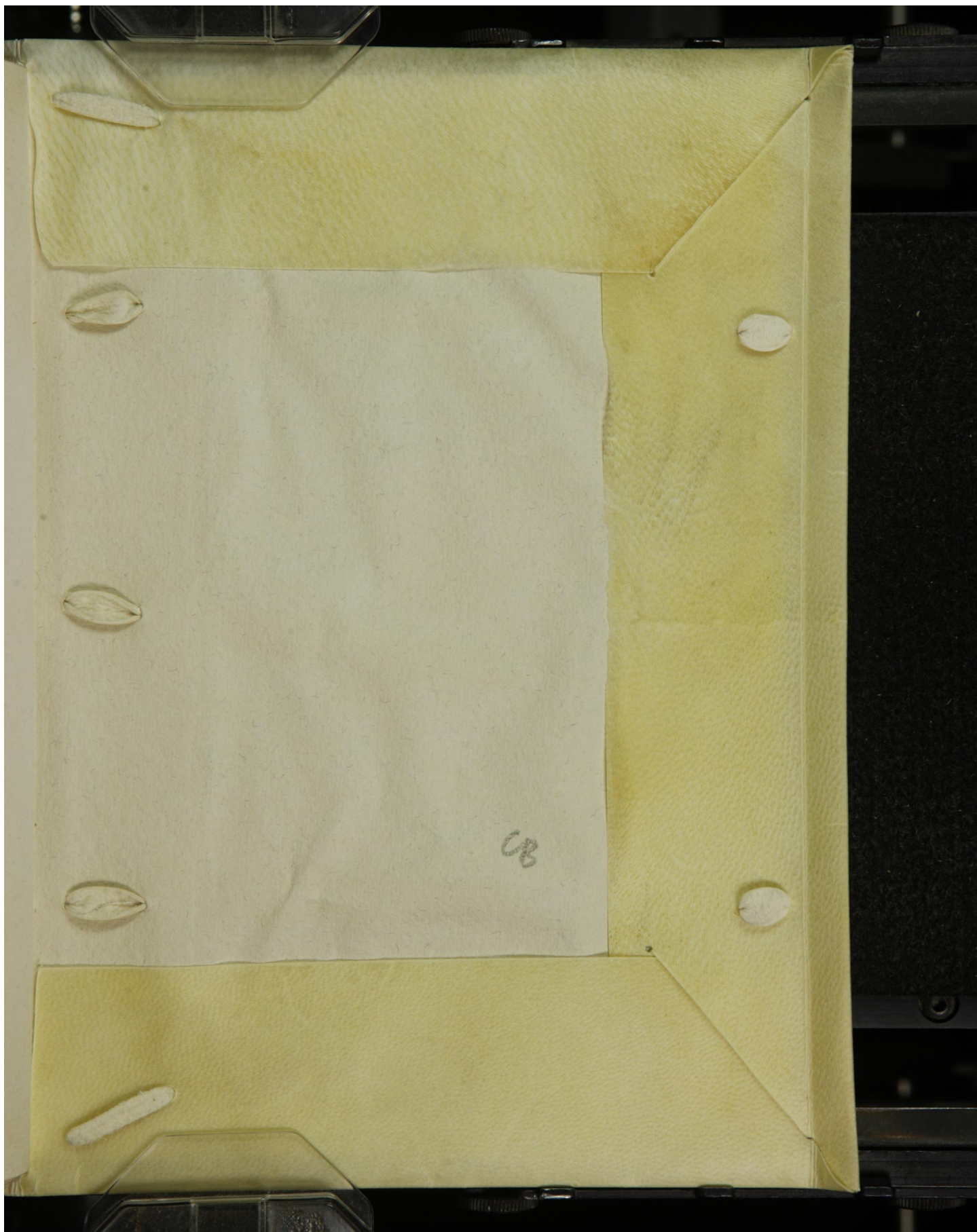
139

00564, 042

CB